Bătăi în dialog

Pricini de gîlceavă la români

Almanah
Academia Cațavencu
2006

Războaiele românilor sînt tratate cu pace

Doru BUȘCU

Privită de la înălțimea potrivită, harta pașnică pe care trăim arată ca un cîmp de luptă. Douăzeci de milioane de soldați români se bat zilnic între ei, fără imaginație, fără o idee clară asupra victoriei și fără să dea semne de oboseală. O armată în debandadă, grupată spontan în regimente sau risipită în indivizi, șarjează orbește, cu nervii la pămînt, spre pieptul aproapelui. O bătălie fără morți, dar cu mulți răniți în orgoliu, se pornește la fiecare răsărit de soare. Proști contra deștepți, pitici contra înalți, bucureșteni contra provinciali, fumători contra nefumători, filologi contra ingineri, săraci contra bogați, femei contra bărbați. Trăim într-un paradis al războiului de masă, în care Sun Tzî sau Clausewitz și-ar fi dat o mînă ca să poată filozofa. Nimeni nu se plînge, nimeni nu gîfîie: toată lumea respiră normal conflictul generalizat. Nația întreagă poartă îmbrînceala în codul genetic. E atîta confruntare surdă între români, încît te și miri că am reușit să ne înmulțim. Rațiunea nu a stabilit încă de unde vine acest chef general de luptă. Din bătăile elementare ale neoliticului? Din uneltirile Fanarului? Din vechile frustrări ale unui popor fugărit? Din marile ratări istorice? Din diversitatea antropologică a unui neam cu origini vagi? Sociologii nu ne explică, fiind ocupați să se lupte cu istoricii. Psihiatrii nu ne diagnostichează cauzele urii, fiind ocupați să-i disprețuiască pe psihologi. Inginerii sînt absorbiți să facă blocuri strîmte pentru filologii adverși. Tinerii sapă bătrînilor gropi etice și profesionale. Înalții pozează în arieni suficienți, iar piticii în genii concentrate. Iubitorii de cîini îi urăsc pe iubitorii de pisici. Metropolitanii sînt iritați de provinciali. Băutorii nu dau doi bani pe abstinenți, iar fumătorii idealizează linșajul militanților antitabac. Fiecare dintre noi face parte din panorama bătăliei. Nu e român care să nu tragă zilnic sabia într-o vrajbă personală cu rădăcini misterioase.

Răfuiala inter-ego are o vigoare cotidiană demnă de o cauză mai rentabilă. Almanahul Academiei Cațavencu *vă invită în acest parc național de distracții. Traumele națiunii se regăsesc integral în micul nostru grup de bătăuși tăcuți. Așa că redactorii și colaboratorii noștri și-au asumat războaiele românilor și s-au aruncat în învălmășeală. Veți citi, așadar, elogii și înjurături consacrate unor altare absurde, încăierări sincere între oameni cu aparențe normale. E un exercițiu de sinceritate, exorcism și umor care vrea să încurajeze mugurii păcii. Pînă la pace însă, pregătiți-vă de război!*

ardeleni vs. regățeni

Ardealul se spune că îi fruntea. Păi, dacă ne uităm la hartă, iar Ardealul ar fi fruntea, picioarele României ar fi scăldate de Marea Neagră. Nu vreți, domnilor din Ardeal, ca măcar timp de vreo 10 ani să luați locul Dobrogei? Nu de alta, dar parcă nu îi vedem pe unguri spălîndu-vă pe cap, mai ales că Balatonul e departe.

Ardeleni și mitici

Mircea TOMA

Îmi iau inima-n dinți și risc o mărturisire grozavă: nu sunt microbist. Ba, cred că ar trebui să fiu mai necruțător cu soarta imaginii mele în ochii voștri: nu mă interesează fotbalul. Poate că asta explică de ce timp de foarte mulți ani am fost ferit de tentația de a reduce relațiile dintre oameni la relații de partidă, în care tu joci contra celuilalt. Ba aș putea agrava această confesiune sinucigașă: adolescența mi-a fost scăldată în edulcorata reverie că toți oamenii de pe pământ sunt ardeleni. Mai precis, clujeni. Vă imaginați în ce hal eram când am fost parașutat la București? Ca ardelean? Un miel legat de toate picioarele, atârnat în cârligul miticilor, asta am fost. Și asta în ciuda studiilor de antropologie culturală cu care mă îmbătasem în facultate. OK, sunt de acord că ăsta nu-i un argument, pentru că nimeni nu confundă viața cu biblioteca. Dar am avut ocazia ca, pe lângă inutilizabilele teorii științifice, să ascult, ici-colo, impresiile unor clujeni mai experimentați – oameni care reveniseră vii de Dincolo – despre mitici. Nici un efect. Am reținut cu titlu pur anecdotic mici povestioare suprarealiste despre niște dihănii care nu puteau fi reale. Să vă explic. Omul (ardeleanul) este o ființă demnă și rațională. El rămâne biped chiar dacă nu se mai ține pe picioare de cât a băut; rămâne în picioare oricât i-ai plimba feromoni de fluturoaică în călduri pe sub nări; și rămâne în picioare în fața unei sponsorizări de talie considerabilă, chiar dacă rămâne în picioarele goale. Iar pentru a se împăca cu toate aceste frustrări, el își păstrează un special simț al umorului: autoironia. Vă invit să nu treceți cu ușurință de mitici peste acest detaliu. Asta, pentru că el vorbește despre inutilitatea oricărei alte specii de humanoizi: omul (clujeanul) este superior, nu are nevoie de nimeni ca să-l critice, pentru că se poate critica foarte bine de unul singur.

Și iată-mă-s, clujean, în capitală. Mai bine mă expediau direct în jungla iadului. Am întâlnit primul băiat. Mi-a vorbit vreo jumătate de oră, prietenos. După două zile am înțeles că toate propozițiile fuseseră la

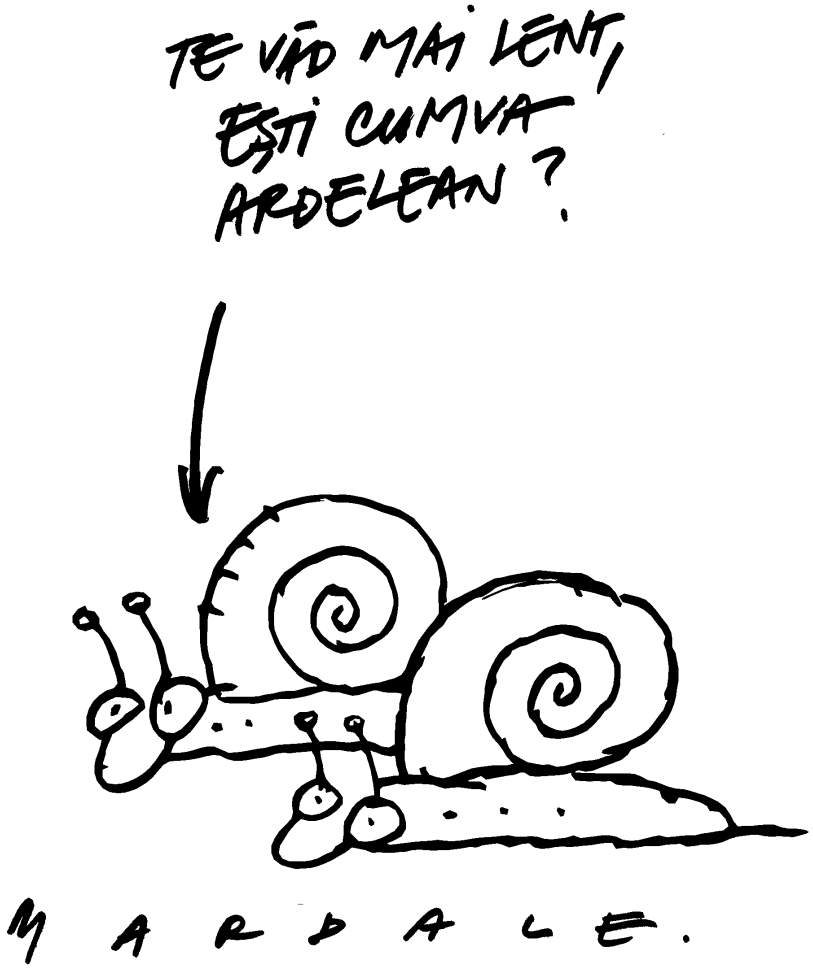

mișto. Paradigma relației era să fii mai șmecher. O competiție în care viteza de reacție era esențială, deci mă elimina din start. Și cam așa am rămas, eliminat, până astăzi. În schimb, am fost mai activ în relațiile cu studentele la discotecă: am luat bătaie, în Club A, de la o fată.

Femeia de București. Povestea din Club A. (Nu vă pot lăsa așa, nedumeriți, regățeni de căcat ce sunteți.) Eram cu un prieten (corect, din Cluj), ascultam muzici, roteam ochi, ne uitam la bucureșteni, deci ne simțeam ca la grădina zoologică. În fața mea, la masă, se așează o tânără cu o personalitate bine definită, care, din cauza celor doi clujeni holbați și muți din preajmă, a trăit, probabil, o senzație de gol de aer. A încearcat să-l umple cu cuvinte: mi-a trântit vreo două întrebări idioate, de bucureșteancă isteață. Am înțeles că ființa vrea să comunice și i-am propus standardul de Cluj: exercițiul autoironiei. După ce și-a epuizat a 3-a tentativă de a intra în vorbă, am ridicat ochii spre ea și am întrebat-o sec: „Auzi, de fapt, dumneata drept cine mă iei?“. Am privit-o în pupilă, indignat ca orice fecioară hărțuită sexual. Surpriză: a intrat în joc! Pentru câteva minute am interpretat, inversând rolurile, sceneta fetei agresate de mitocan. Eu – fata, și ea – mitocanul. S-a ridicat, apoi, și a plecat râzând ca o ardeleancă. Ce eroare! După nici o jumătate de oră, când am întâlnit-o din nou, pe treptele de la ieșire, am întrebat-o – semn că eu, mironosița, abandonasem lupta – cât îmi oferă să accept, totuși, compania ei. Mi-a trântit o geantă-n meclă de nu m-am văzut. Nu observasem că, între timp, lângă partenera mea de joacă ardelenească apăruse un bucureștean. Unul față de care ea nu-și mai permitea să facă glume de-alea greu de explicat. De unde am dedus că regățencele pot fi recuperate, dar sunt salvate repede de bucureșteni.

Bărbatul de București. Exemplu de salvare a bucureștenilor de ardeleni. Mă deplasez cu un indigen (de Titan) pe Magheru, pe la ora 12. Este o oră la care, dacă nu ești la școală sau la serviciu, ești pe stradă cu o treabă foarte importantă: să o freci! Ei bine, Bucureștiul la ora 12 – ziua! – era aglomerat. (În Cluj, la aceeași oră, nu vezi decât câțiva trecători care se strecoară pe sub zidurile medievale, privind jenați în asfaltul lor latin.) Pe Magheru erau foarte multe fete. Multe erau plictisite de frecat și își căutau un tovarăș căruia să-i comunice cele 3 adevăruri eterne și universale: că sunt drăguțe în trei feluri. În ce mă privește, era evident că nu eram omul potrivit: mi se citea pe figură că singura ofertă de care eram în stare era o partidă de lectură la BCU (Biblioteca Centrală Universitară) sau o analiză pasională a unei celebre partide de bridge. (Noi, clujenii, suntem mai emancipați.) Amicul din Titan a optat pentru câteva abordări în regim single. Adică m-a rugat să rămân câțiva pași în urma lui, să-l las pe el să vorbească cu fetele. Pe la a 5-a abordare am auzit și eu ce le povestea: „Nu vă supărați, domnișoară, că îndrăznesc. Dar e o problemă umană. Îl vedeți pe băiețașul din spatele meu? Nuuu, nu vă întoarceți imediat, vă rog! Este, vedeți bine, un băiat simplu, o rudă. Îndepărtată. E ardelean! Dacă vă puteți imagina, nu a avut niciodată curaj să facă dragoste, desigur, cu o fată. Are o problemă de contact. În Ardeal, se pare că femeile sunt extrem de dure. Are nevoie de puțină căldură, de puțină înțelegere. Credeți că l-am putea ajuta?“. Iar eu, cu mecla mea, fără să fac vreun efort și – mai ales – fără să știu, devenisem o momeală perfectă. Amicul meu, care era matematician (își dădea doctoratul la Foiaș, dac-o mai știi cineva de acest Nadia Comăneci al matematicii), a calculat și o statistică a succesului acestui algoritm: 3 fete din 5 au răspuns pozitiv. Evident, singurul beneficiar a fost, de fiecare dată, el însuși. Era din Titan. Eu eram prost. Atunci am început să înțeleg de ce, deși eram ciuca mișcourilor, rămăsesem foarte popular pentru bucureșteni. Au fost mulți cei care mi-au rezolvat problemele de comunicare. Ceea ce, într-un fel, mi-a asigurat supraviețuirea.

Epilog. După cum se poate constata din exemplele de mai sus, diferența dintre regățeni și ardeleni – sau, mai specific, dintre mitici și clujeni – este net în favoarea noastră, a ardelenilor: când bucureștenii se vor fi epuizat sexual, noi vom fi pregătiți să răspundem bărbătește bucureștencelor violente.

Ardelenii se puteau naşte în RAI

Ioan T. MORAR

Io îs ardelean din tată-n fiu. Numai că fiul meu, deşi este produs, integral, de părinţi ardeleni, se consideră bucureştean: da, s-a născut în Bucureşti. Aşa că nu pot ataca foarte tare miticii, că am şi eu unul în casă. Dar o paralelă tot pot face. Pot să demonstrez ce am făcut noi, ardelenii, pentru el, bucureşteanul: l-am crescut, l-am îmbrăcat, l-am dat la şcoală, l-am îmbrăcat din nou, cînd i-au rămas hainele mici, l-am plimbat prin excursii, i-am dat bani de buzunar. Şi, evident, l-am găzduit.

Aşa sîntem noi, ardelenii, am făcut multe pentru bucureşteni. Pentru munteni, mai pe larg. Nu vreau să jignesc pe nimeni, voi continua doar cu analogia faţă de situaţia din familia mea: noi, ardelenii, v-am dat la şcoală pe voi, bucureştenii. Că Universitatea din Bucureşti o fost fondată de un ardelean, Gheorghe Lazăr, din Avrig. Ei, ştiţi ceva, socrul meu o fost din Avrig, no. Şi un văr primar de-al soţiei mele îi primar în Avrig. Deci nu mă laud, nu ne dăm mari, dar noi, ardelenii, chiar v-am făcut şcoală, nene! Ca să vă puteţi întîlni la Universitate, ca să puteţi face staţie de metrou şi chiar Revoluţie, noi, ardelenii, am pus baza (vă rog să nu faceţi bancul ăla că voi aţi pus acidul, că nu ţine!). Deci, v-am dat şcoală, v-am dat şi imn. Că doar imnul ăsta de acum nu zice „Deşteaptă-te, mitică!“ şi, în vreme ce voi v-aţi luptat să vă miticiţi, noi, ardelenii, ne-am luptat să rămînem români.

Şi dacă tot v-am făcut şcoală, v-am dat şi ceva literatură, să nu vă plictisiţi: Slavici, Rebreanu, Coşbuc, Agârbiceanu. Să aveţi ce da elevilor la română la Bac!

Iar bătălia a fost pe toate planurile. Pentru că dragostea, chiar şi cea de ţară, trece prin stomac, noi ne-am luptat cu papricaşul şi cu gulaşul, în vreme ce voi o dădeaţi cu şaormele şi cu, pardon de expresie, rahatul (în sensul plăcut, de lokum) turcesc.

Dacă şed şi mă gîndesc mai bine, poate că meritäm să faceţi mişto de noi. Că sîntem mai înceţi, în general şi mai rari la vorbă, în special. Chiar meritäm să ne luaţi peste picior şi să ne lipiţi eticheta de fraieri. Sîntem fraieri de tot. Şi cel mai tare moment cînd am fost fraieri e ăla cu Marea Unire. Ne-am unit cu voi, în loc să facem Republica Ardealului Independentă (prescurtez pentru voi, ăştia mai iuţi de minte: RAI). Noi aveam rînduială, aveam curent, aveam ghezăş (tren, în româna voastră), aveam şi ieşire la Balaton. Stăteam liniştiţi, poate că aveam capitala la Viena, poate la Budapesta, şi nu trebuia să mai trecem munţii ca să venim la Bucureşti. În plus, făceam Caritasul numai pentru noi şi ne bucuram de viaţă cumpărînd bunătăţi de la METRO-ul din Szeged!

P.S. Bunicul meu, Ioan Morar, din comuna Apateu, judeţul Arad, o mers pe jos, împreună cu un consătean, pînă la Blaj, în 1918. Şi o zis că vrea Unire. N-am dreptul să mă plîng, nu?!

O ţară numită Miticia

Marius BORŢEA

În primul şi în primul rînd, toate rîurile ajung prin vărsare la noi în Regat. În al doilea rînd, e mai bine la noi în Regat decît la ei în Imperiu pentru că n-am auzit spunîndu-se „Dau un imperiu pe un cal“. Deci Regatul e monedă de schimb, pe cînd Imperiul nu prea e. Apoi, eu, ca bucureştean, sînt mîndru de eticheta „mitic“. Pe la mine, prin Miticia, trece Dîmboviţa cea frumos curgătoare, în care ardelenii care au ceva de comentat se pot arunca oricînd doresc dînşii, legîndu-şi de gît sau un bolovan, sau un alt ardelean. Diferenţele sînt nesemnificative. Ardelenii spun că Miticia e plină de manele, dar, vă mărturisesc, mai multe manele ca în Ardeal nu am auzit nici în palatele de lîngă Sibiu. Sibiul este un oraş foarte drag mie, şi de aceea aş vrea să nu-l socotesc parte din Ardeal. Sibiul este, din punctul meu de vedere, în Miticia. Atunci cînd Miticia se va extinde pînă acolo unde îi e locul, adică pînă la nivelul de cea mai mare metroplă a lumii, Sibiul va fi un cartier al ei. Va fi ultimul cartier al Miticiei. Pentru că Miticia va refuza să se extindă mai departe, de teamă ca nu cumva, fără să bage de seamă, să-şi treacă în lista cartierelor şi Clujul, Doamne feri! Miticia va deveni primul regat din lume organizat în cartiere şi nu va avea nici un motiv să se facă imperiu. Dimpotrivă, va ocoli acest pericol. De ce îi spun pericol? Pentru că Miticia va fi vecină la Nord cu o regiune care, cum apare un imperiu, cum se lasă cucerită de el. O regiune care şi-a făcut un titlu de noblеţe din faptul că a fost mai tot timpul sub o ocupaţie sau, din contră, sub alta. Vom rămîne, aşadar, regat, Regatul Miticia. Şi atunci le vom putea spune liniştiţi ungurilor să nu ne mai obosească cu Ardealul lor. Le vom spune: băi, ungurilor, mai scutiţi-ne, nu ne mai cereţi atîta Ardealul ăla, noi sîntem Regatul Miticia şi nu ne interesează! Cereţi-l de la moldoveni, e al lor, nu al nostru!

Cam atîta ar fi de zis despre Miticia şi Ardeal. De fapt, cam atîtea ar fi de zis despre Ardeal, că de Miticia am mai putea vorbi şi lăuda, dar ne vom opri aici, pentru că e o luptă nedreaptă: ardelenii oricum nu pot ţine pasul cu ritmul ameţitor al argumentelor noastre. O singură chestiune mai trebuie lămurită, şi n-o s-o lăsăm nelămurită. Ştiţi de ce nu s-a umplut Bucureştiul, viitorul Regat Miticia, şi de ardeleni, ci doar de moldoveni? Pentru că moldovenii au fost uniţi şi s-au atenţionat reciproc strigîndu-şi „Sîrmăăă, bă!“. Ardelenii nu s-au atenţionat, ba chiar s-au bucurat cînd era doborît cîte unul de pe tren, de sîrmă. S-au sabotat unul pe altul; astfel că, la sfîrşitul călătoriei, pe trenul care intra în Gara de Nord nu se găsea decît un singur ardelean. Din fericire pentru noi, regăţenii, este vorba de Mircea Toma.

Ardelenescu

Florin IARU

Patria mea este Bucureștiul. Iar Parisul e doar Bucureștiul cel mare. Dar, spre deosebire de Orașul Luminilor, orașul meu e mai miraculos. Cel mai mare sat al României, înconjurat de cele mai urîte blocuri din lume, invadat de cele mai barbare triburi și cotropit de cei mai răi cîini reușește, încă, să schimbe destinul fiecărui locuitor, nativ sau de împrumut, și reușește să-și perpetueze seminția.

În urmă cu douăzeci de ani, asistam neputincios la invazia ardelenilor. Ăștia erau cei mai răi, că veneau cu nasul pe sus și ocupau gările, poșta și telecomunicațiile. Înaintea lor, trecuse valul moldovenesc. Numai că ăsta fusese unul umil, secerat, la intrare, de celebra sîrmă, astfel încît supraviețuitorii lor s-au ascuns la periferie și, dacă n-or fi murit, mai trăiesc și azi, sereni și fericiți. Iar urmașii lor încă se încurcă prin bălăriile cîmpului cu care se mărginesc. Nu, valul, șarja, invazia ardelenească au fost dure, carnivore și fără milă. Primele vorbe pe care le rosteau, invariabil – „Am venit să vă radem, regățeni nenorociți!“ –, păreau învățate. Erau un fel de parolă cu care se recunoșteau și se propulsau în funcții, își acordau facilități, case, poziții sociale. Ocupau Bucureștiul sistematic, strîmbînd din nas și ținîndu-se de el. Pentru că urmau reproșurile. Biet oraș de cîmpie: haotic, dezordonat, murdar, necivilizat, împrăștiat, neserios. Da, da, de trei ori da! Orașul lui Mitică! Puah! Și, amintindu-și de Clujul ordonat și imperial, lăcrimau amarnic. Urma ca ei, ardelenii, să ne învețe să trăim, să ne civilizeze, să readucă moralitatea pe ulița noastră. Eu, unul, înghițeam în sec. Pentru mine, toate defectele atît de precis și drastic enumerate fuseseră calități: bucuria, lenea, vorbăraia, aglomerația, modernitatea tîrzie. Plăcerea de a trăi, plăcerea de a petrece fără cuțitul înfipt în masă, ca avertisment, plăcerea de a contempla și a pierde timpul deveneau, în ochii ocupantului gomos, tot atîtea căi ale pierzaniei. Arhitectura aerisită era de căcat. Fetele cu luminițe vii în priviri erau curve. Intelectualii erau neserioși. Locuitorii erau niște înlocuitori. Localurile erau balcanice. Iar trenul (din Gara de Nord) nu era țug! Înghițeam în sec. Defectele astfel revelate nu mă împiedicau să-l iubesc cu disperare. Și nu voiam să văd crescîndu-i din ruine zidurile aspre ale stilului egoist ardelenesc.

Dar nu înțelegeam de ce se încăpățînau să sosească an de an, cu aceleași vorbe în vîrful buzelor: „Am venit să vă radem, regățeni nenorociți!“. Pînă cînd am aflat secretul. Tot noi, bucureștenii, eram de vină, pentru că, în ipocrizia și perfidia

noastră, fixasem abuziv capitala între smîrcurile lui Bucur. Dacă n-am fi fost noi, acum toate forțele neamului ar fi fost reunite la Cluj (Napoca) sau, hai să zicem, la Brașov! Ce nedreptate istorică! Ce oraș de căcat! Să fii nevoit să bați atîta drum pentru că niște dobitoci au hotărît, acum un secol, de unde să răsară soarele! Veneau pentru că marele destin ce le fusese hărăzit în leagăn decisese ca ei să se afirme, să sufere și să triumfe în București. Alt loc pe lume nu era, din păcate. Ei, cu acest „din păcate" pronunțat cam prin al treilea an de ședere, se termina și dormitul din cămine, și masa de la cantină.

Trecuseră anii. Ardelenii mei se încurcau (corpul cere) cu fete din Cîmpia Bărăganului, își luau casă la bloc, se așezau. Funcția bătea organul. Deși disprețul pentru traiul nostru șmecheresc le lumina orice discuție în contradictoriu, deveneau, fără să bage de seamă, apărătorii *stilului* de viață bucureștean. Călătoriile spre magica lume *de acasă* se răreau, pe mese apăreau musacalele, tochiturile, micii, ciorbele de burtă… Accentul se înmuia, asprimea de regiment făcea loc fandoselilor metafizice, iar dulcea lene orientală îi cotropea pas cu pas.

După douăzeci de ani, sînt ardeleni numai cu vorba. Dar, în rest, s-au schimbat – la fel ca românii de pretutindeni. Au devenit de-ai casei. În inima lor se reclădesc bisericile distruse, se surpă blocurile muncitorești confort doi, trei și patru (dacă poate exista așa ceva), casele boierești se redecorează, Lipscanii forfotesc, Cotrocenii se umplu de frunze, grădinile de vară – de romanțe și lăutari. Și așa mai departe. Cînd prind cîte un june venetic, încep așa: „Aici, la noi…" sau „Noi, bucureștenii…". Nici nu-și dau seama că legătura de sînge care i-a mînat prin secoli, mîndria celei de-a patra națiuni a Imperiului s-au dus dracului. Bucureștiul i-a învins, de fapt, i-a domesticit, așa cum micul prinț a domesticit vulpea sălbatică.

Ei, asta-i poezie. Ardelenii nu sînt nici vulpi, nici vulpițe. Dar, alegînd cu încăpățînare destinul de bucureștean, au pățit aidoma tuturor străinilor care au întîrziat prin părțile acestea. Și-au pierdut mințile.

Iar noi, bucureștenii get-beget, îi privim cu ironie și resemnare. Pentru că obiectul pasiunii noastre nu se schimbă. Același oraș de cîmpie, haotic, murdar, aglomerat, răsfirat, sufocant, de strînsură. Dar eu vorbesc? Ce dacă m-am născut aici? Părinții mei se stabileau prin părțile astea acum o jumătate de veac.

Doamna Roza, născută Knobloch și măritată Popescu

Cornel IVANCIUC

Doamna Roza, născută Knobloch și măriatată Popescu, se îmbracă tacticos în dormitor, în fața unei oglinzi uriașe, fixată în ramă de bronz aurit, sprijinită pe parchet pe patru picioare în formă de labe de urs, care abia dacă mai face față volumului ei impozant și năvalnic. Și-a tras ciorapii de mătase neagră și acum îi fixează în clemele portjartierului și după o clipă de ezitare renunță să-și mai pună chiloții pe ea, pe care-i aruncă pe pat, după ce și-a desfăcut larg picioarele și și-a șters cu ei secrețiile vaginale. Când degetele îi ating fofeaza ca din întâmplare, geme de plăcere, se lasă moale pe un taburet și, cu picioarele tot mai lărgite, își mângâie iedera rebelă de culoarea roșie-acajú a toamnelor târzii, cățărată până sub buric, apoi mâna coboară tremurată spre sfârlează, prin intimitatea frunzelor și torpoarea vrejurilor, pe care o trezește la realitate și ea nu stă mult pe gânduri, oțărându-și mugurașul mai rotunjor ca aluna și mai umed ca boticul de căprioară,

Cornel Ivanciuc, un Macho Pichu cu fața acoperită de Peru

pentru a simți plăcerea pe propria lui spinare, complet exhibat și nedus la biserică – ce prâsnel pervers – și doamna Roza și-a plecat capul pe spate, cu ochii întredeschiși, ca să-și petreacă buricele degetelor prin gură, să le sugă și să le înmoaie în salivă, pentru a le întoarce la locul faptei – o dată, ah – și încă de două ori, oooh.

Azi e ziua Tuturor Sfinților, zisă și a Luminației, și doamna Roza, care s-a născut catolică, în familia funcționarului de bancă Erwin Knobloch, se pregătește să plece la cimitirul ortodox, ca să aprindă lumânări la mormântul soacră-sii, Maia Popescu, care era din Regat, săraca. Maia Popescu a emigrat în Maramureș prin anii '30, și a murit de bătrânețe în urmă cu șase ani, și odihnește alături de fiul ei, cumnatul doamnei Roza și fratele soțului ei, Cincinat Popescu, inginer tehnolog la fabrica de șuruburi din Sighetul Marmației, iar Flăvișor a dispărut prematur la vârsta de opt anișori, răpus de pneumonie:

– În veci nu te vom uita, îngerașul nostru, zice doamna Roza.

Flavius l-a lăsat pe Cincinat unicul moștenitor al unei averi destul de consistente, care alătură mai multe păduri și pământuri în ținutul lor de baștină, care este Câmpia Dunării, unor păduri și pământuri în ținutul care i-a adoptat, care este Maramureșul: Vezi, de ce n-o să te uităm niciodată, uuuh, Flaviuhuhuuus?, zice doamna Roza și își șterge o lăcrimuță cât un briliant de rouă, care i s-a prelins hoțește, printre pleoape.

Dezbrăcată, doamna Roza n-are nici cea mai vagă legătură cu huiduma revărsată în zări, și carnea ei de ivoriu a sleit pe buci rotunjimea a doi dovleci mai învârtoșați ca piatra, și țâțele nu numai că nu-i atârnă, dar îi sunt într-atât de înfăloșate, încât și-au țuguiat sfârcurile în sus ca tărtăcuțele, pentru a dispărea imediat după aceea în temnița unui sutien negru, pe care mâinile ei îl zăbrelesc cu tact, plăcere și îndelungă răbdare.

Un sfârc se încăpățânează să tot umble creanga și cornul lui de culoarea smochinei, pe care lumina plafonierei a desenat reflexe zmeurii, se lasă apucat în cele din urmă de arătătorul drept și târât energic înăuntru:

– Obrăznicătură mică, îl alintă doamna.

Doamna Roza își trage apoi furoul și jupa, de aceeași culoare neagră, după care rochia ei din cașmir vișiniu, încununată cu trandafiri roz și cu frunzișoare verzi-aurii, îi va ascunde trupul până mai sus de glezne.

În cameră e nemilos de cald și doamna Roza se lasă străpunsă de vocea Marișcăi, fata din casă, care o smulge din mrejele plăcerii, de undeva din spatele ușii:

– Doamnă Roza, a sosit domnul Popescu și vă roagă mult să-i spuneți repede dacă v-ați tras ghetele și sunteți gata de plecare, că el vă așteaptă în hol, deja ferchezuit și cu pălăria pusă pe cap. Ce să-i spun?

– Da, Marișcă, răspunde-i domnului că m-am gătit și cobor acumaaah. Uuh, unde mi-am pus pardesiul și pălăriaaah?

Strada Dragoș Vodă pare o strâmtoare ce dă peste ghizduri de mulțimea care se prelinge spre cimitir, și la orizont, nimbul Luminației a împurpurat roata cerului. Peste cripta familiei Popescu s-a arcuit

coroana unei tise mature şi îngeraşul din marmură albă, cocoţat pe mormântul micuţului Flavius, fâlfâie vesel din aripi, ca un aeroplan care învaţă să zboare. Doamna Roza îşi aranjează guleraşul de mardurină de la palton şi îşi trece degetele prin penele de struţ de la pălărie, înainte de a scoate lumânările din poşetă şi a le aprinde una după alta, de la chibritul întins de domnul Popescu, şi de a le potrivi pe laturile unui pătrat, pe fiecare dintre cele două lespezi.

Când ultimele mogâldeţe au părăsit cimitirul, domnul Popescu îi dă poalele peste cap şi o împinge uşor spre înger, iar ea îi apucă aripile cu nădejde şi îşi propteşte pântecele în creştetul lui bucălat, ca într-un cuib obişnuit cu asemenea maniere de pasăre nedusă la biserică:

– Ah, Cinci, nu mă cruţa şi fii fiară cu mine!

Timp de mai bine de cinci minute, cripta va fi zguduită de şarjele domnului Popescu, atacând pe la spate, iar bucile doamnei Roza vor tresălta frenetic în lumina ireală a lumânărilor, acum mai puţine cu una, care dispare între degetele domnului Popescu, culeasă din zbor de pe mormântul Maiei Popescu, din care îi pică ceara pe noadă, iar pe carnea ei voluptatea sfârâie ca desfrânata, desenând liniile danteşti ale unei frunze de scaiul popii.

– Cât de cuminţi ţi-au fost aripile şi de data asta, Flavius, şi lumânarea va dispărea între picioarele doamnei Roza, apăsată uşor cu mâna domnului Popescu, apoi scoasă şi împinsă de mai multe ori la rând.

– Fie-ţi ţărâna uşoară, mamă, că doar ştii bine cât de multă e nevastă-mea! – zice domnul Popescu din Regat, în timp ce se apleacă pe vine şi iedera doamnei Roza, născută Knobloch, îi linge înfrigurată roua ultimelor cuvinte.

– Iartă-mă, soacră, căci n-am ştiut ce fac, geme doamna Roza.

– Fii serioasă, Roză, că nu ne-a auzit, o asigură domnul Popescu.

– Şi dacă ne-a auzit, totuşi?

– Nu ne-a auzit, crede-mă, pe cuvânt, că şi cât a trăit, a fost o surdă notorie.

– Îmi garantezi tu că nu ne-a auzit?

– Pe onoarea mea de inginer, îşi asigură nevasta domnul Popescu şi îi sărută, apăsat şi scurt, guleraşul de mardurină.

Ce căuta maramureşeanul Ivanciuc în deşert? Cămilele ştiu răspunsul.

beţivi
vs.
neveste

Ştiţi gluma aia cu bărbatul care vine acasă beat şi văzînd-o pe nevastă cu o mătură în mînă, o întreabă: "Faci curat sau ai de gînd să zbori undeva?". Aceeaşi replică ar putea să o dea şi nevestele: "Ai venit acasă sau ai trecut doar ca să te culci pînă mîine?".

Grupul nevestelor care beau doar apă de la chiuvetă salută beţivii cu satîrul!

Simona TACHE

Domnule, deci nu sînt nevastă, dar cînd am auzit că e război între ele şi beţivi am hotărît să-mi pun, la modul simbolic, bigudiurile şi tradiţionalul capot cu flori, să înşfac cu hotărîre cu o mînă făcăleţul şi cu cealaltă oala aia mare pentru sarmale şi să pornesc la luptă. Pentru că – şi din acest moment mă voi adresa direct lor, beţivilor – băi, nene, băi, băieţi, aşa nu se mai poate, ne-aţi adus la capătul răbdării pe noi, nevestele. Nu ne mai interesează dacă sînteţi din categoria „timizi care, odată alcoolizaţi, capătă curaj", din grupa „blînzi care, în stare de ebrietate, pun mîna pe topor", din segmentul „depresivi care, după 10 beri, devin Doru Octavian Dumitru", din regimentul „duri care, după o navetă, devin plîngăcioşi" sau din batalionul „introvertiţi care, dacă-i îmbeţi, spun şi ce au supt de la mă-sa". Nu ne mai interesează nici motivele pentru care vă îmbătaţi. Mersi, copilării nefericite am avut şi noi, şi viaţa noastră e de rahat, şi noi am fi preferat să ne facem femei de afaceri în loc de neveste de beţivi, şi şefii noştri sînt nişte idioţi, şi noi am vrea să mergem la piaţă cu Maserati, şi noi am vrea să fim Nicoleta Luciu ş.a.m.d. Aşadar, ne enervaţi şi, în visele noastre cele mai secrete, visăm că v-am împuşcat în cap, după care am trăit fericite, pînă la adînci bătrîneţi, mai întîi cu vecinul de la 3 şi, după aia, cu fostul nostru iubit din liceu care ne ducea la cofetărie şi ne plimba de mînă prin parc. Din nefericire, însă, cînd ne trezim, trebuie să ne ţinem de pereţi în drumul către tubul de Emetiral, singurul care ne mai poate salva de duhoarea infernală cauzată de respiraţia voastră infectă de beţivi. De fapt, ne este chiar interzis să crăpăm. E musai să rămînem în viaţă pentru că avem foarte multă treabă. Trebuie să vă ascultăm răbdătoare văicărelile şi gemetele insuportabile şi să vă cărăm la pat tone de remedii pentru mahmureală.

Trebuie să uităm că, azi-noapte, tîrziu, cînd aţi venit (iar!) pe şapte cărări, aveaţi impresia că sînteţi sexy şi irezistibili şi ne-aţi alergat prin casă chemînd-o cu limba împleticită pe Angelina Jolie la îndeplinirea urgentă a angajamentelor conjugale. Trebuie să uităm că, după ce aţi constatat că, oricum, nu sînteţi în stare s-o faceţi fericită pe Angelina Jolie, ne-aţi povestit pentru a miliarda oară viaţa voastră tristă care nu ne interesează, printre altele, şi pentru că o ştim pe de rost. Trebuie să ne prefacem,

Pe Simona Tache nu o deranjează să se urce pe beţivi, cu tractorul

surîzătoare, că n-ați făcut pipi în farfuria cîinelui și nu ați plîns, în genunchi, în fața televizorului închis pentru că v-ați amintit că a luat bătaie Steaua acum două săptămîni. Aaa, bineînțeles că în atribuțiile noastre de neveste de bețivi intră și aceea de a-i explica vecinei de la etajul inferior de ce i-ați sunat azi-noapte (iar!) la ușă și de ce, după ce femeia v-a rugat politicos să mai urcați un nivel, i-ați borît pe preș în semn de protest. Și tot noi, firește, trebuie să le convingem pe mamele voastre care v-au făcut și v-au crescut cum v-au crescut că nu sînteți disponibili pentru o convorbire telefonică deoarece ați făcut multe ore suplimentare în ultima vreme, deci sînteți realmente rupți de oboseală, deci dormiți.

Ce să mai discutăm, adevărul adevărat, băi, nenorociților, e că vă dorim moartea. Pentru că nici măcar prostia aia cu „in vino veritas" nu e valabilă. Ce dracu', după ce că ne faceți existența mizerabilă, ne mai luați și de proaste! Parcă noi nu ne-am prins că, dac-ar fi valabilă chestia aia, ne-ar chema și-n buletine Angelina Jolie... Huoo! Jos bețivii! Nevastă pînă la moarte! Campi-oaaa-nelee, campi-oaaa-nelee!

Omagiu doamnei Agopian

Alin IONESCU

Nu sînt nici soție, nici de băut nu beau, dar am ales să fiu de partea doamnei Agopian, soția scriitorului Ștefan Agopian. Acum, pentru cei care n-au auzit de el (puțini la număr, ar zice dînsul), Ștefan Agopian este un om mărunțel, care umblă mai tot timpul

sictirit și cu mustața pusă. Stă ușor aplecat de umeri ca și cum înălțimea l-ar incomoda să treacă lejer pe sub tocul unei uși. Pare tot timpul țîfnos și limba i se dezgheață ca rîurile primăvara doar atunci cînd aroma unui vinișor roșu sau măcar a unui Jidvei alb îi adie prin cerul gurii. Altfel, domnul Agopian e un om de toată isprava și dacă la o primă privire furișă și neatentă poate părea ceva mai prost dispus, este pentru că în ziua aia ceva i-a mers prost. Adică un mărunțiș, o nimica toată. O mătușă care l-a sunat să-l întrebe cînd e ziua lui, un ziarist de la o revistă culturală care i-a solicitat un interviu, un vecin care a sunat la ușă să-l întrebe cît e ceasul, toate aceste mărunțișuri au darul de a-i strica dlui Agopian buna dispoziție și de a-l aduce în situația să simtă nevoia de a bea ceva ca să se binedispună la loc. Principalele plăceri ale domnului Agopian pe lumea asta sînt cititul, scrisul, băutul și vorbitul. Ordinea se poate schimba, dar asta e mai puțin important acum. Esențial este că la un moment dat, după

atîta închidere în sine, domnul Agopian simte nevoia să iasă din casă pentru a sta de vorbă cu diverse persoane agreabile, printre care mă număr şi eu, despre cele citite, scrise, gîndite. În astfel de ipostaze chipul domnului Agopian devine mult mai destins şi, parcă, mai cald. De regulă, ziua asta de pomină în care dl Agopian catadicseşte să-şi scoată trupul din vizuină pentru a se pune la dispoziţia lumii e joia. Invariabil, după şedinţa de redacţie a publicaţiei unde lucrează, dl Agopian se aşează pe scaunul său din cîrciumioara „Red Lion“, alături de subsemnatul şi de colegul şi amicul Viorel Moţoc. Şi-ncep palavrele. Se vorbeşte despre orice, se trece de la una la alta aiurea şi fără nici un avertisment prealabil, iar discuţia se scurge lent în ritmul sticlelor de Jidvei şi al celor de apă minerală. Uneori, atunci cînd atmosfera atinge punctul maxim de fierbere intelectuală şi, din diverse motive, opiniile diferă, dl Agopian devine din ce în ce mai vorbăreţ, astfel încît la un moment dat ajunge în situaţia de a sporovăi încontinuu, fără gîndul că cei doi amici ar mai putea fi interesaţi în vreun fel de spusele lui. Practic, acesta este şi farmecul domnului Agopian. Dar, în acele momente, gîndul meu se îndreaptă către doamna Agopian, cea la care domnul Agopian se întoarce seara după ce Bachus i-a dezlegat limba de orice inhibiţii. Iar a-l avea în preajmă pe acest om joi seara mi se pare un act de eroism. Nu-mi pot imagina chinul la care poate fi supusă această femeie atunci cînd dl Agopian nu se mai poate abţine de la a întreba tot ceea ce-i trece prin cap într-un ritm de armă automată. Tocmai de aceea am încercat să-i aduc aici, în acest text minor, aş zice, dar plin de o empatie profundă, omagiul meu celei care suportă consecinţele unei combinaţii absolut halucinante: alcoolul şi gura lui Agopian. Mă mir că existaţi, doamnă Agopian.

De ce beat clopotele, Mitică?

Alexandru DUŢU

În disputa dintre beţivi şi neveste disperate – părerea mea – cele din urmă pleacă, din capu' locului, cu şansa a doua. Ca să nu mai spun că, pe la 7 dimineaţa, unele mai şucărite pleacă direct acasă, cu tot cu şansa asta a doua, cu primul troleu sau cu ultimul taxi, şi te lasă dracului de tîmpit. De ce e aşa? Păi, lumea spune că nu are rost să te cerţi cu un om beat. Iar, în genere, cine o face nu dă dovadă de prea multă inteligenţă. Dacă vrei musai să te amesteci în polemică, poţi, eventual, să încerci să desparţi doi machitori mai agresivi. Sau să ascunzi cheile de la maşină vreunuia dintre ei, şi cam asta e toată gloria la care poţi spera. Păi, credeţi că degeaba reclama aia la bere nemţească spune răspicat: „Cheia e la tine!“? Se adresează gagicilor care-şi rîd în barbă: „Cheia de la maşină e la mine, păpuşă!“. Duduile mai zavragioaice ar trebui să ştie că un litigiu sau o ciocnire cu un bărbat afumat durează de obicei foarte mult; de altfel, acesta nu este singurul fel de ciocnire între o femeie şi un bărbat afumat care ţine foarte mult. În astfel de partide alcoolul dă masculului forţa de a-şi menţine dreaptă o parte a caracterului său, bărbăţia. Şi chiar dacă partenera îi mai bagă ceva contre, plăcute de altfel, el dovedeşte o rezistenţă nebănuită, care o poate uneori surprinde plăcut chiar şi pe ea. În timp ce el lasă impresia că nu va termina niciodată. Ba mai mult, se poate întîmpla ca el chiar să nu termine deloc. Faptul că el se repetă din ce în ce mai des, în vorbe, gîfîieli şi mai ales în mişcări, nu este chiar atît de plictisitor pe cît ar părea. Spre deosebire de şpriţangii, suratele noastre nu se pot lăuda cu un „Dumnezeu al soţiilor“. Dar în momente precum cel descris mai sus, ele încep să vadă că nu au suferit degeaba şi că există un soi de justiţie divină, împărţită generos de Cel de Sus sau de cel de deasupra lor. Îşi pot spune, deci: tot răul spre bine; sau spre mine, mă rog.

Cît despre „Dumnezeul beţivilor“, pot să vă spun, cu o mînă pe inimă, cu una pe gard şi cu ambele mîini ale unui prieten susţinîndu-mi fruntea, că oamenii aceştia

sînt foarte credincioși. Îmi amintesc de pățania unui cunoscut de-al meu, manechin consacrat la Vinalcool SA. În seara de Înviere, după ce abia „venise de luase lumină", omul se chinuia să protejeze focul sacru, clătinîndu-se cu o sticlă de vin în cealaltă mînă. La ceas de mare praznic robul lui Dumnezeu Bogdan M. a glăsuit asemeni unui Hyperion: „Într-o mînă țin lumina – și ridică ușor lumînarea –, iar în cealaltă Întunericul" – și închină către enoriași butelca. Trebuie să recunoașteți că asemenea hierofanii anulează distanțele între lumea sacrului și cea a profanului. Așa cum, cîteva ore mai tîrziu, colegul meu își anulase toate legăturile cu lumea reală.

Să revenim însă la conflicul fondator, cel între fanii lui Johann Sebastian Bachus ăsta și consoartele 'mnealor. Cred că aceasta este o problemă falsă sau, mai bine zis, una contrafăcută. Și nu doar fiindcă a început să mă cam doară capul. Păi, știm cu toții că, pe la 8 dimineața, atunci cînd depresia post-alcool începe să-și arate rînjetul, bronfagii au obiceiul să-și sune fostele. Ce poate denota mai multă grijă decît să-ți începi ziua cu un astfel de telefon? E drept, aici e vorba de foste, dar tot un fel de neveste sînt și ele pînă la urmă.

Însă peste toate efectele negative, alcoolului îi rămîne totuși un mare merit. El este un fel de psihanaliză a săracului. La beție scoți cumva afară tot ce-i mai rău în tine. Dai la boboci tot ce ai pe suflet sau în stomac. *In vino veritas.* Or poate tocmai asta le deranjează pe femei, despre care știm bine ce vor: „Minte-mă, iubitule! Minte-mă frumos!". Iar noi ne trezim dimineața implorînd: „Minte-mă, urîto!".

Acum, asta nu trebuie luată ca o invitație la a vă bea mințile. Dar dacă tot vreți să o faceți, măcar înainte mîncați-vă bine mințile. Este recomandat mai ales pentru cei cu ulcer.

Sau de ce trebuie să bei ca un porc

Dragoș MUȘAT

Se dedică lui IT

La început, moartea nu exista.

Oamenii munceau, făceau dragoste și apoi dispăreau. De altfel, nimeni nu era supărat pentru asta.

Primul om care a murit fu Sveon Hooplaankg, leneșul satului din Laponia. El avertizase: „Vedeți că peste două săptămîni voi muri!". Nimeni nu l-a luat în serios, astfel că, timp de două săptămîni, oamenii din Laponia continuară să muncească, să facă dragoste și, în final, să dispară.

În preziua morții, tinerii satului din Laponia se adunară la casa lui Sveon Hooplaankg. „Sveon, și zi-ne acuma, mîine ai să mori, așa cum ai promis?" – îl luară în batjocură tinerii din sat. „Da, da, nu rîdeți, mîine voi muri!" – spuse Sveon Hooplaankg, după care închise poarta. Dimineață, oamenii merseră ca întotdeauna la muncile lor, care la vînătoare, care la cusut de piei pentru regele vikingilor, care la făcut dragoste. Mai mult, între timp, alți doi bătrîni dispărură fără să îi pară rău cuiva din sat.

Seara, în fața casei lui Sveon se adună toată suflarea satului. „Și susții că vei muri?" „Da!" „În seara asta?" „În seara asta" – spuse Sveon Hooplaankg senin, și începu să cînte la un acordeon. Și Sveon Hooplaankg cîntă. La orele 11 ale nopții, Sveon Hooplaankg încă mai cînta la acordeon o melodie. Obosiți de munca de după zi, primii plecară bătrînii. „Să ne povestiți și nouă mîine cum a murit Sveon!" – le spuseră înțelepții satului, care își luară cîinii și merseră la nevestele lor urîte ca să facă dragoste și să se culce, ca să fie în formă pentru a doua zi de muncă. La 11 și jumătate, plecară și femeile. „Am mai văzut noi din ăștia care mor! E plină lumea de ei!" – ziseră cu năduf fetele, care își ridicară pieile pe care se întinseseră sub poarta casei lui Sveon Hooplaankg și o luară încet înspre casă. Pe la 12 fără un sfert, mai rămăseseră vreo doi-trei care nu aveau

somn și care oricum abia așteptau dimineața, ca să meargă la lucru.

Apoi, Sveon Hooplaankg își ținu promisiunea și, la 12 fix, muri.

Cei doi-trei care mai rămăseseră puseră mîinile pe gîtul lui Sveon și constatară: într-adevăr, Sveon Hooplaankg murise, așa cum promisese.

Dimineață, la împărțirea muncilor, bătrînii fură primii care întrebară: „Și ziceți, mă, chiar a murit Sveon nebunul?". Cei doi-trei care asistaseră la moartea lui Sveon confirmară, cu fețele palide, că, într-adevăr, Sveon Hooplaankg murise, așa cum promisese întregului sat. „Ei, a murit… Se dă și el mare! Sigur o să apară de undeva mîine, cu cîinii!" – se încurajară laponii și apoi merseră la lucru ca de obicei.

Seara, la casa înțeleptului satului se adunară cam toți bărbații din sat, și femeile. Nimeni nu înțelegea ce se întîmplase, însă era clar că ceva lipsea. Stătură cam o oră fără ca nimeni să zică nimic, după care vrură să se împrăștie fiecare pe la casa lui. Și se împrăștiară, în final, însă în seara aceea nimeni din sat nu făcu dragoste cu femeia lui. Nu puteau. Parcă lipsea ceva. În nici un caz Sveon, pentru că nimeni nu credea că murise. Aceasta fu prima noapte cînd în Laponia nu fu conceput nici un copil. Dimineață, ca de obicei, toți se adunară pentru împărțirea muncilor. Veseli sau serioși, toți se bucurau de ce le dădea Natura: gheață și pește, iar care era mai norocos mai prindea cîte un pinguin pentru ciorbă.

În a doua zi de cînd muri Sveon Hooplaankg, oamenii se adunară din nou la înțeleptul satului. „Da' dacă chiar a murit Sveon?" – îndrăzniră cîțiva mai tineri să ridice vocea, dar fură repede reduși la tăcere de privirile dezaprobatoare ale celor mai bătrîni. În a treia zi, deja lucrurile luaseră o turnură ciudată. Nimeni nu mai avea chef de vorbă – și, mai mult, nimeni nu stătea să asculte vechile bancuri proaste cu vikingi. Cîteva neveste chiar o luară pe cocoașă pentru că ceruseră blănuri mai multe pentru cîinii care le însoțeau. Înțelepții satului de-abia reușeau să țină mulțimea în frîu. Deja începură să se audă primele voci care întrebau cutezător: „Spuneți-ne, Sveon Hooplaankg chiar a murit?" – însă aceia fură priviți cu cea mai mare dezaprobare de către mai-marii satului, care nu mai știau nici ei ce să răspundă, dar se bazau pe reputația lor.

Trecu cam o săptămînă de la moartea lui Sveon, însă nimeni nu primi nici un răspuns convingător despre moartea leneșului satului. „Oricum, era cel mai leneș dintre noi! Oricum, era cel mai nefolositor dintre noi toți!" – încercau înțelepții satului să le explice oamenilor, dar se vedea clar că oamenii, și în special tinerii, nu erau mulțumiți de acest răpsuns. „Să ne bucurăm de ce ne dă natura: gheață, frig și pește!" – sunau toate predicile înțelepților din satul lui Sveon, dar se vedea clar că nimeni nu îi mai credea. Dar nici unul nu îndrăznea să se revolte, pentru că nu știau împotriva cui să ia poziție: a morții? a lui Sveon? a înțelepților satului? Ar fi fost omorîți, așa că cei mai mulți își păstrau întrebările pentru ei.

Apoi, într-o seară, fu Balul Laponilor. Laponii dansau cu femeile lor, apoi cu femeile celorlalți, apoi cu bărbații femeilor femeilor bărbaților lor, apoi între ei. Atmosfera era aceeași întotdeauna: tinerii dansau, bătrînii își priveau femeile cum dansau, tinerii își împărțeau femeile pe care tocmai le cuceriseră cu prietenii lor, cînd, de nicăieri, și de nicicînd, apăru un țigan.

Nimeni nu ştia de unde era acest ţigan, însă fură toţi fermecaţi de cîntecul lui, care povestea despre moartea lui Sveon Hooplaankg. Adevărul e că nimănui nu-i trecuse prin cap să facă un cîntec cu Sveon Hooplaankg, pentru că Sveon Hooplaankg, pentru ei, încă nu murise. Apoi, ţiganul scoase un burduf din care începu să împartă la toţi o licoare ciudată. La început, tuturor le păru acră. Mai mult, cîţiva îşi vărsară maţele pe lîngă Balul Laponilor, însă nici măcar acestora nu li se păru suficient. Drept pentru care îi mai cerură, dar ţiganul le zise: „Amintiţi-vă de Sveon Hooplaankg!“, dar nimeni, dintre cei loviţi de ciudăţenia licorii ţiganului, nu mai ştia cine este Sveon Hooplaankg. Şi nici nu se bucurară, şi nici nu se întristară – dar toţi mai vrură din licoarea ţiganului. „Iote-te că nu mai este!“ – zise ţiganul şmecher, după care le spuse: „Peste două zile este ziua de naştere a peştelui meu, un ton pe nume M. Am să dau o petrecere în cinstea lui! Dacă mai vreţi din licoarea aceasta minunată, lăsaţi-vă nevestele acasă şi veniţi după 12 noaptea în faţa casei lui Sveon Hooplaankg!“, după care îşi împachetă sculele şi se făcu nevăzut. Trecu o zi, trecu şi a doua. Neîncrezători, laponii se adunară în faţa casei lui Sveon şi-l aşteptară pe ţigan, dar pentru că nu ştiau sau nu se gîndeau, încălcară sfatul ţiganului şi veniră cu nevestele lor, machiate cu ulei de ren şi parfumate la subraţ cu parfum de sardele. La 12 noaptea, ţiganul îşi făcu apariţia, cu două care de licoare şi încă doi ţigănuşi cu acordeoane. „V-am zis să nu vă luaţi nevestele!“ – le spuse ţiganul, după care începu să le toarne mesenilor din licoarea acră pe care o căra cu el în două butoaie mari. Iar laponii începură să bea: o vadră, două vedre, un butoi, un car. Apoi, laponii începură să-şi aducă aminte: că nevasta lui cutare dansase cu tînărul nu ştiu care, că tînărul nu ştiu care îi pusese mîna sub blănuri femeii lui cutare, după care începură să se ia la harţă. Cei mai vînjoşi dintre ei chiar îşi luară vecinul la luptă dreaptă. Laponii scoaseră cuţitele. Cîţiva dintre cei mai tineri fură hăcuiţi scurt pe sub mese. Astfel începură să dispară primii dintre laponii tineri. Ţiganul se uita la ei, cînta în continuare şi le tot spunea, pe cînd cei mai bătrîni îi hăcuiau pe cei mai tineri: „V-am spus să vă lăsaţi nevestele acasă! Şi v-am spus, laponi tîmpiţi…“ – se tînguia ţiganul. După ce toţi tinerii din Laponia fură omorîţi, cei mai în vîrstă îi spuseră ţiganului să le mai toarne din licoarea cea blestemată, dar atît de bună. Iar ţiganul continua să cînte: „Sveoooon, Sveon Hooplaankg…“ Apoi mesenii care rămăseseră în viaţă îşi aduseră brusc aminte că vor muri. Ca Sveon Hooplaankg. Nu mai era nici o îndoială: moartea exista, iar Sveon Hooplaankg fusese primul dintre ei care murise cu adevărat! Şi, deodată, îi apucă o melancolie ieşită din comun: îşi aduseră atunci aminte de Sveon, de taţii lor, de fraţii lor care dispăruseră, de nevestele lor care dansaseră cu toţi ceilalţi şi se îmbujoraseră, iar ei nu observaseră asta pînă acum, de cîinii lor care muriseră pentru ei îngheţînd ca să îi acopere cu căldura corpului lor în zilele geroase de vară, de peştii pe care îi mîncaseră ca să

supraviețuiască – milioane de pești! –, de mamele lor care dispăruseră, de prietenii care n-apucaseră să le zică „Mulțumesc!“, de soarele care nu apărea decît o dată pe an… Dar ei nu știau să spună astea cu cuvintele lor. Și îl rugară pe țigan. Iar țiganul le cîntă povestea și tristețea vieții lor, le umplu iarăși paharele de licoarea aceea ciudată, și cîntă. O dată. De două ori, de parcă îi știa fiecăruia povestea și mama. Și a treia oară. Apoi își puse sculele într-un recipient. Dar laponii îl rugară să mai stea. Măcar o melodie. A mia melodie. Dar țiganul le zise că trebuie să plece, pentru că e tîrziu. Și pentru că, oricum, Sveon Hooplaankg murise. Atunci, laponii îl implorară să le mai cînte despre moartea leneșului satului: de ce murise, de ce tocmai Sveon Hooplaankg, de ce. Țiganul le mai cîntă o dată, apoi se întoarse cu spatele, semn că avea să plece de data asta.

Țiganul fu din nou rugat să mai rămînă. Pentru că nimeni nu știa mai bine să le spună povestea lor. Pentru că nimeni nu știa să plîngă cu adevărat. Pentru că nimeni nu știa că va muri. Pentru că tocmai atunci, cînd țiganul le dădu din licoarea miraculoasă – care se numea „vin“, după cum își amintesc astăzi stră-stră-stră-nepoții laponilor –, toți își aduseră aminte că vor muri. Ca și Sveon Hooplaankg. După ce le mai cîntă povestea vieții lor de trei ori, țiganul se înfurie și se pregăti de plecare: ceru carul său și vioara.

Apoi țiganul, fără ca nimeni să vadă de unde veni cuțitul, fu omorît. El le explicase oamenilor că moartea, pe care toți o știu, chiar există. Țiganul fu al doilea mort din Laponia. După moartea țiganului, Sveon Hooplaankg fu numit sfînt – însă în anul următor nici un copil nu se născu în zodia Scorpionului. În luna aceea din anul precedent, nimeni nu făcuse dragoste, ci se gîndiseră toți doar la moarte. Apoi licoarea țiganului, care se numea „vin“, fu interzisă pentru vecie, pentru ca nimeni să nu-și mai aducă aminte de moarte. Sveon Hooplaankg trăiește și azi, în Laponia.

Beţivii vechi şi noi
sau
Aşchia nu sare departe de trunchi

Ştefan AGOPIAN

N-am avut eu norocul ăsta, dar nici departe n-am fost. Să mă nasc într-o cîrciumă, vreau să zic. Și nu l-am avut fiindcă maică-mii nu-i plăcea cîrciuma, dar îi plăceau beţivii. Taică-meu se încadra perfect la categoria asta, așa că viitoarea mea mamă aproape s-a îndrăgostit de el, cu toate că era cu vreo optsprezece ani mai tînără. Îi plăceau beţivii pentru simplul motiv că atunci cînd el stătea în cîrciumă, la „Odobescu“ sau la „Mihalache“, cîrciumi vechi pe care le naționalizaseră comuniștii și le numiseră pur și simplu „restaurant“, dar toată lumea le zicea după numele patronului care, dacă nu era în pușcărie, era angajat pe post de chelner în fosta lui cîrciumă, cum spuneam, la „Odobescu“ sau la „Mihalache“, în timpul ăsta cînd el bea și trăncănea cu prietenii, fie pe armenește, fie pe turcește, fie pe grecește, dar și pe românește, după cum se nimereau prietenii să fie în seara aia, armeni, turco-armeni, greci sau români, în timpul ăsta ea își putea face de cap. Chestie care n-a împiedicat-o pe maică-mea, cum spuneam, să se îndrăgostească de taică-meu, nu pentru multă vreme desigur, dar destulă cît să aibă timp să rămînă borțoasă cu mine și apoi să se laude la toată lumea că a rămas borțoasă cu Arșag, armeanul ăla frumușel, chiar dacă mai bătrîn, dar plin de bani și cu gîndul numai la petreceri și la curve. Numai că uite, una din curvele astea care umpleau Bucureștiul îl păcălise. El se va opri o zi, două din beții și crailîc și se va însura cu ea la biserică, așa cum face orice bărbat cînd îi

cade cu tronc o muiere. Așa visa maică-mea, numai că tipul, taică-meu vreau să zic, n-avea nici un chef de biserică și popii îl enervau mai abitir decît chelnerii indolenți. Așa a fost să fie. Să nu mă nasc într-o cîrciumă. Cu toate că nu e loc mai frumos pentru a veni pe lumea asta decît o cîrciumă. Acolo poți să bei un țap cu bere și să mănînci țîri (eu) și să asculți povești înfricoșătoare despre ce au făcut bărbații pe frontul româno-sovietic și cum au dezertat după aia, cînd s-au întors lucrurile. Sau ce-au făcut rușii cînd au intrat în București. Tot felul de chestii, care de care mai interesante: despre Crucea de Piatră, de exemplu.

Maică-mea, cum spuneam, nu a reușit să-i pună pirostriile pe cap, dar n-a disperat. Era tînără încă și, în definitiv, mai fusese măritată de două ori. Prima oară o dăduse bunică-mea după un cizmar din Craiova, cînd nu împlinise încă șaptesprezece ani și, din cînd în cînd, după mai bine de șaizeci de ani de la întîmplare, o mai admir încă pe maică-mea în poza în care, mireasă fiind, mă privește ușor nedumerită, așezată țeapănă alături de un bărbat oarecare, ce n-a apucat să-mi fie tată. Pentru simplul motiv că viitoarea mea mamă l-a lăsat baltă în apele lui și a fugit la București ca să se angajeze vînzătoare la Magazinele La Fayette, pe Calea Victoriei. În timp ce făcea pe vînzătoarea s-a încurcat tot cu un cizmar, un Boris, și a făcut un copil (băiat) cu el. Ăla n-a luat-o de nevastă nici la biserică, nici la Primărie, copilul a murit și a început războiul. Atunci l-a cunoscut pe taică-meu, al treilea cizmar din viața ei. Pesemne o

excita mirosul de piele, talpă, meșină și pap care îi învăluia pe cizmari.

Cum spuneam, n-am avut norocul să mă nasc într-o cîrciumă, dar am avut norocul să cresc într-o cîrciumă. Asta din cauză că maică-mea, într-o binecuvîntată zi de aprilie, a hotărît că trei cizmari reprezintă prea mult pentru o singură viață de femeie și, după ce a încărcat toate lucrurile într-o căruță, a pornit, mîndră și neînduplecată, spre o altă viață. Eu am privit căruța care zdrăngănea pe pietrele cu care era pavată Calea Moșilor, mi-am făcut cîteva cruci cu limba (eram totuși pionier și nu se cuvenea să amestec crucile cu cravata roșie care-mi atîrna la gît) și imediat m-am gîndit că în Rai nu există mame. Și pe urmă mi-am închipuit Raiul ca pe o cîrciumă nesfîrșită, unde mirosul mititeilor se amestecă cu mirosul mujdeiului, cel al fleicilor în sînge cu mirosul îmbătător al ciorbei de burtă, al tuslamalei și al rinichilor fragezi, abia perpeliți pe grătar. Madam Nusenbaum, o evreică țîțoasă, nevasta dentistului Nusenbaum și mama copilului Benedict, care tocmai se întorcea de la cumpărături, a privit și ea căruța și a zis cu o urmă de invidie în glas: „Femeia asta are pe dracu' în ea!“, ceea ce nu era departe de adevăr, deoarece maică-mea, în afară de faptul că făcea pe croitoreasa jumulindu-și clientele, cea mai mare parte a timpului și-o petrecea făcînd vrăji. Vrăji care aveau, în mare, un singur scop: să-l facă pe taică-meu așa cum visa ea că trebuie să fie un bărbat adevărat: prostălău cît să nu se vadă ceea ce vedea toată lumea, muncitor și supus ca un rob, să înghită pe nerăsuflate toate poveștile pe care le inventa ea și să ocolească cîrciumile cum ocolește dracu' bisericile. Dar nici broaștele rîioase, nici argintul viu n-au reușit mare lucru cu bunul meu tată, care a rămas toată viața același client fidel al cîrciumilor de cartier, și nu numai.

d u m n e z e u
v s .
d i a v o l

Ohohooo, ăsta e un subiect în care omul nu prea are ce să caute. Dacă e să ne raportăm la o scală galactică, pe Terra, în anul 2006, omul e ca o furnică, strivit de Dumnezeu și tras în jos de Diavol. Deci nu prea ai multe opțiuni, decît să te duci în Iad.

În numele Cesiului, și-al Potasiului, și-al Propil-Benzenului, Acetil!

Marius BORȚEA

Nu știu de ce o fi crezut lumea că eu aș fi în stare să-i țin partea lui Dumnezeu, da' asta e acum, o să încerc. Mai întîi aș vrea să spun că Dumnezeu ar fi trebuit să se ocupe singur de problemă, să scrie El însuși un text pentru Almanah, ba chiar un text cu har, fiindcă de-aia s-a făcut Dumnezeu și nu Ion Cristoiu. Aș mai vrea apoi să spun că nu-i deloc frumos să scrii de bine despre diavol și nici să faci poante despre Dumnezeu. Aș mai vrea și să-i denunț pe cei care au scris *Biblia hazlie:* între a face cu ușurință poante despre Dumnezeu și a te abține, e mult mai greu s-o faci pe a doua.

De ce e mai bine cu Dumnezeu decît cu diavolul? Mi se pare foarte simplu. În primul rînd, pentru că e mai prudent să ții cu învingătorul. În al doilea rînd, pentru că despre Dumnezeu nu există bancuri ca acela cu „pauza s-a terminat, capul la fund!". În al treilea rînd, pentru că e ca la fotbal: trebuie să ținem cu ai noștri, indiferent că ne interesează sau nu fenomenul. În al patrulea rînd, pentru că, în comparație cu Dumnezeu, diavolul n-are nici un haz. Să luăm un exemplu de poantă făcută de Dumnezeu: femeia. A făcut-o auster, dintr-o singură coastă, și apoi i-a inventat tot felul de farduri, creme și coafuri, ca să arate și ea cît de cît. Alt exemplu: girafa. Trebuie să ai mult haz ca să creezi un animal atît de caraghios și nici să nu-i dai apoi, așa cum i-ai dat femeii, șansa să mai îndrepte lucrurile. După părerea mea, girafa este un fel de îmbunătățire a poantei cu femeia, de care Dumnezeu n-o fi fost foarte mulțumit. A făcut poanta cu femeia, a văzut că sfinții au rîs, dar nu foarte tare, și, din ambiție, a făcut după aia poanta cu girafa, ca să-i dea gata. Alt exemplu: pămîntul rotund. El a făcut de la început pămîntul rotund, dar le-a zis oamenilor că e plat. Omul a trebuit să-l trimită pe Columb la mama dracului, în timp ce Dumnezeu stătea relaxat în ceruri și paria cu ai lui: Ce zici, sfinte Toma, ajunge sau nu ajunge? Alt exemplu: teoria relativității. El o știe, dar nu ne-o spune și nouă. A început să i-o spună lui Einstein, însă numai pe jumătate, cît să-l oftice. Acum vin și vă întreb, dragi colegi atei/simpatizanți ai dracului: știe dracul teoria relativității?; dar Darwin, Darwin o știa?; ca să nu mai întreb cîte girafe a făcut Darwin, că atunci chiar v-am încuiat.

Și, la urma urmei, mi se pare plictisitor să fii ateu pentru simplul motiv că, dacă te-apucă dorul să-ți faci o cruce, n-ai ce să zici mai mult de „În numele Cesiului, și-al Potasiului, și-al Propil-Benzenului, Acetil!".

ZII, MĂ, SĂ NU MAI PIERDEM VREMEA, CÂȚI BANI VREI, CE MARCĂ DE MAȘINĂ ȘI CÂȚI CENTIMETRI DE SCULĂ ȚI-AR TREBUI!... VĂ MUMA-N CUR CĂ N-AȚI CERE UNU' O CARTE SAU BILETE LA UN TEATRU...
MARIANE

Stiliștii lui Dumnezeu și stilul preferat al diavolului

Cornel IVANCIUC

Ion Caftanat este un stilist din Ivești. Stiliștii sau staroverii sunt ortodocșii care țin calendarul iulian decalat cu 13 zile față de cel gregorian, iar Ivești sunt o comună gălățeană situată pe râul Bârlad, afluent al Siretului. Stiliștii din lunca Siretului sunt români sadea, cu obiceiuri neaoș rusești: poartă bărbi venerabile, înnodate până sub buric, rubăști peste care se încing cu un brâu de lână în două culori, alb și roșu, cizme înalte de cavalerist și beau de sting de dimineață până seara. În rest, nu încetează să-l laude pe Dumnezeu și să-i închine Lui viețile lor nevolnice. În timpul celui de-al doilea război mondial, Ion Caftanat a fost capturat de căpetenia beată a unui pluton de ruși, pe nume Ihor Galcenko, și până atunci

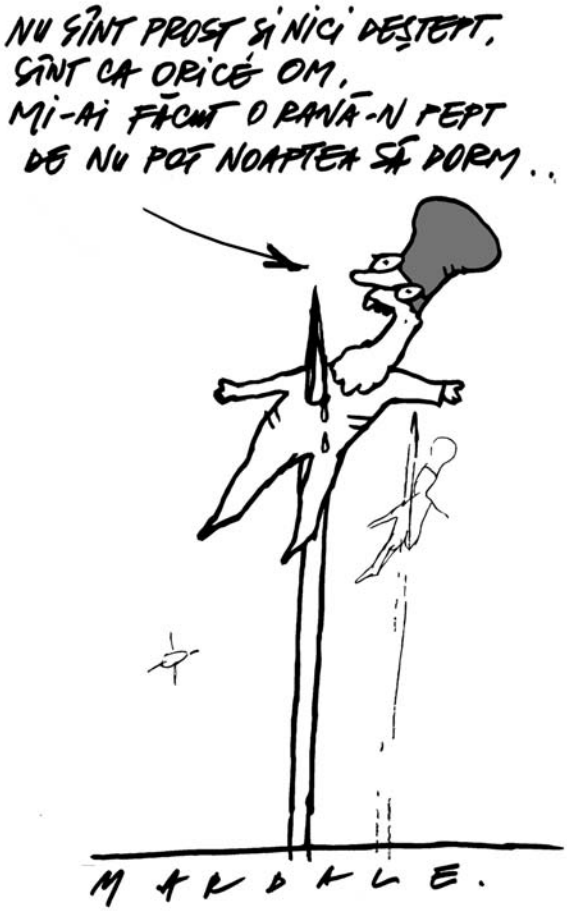

numele acesta nu cunoscuse încă înfrângerea. Înainte de a se face soldat pentru o cauză pe care o considera mai mult obligatorie decât nobilă, Caftanat și-a cumpărat șase umbre de pruni și amintirile a opt mucenici, de la un arendaș aflat pe un pat de moarte plin de scuipați de țigani, din Brăila. Pentru că nu mai avea nimic de pierdut, știind că de-acum îl așteaptă calea cea lungă a gulagului siberian, Caftanat s-a apucat să-i pomenească pe toți staroverii, ce au răposat fiecare cu moartea lui de martir în zilele de vineri și sâmbătă, în numele dreptei credințe și acuma șed la loc de verdeață și răcoare, în neîncăpătorul sân al lui Avraam: pe protopopul Avvakum Petrov, cel mai însemnat fruntaș al creștinilor de rit vechi din veacul al XVII-lea, adormit la anul 1682; pe boieroaica Evdokia Morozova, de sfaturile căreia a ținut cont țarul Rusiei până la o vreme și care mai apoi a fost supusă de același țar, când i-a întunecat Dumnezeu mințile, la mari cazne și persecuții și privațiuni și pierderi de avere, și a închis superbii ei ochișori albaștri la anul 1675. Pe diaconul Aleksandr din Kerjeneț, a cărui minte binecuvântată de El a născocit una dintre cele mai neprețuite opere polemice ale credinței staroverilor încercate în foc și lămurite în lanțuri, prin care nu încetăm a-I lăuda Numele, *Răspunsurile diaconului Aleksandr din Kerjeneț,* ceaslov pe care Ion Caftanat n-a izbutit să-l ducă decât până la pagina 6, întrucât i l-a smuls vântul din mâini și i l-a azvârlit în apele murate ale Siretului, care nu i l-au mai înapoiat, că Siretul este un mare colecționar de lite-

ratură religioasă și poartă îngropate în pântecele lui biblioteci întregi, mort ca martir la Anul Domnului 1720.

Ciudat este că, deși Ion Caftanat făcea pomenile în cea mai neaoșă limbă rusească, nici unul dintre interlocutorii lui nu se grăbea să-l înțeleagă, de beți și de atei ce erau, căci beția și ateismul merg mână în mână. Ca să sensibilizeze o țâră sufletele împietrite ale bolșevicilor care-l capturaseră, și care nu pricepeau o iotă în limba mumei lor, Caftanat s-a apucat să-l pomenească pe Herodot:

– Pomenește-l, Doamne, și pe robul Tău Herodot, care a zis atât de mișcător în cartea a patra a *Istoriilor* sale – „Melpomene" – că de-a lungul Niprului se află pășuni frumoase cu iarbă uimitor de înaltă și că apa lui este foarte dulce la gust și curge limpede pe lângă ape mâloase, și la gura lui sarea se alege de la sine în grămezi uriașe de bulgări, și pe Arsenii Șvețov, episcop, teolog starover, autor a zeci de opuri închinate apărării calendarului iulian și bărbilor venerabile care lungesc slava bărbii Tale, Doamne, mort la anul una mie nouă sute opt.

Pe bolșevicul din dreapta lui Caftanat îl chema Vassilii Hodakievsky și era din stepa calmucă și în ținuturile lui diavolul arase nisipurile deșertului cu un plug de sticlă, nisipuri care scoteau niște sunete înspăimântătoare când le săruta vântul. Hodakievsky avea obrajii atât de scofâlciți și de palizi, încât părea că vampirii i-au supt sângele sute de nopți de-a rândul.

– Pomenește-l, Doamne, pe Osip Semionovici Goncear, adormit la anul una mie opt sute șaptezeci și șase, ataman al cazacilor nekrasoviți din Dobrogea, până la 1864, anul trecerii în neființă a celei care ne-a fost organizația căzăcească, de către sultan, să n-aibă parte păgânul de odihna cea dreaptă și dracul să-i afume femurele la nesfârșit, deasupra unui cazan de smoală topită. Pe Ilarion Gheorghievici Kabanov zis Ksenos, renumit teolog starover între cei mai renumiți și autor al unei cirezi întregi de opere de apologetică și istorie bisericească, mort la anul una mie opt sute optzeci și doi.

Pe bolșevicul Hodakievsky îl puse dracul pe înjurat, și părea un animal pândit de jigodie, cu ochii încolțiți de teamă, când auzea numele Mântuitorului.

– Pomenește-l, Doamne, pe episcopul de Kolomna, Pavel, primul opozant pe față al reformelor nikoniene, mort la anul 1656.

Hodakievsky era însurat cu o muiere nărăvașă căreia i se zicea Ascuțitoarea, pentru că strunjise cu fofoloanca ei, dată naibii, creioanele tuturor bărbaților potenți din ținuturile dintre Nipru și Don, Anatema o chema pe numele-i adevărat, care era dat de un tată starover și de o mamă vrăjitoare.

– Pomenește-l, Doamne, pe Andrei Denisov, nobil și ctitor al mănăstirii de pe râul Vâg din nordul Rusiei, în apropierea actualei granițe cu Finlanda, țară în care viețuiește la Rovaniemi Moș Crăciun, un *alter ego* al Tău, Doamne, lasă, lasă, că știu eu foarte bine care este adevărul adevărat, oricât m-ai contrazice și ai încerca să-mi spui că nu este așa, și în care trăiește un popor cu părul transparent și sângele roz și

a cărui limbă seamănă cu suspinele ursului alb, cu oftatul morselor şi cu murmurul renilor, aşezământ cărturăresc de cea mai mare însemnătate pentru staroveri în veacul al optsprezecelea, autor al celei mai cunoscute opere polemice din acele nemaipomenite vremuri, *Răspunsurile din Pomorie,* din care n-am priceput o iotă, că nu m-a ajutat gleava, că sunt sărac cu duhul, vai de păcatele mele, repausat la anul una mie şapte sute şi parcă treizeci şi ceva.

Anatema era inadecvată pentru a putea comunica – exact cum îi era numele – şi mută de uimire în faţa făloşiei bărbatului – aşa cum îi arătau porecla şi faptele –, care o hipnotiza pur şi simplu.

– Pomeneşte-l, Doamne, pe Simeon Denisov, fratele lui Andrei Denisov şi urmaşul lui la stăreţia mănăstirii Vâg, pisar, grămătic, dragoman şi autor al unor opere fără seamăn pentru literatura religioasă rusă din veacul al optsprezecelea, mort la anul una mie şapte sute patruzeci şi unu, dacă nu mă înşeală ţinerea de minte.

La anul 1900 a pus Hodakievsky frâiele pe limba tătărească, pentru a scăpa de supliciul unei căsnicii care nu i-a adus absolut nici o bucurie, şi nu le-a slăbit până ce nu avea s-o strunească temeinic, jurându-şi să nu se oprească din drumul său de soldat decât la capăt, oricare va fi fost capătul.

– Pomeneşte-l, Doamne, pe Ignat Nekrasov, căpetenie temută a răscoalei lui Bulavin dintre anii una mie şapte sute şapte şi una mie şapte sute opt, şi ataman al cazacilor de rit vechi şi tot mai vechi şi fondator al comunităţilor surghiunite mai apoi în acea Dobroge veşnic primitoare, începând cu anul una mie şapte sute patruzeci fix, mort la anul una mie şapte sute treizeci şi şapte fix. Pe contele Matvei Ivanovici Platov, general de cavalerie, ataman al cazacilor de pe Don, *doctor honoris causa* al Universităţii din Oxford, mort la anul una mie opt sute optsprezece.

Tătăreasca se potrivea cu firea aspră, de armăsar sălbatic, a lui Hodakievsky tot atât de bine cum se potriveşte biciuşca cu botul boului şi pintenii cu burta calului.

– Pomeneşte-mi-l, Doamne, dacă nu-Ţi cer prea mult, şi pe Feodor Evfimovici Melnikov, care n-a murit încă şi s-a născut la 1874, Tu să-l ţii în viaţă cu sănătate şi îmbelşugare în braţele Tale de Dumnezeu de nădejde, de atlet între atleţi şi de soldat neînfricat între voinici, care L-ai biruit cu oştile Tale de arhangheli pe diavol şi L-ai slobozit pentru o vreme în lume pentru a-şi face lucrarea, teolog starover şi autor a numeroase opere dedicate apărării dreptei credinţe. Pe Innokentii Usov, care n-a mierlit-o nici el, sărăcuţul, auzi-mă, Doamne, şi iartă-mă că-mi poate trece prin cap o asemenea prostie, că are abia 49 de leat şi este episcop în floare, apologet de toată isprava şi curajos luptător împotriva ateismului, prezent aici de faţă, prin reprezentanţii săi cei mai plin de râvnă, caporalul Vassilii Hodakievsky, da, da, tovarăşe caporal, degeaba te uiţi la mine cu privirea aia tâmpă de melc ameţit, că la dumneata mă refer, că ştim noi doi bine că ăsta este adevărul gol-goluţ, care e bolşevic sadea, pe care rogu-Te să-l înţelegi că e beat praştie şi nu ştie ce face, şi care a zis mai adineauri că religia e opiul popoarelor. Pe Savva Morozov, mort la 1860, unul din cei mai de vază industriaşi ruşi staroveri, proprietarul unei adevărate legiuni de fabrici, de uzine, de ateliere de reparat locomotive şi de bănci doldora de bănuţi, din care şi-a hrănit precum hultanul puii, biserica Ta şi pe slujitorii ei, Doaaamne. Pomeneşte-mă, Doamne, şi pe mine, robul Tău, Ion – iniţiala tatălui Gheorghe – Caftanat, la dreapta Judecată de Apoi şi apără-mă şi izbăveşte-mă de bolşevicii ăştia un pic mai spălaţi ca mine, care mi-au pus gând rău, şi ascunde-mă, Tată, în răcoarea siberiană a bărbii Tale, până va trece primejdia, acum şi-n vecii vecilor, amin.

Nu mai cred în Biserică. Acum cred și-atît

Iulian TĂNASE

Tata mă suspecta că ajunsesem să cred în Dumnezeu din interes. Mă întreba: „Ai mai spune Crezul în biserică, dacă preotul nu ți-ar mai da nici un ban?“. Nu aveam mai mult de 9 ani și știam la perfecție liturghia de duminică, nu ratam nici una din aceste slujbe. Cînd preotul rostea cuvîntul „ușile“, inima începea să-mi bată mai tare, mă desprindeam din locul unde mă aflam, mă apropiam de altar, îngenuncheam și spuneam, cu voce tare, Crezul. Tata avea dreptate: m-ar fi deranjat dacă preotul nu mi-ar mai fi dat, la sfîrșitul rugăciunii, hîrtia aceea de 10 lei. După o vreme, strînsesem cîteva sute bune din Crezul pe care-l rosteam, în fiecare duminică, cu emoție și intonație.

Bombonel era un tip mic și sfrijit, la vreo 40 de ani, cu o droaie de copii acasă, un fel de semi-pseudo-dascăl, fără școală, dar cu o voce subțire și pițigăiată. Era un semi-alfabetizat talentat. Cînta în strană, alături de dascălul oficial al preotului și de alți amatori într-ale fredonării ortodoxismului, printre care mă număram și eu. Bombonel nu mă privea cu ochi buni. Eram un băiat de 8-9 ani, dar sfrijitul cu voce pițigăiată și pălărie neagră, ponosită, vedea în mine un concurent serios la hîrtia aceea de 10 lei cu care preotul îl miluia pe cel care spunea Crezul. La auzul cuvîntului „ușile“, Bombonel tresărea, îl vedeam bine, dar jena îl oprea să se repeadă în fața altarului, pentru a spune el Crezul. Mă lăsa pe mine, căci eram un copil. Tata avea dreptate: rivalitatea dintre mine și Bombonel era una hilară. În timp ce stăteam în genunchi, spunînd Crezul cu gîndul la hîrtia de 10 lei, simțeam de multe ori în ceafă răsuflarea pițigăiată a lui Bombonel. Într-o zi, sfrijitul ăsta a lăsat la o parte jena, s-a repezit în fața altarului și a început să spună Crezul. M-a deranjat, recunosc, dar, deși nu aveam mai mult de 9 ani, l-am înțeles: Bombonel era un amărît, în timp ce tata era unul din cei mai gospodari oameni din sat, cu o situație materială mult peste medie.

Deși rămas fără sfînta sursă de bani, am continuat, totuși, să cred în Dumnezeu, știam pe dinafară tot felul de psalmi și alte rugăciuni, pe care le găsisem în diverse cărți de-ale mamei, o religioasă convinsă. După ce am mai crescut și m-am întîlnit, ca mai tot adolescentul, cu Cioran,

Dostoievski şi Nietzsche, credinţa mea în Dumnezeu, în Dumnezeul acela care îmi băga în buzunar cîte 10 lei pe săptămînă, a dispărut. Ajutat în primul rînd de Nietzsche, dar şi de alţi autori pe care îi frecventam, am ajuns să cred că preoţii sînt nişte şarlatani. Nu mai mergeam la biserică, nu mai credeam în Dumnezeu, mi-era jenă că sînt creştin şi mă feream ca de dracul să-mi fie milă de cineva. Singura iubire faţă de aproapele pe care o practicam era aceea faţă de fetele care se apropiau prea mult de mine. Era o trufie, desigur, din partea mea, să mă cert cu Dumnezeu, personal, să-i spun de la obraz că a făcut multe erori, că propovăduieşte smerenia şi iubirea, dar tolerează trufia şi ura. Nu devenisem ateu, căci ateii nu se pot certa cu cineva care nu există, însă sigur devenisem un fel de antiteu. La 24 de ani nu mai credeam în Dumnezeu şi simţeam că nici Dumnezeu nu mai crede în mine. Atunci l-am făcut pe Dumnezeu, pentru prima şi ultima oară, prost. Simţeam însă că, fără credinţă, nu poţi să faci prea multe în viaţă. Am început atunci să cred în mine, gîndindu-mă că, dacă există, Dumnezeu nu poate exista în afara mea. În fond, eram un nenorocit ca toţi ceilalţi şi, aşa cum 1 conţine toate cifrele din lume, aşa cum plecînd de la un fir nisip poţi reconstitui anatomia unui întreg ocean, la fel şi eu puteam avea acces la arhetipuri, inconştient colectiv şi alte grozăvii reprezentative pentru toţi oamenii. Treptat, am reînceput să cred în forţa aceea care ordonează lucrurile, în transcendenţa care dă fragmentelor o coerenţă şi întregului un sens. Am reînceput să cred în Dumnezeu, păstrîndu-mi aversiunea faţă de popi şi biserică. În definitiv, de ce ar fi Dumnezeul creştin mai mişto decît cel islamist, de ce ar fi hinduismul mai atrăgător decît confucianismul, şi budismul mai *cool* decît daoismul? În fond, religiile sînt făcute de oameni, după cum i-a tăiat capul şi i-a trăsnit revelaţia. Religiile au o predispoziţie *evil*scerală către extremisme, pe cînd credinţa pură, care nu ţine de vreo religie anume, are o textură agresivitală, nu agresivă. Încercam să-mi găsesc argumente în favoarea unei credinţe rupte complet de popi şi tot felul de alţi ideologi, ceea ce, în cele din urmă, s-a şi întîmplat. Sînt un credincios care, acum, se simte bine alături de Dumnezeul intern, şi nu, nu mi-e deloc dor de vremurile cînd tata mă suspecta că mergeam la biserică din interes. Pesemne că tata avea dreptate.

Tristeţea îngerilor ce-au căzut

(text care începe uşuratic, se face serios şi se termină cu rîs)

Nic SÂRBU

M-am întrebat mereu ce dracu' face (el însuşi, Prinţul Întunericului), în timpul lui liber… Că eternitatea e destul de lungă, şi sigur există şi timpi morţi: oricît de răi ar fi oamenii, nu cred că se lucrează în flux continuu nici acolo, jos. Mai ies şi demonii la cîte o ţigară (că doar oameni sînt şi ei), măcar între marile conflagraţii mondiale. Iar avocaţii sigur nu mor nici ăştia cîte unul pe secundă…

Nu cred că Lucifer ia o pauză de la încins cazane, scoate blocnotes-ul din buzunar, ia creionul chimic de după ureche, îl umezeşte puţin pe vîrful limbii şi continuă să facă planuri de cucerire a cerurilor. Sau îşi aruncă un ochi asupra clauzelor contractuale concepute de departamentul achiziţii (de suflete disperate). Nu. Nu-i dracu' chiar atît de negru. Mai degrabă mi-l închipui aşezîndu-se obosit pe o piatră (cum ziceam, eternitatea e destul de lungă), cam ca Gînditorul lui Rodin, sau poate ăla din Hamangia, doar că priveşte în sus, către al nouălea cer. Ştie că acolo îngerii se adună dimineaţa şi seara să formeze corurile celeste. Încă îi sună în cap liniştea acordurilor divine, încearcă să le fredoneze încet, pentru el, dar nu aude

nimic. Tăcerea îi sfîşie urechile, precum trebuie să-l fi durut şi pe Beethoven, privind corul simfoniei a noua la premieră, inhalînd extazul spectatorilor. Şi atunci diavolul plînge. E singura parte din el primită în rai. Pentru că, în înălţarea lor, lacrimile se opresc la noi, cei din *every-man's-land*, noi le sorbim şi le ducem dincolo de nori, de unde au plecat.

Este Golgota lui, asumată cînd s-a răzvrătit. Înainte ca Prometeu să plătească pentru micul dar al focului furat de pe Olimp, Luceafărul serii a căzut, trăgînd după el o treime din stelele cerului, şi ne-a adus ceva infinit mai preţios: liberul arbitru. Şi poate singura lui mulţumire este să ne vadă folosind darul pe care l-a visat întotdeauna şi niciodată nu l-a avut. A ştiut că trebuie să cadă, pentru ca noi să vrem să ne înălţăm. La fel cum Iisus a ştiut că trebuie să moară, pentru ca noi să PUTEM să ne înălţăm. Spre deosebire de Prometeu, însă, care l-a avut pe Heracles să-i rupă lanţurile, porţile raiului s-au închis definitiv în urma celui care va să devină diavolul.

Am citit undeva că singura justificare a unei revolte este victoria. Poate faptul că Lucifer a pierdut ne face să-l demonizăm atît. Nu ne plac *loser*-ii. Sigur, întotdeauna sîntem de partea celui mai slab, însă odată căzut, îl uităm şi ne întoarcem făţarnici să-l felicităm pe învingător. Şi mai ales uităm că el a fost primul rebel, într-adevăr fără cauză, a cărui răzvrătire şi înfrîngere dau sens tuturor micilor noastre victorii. Cîţi ştiu acum că Lucifer înseamnă „purtătorul luminii"? Pînă la urmă, este exemplul LUI care este urmat de toţi marii creatori, de toţi cei îndeajuns de bravi pentru a ridica pumnul împotriva *statu quo*-ului, pentru a schimba paradigmele. De la Giordano Bruno pînă la Einstein, de la pictorii Altamirei pînă la Chagall, prin Michelangelo, Darwin, Beethoven, toţi cei care prin creaţia lor ne bucură sufletul îi datorează o părticică din nemurirea lor. Toţi avem un pact cu diavolul. Dar există şi un *fineprint*. O prietenă mi-a spus odată că ne displac la ceilalţi atributele propriilor noastre defecte. Singura problemă pe care o are Lucifer este cu vanitatea oamenilor. Cum ar zice chiar el, „mai degrabă stăpîneşti în iad decît să slujeşti în rai". Deci cred că există în contractele noastre o clauză, mică şi obscură, de n-o ştiu nici cei din *junior management*-ul iadului, şi care spune aşa: „în eventualitatea în care BENEFICIARUL *(your name here)* distribuie cu succes mai sus menţionatele lacrimi ale FURNIZORULUI (eu, Lucifer) către terţe părţi (de ex. omenire şi/sau corul îngerilor), toate prevederile prezentului contract devin nule şi neavenite".

Liberul arbitru. Curiozitatea. (Să nu uităm că după ce Dumnezeu i-a plămădit,

diavolul i-a făcut oameni pe Adam şi Eva.) Şi mai e ceva. Am primit zîmbetul din ceruri. Rîsul ne-a venit dinspre subsol.

Am eu o teorie mai veche, privind originea umorului. E încurcată tare, are de-a face cu binele şi răul, şi presupune o mică paranteză. (Cînd eram mai fraged, am citit o proză scurtă SF. Pe o planetă oarecare, un virus distrusese aproape toată populaţia masculină. Paradisul care a urmat – practic, islamic, cu cîte şaptezeci de virgine pe cap erect de locuitor – i-a plictisit repede pe supravieţuitori. Au inventat o maşina pentru crearea de universuri paralele. Majoritatea şi-au creat paradisuri încă şi mai luxuriante, şi au murit încet de suprasaturare. Unul singur şi-a creat un iad hibernal, cu o scorpie de muiere, cu fiare sălbatice şi cu pericolul real de a da de dracu'. Concluzia firească – şi comună de-acum – era că nu poţi aprecia paradisul dacă n-ai gustat din infern. Mi-a plăcut enorm.) Revin la rîs: de ani de zile caut o excepţie de la regula că rîdem cînd cuiva i se întîmplă ceva rău. Roadrunner îl omoară pe Willy E. Coyote de trei ori pe episod. Stan aruncă o banană, Bran alunecă pe ea. Regele animalelor nu ştie că ariciul îi aduce un morcov. Rîdem pentru că nu ni se întîmplă nouă, rîdem pentru că se poate şi mai rău. Şi n-ar fi fost posibil fără diavol.

Să-l lăsăm, aşadar, pe Lucifer să plîngă. Şi, rîzînd, să-i ducem lacrimile către arhangheli.

Gata. Am scris destul. Şi mă cheamă un drac de fată, ceva cu nişte fructe. Dar înainte de a pune punct,

Rugăciune à la Tetelu: Doamne, m-o pus dracu' şi m-am băgat avocatul diavolului. Aj vrea ca Dom' Şef (adică tata) să nu dea tare. Şi aj mai vrea ca Iulian Tănase să nu mă penalizeze cu 1 milion pentru întîrziere, că banu-i ochiul dracului.

femei vs. bărbați

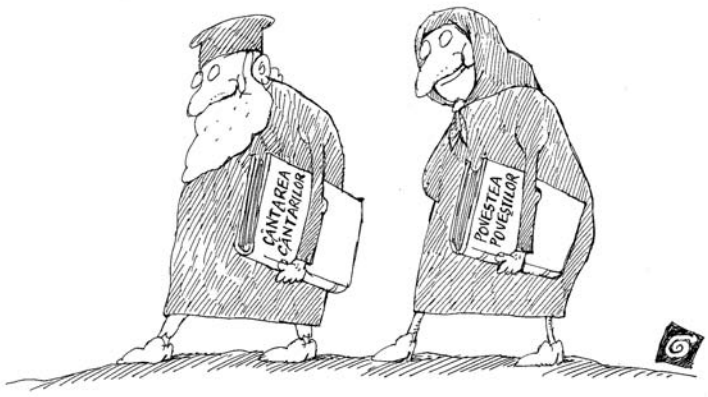

Femei contra bărbați. Sexul tare versus sexul frumos. Practic, nu e o luptă clasică. Adică avem nevoie unii de alții ca să facem alte sexuri tari și alte sexuri frumoase. Și tot așa. Mai bine ne tragem deoparte, ăștia cu sexul tare și astea cu sexul frumos, și lăsăm ca lupta să se dea între sexul moale și sexul urît. Adică, practic, o mînă de bărbați care se ceartă între ei.

Femeile, o eternă sursă de pizmă

Alexandru DUȚU

Încă din cele mai vechi timpuri oamenii au fost preocupați de femei; sau istoria femeilor se pierde în negura vremurilor. Cam ăsta era, invariabil, preludiul scolastic al oricărei discipline de manual din tinerețea mea studioasă. Preludiu..., cam stîngaci; o tară de care se resimte în orice abordare ca de la bărbat la femeie. Nu știm exact cînd au apărut primele femei. Poate că în China antică sau în Grecia protoistoriei arheologii vor fi consemnat niște dispozitive incipiente și instalații rudimentare care să fi stat mai tîrziu la baza inventării femeii. Poate că primul om de știință care a descoperit femeia cu ardere internă a fost un bărbat. Ardere internă nu înseamnă neapărat că se arde înăuntru. Misoginii ar spune că primul inventator care a pus la punct o femeie... în toate detaliile, a fost, evident un bărbat, sau poate chiar că prima femeie a fost un bărbat. Ei, spre clamoarea ăstora din urmă, trebuie să vă reamintesc că mai întîi se pare că au fost femeile. Și nu atît în ordine cronologică, ci structurală. Eu nu vă cunosc părinții, dar la prima întîlnire mai romantică tatăl matale, învăluit într-o melancolie violetă, s-a prezentat cu un trandafir ciordit din jardinierele aflate între liniile de tramvai, o semicursieră rusească second-hand de împrumut, entuziasm, o umflătură în brăcinari, un șpriț în nas și 23 de cromozomi. Nu vom pătrunde cu bocancii în intimitatea porumbeilor și vom ignora primele 22 de perechi de cromozomi care sînt absolut identice la ambele sexe. Mama dumneavoastră, deși de familie bună, nu avea atunci, în a 23-a pereche, decît doi cromozomi X. Și cam cu ăștia a rămas toată viața, deși nu era urîtă deloc, dar n-a avut noroc, ce să-i faci! X-ul ăsta e un cromozom mare, ca un fund de vădană, și este responsabil de multe alte sarcini în afară de fixarea caracterelor sexuale. De pildă, capacitatea de a distinge roșul de verde. De-asta e probabil ca șoferițele să fie mai des înjurate de mamă și nu de tată. Dacă vă mai amintiți, pe X ăsta vi l-a strecurat, cu o căldură mătăsoasă, sărmana măicuță în identitate. Tata a dat vinul, serviciul de cafea de la mă-sa, s-a făcut c-a plătit lăutarii și a depus încă un lănțic de-ăsta de gene. Dacă tata a pus un X, atunci iese fată (XX), nu meci egal cum credeam eu, mai ales că el a jucat în deplasare. Iar dacă tata a venit c-un Y, să știți că nu e musai să faceți armata. Ideea este că îmbîrligătura asta genetică (XX sau XY)

imprimă oricărui embrion tendința funciară de a evolua în mod natural, firesc să zicem, spre stadiul de femeie. Și numai dacă ceva intervine și disturbă cumva acest proces – acțiunea vreunui Y mic – lucrurile iau o turnură diferită. Dacă Y-ul ăla mic, copleșit de colegul Goliath X, există, dar nu se manifestă, vom avea de-a face cu o femeie, care genetic este bărbat. Fiziologul Jared Diamond, de la UCLA, descrie acesată situație cam așa: „Feminitatea poate fi privită ca stadiul natural al umanității, în contextul căreia bărbații sînt doar o aberație patologică ce trebuie tolerată, din păcate, ca preț pentru producerea mai multor femei". Iar endocrinologul Alfred Jost spune: „A deveni bărbat este un proces de lungă durată, dificil și riscant; este un fel de luptă împotrivă tendințelor inerente către feminitate". Unii vor merge mai departe și vor caracteriza procesul de devenire a unui bărbat ca un act de eroism, iar postura de femeie ca ocupare comodă a unei poziții inferioare, pe canapea, cu fondantele în mînă. Paremiologia traduce adevărul geneticii spunînd că un bărbat trebuie să facă ceva ca să devină bărbat, în timp ce femeia este pur și simplu femeie. O femeie poate să nu fie morală, deșteaptă, frumoasă, fermecătoare, bogată, sau a ta, dar rămîne femeie. Un bărbat riscă să nu fie bărbat, în viață ca și-n genetică. În alchimia lui XY, pe parcursul irumperii bărbatului din femeie, ambiguitățile de identitate sînt, de fapt, bărbați neisprăviți. Deci bărbații rataţi rămîn femei; sau mai jos de femeie nu pot să cadă. Poți cădea frecvent la rigolă, în dimineţile răcoroase impregnate de aburii alcoolului. Dar în aceste momente feminitatea care e cu tine funcționează ca o plasă de siguranță, te culege și te duce acasă. Sau dacă reușești să te mobilizezi și să mergi pe propriii genunchi, fosta feminitate va fi într-adevăr ultimul liman care să-ți aline contactul cu realitatea crudă și dublă. Oricît de jignitoare ar părea o asemenea manipulare a datelor științifice, mitologiile (care zugrăviseră acest peisaj de nuntă cu mii de ani înaintea științei) oferă interpretări mult mai mature.

Recunoaștem îndeobște că femeile nu au un apetit debordant pentru gîndirea discursivă. Cine mai are încă încredere în puterea logicii nu a stat de vorbă cu o femeie – se spune. Dar tocmai exersarea nesăbuită a inteligenței barează de multe ori accesul spre o anume deșteptăciune sau înțelepciune. De obicei, cele mai tari calități ale cuiva pun în lumină și cele mai mari defecte ale sale. Cam așa stau lucrurile cu inteligența sublimă de tip masculin, care în absența unui reglaj dinăuntru (de tipul unui termostat pe bază de feed-back), se autostimulează și se turează pînă-i plesnește chiulasa și cade pe partea cealaltă a calului, din sublim în ridicol. Gloria omului este rațiunea, dar gloria rațiunii este că știe să-și circumscrie singură limitele. Or, în lumea de azi, intelectul, acest viclean copil de casă – băiat bun, de altfel, da' anturajul și banii l-au stricat – comite impenitent și cu nonșalanță băiețească tot soiul de abuzuri și prostii. Iar acest incontinent intelect, cu alură de *enfant terrible,* are sinapsele mînjite pînă la

cot de testosteron, iar în ochi sclipiri de rachete ghidate prin laser, bombe cu fuziune nucleară sau avioane invizibile. Andabatul scandalagiu, cu faimă de Erostrat, mahmur de propria-i luciditate, se-nvîrte ca un testicoi într-o căldare. Din păcate, contraponderea feminină așteptată, a cumpătării și moderației, pare din ce în ce mai anemică și chiar masculinizată, dacă mă uit la manechinele aseptice din ziua de azi. Dacă gagicile ar fi pus mînă de la mînă, iar ciocnirea de azi dintre civilizații ar fi fost negociată la o cafea de americance și arăboaice ca-ntre fete, și mai ales ca-ntre mame, poate nu se lăsa cu atîta borș pe nas.

Dar cînd colo, ce credeți că-mi fac feministele din State? Americanii, corecți politic, au cooptat în trupele de comando cele mai *hard* femei. După doi ani de război în Irak, unitățile care luptă în cele mai dure și riscante condiții de război, un fel de linia 0 a frontului, au raportat că procentul femeilor care au murit este covîrșitor mai mare decît al bărbaților. Yankeii misogini au retras domnișoarele, hotărînd că o astfel moarte e o chestiune care ține exclusiv de competența șlițului. ONGistele au luat foc. Bine că nu au propus o discriminare pozitivă: pentru a se recupera decalajul istoric care a dus la incapacitatea de azi, pentru un timp se vor încorpora mai multe dudui. Eu credeam că sminteala agresivă este apanajul domnilor.

Și dacă tot am ajuns la capitolul „Ei vs. Ele“, trebuie să-mi exprim nemulțumirea față de proasta croire a lumii ăsteia. În relația dintre sexe, bărbații sînt victima unei nedreptăți organice. Și anume: dacă un nene încearcă, prin diverse mijloace, să facă sex cu o tanti și este refuzat, totul este aproape OK. Dar imaginați-vă o femeie care se hotărăște, după îndelungi ezitări și deliberări, să se dăruiască unui bărbat care, pus în fața realității nude ca și femeia, zice pas. Știm cu toții că în acel moment și-a dat foc la valiză și și-a cîștigat un dușman de moarte. Deși nu are erecție, putem spune că a cam belit-o. „Etern-Femininul ne / Trage în sus“, cum spunea Goethe*, dar o parte esențială din noi privește la bocanci, adică se cam scoală-n jos, și nu trage deloc în sus, de parcă i s-ar fi turnat plumb în picioare, cum spun comentatorii de fotbal ai lu' neamțu' ăla abia citat. Refuzul dumnealui atrage aproape întotdeauna după sine decăderea drastică din postura de bărbat. În timp ce, în mod cu totul asimetric, în aceeași situație, femeia rămîne bine merci instalată în postura care a consacrat-o. Ca și cum bărbaților nu li s-ar recunoaște cîtuși de puțin dreptul de a alege. În adolescență mi se părea al naibii de greu să-mi ticluiesc cuvintele care să facă o femeie să-mi cedeze. Mai tîrziu am învățat că infinit mai greu este să-ți găsești cuvintele care trebuie să evite, nu să provoace o acuplare; să vezi cum scoți cămașa atunci cînd, de fapt, vrei s-o păstrezi pe tine. Această discriminare ontologică îmi creează frustrări de moarte, și trebuie să recunosc că reprezintă un imens avantaj pentru care le pizmuiesc pe cucoane.

În rest, ce-aș mai putea spune: că ele fac copii. Dar n-am spus-o de la început fiindcă așa nu ar mai fi avut rost toată discuția. Pentru că în fața acestui „mic detaliu“ teluric și irațional se duce dracului de rîpă toată superioritatea masculinității, depozitară a spiritului și a rațiunii. Sperăm totuși la cît mai puține americance de-alea. Să ni se conserve măcar privilegiul de a mînca bătaie și de a muri în războaie pentru cîte o femeie, așa cum ne place nouă de mii de ani.

* (Chorus Mysticus) „Alles Vergängliche / Ist nur ein Gleichnis; ... ... Das Ewig-Weibliche / Zieht uns hinan“, Goethe, *Faust 2,* act V, 12.104-12.105; 12.110-12.111. (trad. Ștefan Aug. Doinaș); am devenit cu bună știință prolix ca să vedeți și matale că, în astfel de situații, oricîtă logoree în germană, latină sau trigonometrie din poeții romantici ai avea, dacă nu percutezi/marchezi/punctezi decisiv nu face doi bani.

De rerum naturae feminae (sau cherchez l'infame)

Nic SÂRBU

Suspectez că am ales tema asta mai mult din cauza șuturilor în cur primite, în trecut, de la diverse domnișoare pe care am făcut greșeala să le plac mai mult decît era dezirabil. Pentru ele. Băiat finuț, am crezut că nu le înțeleg suficient pentru a merita să fim împreună. De-a lungul tuturor acestor tribulații romantice, m-am întrebat mereu un lucru: ce vreți voi, femeile? Răspunsul imediat ar fi că nici voi nu știți. Dar hai să abordăm problema puțin mai științific. Conform unui studiu[1] pe care l-am citit eu, pentru majoritatea femeilor bărbatul ideal este, aparent, cam așa: 1) le tratează frumos, 2) le face să se simtă confortabil cu ele însele, 3) îi pasă de fericirea și bunăstarea lor, 4) este atent și generos, 5) este dispus să se angajeze într-o relație serioasă, 6) e cinstit și de încredere, 7) este dispus să coopereze, să ajungă la compromisuri și să comunice, 8) este capabil să exprime și să accepte afecțiunea, 9) le respectă independența, dar și vulnerabilitatea și 10) le susține în loc să intre în competiție cu ele.

Băăăi, mincinoaselor! Hai să traduc și pentru băieții mai naivi: 1) are bani, 2) are bani, 3) are bani, 4) are bani, 5) este de acord să-i cheltuie doar cu ele, 6) pe bune! 7) le dă dreptate, 8) preferă să vadă *Out of Africa* în loc de finala UEFA, 9) e de acord ca ele să plece „cu fetele" la disco, dar nu le lasă singure pentru un poker cu prietenii și 10) le dă ÎNTOTDEAUNA dreptate. Într-un cuvînt, ipocrizie. De la machiaj pînă la simularea orgasmului. Și asta nu se oprește aici. Cîte palme (morale sau propriu-zise) ați dat iubitului pentru că a întors capul după o tipă pe stradă? Și doar e normal să te pleci în fața frumuseților naturii, nu? Pe cînd dacă voi vă uitați după fundul unui bărbat (da, băieți, chiar dacă nu ați remarcat, se întîmplă, le plac tipii cu „personalitate"), nici măcar nu mai știm dacă nu vă uitați cumva la mărimea portofelului. Cît despre palme, morale sau nu, nici nu poate fi vorba, că intrăm la violență conjugală.

Dar stați așa, că tocmai mi-am adus aminte: ce satisfacție perversă obțineți din a ne reproșa, la fiecare măruntă greșeală, și faza aia de acum doi ani de zile, cînd am întîrziat o oră fiindcă aveam pană pe spate și ați intrat singure la *Spărgătorul de nuci?* Vă sună familiar *non bis in idem*[2]? Normal că nu prea, la ora de latină erați prea ocupate să vă refaceți machiajul, că se uita tipul din colț, ăla cu Kawasaki-ul nou parcat pe locul directorului liceului.

Pe de altă parte, hai să presupunem că ce spuneți voi acolo e adevărat. Știți unde găsiți toate calitățile de mai sus? La bărbații ăia care ajung nu în patul vostru, ci în sufragerie. Așa-zișii *nice guys*. Sînt sufletele alea pierdute care trebuie să vă asculte lamentările, de fiecare dată cînd motociclistul cu care vă culcați în săptămîna respectivă v-a dat papucii. Și de cîte ori tipii de treabă încearcă ceva mai mult, le reproșați că nu se gîndesc decît la sex. Așa și este. Pentru că singura chestie care se întîmplă într-o relație de cuplu și nu se întîmplă într-o prietenie, singura diferență esențială între genul de relație pe care voi spuneți că o căutați și relațiile „de prietenie" cu tipii de treabă este sexul. Știu, pentru că am trecut și eu prin asta.

Fiți sincere: de cîte ori nu s-a întîmplat să interacționați cu un tip, să ajungă să vă placă, să vă spună asta și să îi serviți celebrele cuvinte „N-aș vrea să stric prietenia dintre noi"? Fetelor, să vă spun un secret, pe care ar trebui să-l știți deja, că toate v-ați uitat la *When Harry Met Sally* (ee, haihai, că unele l-ați văzut de cîteva ori, îl știți sigur, ăla cu Meg Ryan, din care ați învățat cum se simulează orgasmul în restaurante): dacă petrecem ceva timp cu voi, este dintr-un singur motiv, și anume sexul. Și să n-aud că „am o grămadă de prieteni care nu vor să se culce cu mine". N-aveți. Cu excepția a două cazuri: 1) tipul are o iubită mai fainâ (asta e, nu puteți fi toate Cathy Zeta-Jones) sau 2) e homosexual. Nu mă credeți? Faceți proba. Luați-l pe prietenul ăla, care nu respectă criteriile de mai sus, duceți-l acasă și ieșiți goale din baie, cerîndu-i o noapte de sex. Îl și aud: „Scuze, honey, dar nu vreau să afectez frumoasa relație dintre noi cu aceste complicații sexuale".

S-a înțeles, fetele? Deci, mai ușurel cu prietenia, da? Pentru că nu simțim pornirea să ne aplecăm prietenii peste masa din bucătărie și să îi regulăm pînă la loc comanda...

Iar în încheiere, cîteva reguli care să vă facă și vouă, dar mai ales nouă, viața mai ușoară:

Nu mai interpretați tot ce spunem, căutînd înțelesuri ascunse. Noi nu facem din astea. Și e enervant la culme.

Renunțați la sadismul de a ne face să așteptăm pentru că nu v-ați terminat machiajul. „La 7" înseamnă „la 7". Nu 7,15, nu 7,30 și, cu siguranță, nu 8.

Dacă vreți sinceritate, nu mai întrebați „crezi că este mai frumoasă ca mine?". Unele sînt. Noi nu întrebăm „crezi că o are mai mare?". Că doar nu sîntem proști.

Nu mai probați zece rochii înainte de o întîlnire. Chiar nu ne pasă. Dacă ieșim împreună, înseamnă deja că singura chestie care ne interesează la rochia respectivă este cum se scoate.

Aa, și era să uit: *Take me to bed or lose me forever*[3]*, bitch*[4]*!*

1. Dacă vă interesează, trimiteți un e-mail la nic.sarbu@catavencu.ro și mă ofer să vă ofer detalii la o cafea.

2. Principiu juridic, stipulează faptul că o greșeală se pedepsește numai o singură dată.

3. Meg Ryan către Goose în *Top Gun.*

4. De la toți tipii de treabă către toate femeile care au folosit vreodată sintagma „doar prieteni".

E greu să fii femeie atunci cînd ești bărbat
(elogiu femeii care mă anima, *în interior)*

Iuliana TĂNASE

Ce simplu ar fi dacă tot ceea ce aș avea de spus despre mine s-ar putea rezuma la cîteva lucruri exterioare, de o subiectivitate perfect obiectivă! Aș face, în acest caz, o impecabilă teorie (nici măcar!) a formelor fără fond, din care nu ar lipsi, totuși, fondul de ten pe care nu m-aș sfii, la o adică, să îl folosesc ca ultim argument.

Eu sînt femeie, recunosc, și asta nu e puțin lucru. Dacă aș spune că am 32 de ani și o înălțime de 1,81 m (lucruri perfect adevărate!), ar însemna, oare, că vorbesc despre mine? Bineînțeles! Ar însemna, însă, că vorbesc *numai* despre mine? Nicidecum, deși mă îndoiesc că toate femeile de peste 1,80 m, cîte or fi ele, văd lumea la fel.

Cînd eram mică îmi plăcea să dorm pe burtă. Îmi întindeam mîna dreaptă pe lîngă șold, cu stînga făceam un „L“ exemplar, pe care îl așezam pe pernă alături de mine, și visam niște lucruri pe care mi-era și frică să le povestesc. Apoi am început să cresc, au început să îmi crească sînii – ei sînt motivul pentru care de vreo 15 ani nu mai pot să dorm decît întinsă pe spate sau, în cel mai fericit caz, întinsă pe o parte (dreapta). Acum și visele sînt altele.

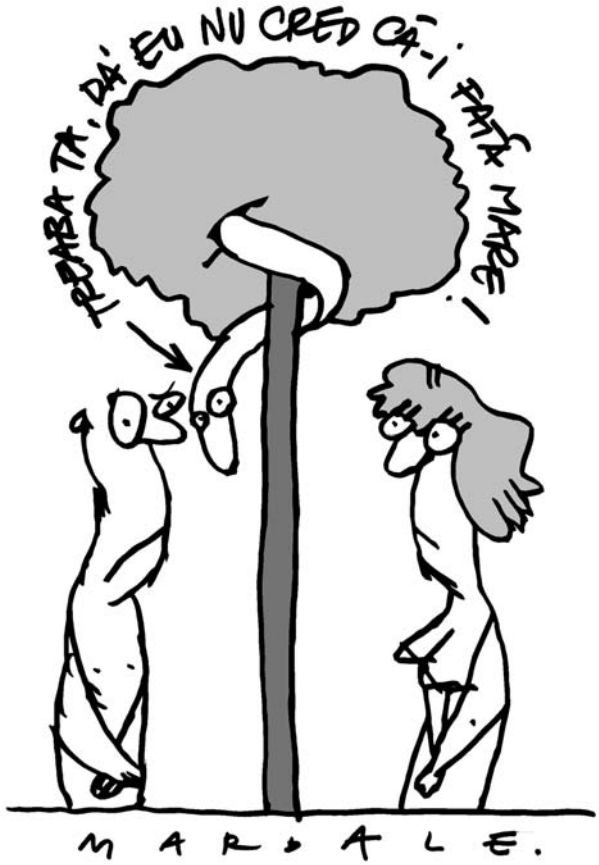

Recunosc: nu pot dormi decît singură. Recunosc: nu pot visa decît singură și neatinsă de nimeni. Într-o vreme mi se întîmpla de multe ori ca dimineața, după ce mă trezeam, să încep deodată să plîng. N-aveam nici un motiv să fac asta, și tocmai de aceea mă speriau diminețile cînd, fără motiv, începeam deodată să plîng. Apoi, brusc, am uitat cum e să plîngi.

Să vă spun ceva: cînd ascult Kate Bush sau Laurie Anderson simt nevoia să fumez. Dansul este și el tot o nevoie din acea zonă care mă împinge să îmi aprind o țigară. Feministele mă plictisesc – asta nu are nici o legătură cu fumatul și nici cu dansul!

Pe vremea cînd eram o debutantă într-ale menstruației, îmi era teamă că mi se va scurge tot sîngele din mine. Îmi era ciudă că sîngele menstrual nu iese afară prin venele ușor întredeschise ale antebrațului meu stîng. Mi-aș fi dorit mult să am un braț menstrual, să fiu singura femeie din lume care, o dată pe lună, să umble prin lume cu brațul stîng bandajat.

Cînd vine un bărbat la mine și începe să îmi spună tot felul de tîmpenii pe care el și le închipuie drept complimente, îmi vin în cap cele mai neașteptate rețete. În aceste momente, găsesc de cuviință să răspund cu

fraze de genul: „Uleiul de cuișoare, care este extras din muguri, din frunze și din tulpină, este foarte folositor, fiind un puternic antiseptic și conservant“. Sau: „Ingredientele pentru aluat se frămîntă și se lasă la odihnit o oră. Se ung rotițele și se unesc cîte două cu cremă“. Sau, preferata mea: „Se curăță carnea de pieliță și tendoane, se spală bine, apoi se taie în bucăți potrivite și se prăjește în ulei circa zece minute“, și așa mai departe. Rețetele astea, vă asigur, le taie neaveniților orice poftă.

Eu, una, mărturisesc că m-aș îndrăgosti fără ezitare de bărbatul care ar veni la mine și ar începe să îmi vorbească într-o limbă absolut necunoscută, cum ar fi limba *bine* sau chiar limba *borbro.* Sînt excentrică? Măcar de-ar fi vorba despre asta!

Cu oglinzile am o relație tensionată. Am întîlnit o singură oglindă în care m-am recunoscut, era ca un fel de dublu al meu, mi-era greu să înțeleg de care parte mă aflu.

Întinsă pe spate, am visat de multe ori că mă transform în bărbat și mi-a plăcut atunci cînd am citit undeva că femeia care se visează bărbat este unul din rafinamentele specializării profesionale. Mi-a plăcut, fiindcă nu o dată m-am gîndit că a fi femeie (sau bărbat) este, de fapt, o profesie. De mai bine de 10 ani eu sînt femeie, o femeie înaltă (dacă bine s-a reținut) și îmi pare rău că bărbații de 1,60 m îmi pot fi cel mult prieteni, poate chiar prieteni de familie, iar cei de 1,70 m doar amici.

Pînă la 30 de ani, vîrstă pe care încă o am, m-am culcat cu nouă bărbați. N-a fost dragoste, a fost atracție și atît. Eu nu știu să fiu sentimentală, doar pasională, de aceea și sînt singură. Am multe straturi de piele și nici unul din bărbații aceia cu care m-am culcat nu a trecut de primul strat. Pe EL nu l-am întîlnit, deși îl cunosc foarte bine.

Bărbații sînt niște idioți dacă își închipuie că ceea ce au ei între picioare, între picioarele acelea nici măcar grațioase, este ceva cu care poți da gata o femeie. De cînd a avea două mîini sau două picioare sau doi ochi reprezintă un atu pentru un bărbat sau o femeie?

Pînă să îl cunosc pe el și multă vreme după, singurătatea mi-a fost o foarte bună prietenă. Cînd stăteam mai mult timp singură, mi se întîmpla adesea să mă port ca un bărbat, să mă port ca în visele în care eram bărbat. Bărbatul din mine stătea de vorbă cu femeia care eram, era foarte curtenitor și drăguț, mă simțeam bine lîngă un asemenea bărbat care eram chiar eu. Nu o dată mi-am dorit să mă căsătoresc cu bărbatul care îmi apărea în fața ochilor, atunci cînd contemplam singură, în oglindă (altă oglindă!), femeia din mine.

Recunosc: m-aș îndrăgosti fără ezitare de bărbatul care, povestindu-i un vis de-al meu cu el, mi-ar spune doar atît: „Îți mulțumesc că m-ai visat!“. Puține femei ar putea înțelege asta, cele mai multe sigur ar exclama: „Vai, dar pentru așa ceva nu se mulțumește!“.

Recunosc: îmi plăcea de bărbatul cu

care vorbeam în vremea aceea, dar nu l-am lăsat să mă atingă. Eram acasă la el, vorbeam, îl simțeam contorsionat și chinuit, privirea lui mă străpungea de parcă ne-am fi aflat într-o carte poștală pe care o știam eu. E-adevărat, mă mișcam greu cu toate acele cuțite în mine, dar nu l-am lăsat să mă atingă. I-am dăruit, în schimb, o poveste adevărată, mi-a fost recunoscător și l-am prețuit pentru asta.

„Îmi place să trăiesc la suprafața lucrurilor, pentru mine adîncul este o pată de culoarea pielii, adîncul este dincoace de suprafață, ca un parfum. Eu sînt indiferentă față de viață, nici nu știu, de pildă, de cînd nu am mai plîns. Totul a început atunci cînd, deodată, nu am mai știut să plîng, uitasem ceea ce, cînd m-am născut, știam foarte bine. Plînsul acela inexistent a făcut ca, într-o bună zi, pielea mea să înflorească. Pe suprafața ei s-au format mici noduli pe care medicii i-au găsit plini cu lacrimi.“ Asta e povestea pe care, cîțiva ani mai tîrziu, am găsit-o scrisă într-o carte.

În loc să vă spun toate aceste lucruri care, tocmai pentru că sînt adevărate, sînt greu de crezut, ar fi fost mult mai bine dacă mă descriam ceva mai impersonal, poate chiar la persoana a treia, așa cum se obișnuiește la casele mari, de la nr. 5: „I.T. este o bucureșteancă de 32 de ani, care se consideră încă tînără. Are 1,81 m înălțime și dimensiunile 92-60-90. Adoră călătoriile, dansul și psihologia, dorindu-și, totodată, să realizeze fotografii din ce în ce mai interesante și să viziteze cele mai exotice locuri din Asia, Europa și America, mai ales cea de Sud“.

Așa îi enervăm pe toți de moarte

Simona TACHE

În caz că nu v-ați dat deja seama, după semnătură, vreau să încep prin a vă aduce la cunoștință faptul că sînt femeie și am ales să iau partea bărbaților în războiul dintre ei și sexul căruia îi aparțin. Apoi, aș vrea să menționez că nu am mustăți, nu sînt cheală, nu am 420 de kile, nu mă apropii de vîrsta pensionării, dețin ambele picioare, am doar -0,25 la ochelari, îi port strict ocazional (cam de două, hai, trei ori pe an), iar dinții îi am, toți, la locul lor. La fel și luciditatea, cu ajutorul căreia (deși greu!) am reușit să conștientizez cam ce îi enervează pe ei, bărbații, la noi, cam ce ne face atît de diferite și, cîteodată, insuportabile. Citiți mai jos o listă a motivelor care le fac lor viața mai plină, mai alertă și mai grea.

Lacrimile. *Pentru că par drăgălașe, interesante și incitante oricărui bărbat aflat la începutul vieții amoroase, dar îi enervează cumplit pe cei care au asistat deja la vărsarea a mai mult de zece găleți. Pentru că, deși universul se apropie cu pași mari de disoluție, ei n-au reușit încă să învețe cum să reacționeze atunci cînd noi plîngem. Cum să învețe, săracii, din moment ce, dacă încearcă schema cu luatul în brațe, vom plînge și mai tare pentru următoarele două ore, iar dacă aleg datul cu basca de pămînt și bocancii în mobilă, vom plînge mai încet ca intensitate, dar pînă dimineață?*

Zodiile. *Pentru că s-au săturat să-și sune mama, la începutul fiecărei noi relații, ca s-o întrebe a nu știu cîta oară la ce oră s-au născut pe motiv că noua iubită ține musai să le calculeze ascendentul. E drept, l-ar putea ține și ei minte de la o relație la alta, dar le e și-așa destul de greu să-și memoreze zodia.*

Pisiceala. *Pentru că apare în cele mai nepotrivite momente ale vieții lor. Exemplu:*

Ea (8/11/2005 2:30:49 PM): BUZZ!! ce faci, gindacel, muncesti? :-P

Ea (8/11/2005 2:30:49 PM): BUZZ!

Ea (8/11/2005 2:30:55 PM): BUZZ!! pisiii, de ceee nu răspuuuunzi?:((

El (8/11/2005 2:31:17 PM): treaba si tre' sa intru-n sedinta, vb mai tirziu

Ea (8/11/2005 2:31:33 PM): nuuu, acuum, un piic :x

Ea (8/11/2005 2:31:39 PM): hai, ma, puiut, ca ma alint si eu nitel. spune-mi ceva frumos si te las :-S

Ea (8/11/2005 2:31:49 PM): BUZZ!! de ce nu ma bagi in seama? nu ma mai iubeeesti? :((

El (8/11/2005 2:31:56 PM): bai, intelege ca nu pot

Ea (8/11/2005 2:32:00 PM): bineee :(

Ea (8/11/2005 2:32:21 PM): pa, chiar m-ai enervat, sa stii

Ţinutul în braţe. *Pentru că dacă, într-o noapte, sînt foarte obosiţi şi uită să doarmă cu noi în braţe, a doua zi dimineaţă avem bot.*

Declaraţiile de dragoste. *Pentru că trebuie să răspundă de minimum zece ori pe zi la întrebările „Mă iubeşti?“ şi „Cît de mult?“, iar dacă de la a opta oară-ncolo răspund plictisit, e nasol.*

Complimentele. *Pentru că, dacă nu observă că ne-am schimbat rujul, că am fost la coafor sau că avem o rochiţă nouă şi nu verbalizează observaţia prin nişte cuvinte drăguţe (şi originale!), iar e nasol.*

Micile crizuliţe. *Pentru că punem bot din senin şi ne enervăm dacă ei nu observă. Iar dacă observă şi ne întreabă ce am păţit, nu vrem să răspundem. Iar dacă insistă, plîngem.*

Capriciile. *Pentru că ne apucă pofta de biscuiţi cu cremă la 1,36 noaptea. Pentru că ne dăm cu fundul de pămînt cîte o săptămînă să ne ducă la munte, iar cu o oră înainte de plecare nu mai vrem să mergem nicăieri fiindcă ne doare burta şi avem o depresie.*

Întrebările. *Pentru că vrem să ştim la ce se gîndesc exact cînd ei n-au chef să vorbească cu nimeni.*

Fiţele. Pentru că vrem să ne umple preşul de la uşă cu flori, iar dacă se întîmplă, facem figuri şi mai mari. Pentru că plecăm la mama doar ca să se roage de noi să rămînem şi, dacă n-o fac, sîntem de părere că ne-au umilit.

Absurdul. *Pentru că uneori îi iubim doar dacă ne arată că nu-i interesăm, iar dacă se poartă prea frumos şi curtenitor, îi considerăm blegi. Pentru că dacă ne înşală sînt nişte măgari, iar dacă n-o fac ni se par cam papagali.*

Dramele amoroase ale altora. *Pentru că prietena noastră cea mai bună sună exact atunci cînd ei au chef de joacă, iar noi alegem să plîngem împre-*

CINE A TURNAT, FĂ, ULEI PESTE PIPER?
BEŢIVU' DRACU', AI UITAT CĂ NE-AI INVITAT ASEARĂ ÎN GRAJD LA UN „TEAM BUILDING" ŞI NE-AI TRATAT CU ICRE NEGRE?
MARDALE.

una cu ea că a părăsit-o porcul în loc să ne gîdilăm cu ei și să ne batem cu perne.

Dezorientarea în spațiu. *Pentru că, după 30 de minute de explicații, tot n-am înțeles cum se ajunge într-un loc în care am mai fost măcar de două ori.*

Întîrzierile. *Pentru că, dacă ei întîrzie patru minute, sînt nesimțiți și nu ne respectă, iar dacă noi întîrziem 30 sîntem prințese.*

Curele de slăbire. *Pentru că îi plictisim cu ale noastre, iar dacă se întîmplă să ia și ei un kil în plus, în frigider nu se va mai găsi decît iaurt.*

Mama. *Pentru că ne apucă migrenele de cîte ori trebuie să bifăm o vizită la a lor, dar îi trimitem s-o ajute pe-a noastră să care sacoșele cu gogonele de la piață.*

Baia. *Pentru că le oferim mereu o baie supraaglomerată de cosmeticale de-ale noastre pe care n-au voie s-o ude cînd fac duș.*

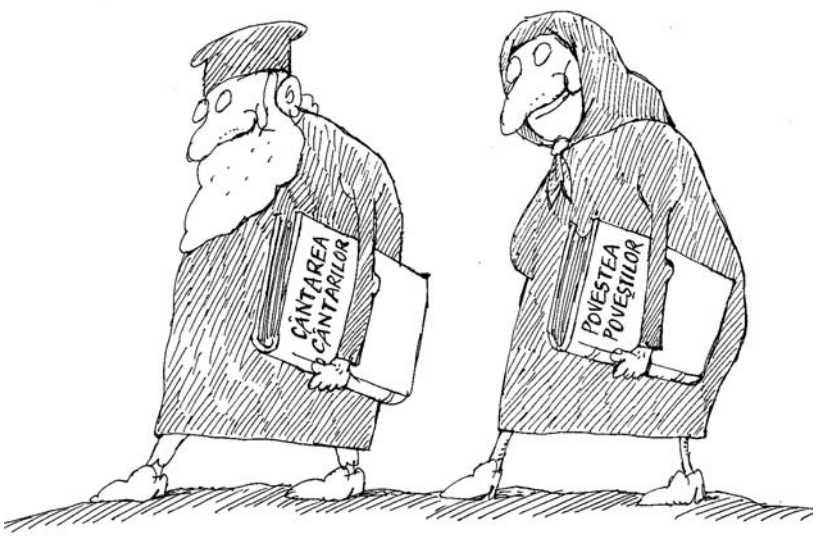

Hainele. *Pentru că oricît s-ar strădui să se îmbrace civilizat și îngrijit, noi tot mai găsim ceva de comentat.*

Telefonul. *Pentru că dacă ne sună doar de două ori pe zi, tragem concluzia că nu ne iubesc suficient, iar dacă ne sună de trei ori se cheamă că ne bat la cap.*

Disprețul față de fostele lor iubite. *Pentru că, deși nu le-am văzut niciodată, ni le imaginăm curve, proaste, inculte, analfabete, pitice și buboase.*

„Vreau asta și o vreau acum!" *Pentru că, dacă le cerem un CD rar pe care ei sînt nevoiți să-l comande unui prieten din America, ni se pare că nu sînt în stare să ne îndeplinească imediat o dorință, deci nu-i interesăm, deci nu mai vrem nici un CD.*

Transferul de vinovăție. *Pentru că, deși nu le-o spunem explicit, reușim întotdeauna să-i facem să se simtă vinovați de faptul că noi am bușit mașina, într-un moment în care ei erau plecați din țară.*

Logoreea. *Pentru că ne ia 20 de minute să le comunicăm o informație care, în mod normal, ar putea fi transmisă în maximum 10 secunde. Uitați-vă la mine, am reușit, fără mari eforturi, să scriu un text dublu în raport cu dimensiunea permisă de layout-ul acestui almanah. Iar dacă o să mă pună cineva să-l scurtez, o să plîng pînă rămîne exact cum îl vreau eu.*

Missy + Joe = Friky-Friky

Cornel IVANCIUC

Hannah Pakula a numit-o „ultima romantică". Contele de Saint-Aulaire a împrăștiat vorba prin toată Europa că România avea un singur bărbat, adică pe ea. Pentru noi, a rămas în istorie drept Regina Maria. Pentru Nando, bărbat'su, adică Ferdinand de România, a rămas drept Missy. Despre ea însăși, Missy scria că este o ființă electrică: „În fiecare ceas al zilei simțeam în mine viața, ca o forță aproape electrică. Acestea le știa soțul meu". Așa s-a confesat regina în povestea vieții ei, reeditată la București, la Editura Eminescu, în 1991.

Să fi fost Nando singura persoană care știa amănuntele astea despre regină? Dar prințul Barbu Știrbei de ce nu le-ar fi știut? Dar colonelul Joseph Boyle, zis Joe? „Știa, de asemenea, că felul meu de a discuta era decis și neșovăielnic, că eram totdeauna gata de luptă." Adică Nando știa. „Astfel, luase încetul cu încetul obiceiul să se întoarcă spre mine când era nedumerit." Adică Nando luase obiceiul ăsta. Că Nando era din ce în ce mai nedumerit. Că Missy era tot mai electrică. Că avea adică exces de foliculină. Că era decisă să-i spună și prințului Știrbei chestia asta. Că era neșovăielnică și gata să-i cadă cu tronc lui Joe Boyle. Că lui Știrbei începuse să i se cam fâlfâie de sarcina electrostatică a reginei.

„Regele Ferdinand avea o fire sfioasă; nu-i plăcea să se impună și arăta o oarecare încetineală când trebuia să ia o hotărâre." Așa scria Missy. Cea mai mare încetineală o resimți când trebuie să te cocoți în patul conjugal, cu sentimentul că te-ai rătăcit într-o gară de provincie, când tu, de fapt, căutai toaleta.

Nando era neamț și legea salică nu-i permitea să recunoască în public calitățile femeilor. Asta se poate transforma într-un avantaj de negrăit, atunci când nevasta îți pune o instalație din coarne de cerb de toată frumusețea, așa cum i le-a pus Missy, când s-a combinat cu alde Știrbei sau Boyle. Onoarea prusacă l-a obligat pe Nando să nu recunoască ceea ce vedea un popor întreg. De unde și vorba lui Missy din confesiuni: „Avea încredere în mine: eram o tovarășă plină de veselie, uneori cam nesupusă, care însă niciodată nu-l dezamăgea". Frumos, nu?

Înainte de a deveni regina României, la 16 ani, Maria Alexandra Victoria a fost principesă de Marea Britanie și Irlanda. Până să ajungă în România, unde a devenit amantul reginei, aventurierul Joe Boyle a căutat aur în Klondike, în nordul Canadei. Până să urce pe tron, în 1914, Missy a născut o ciurdă de copii, dintre care trei vor ajunge regi și regine: pe Carol, viitorul rege al României, pe Elisabeta, viitoarea regină a Greciei, pe Mărioara, viitoarea regină a Iugoslaviei, pe Nicolae, viitor regent al

României, și pe Ileana și Mircea. Pare-se că Ileana era făcută cu Știrbei, iar Maria cu o tânără uniformă militară, cu trese de locotenent. Dar nu contează, că n-a stat nimeni să stabilească paternitatea odraslelor cu probleme, că ADN-ul nu se inventase încă, iar zvonurile răutăcioase cu privire la aventurile reginei și la progeniturile ei par să fi fost răspândite de dușmancele de moarte ale lui Missy, Zoe Sturdza și Martha Bibescu.

Joe era cam bolnav și bătrâior când i-a căzut cu tronc reginei, care era și ea cam sărită deja de o juma' de secol. La 19 iunie, după un zbor în Basarabia, Boyle simte împunsăturile unei crize cardiace și va fi internat într-un spital din Chișinău, iar mai apoi, regina l-a instalat discret într-o cabană de lângă Bicaz.

„Mă fascinezi. Îi mulțumesc providenței că mi te-a scos în cale", i-a susurat Missy într-o scrisoare.

Prim-ministrul Marghiloman era de cu totul altă părere, și ar fi preferat ca soarta să nu i-l scoată niciodată în drum pe Boyle, pe care îl detestă și îl ponegrește în toate mediile.

„N-am să te părăsesc niciodată, Missy, regina inimii mele", a asigurat-o Joe.

„Strângerea ta de mână este ca o promisiune că nici un om sau zeu nu te vor face să mă abandonezi, atâta timp cât eu și țara mea avem nevoie de tine", i-a șoptit regina într-o altă scrisoare.

„I love you. Îți sunt recunoscător pentru sentimentele pe care mi le porți și te ador enorm. Dar prefer, crede-mă pe onoarea mea, să te știu alături de Nando și Carol. Instruiește-l cu grijă, învață-l să fie bărbat și om. Suportă-l pe Nando împotriva tuturor lichelelor care mișună la palat", i-a răspuns Joe.

Pe licheaua de serviciu o chema Marghiloman. Iar complet scăpat de sub control, prințul Carol o șterge la începutul lui septembrie, cu un pașaport fals, împreună cu ordonanța lui, locotenentul Henry Serdici, din regimentul de vânători de munte de la Târgu-Neamț, unde îl ostracizase regele, la Odessa, unde se căsătorește în cel mai teribil secret cu Ioana Maria Valentina Lambrino.

Casa regală este disperată, Missy s-a prăbușit răpusă de migrene pe o sofa și prințesa Ileana îi apasă tâmplele cu vată îmbibată în camfor, iar Nando se plimbă ca leul în cușcă prin iatac, și până la urmă sorții decid ca Boyle să-l bată la cap pe prințul Carol să desfacă mariajul, și el îl va convinge să renunțe măcar vremelnic la Zizi.

Când comentează într-o scrisoare ultimele întâmplări, regina Maria amestecă o engleză naivă cu o franceză arhaică, ambele presărate cu grosolane greșeli gramaticale, scriind că Boyle este iubit la palat, dar că o anumită parte a presei îi poartă sâmbetele: „Boyle is tremendously *bien vue* by George and the whole english royal family, but there is a set who give him «une mauvaise presse»; for me it is lucky *heis* liked in the Palace". Missy respiră greoi în engleză, visează poticnit în franceză și scrie mai liber ca o țărancă din Carpați.

Zvonurile despre iubirea dintre regină și Boyle zburdă acum în libertate.

Presiunile asupra casei regale pentru eliminarea lui devin tot mai insistente și perechea regală acceptă să facă jocul lui Brătianu. De Sânzienele anului 1920, Missy îl imploră să părăsească țara cu prima ocazie, și el se va conforma, ca să dea colțul în Anglia, pe 14 aprilie 1923, unde a fost îngropat la Hampton Hill. În același an Missy i-a vizitat mormântul, lângă care a sădit o cruce veche de piatră de rit ortodox, la picioarele căreia se mai întrezărește conturul înverzit de mușchi și licheni al literei M. Pe 29 iunie 1983, Boyle va fi reînhumat în pământul Canadei, cu tot cu crucea lui Missy, care îi ține de urât.

cu armată
vs.
fără armată

Există o vorbă cum că din armată te întorci bărbat. Practic, conflictul ăsta de idei se dă între oamenii care sînt bărbați pentru că s-au întors bărbați și oamenii care sînt bărbați, deși nu au plecat niciodată. Partea proastă este că, din cauza expresiei ăsteia, armata pare un mare cabinet de chirurgie plastică în care totul e decorat stil camuflaj.

Armata, somnul, fasolea și băşina

Alin IONESCU

Am picat la facultate şi de-aici a început totul. Toţi prietenii mei şi-au găsit care o rudă la comisariat, care o hepatită nedescoperită dinainte, care un început de platfus, numai eu a trebuit să ajung să simt mirosul unei cazărmi de cinci stele, unde ordinea şi disciplina făceau parte din porţia zilnică de tîmpenie care era, şi cred că mai e încă, armata română de pufani. Timp de un an şi patru luni am pătit tot ce se poate numi nasol pe lumea asta. Atunci cînd ai 18 ani, nu te-ai bărbierit niciodată şi ai ochelari cît sifonul trași peste o faţă de fost licean care inspiră aroganţă de tocilar, cel mai împuţit ghinion posibil e să nimereşti pufan într-o unitate de gagii pe care nu i-a dus capul să absolve mai mult decît o amărîtă de şcoală profesională de lăcătuşi-mecanici. Fiindcă nici apeviştii ăia care se ocupau de încorporări nu erau tîmpiţi şi lipsiţi de frustrările clasei muncitoare, aşa că ne puneau în cazărmi ca pe sandvişuri: ciclul unu cu liceul la bază, ciclul doi cu şcoala profesională; un strat de muncitori, unul de intelectuali, astfel încît ura de clasă se învîrtea de la sine, la nesfîrşit, ca un perpetuum mobile stupid în care bunicii cu profesionala din ciclul doi băteau ca dracii la pufanii ciclului unu de liceeni şi tot aşa pînă suna apa-n cap tututor generaţiilor de foşti militari în termen. Şi totuşi, dincolo de toată nasoleala asta, armata are delicii pe care nu le poţi regăsi niciunde pe lumea asta, plăceri interzise muritorilor de rînd care n-au sărit în viaţa lor gardul unei unităţi militare în căutarea unei sticle de bere şi a unui mic înfulecat în viteză cu scobitoarea de pe un carton mînjit cu muştar apos şi acru ca pişatul. O să-ncep cu cea mai mare dintre toate plăcerile lumii: somnul din armată. Timpul cît dormi acolo, printre zecile de picioare nespălate şi miile de băşini de toate soiurile, face din trupul tău care sforăie ghemuit un cetăţean al celei mai sănătoase democraţii biologice. Nu ai coşmaruri, nu ai vise amare, nici un gînd nu-ţi tulbură mintea înainte să adormi ca o vită într-un staul originar. A aţipi în armată e ca şi cum ai intra pe furiş în trupul lui Seneca tocmai cînd sîngele i se scurgea din vene înroşind apa caldă a termei, iar sufletul i se bucura de seninătatea unei morţi venite ca o adiere de aripi de albină. Acolo, în paturile alea de metal care alungă orice intimitate, devii doar trupul tău care adoarme. După cinci-

sprezece ani încă n-am mai simțit vreodată somnul acela ca o carne crudă mîncată în lumina focului peșterii primordiale. Acum adorm în fiecare seară chinuit de gînduri și planuri pestrițe. Pe locul doi a stat fasolea. Iahnie sau ciorbă, nu conta, fasolea la cazan era făcută și pusă în farfurii de tablă cu polonicul lui Dumnezeu. Ca să nu mai vorbesc de aromele trupești ale celor cincizeci de oameni din dormitorul comun care se transforma prin vot unanim într-o oază de libertate. Convenția asta ipocrită antiflatulație, care ne va distruge într-o sută de ani măruntaiele, cade acolo ca o cortină de cabaret. După o masă cu fasole, tolăniți în paturi, cu burțile pline și mințile golite de orice urmă de interes pentru vreo idee cît de tîmpită, asta devine reversul banchetului socratic. Poate o formă de purgație a spiritului printr-un hedonism elementar, în care îți conștientizezi instinctele ca pe niste mecanisme perfecte de supraviețuire. După ce-am părăsit cazarma, nu m-am mai bășit niciodată cu atîta libertate. În civilie trupul ascultă de rigori, nu de sine. Instinctele se filtrează social și fasolea își pierde gustul. Mîncarea revine în farfurii de porțelan și flatulația se transformă în tabu. Pentru somnul, fasolea și bășinile din cazarmă aș mai face armata încă o dată.

Servici umilitar obligatoriu

Viorel MOȚOC

„Armata e bună, bă! Te-nvață să fii hoț, parșiv și mincinos!“, zicea Ioan Costin, comandantul nostru de companie. S-a eliberat și el, la un an de zile după noi, cînd a expirat contractul semnat cu Ministerul Apărării, la începutul școlii militare. Cred că i-a prins bine plecarea în civilie, întrucît – cel puțin pe vremea noastră – omul dădea semne evidente de inadaptare. Cînd se enerva, azvîrlea cu scaune și băncuțe pînă-n mijlocul dormitorului, iar la controalele inopinate mai spărgea cîte o valiză unde descoperea efecte civile, flanele sau izmene chinezești aduse de acasă. Bineînțeles că respectivele corpuri delicte erau imediat călcate în picioare și riguros sfîșiate, cu un fel de voluptate sadică. O dată ne-a alergat vreo două ore în baza sportivă, ne-a dat tîrîșuri și culcaturi prin noroi, cu masca pe figură… Altfel, comandantul nostru nu era un om rău. Ba chiar aș zice că, în felul lui mai abrupt, era un om bun. După cum băiat bun era și nepotul lui, caporalul Jenică Ioniță, adus în unitate de la Regimentul de Gardă, ca să ne instruiască pe noi, bibanii de la T.R. M-a umilit și m-a futizat cîteva luni (i se pusese pata pe mine, la muncile agricole) pînă cînd i-a venit și lui sorocul să se lase la vatră. Ne-am despărțit fără resentimente. De fapt, fusesem și eu cam obraznic atunci, pe cîmp, cînd el mi-a ordonat de cîteva ori „Culcat! Tîrîș! Drepți! Culcat! Salt înainte!“, iar eu imediat l-am înjurat de mamă. Cît despre comandantul de pluton, pe atunci locotententul-major Ilie, nu prea am ce să povestesc. Era mai puțin spectaculos în rigurozitatea lui cazonă și îl reținmai ales prin ordinul pe care mi l-a dat pe cîmpul de instrucție din Ghencea: „Explozie atomică din direcția pușcăria de femei!“. Acum ar trebui să fie cel puțin colonel. Nu mai știu prea bine ce s-a întîmplat cu un alt ofițer, supranumit Mubarak. În tabăra de pregătire de la munte, cînd simulam o ambuscadă, și-a îndrumat plutonul într-o direcție complet opusă și, mult prea tîrziu, cînd i-a picat fisa, le-a ordonat băieților „Fuga, înapoi!“, 270 de pași pe minut, prin pădure, pe o culme abruptă, cu treij' de kile în spinare. La sfîrșitul exercițiului, gîfîind asudat, camaradul meu Liviu Uleia zicea cu gîndul la Mubarak: „Dacă eram pe front, îl împușcam!“. Ca zvon, am auzit că bravul ofițer ar fi fost rănit sau chiar ucis la Revoluție, dar sper să nu se fi întîmplat așa ceva. Totuși, știu cu certitudine că la Revoluție au căzut cîțiva ofițeri din batalionul nostru. Căpitanul Larger a scăpat doar cu niște răni în tot corpul, puțin

ciuruit de o rafală trasă de militarii care apărau Comitetul Central de terorişti. Cînd a reuşit să iasă din TAB, s-a tîrît sîngerînd pînă la comandantul plutonului de trăgători, i-a pus pistolul la tîmplă, i-a zis parola şi aşa a scăpat cu viaţă. Papà Larger venise la noi de la un detaşament de muncă, diribau, unde apucase să-i prindă pe nişte gradaţi care au cusut cu sîrmă buzele unui recrut prea vorbăreţ. Era un tip chiar simpatic, aducea cumva cu actorul Pierre Richard fără păr sau chiar cu – acuma mă gîndesc – un Băsescu în mizerie. Spre deosebire de el, alţii nu erau chiar atît de haioşi. Asumîndu-mi riscul de a denigra glorioasa instituţie a Armatei, pot afirma că, în rîndul aşa-numitelor „cadre", ofiţeri şi subofiţeri, am întîlnit o largă concentrare de beţivi, obsedaţi sexual, mitocani, şpăgari, sadici, isterici sau pur şi simplu proşti. Toţi oamenii ăştia trebuiau să facă din noi – cum se zice – bărbaţi. Dacă a fi bărbat înseamnă să execuţi nişte ordine stupide şi să înduri nişte privaţiuni fără sens, atunci, da, şi-au făcut bine treaba. Nu-s puţini ăia care mai cred şi acum că ordinele superiorilor nu se discută, se execută, funcţia bate gradul şi, în general, e bine să ai o funcţie cît mai mare, ca să-ţi ştie de frică subordonaţii: te-au futut pe tine cînd erai biban, fuţi şi tu cînd eşti veteran. Dar ca să afli toate astea nu-i nevoie să pierzi complet aiurea nişte luni bune din viaţă, la cea mai frumoasă vîrstă. Te prinzi şi singur, un pic mai tîrziu, cîţi dintre semenii noştri consideră că viaţa civilă e un fel de armată în variantă soft, chiar dacă un pic mai extinsă ca durată. Sigur că, pesemne, între timp lucrurile s-or mai fi schimbat şi-n armată. Totuşi, pentru un tînăr care se gîndeşte că armata te face bărbat, răspunsul meu va rămîne acelaşi: nu-i nevoie, se poate şi altfel. Cînd s-a întors acasă în vara lui '87, puştanul aiurit care se înrolase în septembrie îşi pierduse valiza de lemn, cîteva măsele din gură şi nişte iluzii de adolescenţă. Mi-a trebuit ceva timp pînă să le recapăt, iar dinţii mi i-am pus şi mai tîrziu. Deşi-s frumoşi, de porţelan, chiar ai mei nu mai sînt. După o lungă iarnă petrecută la 2-3 grade în dormitor şi -15 în postul de gardă, acum mă cam dor genunchii. Şi nici nu mai ţin minte ce anume am făcut toată vara, cînd m-am întors din armată. Îmi amintesc doar că eram foarte bronzat, ca un ţigan, după o lună de dat la sapă în gospodăria unităţii. Aşa că nici n-a mai fost nevoie să mă duc la mare.

Să crești AMR și voinic!

Daniel GOACE

De ce să nu faci armata? Uite, eu, spre exemplu, pentru că am ulcer duodenal. Însă am prieteni care nu au făcut-o pentru că au avut fie platfus, fie o familie de întreținut, cursurile la o a doua facultate, la o a treia, la o a patra, certificat de nebun de la Spitalul 9 sau un văr la comisariatul militar.

Ce este armata? Este a doua pîrghie importantă prin care sistemul mai are o șansă de a-l supune (eufemism pentru „îndobitoci") pe individul încă neformat, în cazul în care l-a ratat o dată prin intermediul școlii. E șutul în fund dat acelora dintre tineri care își fac iluzii că ei sînt altfel decît restul. Armata este doza de umilință pe care tînărul trebuie să o îngurgiteze înainte de a sări gardul în viața care-l așteaptă de-acum încolo cu poarta încuiată oricum. Armata e atunci cînd ești obligat să-ți servești țara la momentul la care tu nu mai știi cum să fugi dracului mai repede din ea.

Ce mai este armata? Este bocancul cu două numere mai mare sau cu un număr mai mic care-ți revine la magazia de efecte alături de tunica ruptă în fund și ciorapii fără nasturi. Este musca moartă din ciorba de fasole cu pietricele de la popotă. Este pușca din primul război mondial cu care trebuie să execuți programul de instrucție și, dacă se poate, să îi supraviețuiești muniției expirate care, din cauză că percutorul e stricat, nu e exclus să-ți treacă ceva prin cap în momentul în care tragi. Armata este WC-ul unității frecat cu periuța (personală) de dinți. Este adunatul apei a două găleți, vărsate special pe jos în dormitor, cu șiretul. Este „trenulețul" pe care îl faci cu colegii pifani, mergînd de-a bușilea prin fața geamului unității și ținînd fiecare în mînă cîte o creangă, astfel încît să le creezi senzația bibanilor dinăuntru că sînt într-un tren aflat în mers. Sau „metroul", atunci cînd tu ești locomotiva și valizele – vagoanele pe care tu trebuie să le împingi tîrîș, pe burtă, pe sub toate paturile din dormitor. Armata mai e mirosul de ciorapi nespălați de trei săptămîni ai mîrlanilor cu care ești obligat să fii coleg de cameră. Armata e concursul de bășini de la miezul nopții care mai ies și cu stropi, că nu putea destul numai a transpirație în salon. E laba făcută noaptea pe sub pătură, atunci cînd la televizor se dă un film în care apar femei goale, iar în dormitor nu există nici un televizor.

Tot armată e și atunci cînd un cretin cu patru clase primare ajunge să aibă la cheremul său un detașament de studenți la filosofie sau matematică. Și cînd moldoveanul ajunge să-l aibă la mînă pe ungur sau românul pe țigan. Și invers. De asemenea, armată e atunci cînd vreun frustrat care n-a avut animale în copilărie ajunge caporal sau sergent și poate să „culcat/sculat" și „înainte, marș" o unitate întreagă de bipezi. Armata e condiția necesară pentru a putea ajunge într-un post călduț dacă tatăl lucrează în vreun serviciu de informații sau mama pe la Garda Financiară. Armata e atunci cînd toată lumea se împarte în civili și cadre militare.

Armata mai e o grămadă de alte lucruri urîte, din cauză cărora eu, unul, îmi cer scuze, da' prefer să-mi servesc țara la altă masă.

Calul Tony și războiul bunicului meu

Cornel IVANCIUC

Singurul personaj din familie care făcuse războiul era bunicul. Stăteam și-l ascultam ca tâmpitul ore în șir, în timp ce-mi povestea că a făcut armata la vânătorii de munte și a ajuns ordonanța generalului de divizie Leonard Mociulski, șeful Diviziei 3 vânători, a Corpului de munte. Toate amintirile lui, și singurele de pe pământ, erau legate de armată. De cum a fost el în aplicație la Piatra Neamț și a traversat creasta Carpaților pe jos ca un apucat, din Munții Rodnei până în Munții Ceahlău; de ce om nemaipomenit era generalul; de cum au mărșăluit în munți trei luni încheiate, în care au făcut tot felul de năzbâtii; de cum au locuit ei în corturi și nu s-au descălțat niciodată, până la destinație, unde la marea aplicație a participat și regele Carol II; de cum și-a desfăcut moletierele și a văzut că erau lipite de picior, și așa pățiseră toți soldații; de cum și le-au dezlipit cu apă fiartă, și și-au scos bocancii din picioare cu tot cu piele și carne și au puțit zările o zi și o noapte, și s-au ofilit florile de duhoare și au căzut frunzele din copaci răpuse de miasme. Bunicul meu se ocupa, de fapt, de calul lui Mociulski, pe care îl chema Anton, și-i zicea Tony. Îi dădea de mâncare ovăz, îl ducea la păscut, îl țesăla, îl peria, îl înșeua, îl deșeua, îi pieptăna coama și i-o tundea scurt, ca la soldați, îl înjura de mamă, îl suduia de tată, îl lăuda, îl scuipa în bot, îi cânta în strună, îl legăna, îi spunea povești cu calul năzdrăvan al lui Făt-Frumos și îl adormea cu capul pe umăr și apoi, a doua zi, o lua iarăși de la capăt, că mai aveau ceva distanță până în Piatra Neamț.

Nu l-au mobilizat pe bunicu', întrucât avea acasă o cireadă de copii. În război, Corpul vânătorilor a fost preluat de cel de-al III-lea Reich, care l-a numit comandant pe generalul de corp de armată Hugo Schwab, în decembrie 1943. În Crimeea era o iarnă a dracului de grea și trupele româno-germane au fost încercuite și luate ca din oală de cele sovietice în istmul Perekop, în noiembrie 1943. Așa a fost numit Schwab la comanda corpului o lună mai apoi, și Mociulski i-a devenit subaltern, cu tot cu hahalera aia de cal de care avusese grijă bunicul.

Participarea bunicii mele la mașina de război a fost următoarea: într-o bună zi a

unui an neprecizat din timpul celui de-al doilea război mondial, un cal de artilerie a fost atins de un glonte rătăcit lângă gară și a decedat pe loc. L-a tăiat în bucăți, l-a adus acasă, a făcut din el chiftele și le-a vândut Armatei Roșii, că era după marea trădare de la 23 august 1944, iar Armata Roșie a mai vrut și a mai cerut, dar s-a terminat calul, că nu era chiar un cal uriaș și inepuizabil, așa cum ar putea crede din nebăgare de seamă domniile voastre.

Calul Tony a dat colțul în eternitate la sfârșitul frumoasei veri a anului 1944, la Storojineț, în apropiere de Cernăuți, după ce armata română îi trădase pe nemți și pactizase cu bolșevicii. Era o dimineață rece și vălătucii de ceață se ridicau din toate cotloanele munților. Trâmbele de abur care ieșeau din nările cailor erau atât de groase, încât aveai senzația că te poți cățăra pe ele până la soare. Caii au șarjat ca la comandă și de sub burțile lor au țâșnit pe dreapta săbii sclipitoare, strânse în pumnii aproape degerați de frig. Calul Tony, care trădase și el, a fost rănit de un obuz, care i-a despicat crupa în două. A început să plângă cu lacrimi de om, a cabrat ca o statuie ecvestră călărită de un erou beat, s-a mototolit pe genunchi sprijinit pe enormitatea lui de mădular de culoarea gresiei, și-a făcut o cruce largă cu copita dreaptă, după care a recitat extrem de mișcător primele versuri din „Moartea poetului“ a lui Lermontov și, în timp ce murea, din mădularul lui înspăimântător de mult și de gros s-au prelins literele de sânge ale cuvântului *koneț,* după care și-a dat duhul, într-un nechezat dramatic, în timp ce o invoca pe Fecioară, că Tony, am uitat să vă spun, era de confesiune catolică: *Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui Iesus. Sancta Maria Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc, et in hora mortis nostrae. Amen.*

capitală vs. provincie

Am cunoscut un tip care zicea că provincia ar trebui rasă de pe fața pământului. Am cunoscut alt tip care spunea invers, că Bucureștiul trebuie exilat în altă țară. Pînă la urmă, e bine să ne înțelegem cu toții ca frații. Că dacă stai să te gîndești bine, și Bucureștiul tot în provincie e.

Capitala e o curvă ajunsă la vîrsta a doua

Doru BUȘCU

Capitala e o curvă puțin trecută de 40, înțolită ca nevasta burghezo-moșierimii în filmele lui Sergiu, cu forme expirate, dar bine ambalate în cute și franjuri, o cocotă sclifosită care îți spune cu buzele țuguiate „puișor", te ia de bărbie și-ți suflă în ochi fumul aluziv din portțigaret. Pentru boboci, cotoroanța are farmec. Știința clipitului cu subînțeles, oftatul intim, miorlăielile care aproximează orgasmul, atingerile calculate care par întîmplătoare, decolteul-amfiteatru și pătura groasă de parfum cu raza de cinci metri aprind imaginația provincialului tînăr. Care, orbit de luminile orașului, se dă jos din tren în Gara de Nord și, ca să nu rateze prima țeapă, ia un piețar. Dacă asta e mama, să-i cîntărim puțin pe copii. Bucureștenii sînt mîndri toți de descendența lor urbană. Psihologic, această mulțumire de sine e înregistrată ca o ascensiune personală în raport cu valorile județene. Cei cîțiva centimetri de avans tehnologic, aduși de ultimul model de troleibuz, de exclusivitatea metroului, de mall-uri sau de prezența coloanelor oficiale pe străzi, le măsoară lungimea zilnică a vanității.

Înainte de moartea lui Ceaușescu, aerele de superioritate ale bucureșteanului erau ceva mai sonore decît azi și miroseau ca ale unui căprar deranjat la burtă. Cele douăzeci de statui în plus față de orașul Mizil, silueta monstruoasă a Naționalului și bulevardul stalinist pregătit pentru Comitetul Central făceau din buletinul de București o legitimație de șmecher. Această șmecherie era distribuită în geografia socială după clopotul lui Gauss: mai mult în centru și mai puțin la periferii. Bunul-simț, prezent în cantități farmaceutice, era ostracizat, culmea, în mahalale.

Snobismul și suficiența bucureșteanului, bazate, cum ziceam, pe fantomele unei urbanități închipuite, au zăcut și mai zac încă într-un recipient periculos cu otrăvuri. Licoarea și-a mai pierdut din coroziune, dar, cînd și cînd, bucureșteanul dependent simte nevoia să mai tragă cîte o dușcă. Există așadar un sevraj, o nevoie ca iluzia să fie prelungită. O cere sîngele subțiat prin

Sămînţa vlăjganului neatent se risipeşte periodic în pliurile şi volanele Capitalei cu generozitate şi dezinteres. Din ea se naşte speranţa reabilitării speciei urbane, în ea zac energiile relansării. Ea poartă germenii vitali ai prospeţimii, ai inteligenţei care respiră aer curat, ai umorului hrănit şi ai bunului-simţ natural. Fără violul consimţit al provinciei, metropola e infertilă. Lichidele coclite din burta Capitalei produc urmaşi gata pierduţi. Fără mişcarea provincială de şale, nişte şale spirituale, desigur, moştenirea genetică a bucureşteanului ar fi doar şmecherie şi arţag.

Bucureştiul se masturbează înjurînd provincia, dar îşi doreşte ca acest futai să nu se termine niciodată.

încrucişări de familie, elaborate în perimetrul concentraţionar al Bucureştiului. Degenerarea biologică a fiilor Capitalei, trăiţi în praf şi poluare, enclavizaţi în snobism şi încremeniţi în suficienţă, se cere acoperită cu pardesiul aroganţei. Agresivitatea lor socială îndreptată contra provinciei imită gesturi aristocratice goale, executate cu stîngăcia parvenitului. Prostia cu fireturi are strămoşi în mahala şi se revarsă asupra triburilor calme, sosite din provincie. Dacă numim Bucureştiul, prin abuz de limbaj, metropolă, voi spune că provincia e în deplinătatea farmecului ei cînd se află suficient de departe de metropolă. La o distanţă sigură, în afara zonei de contaminare urbană, trăieşte o lume pictată în alte culori umane, cu o altă geografie mintală şi o meteorologie sentimentală complet diferită. Provincia are mari rezerve de bun-simţ, e un depozit nesfîrşit de frumuseţe brută şi o neobosită furnizoare de recruţi pentru metropolă – celebra carne de metrou. Dacă rămînem în metafora curvei, provincia e un cioban vînos, timid şi naiv care vine la oraş s-o reguleze pe doamna şi să-şi ia blugi.

Sunt câțiva morți în oraș, iubito...

Dragoș BUCURENCI

Sunt zile când nu vă mai suport. Cu regionalismele voastre. Cu sacoșele voastre de plastic trântite pe peronul gării. Cu poveștile voastre de-acasă. Cu mâncarea voastră de-acasă. Cu poșirca aia din sticle de Borsec aduse de-acasă. Cu patriotismul vostru local. Cu sarmalele voastre locale. Cu fițele voastre de provinciali. M-am săturaaaaaat! E momentul să iau atitudine. Ani de zile m-ați întrebat, ca să-mi faceți un compliment, *de unde* sunt. Și v-am răspuns, ușor rușinat, că sunt născut și crescut aici, în București. Ciudat, nu pari, mi-ați zis cu voce mieroasă. Dar părinții și bunicii, ei de unde vin? Aici mai scoteam și eu cămașa: ei vin de peste tot. Și din Oltenia, și din Ardeal, și din Moldova. N-am eu un *pedigree* foarte curat, dar măcar nu sunt bucureștean de mai mult de-o generație. Și gata, cu asta rezolvam problema originii mele. Ca după aia să vă apucați să-mi povestiți cum sunt bucureștenii în comparație cu oltenii, cu ardelenii, cu bănățenii, cu moldovenii… Mă rog, până la moldoveni. Pe asta cu moldovenii n-am înghițit-o niciodată. Mi-am pierdut ore importante din viață aflând pentru a nu știu câta oară cum știu ardelenii să se poarte, ce vinuri au bănățenii, ce lubenițe au oltenii, cum știu moldovencele să fută, ce parastase știu să facă oltencele, ce mare au constănțenii, cum știu să se bronzeze la piscină arădenii, ce mucenici gustoși fac ieșenii, ce frumos vorbesc sibienii, ce club de club au timișorenii, ce pogrom au făcut orădenii, în fine, ce super-discotecă au lereștenii. Destul!

Achtung, băi provincialilor! Vă vorbește un bucureștean! (Observați, vă rog, pronunția curată, fără accent.) Am crescut într-un oraș care are mai multe biblioteci decât numărul de cămine culturale de la voi din județ. Și mai multe perspective profesionale decât oferă vederea panoramică de pe dealul Feleacului sau de pe oricare dintre colinele Iașiului. N-are rost să negați chestia asta, de-aia ați venit puhoi la București, că doar nu v-au dat perspectivele afară din locul de baștină. Doar că vă e greu să acceptați că, în ciuda poziționării pe hartă, Bucureștiul e cel mai vestic loc din România. M-am săturat să aud că Occidentul înseamnă curățenie și politețe. Londra nu e curată. Și parizienii nu sunt politicoși. Capitalele sunt murdare și agresive pentru că se dezvoltă cel mai rapid, orașele mici

sunt curate și politicoase și plicticoase. De-acolo veniți voi. Dar n-ați învățat, cu toată politețea voastră proverbială, că nu se face să intri în casa omului și să te plângi de praful de pe de mobilă, de șorțurile servitorilor și de lipsa de gust a bucatelor. De fiecare dată când vă vizitez în provincie, vă laud taximetriștii, vă admir clădirile, vă ridic în slăvi mâncărurile și vinurile și vă ascult vechile istorii despre cum sunt bucureștenii. Pe voi, în schimb, nu v-am auzit nici măcar o singură dată vorbind de bine Bucureștiul. Achtung! N-aveți ochi? Nu v-ați plimbat niciodată pe Kisseleff noaptea? N-ați mâncat nici măcar o dată pe malul Herăstrăului? N-ați ascultat niciodată un concert la Ateneu? Aș, ți-ai găsit cu cine să vorbești. O țineți una și bună: orașul vostru, județul vostru, căminul vostru. Sunteți într-așa un hal de provinciali că n-aveți inimă să iubiți un oraș mare și frumos. Achtung! Cel mai nesuferit lucru în București sunteți voi!

Perspectivele voastre meschine și cultura voastră minoră au ajuns să dea tonul în Capitală. Cine sunt băieții de băieți care parazitează cu mașinile lor de prost-gust intrările în cafenele sâmbătă seară? Beizadelele baronilor locali. Cine sunt panaramele care fac cluburile de nefrecventat cu genții lor Bucci și parfumul Dihor? Odraslele de moravuri ușoare ale ștabilor din provincie. Repet: sunt zile când nu vă mai suport. Cu provincialismele voastre ieftine și nostalgiile voastre de neam prost. Sunt zile când mi-aș face catrafusele și m-aș căra la Paris. Dar mă enervează numai gândul la Cartierul Latin, unde-a locuit un mare provincial de-al nostru, un tip a cărui retorică plângăcioasă a reușit să arate că, nici la Paris, provincia nu se dezminte. De fiecare dată când mi-l imaginez pe Cioran plimbându-se prin Jardin du Luxembourg și repetând obsesiv „*À quoi bon avoir quitté Coasta Boacii? À quoi bon avoir quitté Coasta Boacii?*“, îmi vine să-l iau la palme și să-i spun de la obraz: *Vraiment, maître, à quoi bon?*

fumători vs. nefumători

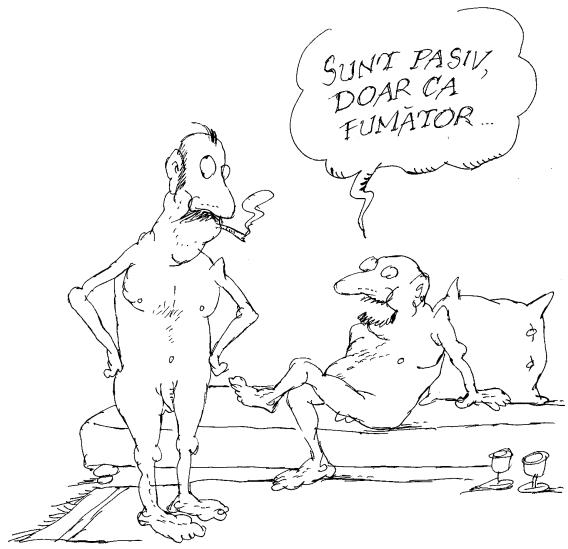

Cum spunea un nene la televizor: "Și ce dacă nea Cutare a fumat toată viața și a trăit 100 de ani? Dacă nu fuma, trăia 150". Este interesant cum toți oamenii care ar trăi 150 de ani se apucă brusc de fumat cînd sînt tineri, ca să nu treacă de sută. Se pare că viața e, într-adevăr, plictiseala dintre două țigări.

Să vă fum!

Gabriel DROGEANU

Ca să intrăm mai bine în atmosferă – plină de fum de țigară, evident – vă propun o știre din 2004, care, deși pare a fi una de la pagina 5, a apărut într-un ziar extrem de serios, nu contează cum îi spune, nu insistați:

O maimuță din China s-a apucat de fumat

O maimuță de la o grădină zoologică din China s-a apucat de fumat. Feili, o femelă cimpanzeu de 13 ani, cerșește țigări de la vizitatorii grădinii zoologice din Zhengzhou, provincia Henan, și îi scuipă pe cei care o refuză.

Norvegia. Vreme ploioasă. Valerenga-Steaua. Românii sînt conduși cu 3-0. Coafura rezistă. Ovidiu Ioanițoaia nu mai rezistă: își aprinde o țigară. Un steward vine și îi spune că îl înțelege, dar trebuie să stingă țigara.

România. Vremuri de rahat. În țară curge (sau curg?) lapte și scrumiere. Băieții își aprind țigările. *Dragi colegi, vă rog, stingeți țigările. Vreți să mă supăr pe voi?* Unii rușinați, unii surprinși de faptul că fumau – care mi-ai dat, bă, țigara asta nenorocită?! –, alții de-a dreptul scîrbiți, băieții le strivesc sub bocanci. Sînt înduioșat. Ba chiar îmi pare rău că am putut fi atît de crud. Nu meritau. Hai, mă, că am glumit, nu trebuie să mă luați în serios. Serios, n-am vrut, nu știu ce mi-a venit… De fapt, mie îmi place să miros a fum de țigară, vreau să mă ung pe corp și pe plămîni cu fum de țigară, ca să fiu galben-maroniu, precum tîmplăria asta albă de PVC din birou la care am frecat aseară cu o tonă de Pronto; după ce poștește cu voi cîteva milioane de țigări pe zi, părul meu lucește și e gras, deci sănătos; abia aștept să-mi înec privirea în apa cea opacă și dizgrațios curgătoare și neagră ca un fund de sobă care iese din hainele alea împuțite cu care plec de la serviciu. Țineți-o tot așa, băieți! Hai, că n-am vrut să vă supăr, eu zic să ne așezăm și să fumăm împreună pipa păcii.

Pînă la urmă, cine sîntem noi, nefumătorii, să protestăm? Sus țigara, jos mafia! Ce-o să facem, o să cerem universități pentru nefumători, locuri în Parlament, autonomie teritorială, prefect nefumător, emisiune în limba nefumătorilor?

Uite, am observat că fumatul s-ar putea să fie chiar o formă de respect pentru cei din jur: eu cînd n-am apă acasă, ca să fac un duș, cobor să-mi cumpăr – la fel procedează și colegii mei: cînd rămîn fără țigări, coboară să-și cumpere. Corect?

Singurul lucru care mă îngrijorează este că tot apar niște cercetători, binecunoscuții cercetători americani sau britanici, care, periodic, descoperă roata: cică fumatul este, probabil, pe primul loc în topul activităților care nu aduc nici un beneficiu. Ba dimpotrivă: am auzit că dacă avansezi în cariera asta de fumător riști ca la un moment dat „țigara de după" să devină, simplu, „țigara".

Hai, nu vă speriați. Uite, ca să închei pe un ton pozitiv, vă propun o altă știre, probabil la fel de inventată ca aia de la început, dar care mie mi-a demonstrat că se poate. Deci, se poate:

O maimuță s-a lăsat de fumat după 16 ani

Un cimpanzeu femelă din China a reușit, după 16 ani, ceea ce pentru mulți oameni este doar un vis: să renunțe la tutun. AiAi, în vîrstă de 23 de ani (…) *a fumat și mai multe țigări pe zi. Îngrijitorii de la Qinling-Safaripark din provincia Shaanxi și-au dat seama că este timpul să ia măsuri și au supus-o pe fumătoarea împătimită la o cură intensă de dezintoxicare, cu plimbări regulate, terapie cu muzică și exerciții de sport. Deși la început a fost destul de dificil, maimuțica a început ușor-ușor să nu mai ducă dorul țigărilor.*

Demitizarea anti-miturilor despre fumat

Cătălin MATEI

Stați așa, să-mi aprind o țigară.

Mi-am aprins o țigară, am deschis o pagină de web și am tastat în fereastra de Google: 9 mituri despre țigări. Hmm. Ia să vedem dacă anti-miturile sînt adevărate.

Mitul 1: Să renunți la fumat poate fi dificil pentru alți oameni, dar eu pot să fac asta oricînd.

Anti-mitul 1: De fapt, 35 de milioane de oameni încearcă să se lase de fumat în fiecare an, dar numai 7% reușesc într-adevăr.

Anti-anti-mitul 1: Am un prieten care are un prieten care are o metodă infailibilă de a te lăsa de fumat. Fumezi timp de o lună, iar toate mucurile de țigări ți le depozitezi într-un borcan cu apă. După o lună, bei. După ce bei, vomiți instantaneu tot și după ce creierul tău trece prin trauma aia, cică n-o să te mai apropii niciodată de țigară. Dar nu vă imaginați că metoda asta va fi trecută vreodată pe vreun afiș dintr-o farmacie. Mai bine îți scot ochii cu fumatul.

Mitul 2: Fumatul nu dăunează nimănui altcuiva decît mie.

Anti-mitul 2: Fumatul pasiv omoară de la 35.000 la 65.000 de oameni în fiecare an.

Anti-anti-mitul 2: Fumatul real omoară milioane. Ăștia 35.000 sînt victime colaterale.

Mitul 3: Fumatul micșorează tensiunea arterială.

Anti-mitul 3: Nu e adevărat. Dimpotrivă, îți crește presiunea arterială.

Anti-anti-mitul 3: Și atunci cînd pierd autobuzul îmi crește presiunea arterială. Ce mai contează dacă îmi aprind o țigară pînă la următorul autobuz? Mai prelungesc un pic tensiunea arterială. Ce, sexul nu se

bazează pe aceeași idee?

Mitul 4: Fumatul îți îmbunătățește starea de spirit.

Anti-mitul 4: Un studiu a demonstrat că adolescenții care fumează sînt de patru ori mai susceptibili la depresii decît cei care nu fumează.

Anti-anti-mitul 4: Adolescenții care fumează sînt de patru ori mai susceptibili pentru că au de patru ori mai multe motive: nu au bani de țigări, nu fumează niciodată după sex pentru că nu fac sex, îi mai supără diriga cînd îi prinde fumînd și țigările se scumpesc de la o zi la alta, viața fiind tot mai scumpă în România.

Mitul 5: Dacă fumez numai cîteva țigări pe zi, e OK.

Anti-mitul 5: Nu e OK. Fiecare țigară conține 1 pînă la 2 miligrame de nicotină, care ajung la creier în 10 secunde după ce inhalezi.

Anti-anti-mitul 5: Hai, că am început să mă enervez. Dar ce sînt eu, euglenă verde, să îmi fac probleme pentru 1 sau 2 miligrame de nicotină?

Mitul 6: Cancerul de plămîni este singura afecțiune de care pot suferi.

Anti-mitul 6: Fumatul poate cauza mult mai multe afecțiuni, cancer la pancreas, rinichi, vezică, boli de inimă etc.

Anti-anti-mitul 6: Cam nesigură afirmația. „Poate cauza". Adică nu e nimic sigur. „Poate să nu cauzeze", de ce să nu vedem paharul plin? Așadar, propun să fim optimiști și să scriem pe pachete: „Fumatul poate să nu cauzeze cancerul". Oricum, nefumătorii nu le citesc. De ce să nu facem o bucurie fumătorilor? E prea mult? Pe avioane de ce nu scrie „Acest avion poate cădea"?

Mitul 7: Dacă fumez numai țigări cu filtru sau mentolate, o să fiu în siguranță.

Anti-mitul 7: Fumătorii de țigări cu filtru au tendința să exagereze și să fumeze mai mult. În ciuda filtrului, nicotina și alte substanțe ajung totuși în plămîn.

Anti-anti-mitul 7: Păi, normal că ajung. Asta e și ideea. Dacă nu ajungeau, sugeam aer printr-un pai. Mamă, dar greu vă mai prindeți. Oricum, mă simt mai bine acum, că am aflat că am discutat pînă aici despre țigări fără filtru. Pfuu, mi s-a luat o piatră de pe plămîn.

Mitul 8: Fumatul mă face să arăt cool și sexy.

Anti-mitul 8: Fumatul îți îngălbenește dinții, îți face riduri și face găuri în hainele tale. Într-un sondaj recent, 86% dintre adolescenți au afirmat că mai degrabă s-ar întîlni cu un nefumător decît cu un fumător.

Anti-anti-mitul 8: În primul rînd, sînt convins că dacă sondajul era realizat în rîndul adolescenților care fumează, 86%

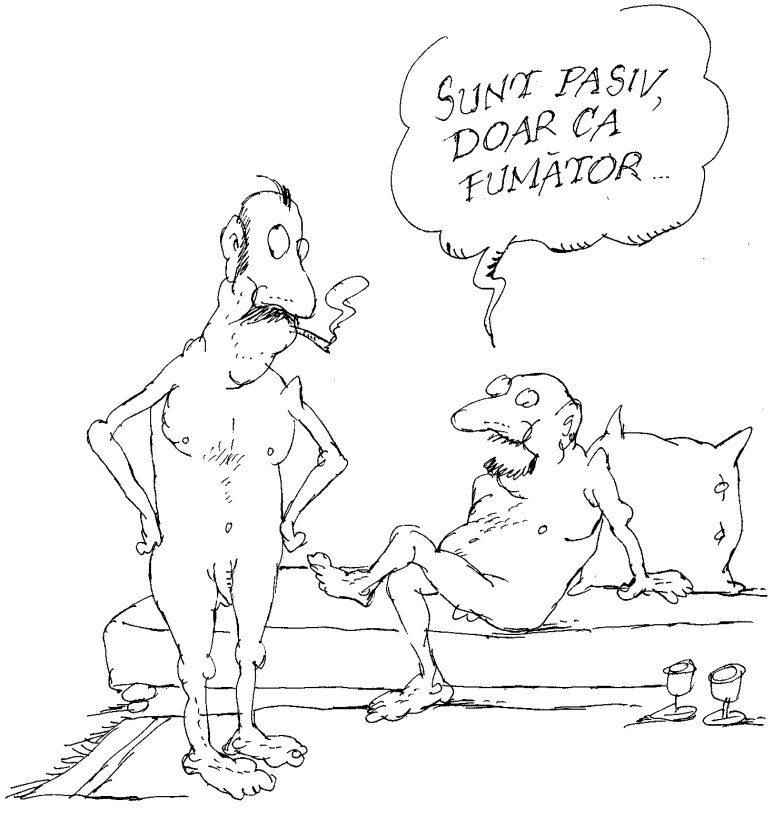

dintre ei s-ar fi întîlnit mai degrabă cu un fumător. În al doilea rînd, dinții nu mai contează dacă ai o limbă mișto. În al treilea rînd, ridurile sînt sexy. Și în al patrulea rînd, e o mare diferență de verticalitate între a agăța o gagică cu textul: „Ești frumoasă ca un măr“ și a o agăța cu „Ai cumva un foc?“.

Mitul 9: Fumez de ani de zile, așa că nu are sens să mă opresc acum.

Anti-mitul 9: Dacă fumezi, îți tai ani din viață. Un om de 35 de ani va trăi cu 5 ani mai mult dacă se va lăsa de fumat.

Anti-anti-mitul 9: Mda. Aici nu am de comentat. Am zis clar că mă las de fumat cînd trec țigările de 50.000 de lei/pachetul. Altminteri, nu o să mai am bani să trăiesc încă 5 ani. Oricum, știu cu siguranță că Nostradamus a zis că un arab sau un chinez, nu mai țin minte, o să fie stăpînul lumii cînd eu o să mai am 5 ani de trăit. Și la cîtă shaorma și pui cu ananas bag în mine acum, chiar nu o să mai merite să trăiesc încă 5 ani. Să trăiesc încă 5 ani doar pentru un porc cu ciuperci „urechi de lemn“, mai bun? Naa.

inginerii vs. artiștii

Toată lumea știe gluma aia eternă cu inginerii care "nu știu să comunice, dar au privirea inteligentă". Dacă e să discutăm și despre artiști, din același punct de vedere, putem spune că artiștii sînt cam la fel. "Nu știu să comunice decît prin artă, dar au niște creații inteligente".

În apărarea inginerului român

Doru BUȘCU

În 212 î.e.n., după asediul Siracuzei, o sabie romană a perforat plămînul stîng al celui mai cunoscut inginer din toate timpurile. Arhimede s-a arătat prea absorbit de precizia cercurilor sale din nisip, insultîndu-l astfel, prin apatie, pe centurion. Corpul în agonie al învățatului s-a prăbușit peste bisectoare și tangente, a deranjat definitiv simetriile desenate pe pămînt și a acoperit o problemă de geometrie a cărei soluție ne făcea poate să trăim astăzi mai comod. Pusă față în față cu matematica, ignoranța soldatului a avut nevoie de puțină gimnastică de pedepsire. Această intervenție ostilă într-o chestiune a minții, care începe să definească tipul recunoștinței publice față de savanții-tehnicieni, este o sugestie înarmată pentru ceea ce vor păți inginerii peste două mii de ani. Polivalentul Arhimede e prototipul istoric și intens mediatizat al inginerului care, pentru a-și pune opera în funcțiune, pentru a-și face mecanismele să meargă, pentru a ridica Pământul cu un singur punct de sprijin, a străbătut marile întinderi ale științelor exacte. Adierea legendei ne oferă, peste milenii, un Arhimede genial și predispus la anecdote, cu toate că, aproape sigur, cîțiva poeți contemporani îl priveau de sus pentru finalitatea practică a gîndirii lui științifice. Trei mii de ani înaintea celebrei înjunghieri, inginerii au fost tratați cu simpatia tipică a epocii. Cînd și cînd, ei erau îngropați la temelia edificiului sau decapitați ceremonial la inaugurarea unei mașini de război, dar nimeni n-a văzut în asta premeditare sau consens. Ba dimpotrivă, execuțiile de rutină, întemeietoare, la care au fost supuși inginerii antici se încadrau mai degrabă în stilul momentului, erau practicate cu sinceritate și nu aveau cîtuși de puțin germenii persecuției culturale de azi.

Prigoana organizată asupra inginerului a început două milenii mai tîrziu, în vremuri cînd ea era baza politicii de stat, a unui stat care administra frustrările și lașitățile de popor mic, est-european, cu repartiție balcanică. Aici, miorița stalinistă a explodat într-o mulțime de comportamente și patologii sociale cu un grad ridicat de castrare publică. Prin imitație și prin complexul tiraniei răsturnate, o parte a mediului universitar românesc și o parte a produselor sale din anii '70-'90 s-au năpustit asupra politehnicii cu o ironie rea. Firește că, statistic, inginerimea exprima, în acea perioadă, un exces, dar un exces al politicii, nu al profesiei. Contextul, însă, n-a contat. Procuratura universitară, adică studențimea cu studii ne-inginerești, a intentat procese de insuficiență culturală unui inculpat căruia, totuși, i se datora îmblînzirea zilnică a materiei și formula palpabilă a lumii

domestice. Două decenii şi ceva, centurionii locali au înfipt cuţitul batjocurii în spinarea unui Arhimede român supranumerar, discreditat de ambiţiile tehnologice ale socialismului şi de ridicolul unor elanuri care nu erau ale lui.

Să-i examinăm însă pe prigonitori. Ei sînt, în primul rînd, copiii sclifosiţi ai şcolii umaniste, trecuţi prin facultăţi fără cifre, studenţii alungaţi de matematici în braţele nuvelei, filfizoni cu profesii bazate pe ortografie şi lecturi. Nu doar fugiţi din calea culegerilor de fizică şi nu doar izgoniţi de legea Boyle-Mariotte, ci îngroziţi de tot ce înseamnă logică şi rigoare, de tot ce presupune un rezultat exact. Spaima de verdictele categorice, exprimate în litere greceşti sau în propoziţii ireductibile, i-a făcut refugiaţi în teritoriile vagului, în fişia Gaza a frazei literare, în teritoriile ocupate deja de toleranţa semenilor refugiaţi şi ei. Aici, în ţara făgăduinţei poetice, unde orice dobitoc scoate un volum de versuri fără să se prăbuşească un pod, aici unde ecuaţiile sofisticate ale lui Maxwell nu ridiculizează lentoarea de gîndire a nici unui scriitor, aici unde prostia se nuanţează prin metafora de breaslă, aici unde, în absenţa numerelor, impostura e joc de societate, aici unde, fără paza militară a ştiinţelor naturii, frustrarea şi insuficienţa logică se vînd ca produse culturale, aici e cartierul general al prigoanei inginerului. Zidurile de protecţie sînt ridicate la comun, din amintiri de gimnaziu şi liceu. Spaimele minţii din învăţămîntul secundar, cînd Pitagora şi Newton erau munţi de netrecut, compun contraforturile şi zidăria acestei cazemate ipocrite. Înfricoşat de ecuaţii, urechiat de Gheba şi Olivotto, cotonogit de trigonometrie, poporul fricii s-a repliat în cetatea fără de criterii. La adăpostul toleranţei reciproce, văicăreala devine ideologie şi imn, iar slăbiciunea ajunge un soi de vinul casei. Beţia de grup devine agresivă şi se apucă, firește, să-i înjure pe cei ce pot. Pe ingineri.

Aşa că, atunci cînd, instalat în confortul obiectelor fermecate care îţi uşurează existenţa, îţi vine să ironizezi un inginer, gîndeşte-te, dragă filologule, că din vîrful acestor piramide casnice te privesc cinci milenii de inginerie. Fără ele, scriai poezii pe pereţii unor peşteri, te ştergeai la cur cu pietre şi te ironizai cu ursul brun.

Apocalipsa merge şi aşa

Dragoş BUCURENCI

Cînd vezi o mutră uimită privind piramidele şi întrebîndu-se cum au reuşit egiptenii să care toate pietroaiele alea, e bine să te fereşti pentru că tocmai a deschis gura un inginer. Dacă-l provoci, e în stare să-ţi spună pe loc numărul de ore de muncă pe care ar trebui să le presteze o sută de echipaje de constructori pentru a termina lucrarea. Totul în valori medii, cu o eroare ignorabilă, pe care n-au decât s-o calculeze statisticienii, care a învăţat şi ei carte. Inginerul n-are gust pentru nuanţe, aşa cum n-are înţelegere pentru simboluri: beneficiarul a cerut un mormînt neconvenţional, P+24, interior piatră, scară exterioară pe toate laturile şi acces prin subteran, inginerii vremii au pus la punct câteva inovaţii tehnologice şi lucrarea s-a făcut. Pe inginer nu-l neliniştește ritualul funerar al regilor-zei, cel mult îl contrariază risipa: dom'le, ăsta era un conducător iresponsabil, păi făceam câteva mii de locuinţe egiptene confort II cu materia primă de pe şantierul ăsta. Pe inginer nu-l interesează cât de poetic locuieşte faraonul, e cel mult curios să afle cum locuieşte el acolo fără bideu. Când nu e bântuit de platitudini absolute, inginerul e frământat de curiozităţi meschine.

Dar inginerul nu trebuie condamnat pentru stupizeniile pe care le debitează, pentru că meseria lui ingrată e să lucreze cu tot felul de prostii. Gândiţi-vă că vorbim de un individ care nu poate admite failibilismul ştiinţei decât cu riscul de a-şi pierde

slujba. Pe măsură ce construiește noi și noi aplicații pentru teorii de mult fumate în rândul oamenilor de știință, inginerul îl fugărește pe bietul savant pe culoarele academiei, îl trage de redingotă și se laudă: ia uite, dom'le, ce idee mi-a mai venit! Iar savantul îi îngăduie verbozitatea academică în lazareturi special amenajate, numite „universități politehnice", pentru ca nu cumva tinerii cu IQ peste medie să le confunde cu adevăratele academii.

Într-o civilizație dezvoltată armonios, inginerii își cunosc foarte bine locul, dar cultura românească a ajuns într-un hal de minorat deplorabil, în care clasa intelectualilor e compusă, *faute de mieux*, din doctori, avocați și ingineri. Adică din tot felul de meșteșugari, oameni cărora, prin natura profesiei lor, le este interzis accesul la idee. Într-o țară în care doctorii sunt învestiți cu sacerdoțiul, iar avocații devin izvoare de drept, era fatal ca inginerii să ocupe locul rezervat filosofului-rege. Timp de 50 de ani, inginerii au alcătuit o masonerie proletară, lucrând la propriu cu echerul și compasul întru gloria marelui arhitect al comunismului neaoș. În ultimii 15 ani s-au repliat într-o falsă adormire și au continuat să-și exercite influența pe toate nivelurile, măsurând politica cu șublerul și dreptatea cu firul de plumb. Pericolul legionar, golănia activiștilor civici, moftul proprietății au fost mostre necenzurate de gândire inginerească și nu anacronisme kaghebiste, cum le-a plăcut multora să creadă.

Când a scris *Republica*, Platon a comis un artificiu poetic și a vorbit despre sufletul omului ca despre o cetate, a comparat pasiunile cu poeții și le-a izgonit din alcătuirea sa teoretică. Oameni obișnuiți să citească dicționare, manuale și ghiduri, inginerii l-au conspectat pe Platon mai mult pe sărite și nu s-au sfiit să le ceară poeților să iasă la muncă, nu la-ntins mâna. Într-o cetate ideală, oamenii de știință le-ar fi sărit în ajutor exilaților, pentru că disprețul față de metafora artistică e un simptom al suficienței mentale. Cel obișnuit să desconsidere o pictură abstractă cu exclamația „dom'le, așa ceva nu există" nu se va sfii să se manifeste la fel de necioplit și în fața balivernelor unei noi teorii științifice. Dar în țara meșterului Manole, oamenii de știință zapează mai frecvent pe canalul Discovery decât pe Arte, așa că inginerii au fost lăsați să scoată poeții la produs și să-i disciplineze cu bâta când au avut tupeul să iasă în stradă. Când inginerii își vor încheia tura de lucru pe șantierul numit România, ne vom trezi cu o țară proiectată în întregime de politehniști: balamalele și teoriile noastre vor scârțâi, iar din țevile și din poeziile noastre se va scurge un lichid greu, urât mirositor.

Sfârşitul biocalculatorului din Kutub

Cornel IVANCIUC

În istoria antică a Indiei, regele Asoka, nepotul lui Chandragupta, a impus o figură de neuitat. Supranumit *calculatorul viu*, Asoka părea mai degrabă artist decât inginer, deşi era capabil să numere toate frunzele dintr-un copac din goana calului. Nu o dată făcea pariuri cu curtenii că eroarea de calcul nu va depăşi cifra de zece frunze, în plus sau în minus. Dar nici o eroare nu poate desfrunzi mintea mai eficient ca istoria. După ce regele trecea ca vijelia pe lângă copac, soldaţii îi rupeau frunzele şi începeau să le numere pe îndelete cotoarele. Fără excepţie, Asoka a câştigat toate pariurile. Detractorii au scos la iveală următorul detaliu: regele îşi alege copaci din familia platanului sau a *pipalului*, care au frunze mari, numărate scrupulos cu o seară înainte, de o armată de sclave cu multă dexteritate în recoltarea ceaiului, şi prin aceasta s-a vădit că mintea lui de inginer o întrecea pe cea artistului. Asoka n-a negat acuzaţiile, dar a cerut să fie dus într-o pădure de *deodari*, cu cetina dezvoltată luxuriant, care sunt cedrii munţilor de sub Himalaya şi diferă vizibil de *pipali*, şi acolo a repetat operaţia, uimindu-şi încă o dată asistenţa când a înregistrat o eroare de numai două cifre.

Nimeni n-a reuşit să clarifice taina abilităţii regelui. Ilustrul matematician american de origine rusă George Gamow, care a transformat matematicile în artă, a îndrăznit să afirme, printre puţinii, că Asoka număra doar frunzele unor copaci simetrici, ceea ce după teoria probabilităţilor uşurează nesperat efortul calculului. Psihologii moderni au atacat o altă pistă: gândirea hindusului diferă radical de cea a europeanului, şi este una eminamente abstractă, adică de tip ingineresc, care utilizează zona cerebrală ce guvernează sediul operaţiunilor logice. Ei n-au putut s-o şi demonstreze, dar au argumentat că jumătate din personalul NASA este de origine indiană şi că hinduşii exprimă, în chip strălucit, forma cea mai rafinată pe care o cunoaşte prelungirea minţii umane în computer.

În 1992, hindusul Swami Harikesa din Kutub se convertea la Islam, sub numele Ali ibn Yaqub ibn Ghazni, scârbit de jertfele pe care trebuia să le aducă unor zei pe

de-a-ntregul morți și total neconvins de tribulațiile conduitei creștine. Localitatea Kutub, de lângă New Delhi, este celebră prin coloana ei de fier, pe trupul căreia n-au înflorit mugurii ruginii de mai bine de două milenii. La scara timpului, o mie de ani înseamnă niciodată, iar două mii, o veșnicie. Ali ibn Yaqub ibn Ghazni a susținut că Asoka era, de fapt, autist și că mai toate *calculatoarele vii*, capabile să uimească prin rapiditatea cu care fac din minte operații matematice complexe, acuză probleme psihice, fie că se referă la sechele ale meningoencefalitei, fie la diverse forme de epilepsie. Ali ibn Yaqub ibn Ghazni era un admirator sincer al lui Asoka, dar a deplâns limitele minții umane și ale calculatorului viu, supus unui sever proces de degenerescență.

Ibn Yaqub este considerat, îndeobște, descoperitorul biosiliciului, un izotop complet necunoscut al acestui element chimic, biodegradabil în timp. Maestrul său spiritual, Abu'l Baraqa ibn Baraqa ben Baraqa, l-a descusut dacă descoperirea poate să fie pusă în slujba Organizației. „Orice invenție aparține Organizației", i-a răspuns sobru Ibn Ghazni, și a continuat zâmbind: „Dacă mintea are limitele ei biologice, fiind pândită de nebunie și e biodegradabilă, și computerul le va avea de acum înainte. O să facem o armă teribilă, prin care Organizația va distruge civilizația informațională din temelii, așa cum n-a făcut-o nici un virus". Cel mai nevisat proiect al omenirii a primit numele de operațiunea „Anti-Silicon Valley", iar planurile lui au fost adăpostite într-o peșteră de pe întinderile ținutului Paktia-Paktika, din țara Aryana. Implementarea planului consta în fabricarea, de acum înainte, a unor cipuri din biosiliciu, extras din paie de graminee, care vor duce la distrugerea progresivă a tuturor calculatoarelor de pe pământ. Ele vor fi realizate în Malagamba, țară islamică cu mână de lucru ieftină, și unul dintre cei mai importanți parteneri ai Statelor Crucii în producția de microelectronică.

Într-o bună zi, a unui an neprecizat din viitor, a izbucnit un conflict intertribal în regiune și, dintr-o regretabilă eroare, planul „Anti-Silicon Valley" a nimerit în mâinile dușmanilor lui Ali ibn Yakub ibn Ghazni. La scurtă vreme, teribilele păsări de foc ale cruciaților au bombardat zile în șir Aryana, și trupele speciale ale mai multor state ale Crucii au desăvârșit curățenia, nelăsând viu nici un membru al Organizației. Corpul sfâșiat de o grenadă al lui Ali ibn Yaqub ibn Ghazni, născut Swami Harikesa, a putut fi văzut, zile în șir, expus într-una din piețele orașului Kabura, pe o stivă de hoituri de studenți rebeli, din care se înfruptau vulturii. Un martor ocular susține că din țeasta crăpată a lui ibn Ghazni s-a scurs, încă de la primele ceasuri ale instalării morții, un lichid biodegradabil, ce aducea aminte de ceea ce fusese cândva un creier de hindus, sedus de o himeră.

hetero vs. gay

Alt subiect care a stîrnit valuri de discuții în ședința de prelaborare a almanahului. Nici noi nu știm de ce a stîrnit valuri de discuții pentru că deocamdată sîntem toți heterosexuali. Dar se pare că nu e deloc greu să te pui în locul unui homosexual. Nu trebuie decît să te îmbraci bine. Sau nici măcar atît. Oricum, ai numai colegi hetero care n-ar înțelege efortul.

Totul e invers

(homocomedie tragisexuală, în trei acte și patru cadavre)

Iulian TĂNASE

Personaje

Rudolpho, *tată și gay, aproximativ 50 de ani*
Cerasela, *mamă și lesbiană, aproximativ 45 de ani*
Mario, *fiu și gay, aproximativ 25 de ani*
Consuela, *fiică și lesbiană, aproximativ 20 de ani*
Stephano, *iubitul lui Rudolpho, 45 de ani*
Ingrid, *iubita Ceraselei, 35 de ani*
Costi, *iubitul lui Mario, 30 de ani*
Carmen, *iubita Consuelei, 25 de ani*

Un interior foarte luxos. Pe pereți atîrnă tablouri originale de Dalí, Picasso, Goya, Vermeer, Rembrandt, Van Gogh, Nicolae Grigorescu. Camera, care arată ca o încăpere de muzeu, este împînzită de statui și statuete, de Rodin, Michelangelo, Paciurea, Brâncuși. O muzică rafinată, poate clasică, poate preromantică, poate jazz, se va auzi în surdină. Peste tot sînt împrăștiate cărți de filozofie, beletristică, psihanaliză, grădinărit. În primplan, două fotolii de epocă, cu tapițerie opulentă. În stînga o canapea de epocă, în dreapta o canapea de epocă, identică. Peretele din fundal este o oglindă imensă, care va multiplica imaginile, personajele, gesturile și cuvintele acestora. Toate personajele sînt îmbrăcate în smoking, bărbații, și în rochii de seară, femeile. De preferat ar fi ca toate femeile să fie îmbrăcate în rochii identice.

Actul I

Pe canapeaua din stînga, Rudolpho și Stephano se țin de mînă, se mîngîie, se sărută. Rudolpho și Stephano pot să stea, pe rînd, unul în brațele celuilalt. Pe canapeaua din dreapta, Cerasela și Ingrid se țin de mînă, se mîngîie, se sărută. Cerasela și Ingrid pot să stea, pe rînd, una în brațele celeilalte. Din cînd în cînd, cuplurile își aruncă priviri și își fac cu mîna. Tandrețurile pot dura 2-3 minute.

În încăpere intră, din dreapta, Mario și Costi, ținîndu-se de mînă. Dau cu ochii de Rudolpho și Stephano.

Mario *(puțin stînjenit, către Rudolpho):* Scuze, tată, n-am știut că sînteți aici.

Costi: Ne scuzați, n-am știut că sînteți aici.

Rudolpho *(către Mario):* Nu face nimic, fiule. Puteți să rămîneți, dacă vreți. Ne cunoaștem doar.

Mario: Nu, nu vrem să deranjăm.

Costi: Nu, nu vrem să deranjăm.

Rudolpho: Nu deranjați. *Rudolpho îl sărută pe Stephano. Către Costi:* Arăți foarte bine, Costi.

Costi: Mulțumesc, Rudolpho, și tu arăți foarte bine.

Stephano *(către Rudolpho):* Nici Mario nu arată deloc rău.

Mario: Mulțumesc, Stephano, și tu pari a fi într-o excelentă formă.

Mario și Costi ies prin stînga, nu înainte de a se săruta. Cei doi tineri nu le văd pe Cerasela și Ingrid, care în tot acest timp își văd de tandrețurile lor. În încăpere intră, prin stînga, Consuela și Carmen, ținîndu-se de mînă. Dau cu ochii de Cerasela și Ingrid.

Consuela *(puțin încurcată, către Cerasela):* Scuze, mamă, n-am știut că sînteți aici.

Carmen: Ne scuzați, n-am știut că sînteți aici.

Cerasela *(către Consuela):* Nu face nimic, draga mea. Puteți să rămîneți, dacă vreți. Ne cunoaștem doar.

Consuela: Nu, nu vrem să deranjăm.

Carmen: Nu, nu vrem să deranjăm.

Cerasela: Nu deranjaţi. *Cerasela o sărută pe Ingrid. Către Carmen.* Arăţi splendid, Carmen.

Carmen: Mulţumesc, Cerasela, şi tu arăţi minunat.

Ingrid *(către Cerasela):* Nici Consuela nu arată mai puţin minunat.

Consuela: Mulţumesc, Ingrid, şi tu pari a fi într-o excelentă formă.

Consuela şi Carmen ies prin dreapta, nu înainte de a se săruta. Cele două tinere nu îi văd pe Rudolpho şi Stephano, care în tot acest timp îşi văd de tandreţurile lor.

Actul II

Acelaşi interior. În fotoliul din stînga, Rudolpho împleteşte un pulovăr. În fotoliul din dreapta, Cerasela repară un pick-up vechi.

Rudolpho: Sînt foarte fericit, am întîlnit, în sfîrşit, bărbatul vieţii

mele, Stephano este o fetiţă foarte ascultătoare, ne înţelegem foarte bine, vrem să facem un copil împreună.

Cerasela: Şi eu sînt fericită, am întîlnit, în sfîrşit, femeia vieţii mele, Ingrid este foarte bărbat. Aş putea să spun chiar că este mult mai bărbat decît tine.

Rudolpho: Ţi-am făcut, totuşi, doi copii minunaţi. Nu ştiu ce alt gay ar mai fi făcut una ca asta.

Cerasela: Am fost o proastă, deşi îmi iubesc foarte mult copiii.

Rudolpho: La început nu i-ai iubit.

Cerasela: M-am simţit înşelată. Cînd ne-am întîlnit atunci, în acel bar, păreai cea mai frumoasă femeie din lume, aveai o rochie strălucitoare, roz cu buline verzi, încă mai visez noaptea acea rochie.

Rudolpho: Şi tu păreai cel mai drăguţ bărbat din lume, aveai un costum foarte şic, galben cu dungi mov. Şi mustăcioara aceea à la Dalí…, erai irezistibil. Nici nu mi-am dat seama că eşti femeie.

Cerasela: Nici nu mi-am dat seama că eşti bărbat. Mi-am dat seama abia după nouă luni, cînd l-am născut pe Mario.

Rudolpho: După 5 ani ne-am întîlnit din nou, în alt bar.

Cerasela: După 9 luni de la a doua întîlnire am născut-o pe Consuela.

Rudolpho: Iubitul meu de atunci, Carl Gustav, un elveţian de 1,99 metri, sensibil ca o călugăriţă abstinentă, era cît pe ce să înnebunească de durere cînd i-am spus că am doi copii. Mi-au trebuit cîteva ore ca să-l liniştesc.

Cerasela: Iubita mea de atunci, Mizuko, o japoneză foarte virilă, virgină shintoistă din Nagasaki, cînd a văzut că îmi creşte burta, m-a jignit foarte tare, m-a făcut căţea heterosexuală. Apoi m-a părăsit. N-aş putea spune că nu am suferit. Îmi plăcea să văd galben în faţa ochilor.

Rudolpho: Aşa cum am văzut eu cînd

ne-am întîlnit prima oară.

Cerasela: N-ai ce spune, purtam un costum bărbătesc foarte frumos. Gianni Versace m-a sunat timp de doi ani de zile, în fiecare seară, ca să i-l vînd. I l-am vîndut pînă la urmă, mi-a oferit 1 milion de dolari. Tu mai ai rochia aceea roz cu buline verzi?

Rudolpho: Nu, i-am vîndut-o lui Naomi Campbell, m-am trezit cu ea la uşă, o adusese un iubit de-al meu, un critic de *fashion* din New York, Naomi mi-a dat 500.000 de dolari pe rochie.

Cerasela: Numai atît?! O zgîrcită!

Rudolpho: S-a pus în genunchi în faţa mea, a plîns, a început să mă sărute pe jeanşi, era transpirată toată, mirosea a femeie, i-am dat rochia, am luat banii şi am poftit-o afară, ca să nu-mi împută casa cu feromonii ei ciocolatii.

Cerasela: Trebuia să îi dai numărul meu de telefon.

Rudolpho: Naomi e prea hetero, nu e genul tău.

Cerasela: O plicticoasă!

Rudolpho: Nu e fată rea.

Cerasela: O arogantă!

Rudolpho: Jose Mourinho e mai arogant decît ea.

Cerasela: Nu ştiu cine e Mourinho. E cel care a scris *Alchimistul?*

Rudolpho: Nu, ăla e Coelho.

Cerasela: Mereu îi încurc.

În încăpere intră Stephano, iubitul lui Rudolpho.

Cerasela: Stephano, ce plăcere să te revăd.

Stephano *(întizîndu-i mîna Ceraselei, care i-o sărută):* Bună seara, Cerasela, ce plăcere!

Stephano se duce la Rudolpho, îl sărută pe gură, se aşază în braţele lui.

Rudolpho (lui Stephano): Ce faci, pisoi? Ţi-a fost dor de mine?

Stephano: Sigur că mi-a fost, prostuţule, ce întrebare e asta?!

În încăpere intră Ingrid, iubita Ceraselei.

Ingrid: Bună, fetelor! Bună, iubito!

Rudolpho *(întinzîndu-i mîna lui Ingrid, care i-o sărută):* Bună, scumpo!

Stephano *(întinzîndu-i mîna lui Ingrid, care i-o sărută):* Bună, fato!

Ingrid se aşază în braţele Ceraselei, o sărută pe gură.

Ingrid *(Ceraselei):* Ce faci, mămică nebunatică, ţi-a fost dor de mine?

Cerasela *(dîndu-i lui Ingrid o palmă peste fund):* Sigur că mi-a fost, bărbăţel catifelat, ce întrebare e asta?!

Actul III

Acelaşi interior. În fotoliul din stînga, Mario. Are o faţă răvăşită, descompusă. Este disperat. În fotoliul din stînga, Consuela. Are o faţă răvăşită, descompusă. Este disperată. În surdină, se aude un requiem.

Mario: Totul s-a sfîrşit.

Consuela: Nu-mi vine să cred că poate fi adevărat.

Mario: Dacă am putea da timpul înapoi…

Consuela: Măcar ziua de ieri să o putem da înapoi.

Mario: Astăzi să fie ieri, ieri să fie mîine şi poimîine să fie alaltăieri.

Consuela: Din păcate, nu este posibil. L-am sunat pe Stephen Hawking, l-am rugat să ne ajute să dăm timpul înapoi, mi-a cerut zece milioane de dolari. De unde să strîngem atîţia bani?

Mario: E clar, totul este invers, totul ne este împotrivă.

Consuela: Ce-ai făcut cu cadavrele?

Mario: N-am făcut nimic, le-am lăsat sus, în dormitor. Tu ce-ai făcut cu cadavrele tale?

Consuela: Nimic, le-am lăsat în dormitorul de alături.

Mario: Nu pot să cred că tata şi Costi au putut să-mi facă una ca asta. Înainte de a-i împuşca, i-am întrebat, se iubeau de un an, n-am ştiut nimic.

Consuela: Nici mie nu-mi vine să cred că mama a putut să-mi facă tocmai mie așa ceva. Să îmi fure iubita, pe Carmen a mea, incredibil. Înainte de a le împușca, le-am întrebat, de doi ani se întîlneau pe ascuns, nici prin cap nu mi-ar fi trecut una ca asta.

Se aude, o dată, soneria. Mario și Consuela se ridică speriați.

Mario: Cine o fi?
Consuela: A sunat o singură dată.
Mario: Poștașul sună întotdeauna de două ori.
Consuela: Nu e poștașul.

Se mai aude, o dată, soneria. Mario și Consuela răsuflă ușurați.

Mario: A sunat de două ori, e poștașul, sîntem salvați.
Consuela: Mă duc să-i deschid.

În încăpere intră Stephano, iubitul lui Rudolpho, în smoking, are mănuși negre, din piele, și cașchetă de polițist. Este însoțit de Ingrid, iubita Ceraselei, în rochie, are mănuși negre, din piele, și cașchetă de polițist.

Mario *(mirat):* Stephano?!
Consuela *(mirată):* Ingrid?!
Stephano *(lui Mario):* În numele dragostei, al legii și-al sfîntului trup, ești arestat. *Îi pune cătușe.*
Ingrid *(Consuelei):* În numele dragostei, al legii și-al sfîntului trup, ești arestată. *Îi pune cătușe.*

Stephano îl ia pe Mario de braț, îl trage după el, îl culcă pe canapeaua din stînga și începe să-l sărute, să-l mîngîie. Mario este în extaz. Ingrid o ia pe Consuela de braț, o trage după ea, o culcă pe canapeaua din dreapta și începe să o sărute, să o mîngîie. Consuela este în extaz. Requiemul de la începutul actului se transformă într-o muzică triumfală, optimistă.

Cortina

Homo non-sapiens vs. Homo Sexualus

Nic SÂRBU

Am participat, în San Francisco, la o orgie homosexuală internațională. (Poate nu știți, Frisco e capitala tuturor celor pe care plicticoșii care nu știu decît poziția misionarului îi numesc „devianți sexuali".)

De fapt, îmi trebuia o introducere impetuoasă (la textul ăsta, obsedaților! Numai la prostii vă gîndiți! Da' uite că v-am captat atenția), așa că am exagerat puțin. Nu era în San Francisco, ci pe-aproape. Și n-a fost chiar o orgie homosexuală. Doar internațională. Și nici măcar nu a fost o orgie. Hai să vă explic: jucam un joc infantil, dacă vă spun că era derivat din sitcom-ul *Prietenii tăi* o să rîdeți de mine. Deci nu vă spun. Eram patru băieți și patru fete, și chiar eram de peste tot: Europa, Americi, Iran, ba chiar și Thailanda. Se juca pe echipe (ele vs. noi), iar pedeapsa perdanților era ca membrii/membrele (ho! nerușinaților, la fete mă refer) să se sărute, pe gură, cu implicare activă a limbii. Bine, dacă nu eram noi suficient de torpilați, nu ne băgam, că le știam de șmechere, dar perspectiva combinărilor de patru luate cîte două = șase french kissuri între tipe era mult prea tentantă. Evident, ele au trișat, și a trebuit să ne executăm. După cîte șase shot-uri de tequila (pentru curaj și uitare), ne-am pregătit țigările de după, și am trecut la treabă. Precum vedeți, faza cu uitarea n-a ținut, dar n-a fost nevoie. Nu ne-a căzut părul de pe

piept, nu am început să purtăm haine încurcubelate, ba mai mult, pentru efectul artistic, unul dintre noi l-am dat pe spate pe altul, ca în filme. Şi am rămas la fel de afemeiaţi (aveam toţi bărbi, că altfel cine ştie…). Povestea asta – reală, adevărată şi autentică – este pentru Şefu', care a întrebat, la alegerea subiectelor, dacă am sărutat vreodată un bărbat. Nu unul, ci patru. E bine, dom' Mihaiu?

Iar acum să intrăm în subiect (zîmbete în sală. Băi, sînteţi incorigibili!). De ce îi apăr pe homosexuali? Foarte simplu: 1) am destui prieteni gay de ambele sexe şi îmi apăr întotdeauna prietenii, şi be) am o reală problemă cu dictatura majorităţii şi cu aplicarea principiului chimiştilor ălora de Le Chatelier şi Brown în sociologie. Hai, că abia mai învăţaţi şi voi. E ăla cu reacţiunea sistemului spre minimizarea abaterilor de la echilibru. Care sînt trase înapoi în front de plicticoşii ăştia de mediocri. Uneori cu parul.

De fapt, mă adresez mai mult *bărbaţilor* homofobi. Care, în machismul vostru, sînteţi, poate, şi motivul pentru care femeile par mai înţelegătoare cu înclinaţiile homosexuale ale prietenelor lor. Păi, normal! O femeie ştie cum vrea să fie atinsă şi încinsă, iar tot ce ştiţi voi e „pe la spate, pe la spate, c-aşa vor fetele toate". Am auzit de enşpe mii de ori de la ăştia ca voi că dacă un homosexual v-ar face avansuri, aţi mătura barul cu el. Ce ţărani! Ar trebui să ziceţi mersi, omul vă face, în esenţă, un compliment! Ciudat însă, nu păreţi a avea aceeaşi aversiune pentru cuplurile de lesbiene. Vă imaginaţi între ele, în cea mai banală fantezie masculină, nu? Dacă, însă, doi bărbaţi se sărută sau se ţin de mînă pe stradă, imediat săriţi în sus. Vă oripilează poate ipostaza de participant activ (sau pasiv)? Da' ce, v-a împins cineva între ei? Sau poate vă deranjează doar afecţiunea, că de marinari, de puşcăriaşi, de călugări sau de preoţii catolici nu pomeniţi niciodată. La bărbaţii ăştia adevăraţi homo-sexul e mai uşor de înghiţit *(no pun intended),* datorită condiţiilor de izolare? (Bine, la clerici e grav, dar aici religia e di vină, iar înainte de a ajunge sfinţi sîntem oameni, şi tropăie hormonu-n noi.)

Aaa, „nu e natural"? Dar pe delfini, răţoi sau cîini, pinguini, gorile şi somoni (cîteva din aproape cinci sute de specii cu comportament homosexual documentat) i-aţi întrebat? La oameni este cu atît mai natural, cu cît sîntem cam singurii pentru care plăcerea sexuală a devenit scop în sine, şi nu doar un stimulent pentru perpetuarea speciei. Şi atunci, ce e mai firesc decît plăcerea provocată de cineva care-ţi face plăcere? Fie el şi de acelaşi sex?

Poate v-aţi băga mai puţin picioarele în coastele lor de homosexuali, dacă aţi încerca să vi le băgaţi în pantofii lor. Şi luaţi-o personal, că în grup toţi sînteţi tari. Dacă vine cel mai bun prieten, sau fratele, şi vă zice că e gay, refuzaţi să-i mai strîngeţi mîna? Nu vă fie frică, nu e molipsitor. Şi rămîne exact acelaşi om. Oricum, ce se întîmplă în dormitorul lui (sau sufragerie, sau pe masa de bucătărie) nu e treaba voastră. El nu vine să vă stigmatizeze pentru cele trei minute de misionariat oferite partenerei (sau mai degrabă vouă). Cum e cu

proverbul ăla, cu prostul care moare de grija altuia?

Hai să vă dau o listă, lungă dar distinsă. Pe devianţii ăştia nu-i mai puteţi lua la bătaie (au cam murit, dar sînt mai vii ca voi): Socrate, Platon, Alexandru Macedon, Virgiliu, Traian, Sf. Anselm, Donatello, Mahomed al II-lea, Leonardo da Vinci, Michelangelo, Cellini, Montaigne, Marlowe, Shakespeare, Humboldt, Byron, Gogol, Whitman, Ceaikovski, Henry James, Rimbaud, Wilde, Gide, Proust, Diaghilev, Mann, Maynard Keynes, T.E. Lawrence, Wittgenstein, Cocteau, García Lorca, Eisenstein, Sir John Gielgud, Visconti, Tennessee Williams, Bernstein, Truman Capote, Foucault, Warhol, Ginsberg, Nureyev… Ei nu v-ar cere să-i iubiţi, doar să-i lăsaţi pe ei să se iubească.

Am păstrat pentru final argumentul suprem care ar trebui să vă facă, dacă nu mai înţelegători, măcar mai toleranţi. Băăăi încuiaţilor, fiecare cuplu de homosexuali înseamnă încă două femei disponibile pe care să le plictisiţi şi stresaţi voi în baruri cu textele voastre răsuflate şi cu apropourile voastre fără perdea, şi care, din lipsă de opţiuni mai bune (sau a banilor), poate vă scot din monotonia labei ăleia triste cu *Hustler*-ul în faţă, deschis la pictorialul cu lesbiene.

Cafeaua a fost descoperită de un fustangiu, la asediul Vienei, în cortul unui sodomizat

Cornel IVANCIUC

Petrecut în anul de pomină 1683 şi condus de marele vizir Kara Mustafa, asediul Vienei a alăturat o oaste de două mii de moldoveni, a domnitorului Gheorghe Duca, la alte patru mii de munteni ai lui Şerban Cantacuzino. Printre soldaţi erau, aşa cum se întâmplă la oaste, oameni bărbaţi şi oameni femeie. Aleksa Tarangul, un rus de origine tătărească cu sânge de moldovean, născut în Moghilo şi ajuns mai târziu sfetnic de taină al principelui Dimitrie Cantemir, comanda o trupă de genişti însărcinată cu construcţia unui pod care n-a mai fost terminat niciodată, ca mai toate proiectele ambiţioase ale Evului Mediu românesc, încremenit şi el în proiect. Înţeleşi cu austriecii, prin ambasadorul Germaniei în Constantinopol prin care ţineau legătura, românii i-au abandonat pe turci când le-a fost lumea mai dragă: n-au luptat nici de partea lor, dar nici n-au avut curajul să-i refuze, preferând să prindă ultimii fluturi ai toamnei, ce înroşeau hăţişurile de dracilă crescute ca o barbă de imam pe malul drept al Dunării. Cantemir nu avea încredere în români şi se bizuia, în cele mai sensibile afaceri, exclusiv pe creştinii de origine tătărească de care s-a înconjurat mai toată viaţa, ca între faldurile unui halat de mătase brodat cu siluete de cacodemoni şi stimfalide.

Pe la începutul lui septembrie 1683, zidurile Vienei încă rezistau eroic, deşi artileria turcească făcuse pe alocuri nişte găuri atât de vizibile în creneluri, încât puteai trece liniştit prin ele călare pe o cămilă încărcată. Cum osmanlâii rămăseseră fără muniţie, au început să recupereze noaptea ghiulelele pe care le trăgeau ziua şi care nu se înfigeau în ziduri. Războiul acela ciudat începuse să semene deja cu nişte tentative de viol eşuate. În clipele acelea de grea cumpănă, împăratul Germaniei, Karl de Lorena, se găsea pe malul stâng al Dunării împreună cu regele Jan Sobieski al Poloniei şi cineva trebuia să-l anunţe, indiferent cum, că Viena are nevoie grabnică de ajutorul lui.

Un sârb muieratic, care umpluse lumea de copii din flori, pe nume Kolschitzky, angajatul unei companii de mărfuri coloniale din Levant şi care vorbea perfect turceşte, şi-a oferit serviciile pentru a-l înştiinţa pe împărat că foamea pârjoleşte ochii

vienezilor de mai bine de două săptămâni. Deghizat în straie de lăncier oriental, el a traversat tabăra turcească, pentru a se lăsa atras într-un cort, din care adia o muzică mieunată de *oud*, de mâna moale a unui locotenent sodomizat, ce i-a întins mieros o ceașcă de cafea de porțelan pictată cu sori și luceferi aurii pe fond albăstrui, complet amețit de cântecul lui de filomelă, cu care Kolschitzky își croise drum printre primejdii.

– Mă cheamă Amad Al-Tani, i-a zis locotenentul, și sunt sirian din Palmyra. Mi-am făcut păgubosul obicei de a gândi logic, doar sub cerul înstelat. Asta m-a costat prețul unui picior, pe care aveam să-l pierd într-o bătălie purtată sub bolta unei zile înnorate, înainte de a calcula consecințele nesăbuite ale unui atac pornit cu totul nelatimpul lui. Rămas singur pe câmpul de bătălie, piciorul m-a chemat înapoi cu lacrimi în ochi și schelălăituri în glas o bună bucată de vreme, ca un câine credincios, care și-a urmat până atunci pretutindeni stăpânul, însă nu mai aveam urechi să-l aud și ochi să-l văd, căci se lăsă noaptea și gândii așa sub valtrapurile cerului pe care scârțâia oiștea luminoasă a Carului Mare: un câine șchiop este mai bun decât un leu mort. Azi, îmi ține loc de picior un trunchi de pin de Alep. Fii iubitul meu.

Capul lui Amad Al-Tani părea înfășurat în turbanul unui surâs resemnat, iar pe degetul dragostei purta un inel mare de argint, acoperit cu lespezi groase de onix, ca țiglele unui turn întunecat de cetate. Avea ochii de culoarea unei răni deschise și capul lui mic și ascuțit nu semăna cu al nici unei rase umane.

Kolschitzky și-a sorbit conținutul ceștii ca și cum și-ar fi sărutat ibovnica, apoi s-a aruncat în Dunăre cu hainele pe el, furișându-se printre obuzele camarazilor care-l luară drept inamic și, ajuns prin dreptul satului Nußdorf, linia lui de înotător greoi și noptatic aducea deja cu cea a unui strigoi înghețat. S-a prăbușit stors de vlagă în fața împăratului și i-a transmis cu o voce de înecat mesajul celor din cetatea împresurată, din care o ureche atentă și o minte pe măsură ar fi deslușit o seamă de cuvinte pline de îndrăzneală, după care a leșinat exemplar pentru întâia oară în viețișoara lui plină de mirosuri de muiere și lipsită până atunci de orice fel de evenimente faste, pentru a se trezi într-un alt timp și într-un cu totul alt destin. Împăratul i-a ordonat lui Sobieski să-i salveze pe vienezi și victoria lui fulgerătoare i-a ajutat pe turci să-și abandoneze toate proviziile în corturi, pentru a-și scăpa sufletele. Drumul regelui polon nu avea să se mai oprească decât în iatacul lui Gheorghe Duca, principele Moldovei, pe care l-a smuls dintr-un somn leneș de putoare levantină, în care se visa călărind pe deșelate iapa sultanului printr-o semănătură de linte, ca să-l descăpățâneze două săptămâni mai târziu în Lvov, pentru atac cu mâna armată împotriva creștinătății.

Timp de șapte zile și șapte nopți vienezii și-au răzbunat foamea, desfătându-se

cu cele mai alese mâncăruri din bucătăria lui Allah. Pe Kolschitzky îl umplură de bani şi de onoruri, lăsându-l să practice absolut orice meserie i-ar fi fost pe placul inimii. El a găsit o mulţime de saci plini de nişte misterioase grăunţe cafenii, cu miros de menstruaţie de fecioară fârşerotă, pe care le-a luat drept mâncare pentru cămile. Abia când le-a amuşinat cu luare aminte şi-a dat seama că din ele se prepară licoarea aceea îmbătătoare, cu care îi ameţise nările locotenentul turc sodomizat, şi care îl făcu să viseze la o călătorie pe mările Sudului. Legenda spune că cine visează aşa ceva, ziua în amiaza mare şi fără absolut nici o legătură cu realitatea, şi fără să aibă mirosul sărat al valurilor mării prin preajmă, se va îmbogăţi peste noapte. Pe 27 februarie 1684, pe Domgasse, la numărul 6, a deschis prima cafenea din Viena, botezată spre anul 1700 „La butelca albastră“. Când aburii cafenelei te luau în primire cu numele ăsta, Kolschitzky era deja mort şi îngropat de zece ani în lăcriţa strămoşilor săi, care plutea ca o sticlă tristă de naufragiat pe oceanul înnegurat al morţii.

p i s i c a r i
v s .
c î i n a r i

M-a întrebat cineva recent dacă vreau să îmi dăruiască o iguană. Ce să fac eu cu o iguană? – am întrebat. Nu am destule probleme cu cîinele? Dacă o să înceapă iguana să latre pe hol? Dacă o să înceapă să se scarpine și să bată cu piciorul în pămînt? Sau dacă o să intre în călduri și o să vrea să călărească cu penisul ei mic și verde maidanezele din cartier? Nuu, frate, nu mă risc la iguane.

Tase

Dan STANCIU

De-a lungul vremii (care mai mult pleacă decît vine), au locuit împreună cu mine, pe rînd – la rău și la bine alături stînd –, felurite feline. Nu pot spune exact (și n-aș vrea să mă fac de rușine) de unde se iveau (din ce zone cumva străine), pentru ce îmi erau trimise (și cu ce gînd) sau de către cine. Erau menite, poate, a reclădi ceva din ruine ori a-mi reda – curînd – pierduta (de-atîtea ori) culoare a unei vîrste senine, fără de nori. Aruncate, cel mai adesea, de mîini haine, de muncitori (din blocurile vecine), în voia unei soarte meschine (de-ți venea să-i omori, în chinuri și suspine, pe autori), toate erau – și au rămas mereu – regine. (Fie ele masculi cu aere leonine și pasul greu sau femele divine cu pașii ușori, cuvîntul „regine“ li se cuvine, cred eu, ca unor făpturi stăpîne peste vaste comori.) Și toate aveau pe retine aur, smaralde și rubine, iar în priviri strălucirea aceea (pe care-o are un zeu) a unei alte lumine. (De-ar prețui-o cum ar trebui – adică de n-ar da-o pe un leu – și de-ar avea orbiri mai puține, lumea s-ar opri din mersul ei, de rablă, pe vechile-i șine – în dosul aceleiași cortine de tablă – și-ar trece apoi de la sferele goale către sferele pline.)

În pas vioi, lăsîndu-mi pe obraz lacrimi șuvoi și un puhoi de regrete, unele au plecat de timpuriu dintre noi, spre alte (mai de soi) planete. Au fost și unele (ce-i drept, rare) care ne-au dat – mie și celei ce îmi e soție – prilejul de-a ne socoti eroi și privilegiul de-a-mpărți cu ele, amîndoi, scîndura tare sau așternuturi moi, un timp mai îndelungat. Dar (îndeobște, într-un anotimp cu ploi), cînd ceasul le-a sunat, și astea s-au supus vreunei legi de-a lor și duse-au fost. Și ne-au lăsat fără odor, cu ochii goi, tînjind amar și neaflîndu-ne un rost, pînă cînd apărea – dintr-un neant, de undeva, asemeni unui dar – un nou pisoi.

Acum (fiindcă întotdeauna un *acum* ne poartă și ne lăsăm purtați de el), conlocuim cu Tase, un motan rebel, un tigru cît o pălărie (nu mai mare), dar fioros de zici că-l are chiar pe dracu-n oase și o știe. În felul său de a dormi se vede (dacă te pricepi să vezi) adevărata-i măiestrie. Căci doarme (și uneori îți pare că visezi cînd el visează) așa cum doarme, vara, un măr pe o tipsie – cu-ntreaga lui ființă adormită, dar cu răsuflarea trează (auzi, în fiece clipită, cum îi palpită nara). Doarme încovrigat (ca șarpele Ouroboros care-și înghite coada), pe pat sau pe o foaie de hîrtie, albă ca zăpada. Pe un ziar de ieri (pe care l-a citit atent cu gheara) sau pe dulap, unde – cînd toarce – parcă și-ar acorda ghitara. Iar cînd se-ntoarce pe o parte și te privește (de acolo, dintre vise) cu ochiul lui cel clar, simți cum citește-n tine ca-ntr-o carte – un abecedar, cu toate tainele deschise.

Tase (pentru care, cîndva, lumina aruncase polen),
aici (pe a sa „canapea“) într-o atitudine Zen

De ce iubim pisicile

Iulian TĂNASE

Pe pisica mea o cheamă Herta şi, în timp ce eu scriu aceste rînduri, Herta stă în braţele mele şi se uită la ceea ce scriu eu aici. În vederile ei largi – care, cu totul, însumează 280 de grade – mai intru şi eu uneori. Dar, din motive numai de ea ştiute, brusc mă văd expulzat din generosul ei unghi de vedere, şi atunci Herta îşi vede de-ale ei şi eu îmi văd de-ale mele şi continuu să scriu despre ea şi despre altele, continuu să scriu despre această umanitate pisicească, numită pisicitate. Herta este nefumătoare, lucru obişnuit pentru pisicile de vîrsta ei. Ori de cîte ori îmi aprind o ţigară, Herta mă dezaprobă vehement şi devine foarte serioasă. Însă oricît de mult mi-aş iubi pisica, nu mă pot lăsa de fumat. Prefer să-i plătesc Hertei despăgubiri pentru fiecare ţigară fumată, prefer să-i dublez raţia de peşte decît să renunţ la ţigări. Herta pare să accepte acest schimb, deşi cum îmi aprind o ţigară, cum fuge din braţele mele. Herta îmi tolerează fumatul, şi asta pentru că mă iubeşte. După ce sting ţigara, Herta se întoarce în braţele mele. Îi sînt recunoscător că mă acceptă cu toate defectele şi viciile mele.

Şi, totuşi, de ce iubim pisicile? Eu le iubesc pentru că sînt mai feminine chiar decît înseşi femeile, femei pe care, uneori, le iubim doar pentru că sînt aproape la fel de feminine şi de senzuale ca şi pisicile înseşi. Iubesc pisicile pentru că au un schelet miraculos; pentru că întotdeauna cad în picioare; pentru că au nouă vieţi; pentru că vînează cu multă graţie, pentru că vînează fără să se folosească de arme; pentru că sînt subtile şi fertile; pentru că o pisică poate naşte, în cele nouă vieţi ale ei, 28 de pui, şi acest număr se suprapune peste durata ciclului selenar; pentru că sînt un exemplu de independenţă; pentru că sînt fiinţe libere; pentru că se pot dresa doar în măsura în care un tigru poate fi dresat; pentru că detestă sclavia, în care cîinii se complac, vai, atît de mult; pentru că pisicile l-au învăţat pe om să privească dincolo de ceea ce poate fi văzut; pentru că pisica a fost primul animal divinizat de egipteni; pentru că, în antichitate, pisicile au fost purtătoarele mesajului divin şi, poate, încă mai sînt; pentru că pisica i-a salvat viaţa, în deşert, profetului Mahomed; pentru că, pentru pisică, întunericul nu există; pentru că Gellu Naum iubea pisicile; pentru că e foarte adevărat ce spunea Gellu Naum despre diferenţa dintre pisici şi cîini, citat aproximativ: „Una e să fii stăpînul unei fiinţe libere şi alta e să fii stăpînul unui sclav“; pentru că, scormonind în blana pisicii, oamenii îşi găsesc liniştea; pentru că Eugène Ionesco iubea pisicile; pentru că pisicile sînt poeţi, în timp ce cîinii sînt cel mult eseişti; pentru că, în timp ce murea, regele Bérenger, din *Regele moare,* şi-a amintit de pisica lui iubită, şi povestea este una foarte frumoasă, trebuie să o ştiţi: „Aveam o pisicuţă roşcată. O poreclisem Ovreicuţa. O găsisesem pe cîmp, fusese furată de la maică-sa, se sălbăticise de-a binelea. Avea cincisprezece zile, poate ceva

mai mult. Ştia să zgîrîie şi să muşte. Era ca o fiară. I-am dat de mîncare, am dezmierdat-o, am luat-o cu mine. A devenit pisica cea mai blîndă. O dată, s-a ascuns în mîneca hainei unei musafire. Era făptura cea mai politicoasă, o politeţe firească, o prinţesă, nu altceva. Venea să ne salute, cu ochii cîrpiţi de somn, cînd ne întorceam la miezul nopţii. Se ducea iar să se culce, buimacă. Dimineaţa ne trezea ca să se culce în patul nostru. Într-o zi a găsit uşa închisă. A încercat s-o deschidă, o împingea cu spatele, s-a supărat foc şi a făcut un tărăboi nemaipomenit; o săptămînă a stat bosumflată. Îi era groază de aspirator, era o pisică fricoasă, lipsită de apărare, o pisică-poet. I s-a cumpărat un şoricel mecanic. A început să-l miroasă, cam speriată. Cînd am întors cheia şi şoarecele a pornit-o din loc, a început să scuipe şi a dat fuga să se ascundă sub dulap. Cînd s-a făcut mare, alte pisici se tot foiau pe lîngă casă, îi făceau curte, o chemau. Asta o făcea să-şi piardă cumpătul, nici nu se mai clintea din loc. Am vrut s-o fac să cunoască lumea. Am pus-o pe trotuar, lîngă fereastră. Era abătută. În jurul ei zburau porumbeii; îi era frică de porumbei. M-a chemat disperată, gemînd, lipită de perete. Animalele, ca şi celelalte pisici, erau pentru ea fiinţe stranii, în care n-avea încredere, sau duşmani de care se temea. Nu se simţea bine decît cu noi. Noi eram familia ei. De oameni nu-i era frică. Le sărea pe umăr pe neaşteptate, îi lingea pe păr. Credea că noi sîntem pisici şi că pisicile sînt altceva. Într-o bună zi, totuşi, şi-a zis că trebuie să iasă şi ea în lume. A fost omorîtă de dulăul vecinilor. Era ca o pisică-jucărie, o pisică ce gîfîie, cu ochiul scos, cu o labă ruptă, da, ca o păpuşă stricată de-un copil sadic. Ce rău mi-a părut după ea! Era bună, era frumoasă, era cuminte, toate calităţile. Şi mă iubea, mă iubea. Sărmana mea pisică, singura mea pisică!".

Pentru toate aceste motive şi pentru multe alte motive, care acum nu se lasă transcrise, iubesc eu pisicile, şi bravo miaaaaaau, pardon, bravo mie!

Pisici exotice şi câini molosoizi terorizează ţinuturile româneşti

Cornel IVANCIUC

Ghepardul este o pisică cu ghearele neretractile, foarte ataşată de om, care a putut fi văzută sporadic în Carpaţi, până la începutul secolului trecut. Principele Gheorghe Rákóczy I, unul dintre cei mai respectabili vânători ai vremii sale, folosea pentru vânătoare inclusiv ghepardul persan, pe care transilvănenii îl confundau, de proşti ce erau, cu pantera. Ghepardul a fost descris în scrisoarea lui Francesco Massaro, secretarul oratoriului Veneţiei la Buda, către Zuan Batista Ramusio, secretarul dogelui Antonio Grimani, din 1 florar 1520, ca un animal care avea părul, aspectul şi răgetul ca de leu, de nuanţă albă cu pete mai întunecate pe sub pântece, cu coada scurtă şi vârful negru şi cu smocuri lungi şi negre de floci pe sfârcurile urechilor şi cu căcărezele compacte de culoarea curcubeului. Ramusio a citit scrisoarea oratoriului călare pe servanta lui, Irene, o siciliancă cu mustăţi cât fuioarele de cânepă, cu ţâţele cât două tărtăcuţe şi cu bucile cât o desagă, pe care o poseda pe la spate, gâfâind ca un câine, transpirat ca o trifoişte, şi cu mâna dreaptă petrecută leneş pe după umerii unui pocal de argint bătut, din care dădea pe gât câte o duşcă mică de Chianti o dată la un sfert de ceas, nu mai mult de atâta.

În acest timp, pe partea orientală a Carpaţilor, moldovenii utilizau în totală cunoştinţă de cauză ciobănescul românesc, care a fost inventat de strămoşii românilor, printre care se numără şi agatârşii, deşi potăile agatârşilor nu sunt relevante pentru evoluţia molosoizilor, adică a raselor naţionale, reprezentate de ciobăneşti. Pe molosoizii româneşti îi durea în tohăs de problemele Evului Mediu şi de răcirea climei.

Indiciile despre ghepardul persan,

importat din Persia şi folosit pentru vânătoarea regală, apar în Transilvania până în 1550 şi dispar pentru aproape o jumătate de mileniu, ca să înflorească în toată speldoarea lor în insula Ada Kaleh, la Anul Domnului 1906 şi 1284 de la Fuga Profetului. La Congresul de la Berlin, din 1878, participanţii uită să dezbată şi situaţia insulei Ada Kaleh, astfel că în 1906, teritoriul aparţinea *de jure* Imperiului Otoman, dar *de facto*, României. Insula va intra în componenţa Regatului României în urma referendumului din 1920. Un călător austriac, pe nume Alois Povlevsky, consemnează la 1906 că ostrovul era o adevărată arcă a lui Noe, în care erau crescute maimuţe, cameleoni, papagali, pitoni, varani, ichneumoni, un ghepard pe nume Reşid şi o himeră botezată Iblis. Leul Melhisadik, în etate de aproape trei decenii, decedase la anul 1904, şi duhul lui se alăturase sufletelor zbuciumate ale strămoşilor săi, în Raiul leilor, care îşi are sălaşul în constelaţia cu acelaşi nume şi care seamănă în chip izbitor cu Abisinia, şi fusese ultimul leu de îmbărbătare de pe ostrov.

Ada Kaleh era singurul loc de pe întinderile Imperiului Otoman care mai păstrase acest străvechi obicei, când într-o anumită zi, numită a Îmbărbătării, era purtat în lesă un leu, de jur împrejurul zidurilor cetăţii, de şapte ori la rând, şi în care se crede că forţa animalului se răsfrânge asupra pietrelor, insuflându-le curaj şi îmbărbătându-le în timpul asediului. Dacă se întâmpla ca leul să se pişe pe vreo umbră de piatră de la temelia zidului, gestul era interpretat ca semn al unei izbânzi sigure.

Natură vie cu un motan cu blană ţinînd în braţe un ziarist cu barbă

Ghepardul Reşid fusese cumpărat ca pui în Assmara, liman la Marea Roşie, în urmă cu 15 ani, de marinarul Refik Nureddin, şi crescut de atâta amar de vreme printre oameni, devenise mai blând ca o mâţă şi mai spăimos ca un iepure, mai cu seamă că era şi jugănit, iar în balegile lui de culoarea curcubeului, vrăjitoarele ghiceau ursitul fetelor de măritat. În timpul zilei, umbla ca năuc, de-a lungul şi de-a latul ostrovului, oprindu-se adesea în faţa tarabelor cofetarilor, pe care-i privea cu o căutătură plictisită, într-un fel aproape omenesc, după care se căca curcubee, iar noaptea dormita într-o volieră din lemn de salcâm. Stăpânul său Refik îl hrănea cu măruntaie de oaie şi cu ciolane de bou, şi se întrecea pe sine ca să-i dea bojocul şi prapurul cel mai arătos.

Când Refik Nureddin îl cumpără din Assmara, Reşid mai ştia încă Tatăl nostru în ge'ez, limba sfântă a creştinilor etiopieni. Se oprea în coadă şi începea să latre şi să câsâie rugăciunea, din mormăieli, miorlăieli şi schelălăituri muzicale, aşa cum îi auzise, poate, pe călugării copţi din Axum şi Lalibella: „*Abuna za ba samajat. Jet qaddas semeka temsa mangeschteka. Wajekun faqadeka bakama basamaj kamahu bameder. Sisajana zalala elatena habana jom. Hedeg lana abbasana wagegajana kama nehnani nehdeg laza abbasa lana. Itabeana egzio westa mansut alla adhenana wabalehana emkwellu ekuj, Amen*“. Ca să-l treacă la Islam pe ghepard, Refik l-a înfometat până ce-a uitat Tatăl nostru şi i-a dat de mâncare abia când Reşid a învăţat chemarea la rugăciune a muezinului, că acuma, de când îl cumpărase, considera că dihania trebuie să treacă la dreapta credinţă a Profetului: „*Allaaahu*

Akbar! Allaaahu Akbar! Allaaahu Akbar! Allaaahu Akbar! 'Ashhadu an la ilaha illa 'Llahu wahdahu la sharikalahu wa 'ashhadu anna Muhammadun Rasulu 'Llah!", așa îl puteai auzi pe ghepard zicând diminețile.

În acest timp, pe partea orientală a Carpaților, moldovenii utilizau în totală cunoștință de cauză ciobănescul românesc, care a fost inventat de strămoșii românilor, printre care se numără și agatârșii, deși potăile agatârșilor nu sunt relevante pentru evoluția molosoizilor, adică a raselor naționale, reprezentate de ciobănești. Pe molosoizii românești îi durea în tohăs de problemele Congresului de la Berlin și de tulburările de erecție ale gheparduluiReșid din Ada Kaleh.

Dulăul Ilie veghind la liniștea și bunăstarea pisicilor Corinei Mîță

Într-o zi, pe insula Ada Kaleh s-a comis o crimă de mutilare fără autor, și vina căzu pe umerii bietului ghepard, pe care lumea voia acum să-l lapideze. Ca să-l scape de umilitoarea moarte, stăpânul său Rekif hotărî să-l exileze în taină în România. Ajuns la mănăstirea Topolnița, ghepardul fu încredințat apocrisiarului Galaction, și acolo Reșid auzi pentru prima dată în viața ei slujbe creștinești în grai românesc, din glasul cărora îl recunoscu pe Mesia și ochii-i lăcrimară de fericire când îi deslușî Numele.

Șirul întâmplărilor care s-au precipitat în ultimele luni ale anului 1906 este de un absurd grotesc. Un raport al trupelor de grăniceri austrieci, cantonate în punctul strategic Domogled, de pe frontiera cu România, amintește că oltenii posedă câini ciobănești, de talia și aspectul unei pantere. În acest timp, pe partea orientală a Carpaților, moldovenii utilizau în totală cunoștință de cauză ciobănescul românesc, care a fost inventat de strămoșii românilor, printre care se numără și agatârșii, deși potăile agatârșilor nu sunt relevante pentru evoluția molosoizilor, adică a raselor naționale, reprezentate de ciobănești. Pe molosoizii românești îi durea în tohăs de problemele Imperiului Austro-Ungar și de crizele de hernie ale împăratului.

Raportul grănicerilor a fost pus la păstrare într-un fond al arhivei secrete a Ministerului de Război de la Viena, care consemnează evenimentele de pe frontiera militară a imperiului, și scos pentru a fi dat publicității într-un mod vădit distorsionat și într-un context cu atât mai nefericit, cu cât va fi tipărit abia în anii '60, în plin război rece. Karl Popper, autorul articolului publicat în subsolul ultimei pagini a lui *Kurier Wien,* n-a văzut documentul original, mulțumindu-se cu relatarea orală a unui arhivar costeliv, cocârjat și resentimentar, pe care a redat-o *ad litteram,* într-un text lapidar și stupid, intitulat „Reportaj de nicăieri": „Comuniștii din Est au rămas, după mii de ani, aceleași popoare sălbatice, aducându-și cu ei din Asia, din timpuri imemoriale, obiceiurile stranii pe care le păstrează și astăzi cu sfințenie, și nu ne face nici o plăcere să ne referim aici la cârdurile de pantere dresate, care le păzesc oile. Senzația de jenă și stupoare pe care o încerci când le străbați ținuturile este că te afli în Afganistan sau în Kașmir".

În acest timp, pe partea orientală a Carpaților, moldovenii utilizau în totală cunoștință de cauză ciobănescul românesc, care a fost inventat de strămoșii românilor, printre care se numără și agatârșii, deși potăile agatârșilor nu sunt relevante pentru evoluția molosoizilor, adică a raselor naționale, reprezentate de ciobănești. Pe molosoizii românești îi durea în tohăs de tribulațiile războiului rece și de încălzirea globală a climei.

Animalele din viața mea

Cătălin MATEI

E clar, eu fac parte din categoria iubitorilor de vietăți. Deci, prin ghearele mele au trecut următoarele animale.

Cîinele Scaunus, maidanez cu acte, împrumutat de la un coleg de școală generală. Scaunus avea cap de lup și corp de vulpe gri, dar îmi plăcea de el că mă urmărea. A stat la mine la bloc cam jumătate de zi, după care a dispărut cu totul din lumea asta. Complet misterios și fără urmă.

Un păianjen cu cruce de care eram îngrozit. Îl țineam într-o cutie transparentă. Mi-l prinsese un băiat de la bloc. Mi-a fost atît de frică de el, chiar și în cutie, încît l-am aruncat pînă la urmă.

Pisicile Costică și încă una al cărei nume nu îl mai reține. Costică a fost prima mea pisică alb-negru. Cealaltă era gri, dar nu conta. Vizite foarte scurte pe la mine prin casă. Pasagere uitate de istorie.

Un gup (pește mic și ieftin, paria acvariilor) primit de la alt coleg de școală generală, că lui îi născuse gupoaica și avea cam 800.000 de gupi minusculi. Gupul meu a stat într-un borcan o vreme. De revelion, pentru că mă plictiseam, m-am uitat la el, mi s-a părut apa cam rece și am pus borcanul pe calorifer. Și l-am uitat acolo pentru că se dădea ceva mai interesant la revelion. Gupul a fiert pînă a doua zi, cînd l-am aruncat și am mîncat cozonac.

După cum se vede și din expresia feței, Jazz (cîinele lui Matei) nu era de acord cu setările de luminozitate ale aparatului foto, dar nu a putut să zică nimic.

Doi pui de găină. Erau un cocoșel portocaliu și o găinușă albă. Găinușa albă am călcat-o eu de i-au ieșit mațele pe fund cînd am coborît de pe balcon. Cocoșelul a trăit destul de mult, îmi prindea gîndacii de bucătărie noaptea, cînd aprindeam lumina. Îl chema Grigore. Îl puneam pe nas și el se uita în ochii mei. Într-o zi a dispărut și ăsta. Motivația a fost că cică a mîncat detergent. Eu am mîncat pui, deși la vremea respectivă nu am făcut legătura.

Un vierme de mătase. Nu avea nume. Cînd am fost cu formația „Valurile Dunării" din Brăila, unde interpretam orice fel de muzică la chitară și mandolină, la un moment dat am avut un concurs de interpretare la Ciocile. Între formații, eu am ajuns într-o hală în apropiere de Căminul Cultural din Ciocile, unde erau mulți viermi de mătase care o frecau. Am luat unul, mare și alb, și l-am dus acasă. L-am arătat la școală, am fost zeu printre colegi. Pînă m-am întors acasă de la școală, viermele deja începuse să își construiască un cocon. L-am luat din cocon și l-am băgat în borcanul unde fiersese gupul. După o vreme, din coconul ăla gri-maroniu închis a ieșit un fluture gri-maron închis, foarte transpirat, care a stat o vreme așa, cu aripile ude, după care a tăiat-o undeva prin cartierul Hipodrom din Brăila, unde trăiește și azi.

O broască țestoasă. Am fost la un concurs de șah la Clubul Pionierilor și am pierdut toate meciurile. Cînd am plecat, într-o

ladă era o broască țestoasă, iar cei de acolo mi-au spus că trebuia să i se facă diferite secțiuni de către micii biologi. Speriat de moartea broaștei, am luat-o în geacă și am dus-o la școală. Am fost zeu din nou. Seara, a venit tatăl colegului de la care îl luasem pe Scaunus și a dus-o la Grădina Zoologică.

Pisica Mișu. După cum se vede, de mic aveam probleme cu identificarea sexului. Îi ziceam Mișu, era portocalie, o strecuram în fiecare dimineață în casă să îi dau jumătate din laptele meu praf cu cacao. I-l puneam într-o scrumieră pe care nici în ziua de azi nu înțeleg cum nu uitam să o spăl. Vorbea foarte mult pisica asta. Într-o zi, a rămas însărcinată cu un motan fără coadă, care mirosea foarte urît. Pot să jur că am văzut-o noaptea sub motan, stînd amîndoi în poziția misionarului. Mi s-a părut incredibil că pisica stătea cu fața în sus sub motan, dar nu contează. Ceea ce contează este că a rămas borțoasă și a luat-o o vecină la țară, unde m-a mințit că a murit născînd, de am plîns alegînd fasole.

Papagalul Tom. Era verde. A avut și parteneră: Betty. Betty a fost o țeapă albastră, în sensul că era sălbatică și bătrînă. Nu numai că se dădea cu capul de toți pereții dacă îi dădeam drumul, dar a și mierlit-o la scurt timp după ce am luat-o. Tomiță a trăit mult și bine, pînă a răcit la mine în buzunar, că îl tot duceam iarna la vecinul Gabi, să îl vadă și el. De-asta, ori de bătrînețe, ori de frig, a murit. M-am trezit într-o dimineață și, în timp ce îmi beam cafeaua cu lapte fără Mișu, am observat că a dispărut din cușcă papagalul. Am întrebat: „Unde e Tomiță?". Taică-miu mi-a răspuns: „A zburat la cer". Am început să plîng și, coborînd privirea, l-am văzut pe Tomiță în găleata de gunoi, sub niște coji de cartofi.

O altă pisică, fără nume, pe care a luat-o maică-mea de la o prietenă ca să ne scape de un șoarece. Pisica asta avea epilepsie, în sensul că mergea cît mergea și brusc cădea lată undeva, și era perfect țeapănă. Cînd era să o duc la gunoi, crezînd că e moartă, se trezea și pleca, legănîndu-se. După care iar înțepenea. Și tot așa. Așa ne-a păcălit și a ajuns afară, într-un copac de unde nu a mai coborît niciodată.

Șoarecele pe care trebuia să îl prindă pisica epileptică m-a chinuit multe nopți pentru că venea la mine în spatele patului și rodea patul. Eu tocmai văzusem primele două filme de groază din viața mea și credeam că erau fie extratereștri, fie un păianjen gigant care zgîria cu piciorul o mașinuță de fier forjat.

După aia a urmat Mița, care este cea mai tare pisică din lume și care trăiește și azi. Nimeni nu mai știe cîți ani are, arată ca o pară pentru că am sterilizat-o după 6 generații de pisoi care mi-au epuizat toate numele care încep cu „M" din memorie. Opa. Iată încă unul: „Memory". Hmm. E prea tîrziu.

După aia a fost un cocker destul de trecut, de care voia să scape stăpîna și pe care l-am dus înapoi după o oră pentru că deja distrusese două perechi de papuci și voia să mă omoare pentru că nu îi dădeam de mîncare.

Acum este basset-ul Jazz, care dacă ar fi femeie, l-aș lua mîine de nevastă. Așa nu putem decît să fim frați. Nu putem să ne dăm cu părerea despre problema pisicilor pentru că el nu a văzut așa ceva decît la veterinar. El nu le înțelege, iar eu încerc să le uit.

Planeta pisicilor

Dragoș BUCURENCI

Să zicem că pisicile sunt mai inteligente decât noi, cum le tot place pisicarilor să susțină. În cele ce urmează, am încercat să-mi închipui ce-ar fi făcut pisicile dacă ar fi ajuns în fruntea speciilor. Sunteți liberi să priviți textul meu ca pe o simplă ipoteză. El a fost însă scris ca un îndemn la revoltă.

Dar mai întâi să aruncăm o privire spre realizările noastre ca specie-conducătoare. De j'de sute de mii de ani muncim ca disperații pentru că ne înmulțim ca iepurii. Iar strategia noastră de luptă împotriva muncii a fost greșită de la bun început. Ce-am făcut până acum ca să scăpăm de ea? Am automatizat uneltele și i-am convertit pe vechii muncitori cu sapa și ciocanul în muncitori cu butonul și maneta. Adică i-am lăsat așa cum i-am găsit: muncind. Astăzi sperăm să creăm inteligență artificială, pentru ca industria automatizată să lucreze singură. Cum spuneam, o strategie de cacao. Ne chinuim să grefăm inteligență regnului mineral. Am uitat complet că cea mai mare realizare în epoca primitivă a fost domesticirea animalelor, adică a unor ființe inteligente. În loc să le folosim ca pe niște unelte vii, pe care să le învățăm să muncească inteligent în locul nostru, am preferat să confecționăm unelte din piatră, fier și siliciu. Să mă pupe Henri Bergson undeva, dar omul va mai crea încă zece mii de ani unelte de creat unelte și tot nu cred că-i va plezni prin minte prototipul uneltei de creat timp liber. Unealta care să mă lase naibii să mă odihnesc. Pentru că omul e atât de prost încât să spere că siliciul va munci într-o zi de unul singur.

Acum, ce cred eu că au făcut în locul nostru pisicile, dacă ne-au depășit cu adevărat în inteligență? După ce-au domesticit maimuțele, adică pe noi, și ne-au învățat să le prindem pește, s-au prins că ele pot să toarcă liniștite în timp ce noi ne chinuim să le asigurăm hrana. Dacă s-ar fi oprit aici, le-am fi prins pești și în zilele noastre, în timp ce ele s-ar fi chinuit să atingă culmi nebănuite ale progresului cibernetic. Dar pisicile au fost mai inteligente decât noi. Probabil că s-au prins și ele că diviziunea muncii e portița de ieșire din era primitivă. Dar au văzut și neajunsurile care vin odată cu deschiderea porții – inegalitatea socială, orele peste program, conștiința de clasă și cafeaua decofeinizată. Așa că au scos castanele din foc cu mâinile (pe atunci labele) noastre. Ne-au lăsat pe noi să ne dezvoltăm și să să domesticim animale mai proaste ca noi, pe care să le folosim fără prea multă imaginație. Pisicile au continuat să toarcă în timp ce noi ne-am apucat de făcut unelte și unelte de creat unelte. Nu s-au oprit din tors nici măcar când am inventat motorul cu aburi, pentru că, deși lor nu le folosea la nimic, nouă ne mai dădea cât de cât o ocupație. În tot timpul ăsta, ele au continuat să trăiască pe lângă așezările noastre, iar

noi le-am îndestulat nevoile de hrană, adăpost și securitate. Ați văzut vreo pisică mulțumind pentru hrana care i se oferă, cum fac, de exemplu, câinii când dau din coadă? Nici n-o să vedeți. Așa cum n-o să vedeți vreo țărancă mulțumind vacii pentru că i-a dat lapte. E o simplă chestiune de așezare în lanțul trofic. Vaca e sub noi. Noi suntem sub pisici.

Bun, dar dacă suntem, cu adevărat, dominați de această specie, cum se face că noi nu suntem conștienți de lucrul ăsta? De ce nu ne informează pisicile, ca pe Moise: „Noi suntem zeii voștri"? De ce nu primim ordine de la pisici? Cum de suportă să le călcăm uneori cu mașinile? Cum de permit progeniturilor noastre să le tragă de coadă pe progeniturile lor? Ei bine, lucrurile nu au fost dintotdeauna așa. Există dovezi că omul venera pisicile încă din neoliticul timpuriu. Iar un basorelief din mileniul IV î.Chr. ne arată pedepsirea oamenilor de către feline. Între timp, însă, pisicile au ales să se retragă într-o dominație tăcută. E posibil să fi aflat, în marea lor înțelepciune, că nu le folosește la nimic ca noi să știm cine ne conduce, pentru că asta nu poate duce decât la revoltă. Oamenii liberi muncesc mai bine și mai eficient decât sclavii. Așa că pisicile ne-au redat liberul arbitru și ne-au lăsat să credem că muncim pentru noi. Ne dăm de ceasul morții să facem rost de mâncare, de casă, de mașină, de credit la bancă, de țoale și de educație pentru copii și, în timpul ăsta, primim o pisică în casă, îi dăm să mănânce, îi curățăm conștiincioși excrețiile, o scărpinăm când are chef și nu așteptăm în schimb din partea ei nici măcar un „Miau!". Din perspectiva evolutivă a pisicilor, am ajuns niște vite cu multiple extra-opțiuni. Am ajuns unealta perfectă.

Cîinar pînă la moarte

Alexandru CĂUTIȘ

Sînt cîinar cam din clasa a treia, cînd am auzit o poveste de la tovarășa învățătoare, cu un cîine ciobănesc care s-a proptit cu labele pe stăpînu-său și nu l-a lăsat să intre în colibă. Ciobanul s-a enervat, a vrut să-i dea cu bîta-n cap cîinelui, dar nu a apucat, căci s-a stîrnit un cutremur. De la cutremur, o stîncă s-a prăvălit peste colibă și a făcut-o țăndări. Atunci a înțeles ciobanul ce cîine sofisticat are, cîine seismograf. Fiindcă nu am auzit la acea vîrstă povești cu pisici care presimt cutremure și își mută puii din locurile periculoase, cu găini care încep să cotcodăcească cu cinci minute înainte să se zguduie pămîntul, nu am devenit pisicar convins, nici găinar (mă rog, cu mici excepții), ci m-am făcut cîinar convins. Știu toate rasele de cîini, după blană, înălțime, culoare, pot să spun zona geografică de origine, depistez încrucișările dintre rase și toate astea nu-mi folosesc la nimic.

Mi-am încărcat memoria cu un lucru inutil, din dragoste pentru cîini. Contrar întîmplării din desenul animat *101 dalmații,* eu nu am agățat niciodată vreo fată cu cîinii mei și cu cunoștințele mele despre cîini. Am avut însă un coleg care a zăpăcit o gagică cu cunoștințele lui despre viermii de mătase. Ai lui creșteau viermi și băiatul a învățat fără să vrea tot felul de lucruri despre ei, care i-au folosit la cucerirea singurei fete de 15 ani de pe glob, dintr-o discotecă, pasionată de viermi de mătase. O dată în viață, deci, pot spune că am regretat că nu m-am făcut și eu viermar-mătăsar.

Bun, revin la cîini. Ce foloase aduce omului un cîine? Nu ouă, nu brînză, nu lînă, nu lapte, uneori carne. Principalele foloase aduse de cîine sînt lătratul și mușcatul. Sînt lătrături și mușcături de calitate și sînt unele mai de doi lei (vechi). Depinde de rasă. Așa cum o vacă din rasa Hollstein dă mai mult lapte, la fel și un cîine din rasa Pitbull dă mai multă mușcătură, iar unul din rasa Mioritic, să zic, dă mai mult lătrat. Fiind ahtiat după lătrat și mușcat de calitate, mi-am luat numai cîini care promiteau rezultate bune. Am ales ciobănești carpatini, nu d-aștia cu pedigree, îndosariați, standardizați, făcuți la indigo. Ci carpatini cu istorie

Alexandru Căutiş, un ziarist cu cîine la cap

în spate, cu vitejia-n sînge, cu părinţi care-au muşcat din urs, lup, porc mistreţ, cîini făcuţi la stînă, după criterii naturale, nu cu intenţii de show-dog. Or fi fost cîinii mei leiţi la caracter cu părinţii lor, dar odată aduşi în oraş, dedaţi la joacă, obişnuiţi să alerge mingiuca, şi nu vreo nălucă din pădure, să muşte a prietenie mîna celui care-i mîngîie şi le face o poză şi nicidecum să sfîşie, bravii mei cîini ciobăneşti au căpătat aptitudini de cîini de circ. Le-au rămas înfiorătoare doar alura şi lătratul gros, ca tunetul într-un butoi. Cine-i vede şi aude pe ursulini se sperie, se crispează, sare-n lături, iar cîinii mei iau asta drept tonul de început de joacă şi încep să se gudure, uriaşii. Cîinii mei par răi şi fioroşi o singură secundă, la primul contact cu un om de pe stradă, în rest sînt de pluş. Pe această cale îi invit pe toţi hoţii din lume la mine acasă. Pot intra lejer, pot lua ce vor ei, cîinii mei îi vor privi emoţionaţi, cu ochii umezi. N-or să zică nici pîs. Veniţi, dragi hoţi, vă primesc cu cîine şi sare! A, am uitat să zic un amănunt, neimportant, cred. Cîinii mei sînt ghiduşi cu oricine doar dacă sînt şi eu de faţă. Că altfel, la orice intrus apare în lipsa mea, uriaşii mei de pluş îşi amintesc brusc cine sînt, din ce neam de sălbăticiuni vin şi rup lanţul, papă hoţul cu totul, de ruşine, cred, faţă de bunicii şi părinţii lor, care aşa i-au învăţat pe la stîni să se poarte şi le-au zis să nu se golănească la oraş şi să devină bolînzi ca nişte pisici castrate. La cîini, cei şapte ani de-acasă, mă rog, cele două luni de-acasă, înseamnă invers decît la oameni: să se poarte cît mai urît. Un cîine bun e un cîine care e rău.

Cîinele e angelic, iar pisica e feministă

Alin IONESCU

Ştiţi cum îşi încep antisemiţii discursurile despre poporul ales spunînd că n-au nimic cu evreii, dar... Aşa şi eu cu pisicile! N-am nimic cu ele, dar le consider o rasă enervantă. Nu, părerea asta n-are nici o conotaţie fascistă şi nu vreau să credeţi că fac din pisică cauza decăderii economiei mondiale şi a înmuierii moravurilor căţeilor. Nu, dar pur şi simplu pisica îmi face rău. Am alergie la ea şi atunci cînd o văd simt un ghemotoc de păr imaginar, cît o claie de fîn, care mi se pune în gît. Şi de-aia am fost nevoit cumva să dezvolt şi o teorie antipisicistă cu care să-mi justific beteşugul. Aşadar, de ce prefer căţelul şi mă feresc de pisică? Păi, în primul rînd, căţelul e un animal compatibil cu rasa noastră, pare să fi fost creat ca să dea din coadă printre oameni. Oricît ar fi de prost, poţi să ai cu el o comunicare, înţelege de vorbă din prima, ascultă de stăpîn şi, cel mai important, are o fire transparentă. Te uiţi în ochii lui şi înţelegi ce are. În schimb, pisica e o fiinţă metafizică, un animal care trăieşte într-o lume paralelă cu a noastră. Ea e sinonimul animal al femeii sau chiar al extraterestrului. Pare să n-aibă nici o treabă cu noi, oamenii, şi cel mai adesea trăieşte în lumea ei, ermetică, autistă, mereu înconjurată de o aură de detaşare care frizează dezinteresul. E, cum ar veni, un animal monadă pentru care diferenţa dintre un picior de masă şi unul de om este neglijabilă. Afecţiunea este un sentiment pe care pisica şi-l ia din mediul înconjurător atunci cînd are ea chef. Pare să n-aibă nevoie de stăpîn, care e un fel

de supus al ei, un personaj decorativ în viața-i de suverană răsfățată și plină de ifose. Din cînd în cînd o apucă plictisul și se coboară pe lumea asta ca să mănînce sau să miorlăie isteric, fără ca nici ea să știe prea bine de ce. Vedeți, pisica seamănă prea mult cu un anumit gen de femei pe care nu prea le agreez: pisicitele. Între pisici și pisicite nu e prea mare diferență, poate doar că femeile din specia asta nu lasă atîta păr, precum surorile lor cele feline. Și mai e o chestie pe care trebuie s-o spunem pe șleau: cîinii se dresează, iar pisicile ba. Iar eu ca ființă suverană, ca stăpîn consacrat al lumii animalelor, ca specie cu vervă comunicativă, am nevoie de supuși credincioși și inteligenți, cărora să le ofer oase, crănțănele, afecțiune și mai ales vorbe. Și vreau ca animalele să-mi răspundă la rîndul lor cu aceeași monedă. Să înțeleagă un „Șezi!“, un „Aport!“, un „Hoțu'!“ și să m-ajute în viață la ceva. De-aia omul s-a apucat în paleolitic sau mezolitic, nu mai știu exact, să dreseze cîini și nu pisici. Ce s-ar fi făcut ciobanii ancestrali cu o droaie de pisici la stînă? Vă imaginați niște persane puturoase, care nu se scoală cît e ziua de lungă de pe calorifer, sărind la gîtul ursului și riscîndu-și viața? Hă, hă, să fiți voi sănătoși! Ca să nu mai zic de povestea aia din copilărie cu soldatul care moare și cîinele lui se așează pe marginea mormîntului, rămînînd acolo flămînd și însetat pînă la capăt. O pisică n-ar sta lîngă tine nici cinci minute într-o astfel de situație. Ar face stînga împrejur și s-ar aciua la prima farfurie de lapte întîlnită în cale. De-aia zic, cățelul e o întrupare angelică, pe cînd pisica e chipul femeii în regnul animal. Hai, zît de-aici cu cozile voastre lascive și insidioase, că-mi umpleți textul cu fire de păr!

De ce nu iubesc cățelele

Daniel GOACE (Hot DG)

Bună ziua, domnilor și, respectiv, vă ling mîna, doamnelor! Eu sînt pisica vecinei lui Daniel Goace. Cîteodată, cînd stăpîna mea lasă geamul deschis la balcon, mai traversez parapetul și mă duc să mă mai joc cu mouse-ul de la calculatorul lui. ...Mamă, ce mă mai enervează că și-a luat mouse optic! Moușii optici n-au nici un farmec. Cine naiba o fi venit cu ideea să înlocuiești o bilă drăguță de cauciuc pe care poți s-o rostogolești pe masă cu o lumină roșie care nu fuge nicăieri? În fine, altceva voiam să vă spun. Într-o zi am văzut că se apucase să scrie un text în legătură cu cîinii, așa că am așteptat să-i sune telefonul și, cît timp s-a dus să vorbească, am tastat eu cu lăbuțele chestia asta și apoi am dat „Send“ pe mail la office@catavencu.ro. După părerea mea de pisică, iubitorii de cîini (vorbesc de cei maidanezi) se împart în mai multe categorii:

1) În primul rînd sînt ăia din specia „Vorbește cu ei, mamă, că nu-ți face nimic!“

Cum s-or simți oamenii atunci cînd vin obosiți de la servici și îi întîmpină o ditai javră în fața blocului, care latră de mama focului? Acu', fie vorba-ntre noi, dobitocul nu latră a răutate, că eu mai înțeleg cîte o boabă, deoarece maică-mea a stat la curte cu cîini. De cele mai multe ori, cîinele zice „Mrrr... omule, tu intri acum în casă la căldură, da' io o să rămîn aici la -15 grade, 'te-n cap pă mă-ta! N-ai o bucată de salam? Ham-ham!“. Așa, și în timp ce tu dai să te aperi de cîine cu sacoșa și nu știi cum să te mai faci că apuci de pe jos să dai după el, apare o tanti care îți zice să vorbești cu cîinele. Păi, să nu-i dai cu cîinele în cap?

2) În al doilea rînd sînt falșii iubitori de cîini.

Ăia care trebuie să se împrietenească cu javrele din parcare ca să poată să se urce dimineața în mașinile personale, respectiv să nu doarmă seara pe bancheta din spate, din cauză că maidanezii din parcare sînt hămesiți. Pe ăștia îi vezi coborînd din bloc cu felii zemoase de jambon din ăla de 164.000 de lei rupt din senvișu' pentru la școală al lu' ăla micu'. Sau cu cutii mari de Chappy și Pedigree cumpărate special, de rîd cîinii de ei și cu fundu'.

3) După aia mai sînt iubitorii de cîini care nu i-ar omorî.

Adică, nu le-ar da mîncare, nu ar vorbi cu ei decît la nevoie şi nici nu i-ar lua acasă, nu mai zic de mîngîiat pe sub bot... Însă, cînd se pune problema să vină hingherii să-i ridice de sub balcoane din cauză că s-au înmulţit peste măsură, se opun cu vehemenţă: „Hai, dom'le, că sînt nişte suflete şi ei lăsate de la Dumnezeu! Nu e vina lor că s-au născut. Ia pune-te şi mata în locul lui! Dacă ar veni cineva şi te-ar băga într-o cuşcă? Hăă?!". Adică cu ce a greşit omul ăla să trebuiască să se pună în locul cîinelui? Sau să trebuiască să vorbească cu el?

4) În al patrulea rînd sînt iubitorii de pui de cîini.

„Doamne, ce mici şi ce drăguţi sînt! Uite cum dau din căpuţ! Pisi, nu luăm şi noi unul acasă?" – unde Pisi nu sînt eu, să fie clar. Ci tălîmbul de soţ care se uită înspăimîntat cum mama „drăguţilor de puiuţi" îi ferfeniţează tivul pantalonului în timp ce soţia sa mîngîie cîinuţii pe burtică.

5) Să nu-i uit pe chinezi, unii dintre cei mai mari şi mai mulţi amatori de cîini.

Ăştia nu-mi plac pentru că eu am avut şi nişte experienţe neplăcute cu ei. Nişte prietene cu care mai organizam bairrrrame într-un pod de pe Mîntuleasa au ajuns într-o seară în meniu la restaurantul chinezesc. De-atunci nu-mi mai plac nici resturile de mîncare chinezească.

6) Ar mai fi şi iubitorii de cîini pe bani.

Adică ăştia de pe la asociaţiile pentru protecţia animalelor atîta vreme cît există fonduri de-afară alocate în acest scop. ...Din păcate, trebuie s-o tulesc înapoi pe balcon, că se-ntoarce omul la calculator. Şi-aşa văd că zice de vreo jumătate de oră numai „Bine, mami! Bine, hai că... Da, da, bine, las' că mai vorbim noi... Aha, bine... Am ce să mănînc, da! E plin frigiderul! Nu trebuie să-mi aduci nimic... Bine... Mai vorbim... Aha...".

dragoste vs. sex

Dragoste versus sex. Să faci dragoste versus să faci sex. O dispută eternă. Totuși, dacă e să iei *ad litteram* aceste două expresii, nici una dintre ele nu are sens. Dragostea nu se face, se întîmplă. Cît despre sex, nu poți să faci, efectiv, sex. Poți doar să faci sexul să se simtă bine. Sau să faci sexul opus să te simtă bine. Dacă ai noroc.

Dragostea

Viorel MOȚOC

Draga mea,

Ți-am mai zis: după cercetări îndelungate și laborioase, niște savanți occidentali, angajați într-un colectiv de studii multi-pluri-disciplinare, au ajuns la o concluzie cît se poate de interesantă. Dragostea, susțin ei, reprezintă cel mai patologic moment din existența ființei umane. Nu presupune morbiditate și nici boală. Înseamnă doar – folosesc cuvintele lor – *pierdere de sine*. Or, în societatea contemporană, unde individualismul și performanța personală sînt valori foarte importante, se poate spune că există mulți bărbați și foarte multe femei care n-au cunoscut niciodată acest sentiment. Mă rog, tu niciodată nu ții minte ce-ți povestesc eu… Dar fii sigură că altfel m-aș înțelege cu copilul nostru (orice, numai băiat să fie!), încă de cînd s-ar naște. L-aș zgîlțîi zdravăn în leagăn și i-aș striga: *Îndrăgostește-te, fiule, îndrăgostește-te!* Pe urmă, cînd ar crește mare – ce mai, ditamai flăcăul! – aș încerca să-l conving de utilitatea acestui, ca să-i zic așa, sentiment. (Apropo, tu ai observat cum sînt puștii din ziua de azi? Tot timpul întreabă: „Da' chestia asta la ce-mi folosește?".) Ne-am duce, deci, în bucătărie, ca să nu te deranjăm, ne-am turna cîte un păhărel și am porni o discuție serioasă, ca între bărbați. Aș începe în primul rînd prin a-i spune că dragostea, în sine, nu folosește la nimic. Lucru care mi se pare super-cool, marfă de marfă. Dar, așa cum o fi ea, dragostea prezintă o serie de avantaje. Nu neapărat în opoziție cu sexul, care și el e bun, ba chiar, uneori, bun-bun de tot. Totuși, să fim sinceri, cam cît durează cea mai tare partidă de sex? O oră, două, trei, hai, o noapte și înc-o zi dup-aia, cu inevitabile pauze. În schimb, cînd ești îndrăgostit, iubești tot timpul. S-au văzut cazuri cînd o dragoste adevărată a durat o viață întreagă. Ar fi, deci, problema duratei. Și, ca să fiu un pic măgar, mi-aș încheia expunerea la acest capitol, zicînd verde, tot ca între bărbați: „Partea mișto cu dragostea, fiule, este că nu termini niciodată prea devreme". M-aș dedica apoi explicării aspectelor de ordin sanitar și medical. Dragostea, așa, patologică, cum zic cercetătorii ăia c-ar fi, folosește din plin sănătății. Se știe doar cîte boli se transmit pe cale sexuală. Or, ce naiba poți păți dintr-o dragoste curată? Cel mult să te alegi – dulce suferință – cu o gripă zdravănă, după o plimbare pe ploaie sau ninsoare. Aici, pesemne, copilul nostru va replica și mă va informa că, de decenii bune, s-a inventat prezervativul. Va fi un bun prilej pentru mine să trec, subtil, la lecția următoare. În miezul problemei. Îi voi mai turna și lui un pahar și-i voi zice: „Păi, vezi că nu te-ai prins, băi fraiere?! Cînd te îndrăgostești de-adevăratelea, te îndrăgostești neprote-

jat!". A accepta dragostea înseamnă un gest de suprem curaj. N-ai de unde să știi ce ți se poate întîmpla și, cu toate astea, accepți pierderea de sine. Dragostea – zicea mai de mult un prieten de-al meu – este singura iluzie acceptabilă. Cel care iubește și/sau este iubit mi se pare cel mai mare șmecher. La o adică, aproape oricine poate plăti pentru sex. Pe cînd dragostea este gratuită, prin însăși natura ei, și tocmai de aceea n-are preț. Cu acest ultim argument de factură economică (cred că ai observat și tu cît de atenți sînt la bani ăștia micii) mi-aș încheia învățăturile către fiul nostru nenăscut.

El ar zbughi-o iute în oraș, cu băieții, eu aș mai rămîne o vreme în bucătărie, pînă cînd te-aș auzi că mă chemi iarăși la tine, iubita mea mereu imaginară. Stai să termin țigara și-ți voi spune că te iubesc la fel ca-n prima zi, și chiar mai mult, de cînd m-am convins care-i treaba cu dragostea: în fond, n-ai nimic de pierdut. Și chiar dacă e să te gîndești la cel mai rău lucru care ți se poate întîmpla, glumesc, descoperi că nu-i mai rău decît în sex. Rămîne doar, cel mult, tristețea de după.

Dragostea e mai tare ca sexul

Alexandru CĂUTIȘ

Atenționare

Acest text nu vă face să vă îndrăgostiți brusc, nu dă metode de îndrăgostire pentru începători, nu oferă teste de dragoste pentru avansați, nu dă topul celor mai îndrăgostiți oameni din lume și nu îngrașă. Dacă apar reacții adverse, adresați-vă medicului, farmacistului sau amantei (amantului).

Autorul articolului menționează de la bun început că informațiile pe care le veți afla în continuare nu au fost verificate cum cere deontologia jurnalistică, prin îndrăgostirea de trei surse. Orice asemănare cu realitatea trebuie luată ca o simplă coincidență.

Dragostea este posibilă și este permisă la orice vîrstă.

Nu e deplasat și nici periculos dacă un copil sau un puriu se îndrăgostesc. Pe cînd sexul e complet aiurea, să zicem, la 3 ani și devine aproape imposibil de la o anumită vîrstă. Pentru cine mai e totuși în stare de un zvîc sexual și la 70 de ani, apare o altă problemă: sexul poate fi fatal, căci sculatul de dimineață dăunează grav sănătății, în special cardiacilor și hipertensivilor.

Îndrăgostitul capătă o forță fantastică, se spune că poate muta și munții din loc.

Pe cînd sexistul, în afară de muntele lui Venus, pe care-l zgîlțîie doar, nu e în stare de lucruri ieșite din comun. (Apropo, tuturor băieților le place să se laude cu munții de fete în care și-au înfipt ei alpenștocul. E la... îndemînă, ca să n-o zic p-aia dreaptă, care uneori poate fi și un pic strîmbă, să faci sex cu multe partenere în viață. Nici nu costă mult în România. Se practică din totdeauna, mare scofală! Dar e, cum să spun, o com-

petiție stupidă, fiindcă toți aderă la ea. Ca și cum pe lume ar exista un singur sport, caiac-canoe, și toată lumea, indiferent de epocă, numai asta ar practica și nu și-ar dori altceva decît să dea la rame. Mult mai interesantă mi se pare o competiție nouă, de iubire. Se poate juca pe echipe sau individual. *Pe echipe:* se iau două cupluri și se lasă să se îndrăgostească în paralel. Se apreciază viteza cu care s-au îndrăgostit. Se dă proba de rezistență în care se vede care cuplu e în stare să se iubească mai mult timp. Se bagă și cursa de obstacole apărute în viață. *Individual:* se pun doi concurenți să iubească aceeași persoană și se măsoară performanțele de iubire după un criteriu simplu: iese cîștigător concurentul care reușește să iubească mai intens, mai mult timp persoana respectivă, atenție, în condițiile în care ea îl respinge și-l preferă pe celălalt. Mă rog, probe de iubire se pot inventa multe, mai multe chiar decît pozițiile de făcut sex și ar fi mult mai originale decît de-toți-practicatul „tu cîte-ai avut, mă?")

În dragoste, ca și la sex, numărul contează.

În continuarea celor de mai sus, performanța în iubire, ca și în sex, se numără pe degete, cu abacul, cu calculatorul, cum vreți. Dar e o numărătoare diferită. În sex, cu cît ajungi la un număr mai mare de parteneri (parteneri), cu atît ești mai tare, deci recordul rămîne deschis tot timpul. În dragoste, performanța maximă e cifra 1. Recordul e stabilit pentru totdeauna.

Iubești și e suficient.

Nu ai nevoie să-ți faci operație de mărire a dragostei, să-ți bagi silicoane în dragoste, ca s-o faci mai tare. (E drept, cei trădați în dragoste simt uneori nevoia să-și micșoreze profund iubirea față de trișor, ca să le fie ușor să se rupă de el. Dar și aceasta constituie o diferență față de sex, unde nu prea se solicită operații de micșorare.)

P.S. E o tactică a băieților să agațe fete vrăjindu-le cu texte de iubire, cu ce bună-i dragostea și cum mai știu ei să iubească de profund. Spre liniștirea soției mele, dragi cititoare frumoase, vă avertizez că nu țin să vă cunosc. Accept totuși – și soția mea îmi dă voie – să primesc din partea voastră pe mail felicitările pentru text, cu numărul dvs. de telefon, ca să vă pot suna și, bineînțeles, mulțumi pentru felicitări.

Jos iubirea, sus Sexul!

Alex. Leo ȘERBAN

Poetul englez W.H. Auden a spus odată (vă place cum încep, nu?) că poți zice „te iubesc" așa, la modul general și absolut, dar că e mult mai greu să afirmi ceva simplu și concret, gen: „te iubesc mîine dimineață la ora 8"...

Mă rog, probabil că nu se referea la sex. Pentru că oricine știe că e foarte ușor s-o faci: sexul de dimineață pune zîmbetul pe față. O pui, ți-l pune. Nu mai e nevoie de gimnastică matinală; de fapt, chiar *e* gimnastica matinală! Începi ziua re-montat. Iar dacă o mai și termini așa, te culci și mai re-montat.

Există, însă, un dușman definitiv al sexului, și acela este iubirea. Din cîte mi-am dat seama, există un singur beneficiu imediat al acestei activități: slăbești. Cînd ești îndrăgostit pînă peste cap – de unde se vede că îndrăgostirea depășește puterea de înțelegere a unui om și se duce în sus, probabil în nori –, începi să suferi din orice: că nu trece mai repede timpul între două întîlniri, că v-ați văzut, dar timpul a trecut prea repede, că v-ați văzut, dar n-ai avut timp să-i spui tot ce-ai fi vrut, că suni, dar nu răspunde ca să-i spui tot ce-ai uitat, că nu te sună, și n-ai nici un răspuns la chestia asta decît că nu te mai iubește, că nu-ți răspunde la sms, deși tu-i scrii atît de des, că parcă ți-a vorbit așa, mai nu știu cum, deși tu i-ai vorbit la fel ca-ntotdeauna, că parcă te-a privit într-un anume fel, iar tu ți-ai dat seama că nu era-n *același*

fel, că simţi că nu mai e la fel ca la-nceput, că ce bine era atunci, la început, că totul s-a sfîrşit, dar de ce, de ce s-a sfîrşit, DE CE A TREBUIT SĂ SE SFÎRŞEASCĂ... De la marii clasici la O-Zone, literatura pe acest subiect este nesfîrşită: toată lumea suferă din dragoste – suferă atît de mult şi de lung, 24/24, că te şi întrebi cînd mai au timp să facă şi chestia ailaltă. Dar o fac, căci amorul platonic nu mai e la modă şi e mai bine să suferi înainte sau după decît în loc de.

Unii s-au sinucis din amor (vezi Werther), de unde se mai vede că îndeletnicirea asta are încă o calitate: restabileşte echilibrul demografic. În general însă, iubirea este ceva care se consumă repede, ca un fast food; nu prea există veterani ai amorului – adică indivizi încremeniţi într-o adoraţie perpetuă, cu nasu-n aceeaşi supă, care iubesc cu intensitate egală din momentul 1 şi pînă la moarte. Aceştia se numesc misionari sau sfinţi şi, după cum se ştie, sînt puţini. Dacă vorbim însă de oamenii obişnuiţi, aceştia consumă de regulă amorul înainte sau după pat. Bunicii noştri se-ndrăgosteau pîn-ajungeau în pat; noi – la pat; cînd deja se trece de pat, se cheamă căsnicie şi asta rimează cu silnicie. Iubirea de partener devine o formă de mămoşenie, dovadă chestiile gen „Mami, unde mi-ai pus papucii?“ sau „Nu mai avem unt, pui!“. Aici intervin şi diminutivele („iubiţel“, „pisoiaş“, „pufuleţ“ etc.), care sînt primii copii ai cuplurilor. Cu cît un cuplu avansează cu relaţia înspre „deplina maturizare“, cu-atît coeficientul latent de infantilizare este mai mare. Iubirea „adultă“, aceea în care „se contopesc trupul şi sufletul“ şi se distribuie responsabilităţile cuplului, nu este decît o grădiniţă cu program prelungit în care copiii au învăţat să facă o contabilitate ca la carte; din cînd în cînd, în zile şi la ore fixe, copiii consumă şi sexul, pentru că este inclus în meniu. Dar nu este decît un meniu, căci sexul „à la carte“ este rezervat libertinilor. Sau se consumă în afara căsătoriei.

Să revenim. Problema cu amorul (ăla fără sex, sau cu sex mult la-nceput şi tot mai puţin după) este că n-are un orar fix. Or, în lumea tot mai haotică în care trăim, chestia asta pune capac! Care va să zică tu te îndrăgosteşti, OK, există şi catastrofe mai mari; întrebarea este cum procedezi mai departe. Toate manualele, toate sfaturile practice sînt nişte mari bullshit-uri: e ca şi cum ţi s-ar recomanda să fii punctual cînd ejaculezi... Regula este, tocmai, că nu există nici o regulă. Totul e varză. Inima n-are ceas. Numai mintea (de pe urmă) are ceas deşteptător: te anunţă că ai intrat în prelungiri şi că partida e pe terminate. Iar acest moment trebuie salutat ca lucrul cel mai deştept care ţi se poate întîmpla după ce n-ai fost deştept atîta amar de timp. După ce ai considerat că merită să sacrifici orice pentru I*U*B*I*R*E: dacă eşti cu capul pe umeri, ştii că nu merită; dacă-ţi revine capul la locul lui, afli că nu merită; iar dacă, după ce îndrăgosteala te-a aruncat în afara creierului (de unde rezultă că iubirea e-un fel de tumbă peste urechi), încă mai eşti

amator de sporturi extreme cu capul propriu, îți meriți soarta. În acest din urmă caz, vei repeta aceleași greșeli over & over. Vei fi servit cu aceeași varză fără program fix. Vei fi o veșnică pagubă colaterală a acestui instrument de tortură numit inimă. Reclama ar putea suna cam așa: *Vrei să nu mai dormi, să nu mai mănînci, să nu mai poți lucra, să pierzi vremea visînd la ce-a fost, la ce (nu mai) e, la ce-ar fi putut să fie? Încearcă „LOVE minus"! Îți ia capul cu mîna.*

Da, știu ce-o să spuneți: că Omul nu poate trăi fără Iubire! Că e-un sentiment sublim și înălțător, în vreme ce sexul e o activitate riscantă și degradantă... Iar eu o să vă spun că nu știu de unde vă luați informațiile astea, da-s varză, frate!

În primul rînd, așa o sta treaba cu „Omul" – nu știu, nu l-am cunoscut –, dar în ce-i privește pe *oameni,* ăștia nu prea zic pas la sex și, de cîte ori s-au îndrăgostit ca urmare a acestei activități (riscante, vezi mai sus), s-au cam fript, iar acum suflă și-n iaurt. Amorul e „sublim"? O fi, dar ce-i lipsește (cu desăvîrșire) este măsura; dacă ți-ar spune cineva *Ia fii atent(ă) aicea: te-ndrăgostești pe 11 aprilie la ora 18,21 și te dezîndrăgostești pe 4 noiembrie la ora 21,08,* sînt convins că doritorii de amor ar sta la coadă... (Adică, totuși – își face și omu' niște planuri, nu?) și-apoi, sublimă e și Venus din Milo, dar n-am auzit să se fi îndrăgostit cineva de ea. (Admit că brațele pot fi o problemă.) „Înălțător"? Da, mersi! „Pînă peste cap". Toată lumea știe că cine umblă cu capu-n nori dă în gropi. Sau mai rău – dă o mașină peste tine, nașpa rău de tot. Poți cunoaște ora, minutul, secunda precisă cînd – pam! – te trezești din îndrăgosteală pe trecerea de pietoni, pe culoarea roșie a semaforului, înainte să fie prea tîrziu? Nu! Stai acolo strivit sub roți, ca un cîine, și nimeni n-o să știe c-ai murit din dragoste… (De parc-ar mai conta…)

În ce mă privește, chiar n-am nici o dilemă. Sexul bate de departe îndrăgostelile. Nu zic, au fost bune și astea, că acum știu cu ce se mănîncă și vorbesc în cunoștință de cauză. Și ce nu te omoară te face mai puternic, blabla. Am rămas prieten cu fostele iubiri – am dat focul mai mic, acu' merge a-ntîia! Dar n-aș mai trece nici mort prin chinurile iubirii (noroc c-au fost puține), și cred că cei care-și doresc așa ceva sînt puțin masochiști. Sau, nu știu, au inima prea mare – un exces de ventricul sau de auricul, parcă așa le zice. Un sfat: ori apelați la chirurgie, ori încercați și poziția cealaltă. Vă spun eu, e mai sănătoasă. Masoch sucks, și toți cei care ne-au băgat pe gît amorul ca rețetă a fericirii au fost nițel scrîntiți, părerea mea. Nu, n-are nici un sens să iubești pentru ca apoi să suferi. Și n-are nici un rost să suferi pentru că nu iubești – sau nu ești iubit(ă). Există destule chestii care să te facă să suferi (Boala, Moartea etc.), e total aiurea să mai suferi și din dragoste… Dacă-ți place cineva, pune-o. Pam-pam! Dar cînd simți că devine o chestie „serioasă", arde-o la goană: e-un semn că nea Masoch a venit în vizită. Și, cum spunea și biata Lady Di, „trei e cam aglomerat, într-o relație".

Dar e numărul ideal pentru a începe un sex.

Triumful sexului

(anti-comedie într-un singur act static)

Iulian TĂNASE

Personaje:
Domnul Pu (fără vîrstă)
Doamna Pi (fără vîrstă, soţia domnului Pu)

Actul I şi ultimul

Non-acţiunea se petrece în dormitor. Domnul Pu citeşte ziarul, întins în pat. Doamna Pi croşetează, întinsă în pat. Amîndoi sînt pe jumătate goi, transpiraţi, gîfîie de parcă tocmai ar fi încheiat o partidă de sex. Poartă ochelari de soare. În dormitor este aproape întuneric.

Domnul Pu: Nu am mai făcut de mult sex. Mă întreb de ce.

Doamna Pi: Da, am lăsat-o cam moale cu sexul în ultimii ani. Mă întreb şi eu de ce.

Domnul Pu: Şi pînă cînd?

Doamna Pi: Şi cum e posibil aşa ceva?

Domnul Pu: Şi de ce ni se întîmplă tocmai nouă, care ne iubim de cînd ne ştim, şi chiar înainte de asta?

Doamna Pi: Chiar aşa: noi de cînd ne ştim?

Domnul Pu: Păi, să tot fie vreo 237 de ani.

Doamna Pi: Numai atîţia? Eu credeam că ne iubim de-o veşnicie.

Domnul Pu: Aşa credeam şi eu, însă nu sînt decît 237 de ani de cînd ne cunoaştem şi cel mult 235 de cînd ne iubim la nebunie.

Doamna Pi: Timpul trece greu cînd iubeşti.

Domnul Pu: Eu aş fi zis exact contrariul: timpul trece uşor cînd nu mai faci sex.

Doamna Pi: Tot aia e.

Domnul Pu: Aşa zic şi eu.

Doamna Pi: Mă bucur că ne înţelegem atît de bine în pat.

Domnul Pu: Ne ajută şi patul, avem un pat foarte comod.

Doamna Pi: Păcat că nu îl mai folosim decît pentru dormit.

Domnul Pu: Nu mai sîntem nici noi tineri.

Doamna Pi: Am fost vreodată tineri?

Domnul Pu: Nu cred.

Doamna Pi: Aşa zic şi eu.

Domnul Pu: Mă bucur că ne înţelegem în pat. Avem un pat foarte înţelegător. Suportă totul cu mult stoicism.

Doamna Pi: Patul nostru este abstinent de mai bine de 114 ani.

Domnul Pu: Nu mai este nici el tînăr.

Doamna Pi: A fost vreodată tînăr?

Domnul Pu: Nu cred.

Doamna Pi: Aşa zic şi eu. Îţi mai aminteşti cînd am găsit patul peste canapea?

Domnul Pu: Da, patul nostru a iubit mult la viaţa lui. Cînd a murit canapeaua, a suferit enorm, i-au sărit muştarul, patru arcuri şi trei nasturi.

Doamna Pi: Nu e uşor să fii pat în ziua de azi.

Domnul Pu: Trebuie să suporţi tot felul de lucruri. În pat se întîmplă lucruri cumplite. Lumea este condusă din pat. Şi este condusă din ce în ce mai prost.

Doamna Pi: Crezi că patul nostru este mai fericit acum?

Domnul Pu: Nu ştiu.

Doamna Pi: Aşa zic şi eu.

Domnul Pu: Mă bucur că ne înţelegem, însă nu mi-a fost deloc uşor cînd a trebuit să-l castrăm. Un pat castrat este un pat mîntuit.

Doamna Pi: De cînd l-am castrat, patul nostru nu mai umblă pe străzi, nu mai intră în casele vecinilor, nu mai sparge magazinele cu mobilă fină. Crezi că aude ce vorbim acum?

Domnul Pu: Sigur că aude, doar nu e surd.

Doamna Pi: Şi nu se simte prost că vorbim despre el în prezenţa noastră?

Domnul Pu: Nu cred.

Doamna Pi: Așa zic și eu, mă bucur că ne înțelegem în pat. Păcat că nu îl mai folosim decît pentru dormit.

Domnul Pu: Ne iubim prea mult.

Doamna Pi: Dragostea ne ocupă tot timpul, nu mai avem timp să facem sex. Ce păcat!

Domnul Pu: Ce fericire!

Doamna Pi: Așa zic și eu, ce bine ne înțelegem la pat!

Domnul Pu: Ne înțelegem atît de bine la pat, încît nici nu mai merită efortul.

Doamna Pi: Nu mai merită deloc efortul să facem sex.

Domnul Pu: Și-apoi de ce să mai facem sex, cînd deja avem cîte unul?

Doamna Pi: Eu am un sex.

Domnul Pu: Și eu am tot un sex.

Doamna Pi: În total, avem două sexuri.

Domnul Pu: Diferite.

Doamna Pi: Deși semănăm foarte mult.

Domnul Pu: Am și petrecut niște ani împreună.

Doamna Pi: 237 de ani reprezintă o viață de om, așa cum a fost ea.

Domnul Pu: Timpul trece repede cînd faci sex și dragoste în același timp.

Doamna Pi: Acum nu mai facem dragoste, nu mai facem sex, nu mai facem cumpărături, nu mai facem reclamații la Avocatul Poporului, acum ne iubim și-atît.

Domnul Pu: Sîntem foarte fericiți.

Doamna Pi: Avem o vîrstă, ne permitem să fim foarte fericiți.

Domnul Pu: Ne și înțelegem foarte bine.

Doamna Pi: Din priviri.

Domnul Pu: Sîntem orbi.

Doamna Pi: Am orbit amîndoi în aceeași zi.

Domnul Pu: Parcă și văd ziua aceea: dimineața am luat micul dejun, la prînz am luat masa de prînz, seara am luat masa de seară, apoi am orbit, nu înainte însă de a face sex și dragoste, în același timp.

Doamna Pi: Dragostea e oarbă, iar noi ne-am iubit prea mult.

Domnul Pu: Am făcut sex, am făcut excursii în străinătate.

Doamna Pi: Am văzut lumea și apoi am orbit.

Domnul Pu: Nu mai aveam ce vedea.

Doamna Pi: Și eu zic la fel.

Domnul Pu: Cînd făceam dragoste, ce preferai să facem: dragoste sau sex?

Doamna Pi: Sex.

Domnul Pu: Și eu zic la fel.

Doamna Pi: Și eu zic la fel.

Domnul Pu: Și eu zic la fel.

Doamna Pi: Și eu zic la fel.

Domnul Pu: Cînd faci sex, nu suferi.

Doamna Pi: Cînd faci dragoste, riști foarte mult.

Domnul Pu: Cînd iubești, timpul trece greu.

Doamna Pi: Cînd nu faci sex, timpul trece foarte repede.

Domnul Pu: Și eu zic la fel. Ce bine ne înțelegem noi în pat!

Doamna Pi: Păcat că nu îl mai folosim decît pentru dormit.

Domnul Pu: Noapte bună!

Doamna Pi: Și eu zic la fel.

Cortina

Iubita mea și curvele lui Tata

Cornel IVANCIUC

Taică-meu a fost un fustangiu sinistru. Ion Margine. Un cordaci fără scrupule. A înșelat-o pă maică-mea cât trăia, cu sor'sa, var'sa și nepoată-sa. Asta, în zilele lui bune. În alea rele, s-a încurcat cu cine s-a nimerit. Cu florăreasa nebună, Bözsy Varga, care cumpăra garoafe doar de la Grigoreni. Lua un braț, sâmbetele și duminicile, și le vindea în restaurante. Se oprea pe un maidan și le curăța de bobocii de la baza tulpinei.

Apoi Taică-meu a prins-o în mreje pe Marișca, zisă Rogneanca, o văduvă de o jumătate de secol, între picioarele căreia păianjenii își făcuseră pânze de treizeci și ceva de ani, că n-o mai întreba nimeni dacă are chef de bărbat. Că Marișca era cea mai a naibii femeie din univers. Cu Marișca nu te puteai pune. Era o văduvă de oțel. O femeie bărbat. Construise la viața ei șase case. Toate din cărămidă. Făcută de țigani, în cuptoarele lor ca în India.

Marișca i-a cedat lui Taică-meu, într-o seară umedă de septembrie. Apa ploilor, care nu mai conteneau, i-a distrus cuptorul de cărămidă. S-a prelins prin acoperișul lui de carton asfaltat. S-a strecurat printre rândurile de sus, până la vatra în care se perpeleau blănile de lemn de fag, lungi de un metru și ceva. A sfârâit apa, ca ceapa prăjită pe vatră. A bolborosit înfundat, ca varul pus la stins, într-o ladă mare de lemn. A distrus cărămida, a compromis-o iremediabil, a făcut-o una cu pământul. Marișca s-a încovoiat de plâns. S-a luat cu mâinile de cap când a văzut paguba. A căzut fără simțire la pământ. S-a trezit cu mâna lui Taică-meu mângâindu-i părul, pe sub batic. Mâna lui s-a plimbat în voia ei pe obraji. I-a șters lacrimile. A coborât la vale și s-a întâlnit cu un sân adormit. Eu urmăream scena ascuns într-o glugă de păpușoi, făcută înainte de vremea tăierii porumbului.

Într-o viață anterioară,
Cornel Ivanciuc susține că a avut un tată negru.

Mâna lui Taică-meu era extraordinar de pricepută. I-a desfăcut nasturii unul câte unul. Uneori se oprea în pauze lungi, de câteva zeci de secunde și se făcea că ascultă cântecul panicat și aducător de nenorociri al unei cucuvele pripășite într-un pod din preajmă. Cămașa Marișcăi s-a desfăcut în două, ca o ușă batantă de magazin de lactate. I-a luat sfârcul între degete. I l-a masat ușor, ca pe un uger de capră, când îl speli cu apă rece înainte de muls. I l-a luat în gură și l-a supt în vrăjmășie. Eu am avut senzația că beau lapte covăsit. Mama era moartă de trei ani. Am scuipat din reflex, ca atunci când bagi în gură un pumn de vișine încă necoapte și le azvârli cu limba făcută catapultă. Pâlpâitul flăcărilor cuptorului, atâta cât mai rămăsese din ele, desena vag spatele lui taică-meu, în timp ce o frăgezea pe Marișca. Asta a fost mișcarea unu a lui Taică-meu. La mișcarea doi, degetele lui i

s-au strecurat pe sub fustă. Marişca a icnit. Eu mi-am dus mâna la prohab. Aveam treisprezece ani. Mâna lui Taică-meu i-a ridicat fustele. Marişca a rămas pe jumătate goală. Avea o pitulice roşie întunecată, cu penele ca mătasea porumbului, pusă la uscat sub streaşina casei, ca să faci din ea un ceai bun pentru toate boleşniţele din lume. Eu mi-am desfăcut prohabul. Când a murit, mama avea cancer la sân. La mişcarea trei, trupul Marişcăi a fost acoperit de spatele lui Taică-meu, care a îngenunchiat peste ea, ca pe mormântul bunicii mele, de ziua Tuturor Sfinţilor, când îi aprindea lumânări, plângea din toţi rărunchii şi o bocea aşa: „Mamăăăă, cui m-ai lăsat?!". Piţigoiul mi s-a zbătut neputincios între degete. Marişca se sprijinea cu piciorul drept de cuptor, iar cu stângul îi ara şi grăpa spinarea Tatălui meu, cu degetele răşchirate. Am terminat înainte de Tata. Am nechezat ca un mânz înţepat de un tăune. La mişcarea patru, Tata mai era încă ocupat. La mişcarea cinci, Marişca i-a zis să-şi schimbe poziţia. Marişca s-a întors în patru picioare ca o căţea, iar Taică-meu a încălecat pe ea ca pe o bicicletă. Când s-a ridicat, pitulicea ei roşie întunecată, ca un şomoiog de mătasea porumbului, a scăpărat apăsat şi a aprins pentru o clipită întunericul nopţii. Marişca guiţa şi Tata a prins să grohăie ca un porc înjunghiat. La un moment dat, a scos un răget atât de puternic, încât m-am speriat şi am luat-o la fugă în patru genunchi prin gluga de coceni, am ieşit pe partea cealaltă şi m-am oprit cu fruntea într-un gard umed.

Mai avem timp să facem dragoste din cauza sexului?

Iulian TĂNASE & www.sicktir.org

Aceasta este o masă rotundă sicktirită. Pe masă se află două farfurii pătrate, una albastră şi una roz. În farfuria albastră stă dragostea în suc propriu. În cea roz se află sexul, tot în suc propriu. În jurul mesei, în picioare, care îmbrăcaţi, care dezbrăcaţi, se află doamne, domni, domnişoare, fete şi băieţi. Cineva întreabă: ce-a fost mai întîi, oul sau dragostea, sexul sau găina? Ceilalţi răspund, care cum le vine la socoteală.

DOMNUL SICK: Eu cred că *sexul* a apărut atunci cînd unul din ei s-a gîndit mai întîi la mîncare. A dansa la o nuntă, obligat şi stîngaci – cu asta pot compara eu *sexul* acum.

FANTOMA LUI URMUZ: Poate că n-ar fi rău dacă la nunţi s-ar fura doar sexul miresei, că doar ăla contează, nu? Ce zici, domnişoară V?

DOMNIŞOARA V: Cînd faci dragoste, săruţi fiecare milimetru de piele, fiecare aluniţă, fiindcă le iubeşti, fiindcă fac parte din persoana iubită, trăieşti fiecare moment alături de ea, simţi că te topeşti în braţele ei, în căldura ei… Sexul, în schimb, e ceva mecanic şi foarte practicabil în ziua de astăzi.

DOMNUL GRIM: Am avut şi eu o perioadă în care credeam în diferenţe de genul ăsta… Probabil, şi pentru că pe atunci nu aveam prea multă experienţă. De aceea, combinat cu faptul că nu îmi păsase de persoanele cu care fusesem pînă atunci, îmi creasem iluzia că făcusem sex şi că, în momentul în care o să fac dragoste, o să fie mult mai bine. Concluzia după x ani de atunci? Nu există a face sex şi a face dragoste, există diferite tipuri de sex, şi aici clasificaţi cum vreţi: bun sau prost, tandru sau mai dur, încet sau mai repede etc., depinde de potrivirea dintre cei doi (sau mai mulţi dacă vreţi) sau, mai bine spus, de cum se adaptează şi se „citesc" unul pe celălalt.

DOMNUL ILCHE: Cred că astfel de antinomii, sex-dragoste, ascund adînci frustrări. Avem nevoie de filozofie cînd ne lipseşte viaţa. În fond, chestiunea devine comică dacă realizezi că, aşa cum se întîmplă ade-

sea, totul se reduce la disputa lexicală, despre semantică. Ați fi surprinși cîte războaie, divorțuri și avorturi au fost declanșate din cauza problemelor de interpretare.

FANTOMA LUI TERENTE: Sexul e tare, dragostea te moleșește. Hai, Brăila!

DOMNUL ILCHE: A face sex sau a face dragoste? Grea dilemă. Acum, sfatul meu este să o faceți oricum. Să nu se ghideze viața după semantica vorbelor, ci acestea din urmă să încerce, pe cît posibil, să urmeze viața. Eliberați-vă de clișee lexicale și trăiți și, uneori, mai și futeți-vă.

DOMNIȘOARA OVER: Eu aș spune că majoritatea face sex – e fără obligații, responsabilități și alte bătăi de cap. Trăim într-o lume în care oamenilor le este frică să mai iubească. Să fie din cauza costurilor?! Am senzația că majoritatea are pretenția că a găsit persoana potrivită – cît trece pînă își dă seama că s-a înșelat?! Foaaaaarte puțin, luni, chiar săptămîni, și căutarea începe din nou.

DOMNIȘOARA NE: Cred că astăzi facem mai mult sex decît dragoste, e OK, ne simțim bine și apoi plecăm fiecare în altă direcție. Simți atingerea, dar nu mîngîierea. Nu mai simțim acel tremur, acea uitare de sine, care apare numai cînd facem dragoste.

DOMNIȘOARA ARKA: Eu am timp să fac sex. Primesc între 5 și 7, pe-nserat.

DOMNIȘOARA GOGO: În perioada interbelică, unde mi-am petrecut cei mai mulți ani din viață, nimeni nu zicea nimic despre sex. Toată lumea se „iubea". Deh, o chestiune de lexic, de bun-simț și respect mai degrabă. Azi, mai rar. Azi sîntem proști.

DOMNUL MICRO: Creierul decide și dă drumul la hormon!

DOMNUL SLEDGI: Nu știu de unde găsiți voi curajul să folosiți asemenea cuvinte… Sexul nu este rezultatul unui izvor de dezinformare, al unei anomalii genetice, o mutație nouă, *people enjoy fucking,* mereu a fost așa, și chiar am convingerea că în zilele noastre oamenii sînt mai liberi să iubească decît înainte. Sexul este o dorință adînc înfiptă în creierul nostru și nu e corelată cu dragostea. Dar, combinată cu dragostea, are, e drept, alt *feeling*, mult mai intens. Dar nu poți să mănînci mereu budincă. Dragostea și sexul sînt două nevoi diferite. Dar, cum dragoste există și fără sex, și sexul poate exista fără dragoste.

DOMNUL UAT: Facem dragoste, iar dacă nu se mai găsește, facem noi rost cumva! Că doar sîntem români, nu etiopieni.

DOMNUL JEAN: Ideal e întîi să o fuți pe una și, pe urmă, să faci dragoste cu ea…

DOMNUL ILCHE: Eu aș reformula: mai avem nu timp, ci mai avem LOC să facem dragoste din cauza sexului? Apropo, am auzit ultima bîrfă în oraș, cică s-a îndrăgostit dragostea de sex. Cu cît dați kilu' de dragoste, domnu'?

FANTOMUL ELENEI LUPESCU: Dragostea e un număr cu soț, sexul e fără soț.

DOAMNA ZĂ: Băi deprimatule, las' că te însori tu și probabil vei face și dragoste.

DOMNIȘOARA ZÎ: Trebuie să fii căsătorit ca să faci dragoste?

DOMNUL OIȚA ROZ: Eu fac jumate sex, jumate dragoste, dar nu mă puneți să spun cu care încep!

DOMNUL NOL: Dragostea este un fel de sex cu perversiuni.

DOMNIŞOARA GOGO: …„making love“ şi „having sex“… Cred în continuare că e o chestiune de lexic.

DOMNUL ILCHE: Ce rost are să mai fac sex cînd am unul deja?

DOMNIŞOARA QUER: Sexul fără dragoste este ca şi cum ai mînca o prăjitură stricată – în final, provoacă greaţă. Dragostea fără sex este ca şi cum ai mînca prea multe prăjituri – în final, ajungi tot la greaţă.

DOMNUL ILCHE: Întotdeuana am poftit după metaforele culinare în domeniul sexului… Oricum, eu cred că sexul mai trebuie rumegat.

În acest moment, sexul sare din farfuria roz în farfuria albastră, luînd dragostea şi întreaga asistenţă prin surprindere. Aplauze, îmbrăţişări, muzică.

Stră-străbunicul meu avea harem

Cornel IVANCIUC

Mă numesc Alin Avram. Din partea mamei am sânge turcesc. Pe stră-străbunicul meu l-a chemat Ömer Abibulla, era poreclit *Salamalekum* şi a fost aga sangeacului Novi Pazarului. Era un ins cu pielea gălbuie, mustăţi cât veverita şi nesfârşit de înalt, umbla îmbrăcat în haine nemţeşti şi nu obişnuia să poarte fesul decât în geamie şi de sărbători, când simpla lui prezenţă umplea inima muierilor de o teamă nedesluşită, care este, de regulă, fie începutul respectului, fie al unei nelămurite dorinţe trupeşti, ce le jilăvea păsărelele. Avea un mers alegoric, şi picioarele lui de lungan vorbeau despre atrocităţi, despre răni dobândite în războaie, şi niciodată închise pe de-a-ntregul, cât şi despre amintirea unui călărit din vremuri imemoriale, că asta păstraseră picioarele lui răşchirate, amintirea acelei spinări arhetipale de cal, care-l crăcănase cu totul şi de pe care părea că se dăduse jos cu o clipă înainte, după sute de ani de galop de-a proasta, prin pustiurile Asiei.

Lui *Salamalekum* îi era foarte greu să se împartă între sex şi dragoste. Pe cea mai bătrână şi iubită dintre nevestele lui o chema Nadire, zisă *Tamarisca mea în floare*. *Salamalekum*, care era aproape surd şi sărit hăt bine de 60 de ani, mai ţinea încă două neveste, pe Bâbî şi pe Bülbül. Cu *Tamarisca mea în floare*, o babă pătrată şi mustăcioasă, ai cărei sâni o luaseră la vale ca puhoaiele, se consulta în treburile casei; cu Bâbî, care era o muiere de nici 30 de ani, poreclită *Umărul pe care plâng sâmbătă seara*, îşi amintea că e bărbat, o dată la cel mult două luni, când îşi înmuia stamina lui stafidită în pistilul ei înecat în uleiuri durdulii şi bălane, şi făcea ca o mârţoagă care mai nechează, pentru ultima oară, înainte de a-şi da duhul; iar cu Bülbül, zisă *Ciocârlie sau privighetoare?*, o codană de aproape 17 ani, cu ochii migdalaţi şi ţâţele ţuguiate, şi care nu cunoscuse încă bărbatul, se giugiulea pe sub corlatele cu păpuşi de tutun negru, puse la uscat printre migdalii şi caişii din livadă.

Pesemne că port în sânge haremul străbunului meu, deşi o ador pe Pupy, nevastă-mea. La 32 de ani, pe care abia i-a împlinit, Pupy se consideră deja o babă. Cum mai mult ca sigur că bătrâneţea este începutul veşniciei, bag samă că şi prostia are partea ei de eternitate. Mai mult decât de moarte, lui Pupy îi este cel mai frică de prostie şi ar da oricât de pe lume să nu îmbătrânească, şi pentru asta îşi stinge umbrele spaimei în tinctură de drepte.

Când era mică, Pupy credea că măritişul este ceva dureros. În ultima vreme o doare doar când n-o mai pic cu ceară şi nu-i biciuiesc fesele cu răbdarea unui gâde. După ce îi fac carnea zdrenţe, Pupy umblă la borcanele de alifii, îşi înmoaie degetul în pomada de odolean şi se plimbă cu el în lungul şi-n latul feselor, înfiorându-se de plăcere.

Suferinţele lui Pupy sunt ceva mult prea complicat de descris în cuvinte, deoarece încep ca o senzaţie dureroasă şi se termină ca o plăcere cu mai multe grade de intensitate. E ca scara de la beci – obişnuiesc să zic adesea – care are zece trepte. Cea mai intensă este ultima, de pe care am întotdeauna impresia că mă caţăr direct în pat, printre picioarele lui Pupy.

Afară ciripesc vrăbiile şi ai zice că bate vântul, dar nu este decât o iluzie, deoarece vecinul Mişu Pogonat îşi bate covorul şi apoi nevasta, că a găsit tot felul de pretexte pentru a nu bate ea însăşi covorul. Ilonka, fata în casă, se spală în baie şi crede că trupul ei este un măr, pentru care nu s-a găsit încă gura care să-l muşte cu sete. Carnea profesoarei de engleză a lui Pupy, Caroll Aldrin, o americancă lungă ca o prăjină, este un măr cu atâtea urme de guri pe el, încât îţi vine să-l arunci scârbit la gunoi. Pupy are atâtea feluri de carne pe trupul ei, încât ar fi putut îndestula cele mai înfometate guri de pe pământ. Se zice că cele mai nepotolite sunt gurile soldaţilor, urmate îndeaproape de cele ale mateloţilor şi abia pe urmă de cele ale intelectualilor. Eu am amintiri de cătană, gură de marinar stătut şi pofte de şoarece de bibliotecă. Când îmi înfig mâinile în carnea lui Pupy, nechez ca o cătană, asud ca un matroz şi gâfâi ca un universitar. În biografia mea intimă îşi fâlfâie aripile de gaie hrăpăreaţă anumite zile, când cele trei personaje se suprapun în poftele mele întreite şi când fiecare în parte, atât soldatul, cât şi matelotul şi cu atât mai mult intelectualul, îşi cere violent dreptul la existenţă.

Pentru că o ador pe Pupy, alaltăieri m-am destrăbălat până la ziuă cu ea, împreună cu profesoara Caroll şi cu servanta Ilonka. Cocoşismul meu ascunde o plămădeală destul de slabă, un caracter uneori de laş şi o sumedenie de complexe, unul mai păgubos decât celălalt, dar de mine este numai spurcata asta de gură, care-mi turuie întruna. Avantajul e că ştiu să şterg, pe parcursul unei partide de sex în grup, toate diferenţele culturale dintre o americancă, o unguroaică şi o româncă, dar nimeni nu-mi dă nici o medalie pentru atari performanţe, care în diplomaţie ar fi răsplătite cu însărcinări de ambasador extraordinar şi plenipotenţiar.

scunzi vs. înalți

Diferența dintre scunzi și înalți nu e o mare chestie, pînă la urmă. Totul se rezumă la un punct de vedere. La oamenii înalți, punctul de vedere este mai sus, la cei scunzi este mai jos. Totuși, există și excepții. Cunosc oameni scunzi care au un punct de vedere foarte sus, dar și oameni înalți care, în ciuda faptului că au un punct de vedere foarte jos, nu au găsit niciodată mai mult de 1.000 de lei pe jos. Chestie de noroc, și înălțimea asta.

Alice în Țara Piticilor

Liviu MIHAIU

Motto: *Big is normal / Small is beautiful / Beauty is evil*

Înalții. Hmm... Dintotdeauna m-a enervat standardul ăsta hollywoodian de frizerie de lux: *dark, tall and handsome.* Pentru un singur motiv, unul singur: Eu. Eu sunt *blond, small and interesting.* E clar?! Adică să fii nu numai *tall,* dar și *dark* pe deasupra!?! Cu bruneții n-am avut emoții niciodată: impresia de virilitate a celor care au avut bunici negri. Nici nu-ți trebuie prea mult antijoc în cazul latinoizilor. Bruneții nu reușesc să mă complexeze, așa cum șobolanii albi, preferații savanților, nu s-au sinchisit prea tare, în confruntarea de laborator, de șobolanii gri. În plus de asta, Făt-Frumos, Alexandru Macedon, John F. Kennedy și Brad Pitt sunt blonzi. *Blonde is rare, dark is ordinary.*

În schimb, asta cu înalții mă cam sâcâie. Și ca să vă demonstrez că nu vă mint: de foarte multe ori, când mă-ntâlnesc cu oameni pe stradă, mă-ntâmpină următoarea replică: *Domnu' Mihaiu, am crezut că sunteți mai înalt după cum arătați la televizor!* Cum să nu te enervezi?! Sau, mai rău, când frumoasa de nevastă-mea, vorba aia, sufletul pereche, rămâne gravidă și-mi spune generic, dar delicat: *Sper ca ăsta micu' să fie înalt!* îți vine să ieși în stradă, să dai o lovitură de stat în lume și să faci un holocaust cu ăștia înalți.

Ah, gata, i-am desființat! Știți care-i cel mai înalt om din lume? Yeti! Știți care-i cel mai celebru înalt al Hollywood-ului? Tarzan! Știți care-i cel mai înalt membru al redacției *Academia Cațavencu?* Un subaltern! Sau, ca să fie pe viață și pe moarte: știți care sunt cei mai longevivi dintre înălțuți și ăștia mai mici? Ați ghicit! Ăștia micii! Cică noi suntem mai inimoși decât înălțuții pe motiv că sângele circulă mai des în scunzi decât ajunge să urce, în ciclu complet, în înalți. Ca să nu mai spunem că sunt mai mulți oameni mari mici decât oameni foarte mari mari. Eminescu și Napoleon au fost niște pitici insuportabili, ca să vă dau două exemple de oameni mici care au făcut țările mari. E adevărat, deșirații agață mai bine, mai cu ușurință decât noi (să recunoaștem, ei au inventat femeile minione), dar, nu-i așa, sunt destule organe, organisme, scule și divaisuri pentru a cuceri o femeie și fără să ai 1,85 metri. Ce mai, am rezolvat disputa și mi-am umilit complexul: lunganii sunt efemeri, mai proști și mor mai repede.

Înălțimea mea, Găbiță

Gabriel DROGEANU

Poftim?? Zi mai tare, că de acolo, de jos, nu se aude!! A, să scriu un text despre… Bine, scriu, de ce să nu scriu? Uite, mă așez pe scaun, în fața calculatorului, și mă apuc de scris. Asta în timp ce unii, în loc să se așeze, trebuie – nu? – să se urce pe scaun.

Ca să fie limpede pe ce poziții ne aflăm, țin să fac încă de aici, din al nouălea cer, o precizare: avantajul nostru fundamental în fața scunzilor este acela că noi putem fi și înalți și scunzi, pe cînd scunzii pot fi doar scunzi. De aceea, pe unii dintre ei îi înțeleg. Se știu ei. Cum ar veni, noi, înalții, sîntem un fel de „doi în unu". M-am gîndit să lămuresc problema asta pentru că am fost întrebat, adesea, dacă m-am trezit, brusc, cu 196 de centimetri pe cap. Mai mult de-atît nu cred să fi avut vreodată, dar mai puțin, da.

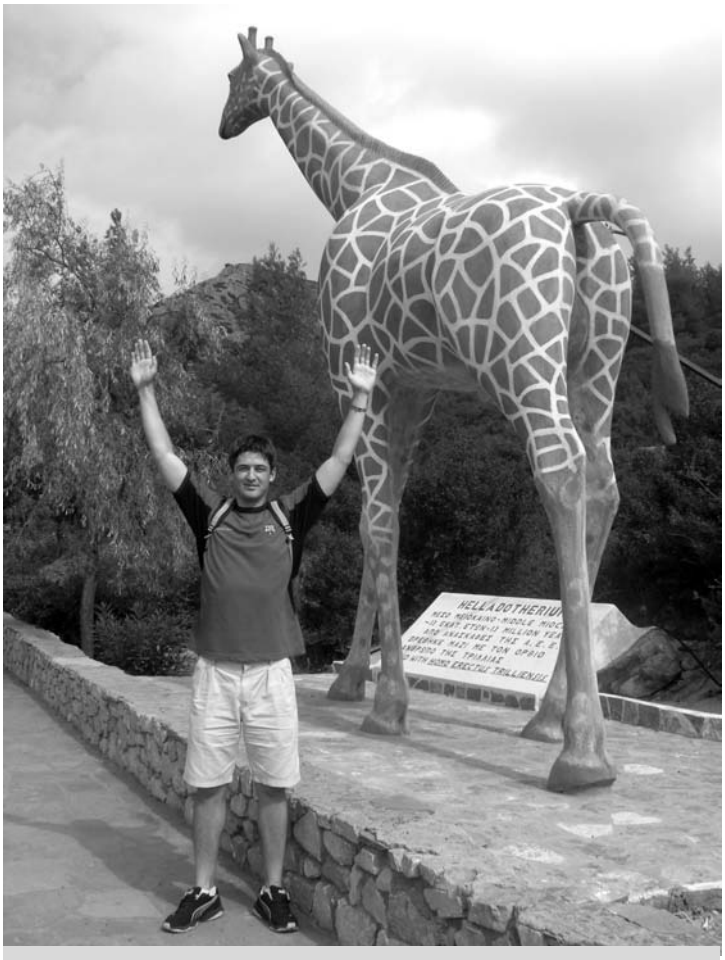

Cînd va crește mare (acum n-are decît 1,96 metri), Gabriel Drogeanu va putea privi girafele în ochi

Uite, o iau așa, ordonat, matematic, și povestesc vreo două-trei etape din cariera mea de înalt.

Din prima etapă, în care am jucat pe gazon propriu, la maternitatea din Medgidia, nu mai țin minte mare lucru. Presupun însă că eram cel mai înalt dintre (super)bebelușii lansați de barză într-o frumoasă zi – sau noapte – de la sfîrșitul unui septembrie sănătos, copt și roșu în obraji ca strugurii ăia de la Murfatlar (cunoscuți și în străinătate). Nu contează anul maxirecoltei mele, istoriei îi va fi de ajuns să rețină că a fost un an bun.

Etapele au trecut, centimetrii s-au adunat, am crescut într-un an cît alții în vreo cinci și, în scurt timp, înălțimea mea a devenit aproape o certitudine. Conform directivelor din epocă, am depășit planul, dar nu la hectar (ha), ci la înălțime (h). Confirmarea a sosit – și pot să pun pariu pe vreo 5 centimetri că nu v-ați fi așteptat la așa ceva – cu autobuzul. Autobuzul cu care mergeam la liceu (da, existau autobuze în Medgidia!) era un „3 barat" pe care-l prindeam întotdeauna la limită, cît să intru la oră la un minut după profesorul de matematică. Uriașă coincidență, profesorul Gațachiu era poreclit pe alocuri, pentru stilul său de roacăr supărat și pontos, „Gațavencu"*.

Ei bine, în momentul în care n-am mai încăput în autobuz am înțeles că lumea nu mai poate ține pasul cu mine. Am plecat în lumea largă. Am văzut multe blocuri înalte și multe decolteuri adînci, dar și multă mătreață. *Academia Cațavencu* era la eta-

jul 6, aşa că ne-am înţeles destul de bine. Curînd, mi-a fost dat să aud şi poante bune despre înalţi. Exemplu: „Bine, mă, că eşti tu înalt!“. Totuşi, punctul culminant al carierei, echivalentul cadrului în care Bruce Willis mai salvează un avion de la moarte, a fost în perioada în care am constatat că aş fi putut să-i las fratelui meu mai mare hainele care-mi rămîneau mie mici.

Observaţi, vă rog, că, în afară de micile răutăţi de la început, nu m-am apucat să discut aici despre semenii mei care au ales să nu fie atît de înalţi, deşi titlul almanahului este oarecum instigator. Despre scunzii complexaţi aş putea umple un almanah, dar nu ăsta este scopul pentru care ne-am adunat aici.

De aceea, voi da un exemplu de scund de treabă. La fel ca şi colegul Matei – care mai are puţin şi mă întrece – am trecut în faţa necunoscuţilor, mai ales a celor străini, drept american, englez, rus, sîrb, tătar şi aşa mai departe, vîrful graficului fiind în dreptul opţiunii „german“. Unde vreau să ajung: într-un lift din UE, unde un pensionar german cu schnaps-ul în nas se miră rîzînd că mai am puţin şi dau cu capul de tavan. Rîd şi eu, e simpatic nazistul ăsta cu pensia ceva mai mare decît salariul meu. Mă întreabă dacă sînt baschetbalist; nu, dar am fost fotbalist. „Hă, hă, şi vedeai mingea?“… Hă, hă, bună, am rîs împreună.

Dar văd că mi-a ieşit un text cam înalt, aşa că mai bine închei. Înainte, însă, daţi-mi voie să observ că omul a avut întotdeauna o înclinaţie – dacă pot spune aşa – către înălţimi. Înălţimea l-a fascinat. De-aia se şi spune „Cea mai înaltă treaptă a podiumului“, „Întîlnire la nivel înalt“, „De înaltă precizie“, „De înaltă fidelitate“ sau „Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie“. De aceea s-au străduit oamenii să cucerească cele mai înalte vîrfuri din munţi. Şi tot de aceea n-au spus niciodată „Citius, Scundius, Fortius“.

* Iată şi un exemplu din „Gaţavencu“, rememorat zilele trecute împreună cu domnul avocat Cătălin Tîrziu (are 1,75 m, dar mi-a zis să scriu 1,76 m), fostul meu coleg de bancă din liceu:

Marţi, la ora de matematică, profesorul Gaţavencu găseşte pe jos, în clasă, o monedă; se uită la ea, întreabă a cui e, nu zice nimeni nimic, o bagă în buzunar. Miercuri, înşirăm mai multe monede între uşă şi catedră; le vede, le adună şi întreabă: „Ale cui sînt astea?“. Noi doi, şmecheri: „Ale Statului!“. El: „Statul sînt eu!“. Şi le bagă şi pe astea în buzunar. (Precizare: după fiecare din cele două ore, monedele au rămas pe catedră.)

De ce e înălțător să fii înalt

Cătălin MATEI

Da, sînt înalt și e bine. Adică e bine și foarte rar nu e bine. Dar în general îmi place să fiu înalt. Îmi place mult. E una din chestiile la care mă întreb mereu: „Ce am făcut ca să merit asta? Sigur am făcut o faptă bună pe la 15 ani, că m-am născut înalt".

Filozofia mea despre înălțime cunoaște multe aspecte. Să mă explic. În ciuda sentimentelor de negare prin care trec oamenii scunzi, chiar este mai bine să fii înalt. Să nu ne mai amăgim. Să punem punct acestei șarade. Există, totuși, o industrie de film care trăiește din a face actori mici să pară înalți. În rest, e Pixar. Succesul televiziunii se datorează în mare parte tocmai lipsei de referință. Nimeni nu s-ar mai uita la Mircea Radu dacă ar ști că are 1,60. Cît despre viața de zi cu zi, există ceva unic și magic în întîlnirea dintre doi oameni înalți. Oamenii înalți sînt showman-ii trecătorilor. Nimic nu e banal la 1,90. Bărbat cu bărbat, femeie cu bărbat, moș cu babă sau tată cu fiu, înălțimea face această experiență a cunoașterii sau a reîntîlnirii mult mai intimă. Să mă explic. Cînd doi oameni înalți se întîlnesc, din start există între ei *quelque chose,* o comunicare nonverbală a centimetrilor lor. E ca și cum s-ar înțelege din priviri: „Aha, deci și tu ești înalt. Cool. Uite, avem ceva în comun. Sigur vom fi prieteni". Cu atît mai mult în cazul femeilor. Să treci pe lîngă o femeie înaltă la metrou, în pasajul de la Unirii, înalt fiind, înseamnă că ai cu 89% mai multe șanse să se uite la tine și să zîmbească decît altui bărbat sub 1,80. Poți să fii și desculț, ochii se opresc la nivelul lor. E o chestie din priviri. „Uite un tip mai înalt ca mine. El chiar ar putea să mă protejeze". Chiar dacă n-ar putea. O să ziceți că femeile înalte se pot da, la fel de ușor, și piticilor cu bani. Posibil. Însă ele or să iubească întotdeauna în secret un tip înalt și sărac, care nu le-a dezvirginat, dar le-a sărutat și le-a pipăit în parc cu mîna lui cea mare. Întîlnirile trecătoare dintre doi oameni înalți sînt asemănătoare cu întîlnirile dintre posesorii de VW broască. Deși nu se cunosc, se flașurează cu farurile, se apreciază reciproc și se regăsesc unul în celălalt. E o experiență înălțătoare.

Și ca să închei într-o notă optimistă, țin să spun doar atît. Chiar și atunci cînd voi muri, iar convoiul meu funerar se va întîlni cu convoiul funerar al unui om scund, iar eu voi fi cărat în ARO cu platformă, iar el în Mercedes cu perdeluțe, sicriul meu tot va fi cu 30 de centimetri mai lung. Na.

Ghiță Mureșan și-a dorit să fie la fel de înalt
ca Gabriel Drogeanu și Cătălin Matei la un loc. Și a reușit!

stînga vs. dreapta

De obicei, se spune că, într-un stat ideal și echilibrat, stînga ar trebui să coexiste armonios cu dreapta, iar doctrinele opuse să se corecteze reciproc. Totuși, trăim într-o țară care a inventat expresia "Nu știe stînga ce face dreapta". Ar fi și ăsta un caz ideal. Din păcate, stînga știe ce face dreapta: joacă fripta cu stînga și cam atît.

Cine stă la dreapta Tatălui nu stă niciodată la stânga Lui

Liviu MIHAIU

Nu e bine să fii de dreapta și nici de stânga în țara noastră. Nemaipunând la socoteală că starea de a fi orice în România, sus sau jos, inginer sau poet, prost sau deștept, râu sau ram, bogat sau sărac nu e prea confortabilă. Nu știu dacă poți auzi vreo categorie, vreun regn sau vreo falie afirmând: eu sunt vatmaniță blondă și nicăieri nu e mai bine pentru blondele care s-au făcut vatmanițe ca în România. Poate mîrlanii să facă excepție.

Dacă ești de stânga pesemne că ești ori vreun muncitor căruia ți-a dat StatulMamășiTată casă, serviciu și metrou și uneori ți-a făcut rost chiar și de nevastă *(tovarășe Costel, aș vrea să ți-o prezint pe tovarășa Lenutza! E destoinică, să știi!),* ori vreun intelectual cu ascendență în regimul comunist, ori vreun colaboraționist îmbogățit peste noapte cu „principii", ori vreun pensionar nostalgic ce-și va admira necondiționat tinerețea, ori în ce hal va fi fost ea. Adică, ori ești neo, cripto, *gauche-caviar* sau pur și simplu o fosilă comunistă, ești, de fapt, un sinistru (din latinescul *sinister*, stânga*).*

Pentru natul nostru traumatizat de comunism nu este un mare „gheșeft" să fii nici de dreapta, așa cum, nici hăt în Franța Monicăi Lovinescu (citiți-i, vă rog, *Jurnalul),* decât să fii un „fascist" de dreapta, ai fi „dat" mult mai bine dacă erai un porc de stânga ca Jean-Paul Sartre, care se-mbăta cu conducerea CC al PCUS. Chiar dacă în epoca interbelică intelectualitatea română a fost preponderent de dreapta, chiar dacă marele Țuțea spunea că *e bine să fii de stânga până la 30 de ani, dar dacă o ții tot așa și după ești un idiot,* stigmatul dictaturilor „de dreapta" interbelice și al mișcării mistico-legionare inhibă chiar și astăzi orice chef de a te declara un om de dreapta. A fi de stânga a apărut mai întâi ca o relație spațială în Stările Generale franceze din 1789, unde, mai întâi, oamenii din popor stăteau în stânga regelui, pentru că nobilii dețineau poziția de onoare, în dreapta lui, pentru ca mai apoi, în timpul Revoluției franceze, să devină un obicei ca radicalii și egalitariștii să se așeze în partea stângă a sălii, față de locul președintelui. Care va să zică unde există *onoarea* este dreapta, unde există *slăbiciunea* (mâna stângă este, în mod normal, mai slabă dintre cele două) este stânga. Și în celălalt stat, cel religios, în Biserică, bărbații (sexul tare) stau pe dreapta, femeile (sexul slab) pe stânga, Iisus, Mântuitorul nostru, stă la dreapta Tatălui, iar Sfântul Duh la stânga Sa. Până și

tâlharul răstignit odată cu Mântuitorul și de-a dreapta Sa era mult mai de treabă decât cel răstignit la stânga Sa.

În ordinea principiilor politice, a fi de stânga include următoarele orientări: egalitarism, sprijin pentru clasa muncitoare (organizată), sprijin pentru naționalizarea industriei, ostilitate față de însemnele ierarhiei, opoziție față de politica externă, apărare naționalistă. Simplificând abrupt, a fi de stânga înseamnă să fii de partea celor slabi și mulți, a fi de dreapta înseamnă să fii de partea celor puternici, „aleși" și de

onoare. Voi, oportuniștii mei cititori, cam pe unde vreți să fiți în această împărțeală universală? Să nu veniți să-mi spuneți că sunteți de centru, că nu sunteți nici de stânga, nici de dreapta, că să fii om contează cel mai mult!

Eu, unul, m-am hotărât de ceva vreme: sunt de dreapta. Suntem puțini, de-a dreptul minoritari, în fine, întotdeauna vor fi mai multe femei sau cărți urâte decât frumoase și mai mulți proști decât deștepți.

De cele mai multe ori, fără să dezavuăm forța unei colectivități, a unei națiuni, individul, de oriunde ar fi el, a dominat masele, a făcut istorie și progres influențându-le. Mozart fără orchestră ar rămâne poate un geniu neascultat, dar ce-ar fi orchestra fără Mozart? Ronaldinho, de exemplu, joacă într-o echipă, în fața tribunelor, a sute de milioane de oameni, dar, cum ar zice marele om de gioale și dude Cornel Dinu, „el face diferența pe teren".

Acum te-ai hotărât cu cine votezi?

Cum am intrat, cu stînga, în rîndul celor drepți

Alexandru DUȚU

Nu știu alții cum sînt, dar eu nici frumos pînă la 20 de ani nu am fost, nici de stînga pînă la treizeci de ani (c-am trăit în România), nici de dreapta după 30 (că nu am împlinit încă) n-am fost, și cred că nici bogat pînă la 40 nu voi fi. Dar tare mi-e că nici n-o să mă dea sărăcia afară din vile și mașini. Vilele altora, în care intri doar noaptea, de te aleargă cîte-un Iovan cu pușcociul. Dar mai sărac cu duhul și mai indecis ca anul acesta, ca anul trecut, și ca de cînd – și cît de bogat – mă știu, parcă n-am fost niciodată. Habar nu am, ca extremă ascunsă, pe ce parte a politicii joc. Apropo, dacă politica este o curvă, cu cine ar fi mai bine să te destrăbălezi: cu o tîrfă de stînga sau cu una de dreapta? Așa cum uneori mai mult înseamnă mai puțin, tot așa mai la stînga poate însemna, de fapt, mai la dreapta, sau invers. Curată criză de identitate, coane Fănică! Bîntui deci în zona unde extremele se întîlnesc și anulează însăși problema: sînt un extremist de stînga și de dreapta, dar mod cert un extremist. Poate, dacă mă mai maturizez, voi reuși să evoluez spre „extremismul de centru". Dar, de dragul convențiilor rutiere, voi merge pe dreapta pînă mă provoacă vreunul la depășiri în trombă, sau la derapaje teribiliste. Plus că inerția mea decizională e tulburată de semnale nu tocmai măgulitoare. Nevastă-mea mi-a zis: Fii și tu, măi mototolule, mai de dreapta, ce dracu'! Uite și tu la ăla de la 3 ce găleată de gunoi de dreapta și-a luat. Prietenii mei, oameni proactivi, dinamici, întreprinzători, stăpîni pe propriul destin, mi-au aruncat-o de la obraz: Ce naiba, nene, ai și tu o vîrstă! Așa că m-am hotărît. Mă bag la ăștia.

Privind la ciracii dreptei, am observat că, paradoxal, cel mai mare dușman al omului de dreapta este tot omul de dreapta și nu cel de stînga, așa cum mi se părea mie după spumele de la gura inamicilor socialismului. Păi, gîndiți-vă că președintele lui General Motors, să zicem, ar fi pus să aleagă cam așa: preferați să nu mai existe întreg sindicatul trîntorilor ălora scandalagii și bolșevici din industria auto sau v-ați dori ca mîine să dispară de pe fața pămîntului firma concurentă Ford sau Chrysler, reprezentată de o mînă de oameni de dreapta ca matale? Sînt convins că ar alege fără ezitare a doua variantă, fiindcă cele mai multe insomnii i le provoacă respirația din ceafă a concurenței. Lasă, nene, că mă-nțeleg eu cumva cu sindicatul ăsta, o dregem noi, că-i prostesc mai ușor p-ăștia decît pe banditul ăla! Deci, după ura pe care o resimt uneori față de cei mai mulți oameni de dreapta întîlniți, aș spune ca sînt foarte de dreapta. Admir afaceriștii „adaptați", dar asta la o cafea și-un șpriț ideologic, pentru că nu mi-ar conveni în ruptul capului să-i am parteneri de

negocieri. Prefer însă o masă amorfă, cu mai puțină conștiință bănoasă de sine, de stîngiști idealiști cu o priză mai moale la bani, ca atitudine, și cu o apetență diminuată pentru cașcaval.

Pe urmă, mă simt de dreapta fiindcă îmi place profitul. Și îmi place atît de tare, încît de dragul lui aș fi în stare să fiu și de stînga. Dacă aș avea o firmă de propagandă (acum îi zice PR), de dragul bilanțurilor cît mai pozitive, nu m-aș da în lături de la a promova cea mai deșănțată ideologie troțkistă. Totul cu factură, tăticu', legal, civilizat, cu plata impozitelor! Ba, mai mult, aș pune umărul la instalarea unor guverne de stînga, dacă asta s-ar traduce în cîștiguri consistente pentru mine. Dacă aș lucra cu statul, aș vota oricînd pentru o politică de „solidaritate socială" care mărește impozitele, pentru că numai așa vor dospi mai bine fondurile publice din care mă hrănesc. Cineva îmi șoptește că în cazul acesta aș deveni, în realitate, un pilon al stîngii. Dar eu mă consider de dreapta, din moment ce profitul este catehismul meu. Problema e că cifrele nu au culoare sau ideologie și pot glisa ușor dintr-o extremă în alta.

Sînt de dreapta față de toți cei mai săraci decît mine, fiindcă nu aș vrea să-mi împart averea cu ei și m-aș desconsidera comparîndu-mă cu ei. Dar sînt nevoit să fiu de stînga în raport cu cei mai bogați ca mine, pentru că mi-ar prinde bine să se redistribuie, parțial-exclusiv către mine, o parte din averile lor. Și mai am și un motiv de echilibru interior sau de amor propriu, nu doar cel al eficienței. Sînt mai vanitos din fire, asta pentru că am încredere în forțele mele și în valoarea mea. Cred că fiecare primește ceea ce merită. Deci, dacă eu aș avea o mașină de 25.000 de euro – să zicem – aș avea toate motivele să-mi alimentez orgoliul, fiind convins că sînt de 5 ori mai valoros decît unul cu o mașină de 5.000. Dacă-i prost și leneș, ce să-i fac eu?! Cum?! Ce spuneți? Că sînt unii care au mașini de milioane de euro? Deci, dacă accept această logică, trebuie să accept că eu, de fapt, sînt de sute de ori mai fraier ca ăia? Că, practic, de la înălțimea miliardelor ălora, sînt un vierme ca și ăsta cu Dacie sau Tico? Nu e, dom'le! Ăia au furat, dă-i naibii de aroganți. Societatea nu e justă. Nu există dreptate socială. Unii muncesc și alții fac bani. HUUUOOO! Respectul pentru om, Umanitatea, solidaritatea, sistemul de valori, principiile, cultura. Asta-ți dă valoare, nu banii, dă-i dracului de bani! Cum? Ce spuneți? Cîte cărți am citit? Cîte principii am? Păi, ce să faci, nene, cu principiile sau cu ceasloavele matale? Păi, degeaba citește ei pă latinește sau pă elvețiana aia a lor. Dacă nu face bani, degeaba are cultură și principii. Acu' în capitalism, ești deștept, faci bani, nu, la revedere, rămîi aurolac, cu tot cu morala și cultura ta. După cum observați, exersez o versatilitate care și pe mine mă uimește, îi spune adaptabilitate. Parez metodic și abil aroganța celor de deasupra mea cu gargară stîngistă. În timp ce cu cei

de sub mine aplic programatic o fatuitate de serviciu, dar, mai ales, de timp liber. Întrucîtva chestia asta mă indispune, sincer. Sper să ajung într-o bună zi stăpînul tuturor bogățiilor de pe planetă, pentru că atunci, urmînd această logică, îmi voi permite luxul să fiu doar de dreapta, așa cum îmi place mie.

Ce m-a mai adus la ăștia. Sînt mai conservator, tată, de felul meu, că fizicu' și mentalu' nu mi-au permis să joc vîrf împins sau mijlocaș ofensiv. Și mai sînt cu religia. Și cu familia. Bunicu', Dumnezeu să-l ierte, pe care Securitatea îl bărbierea cu cleștele și îi făcea pedichiura cu patentul periodic, ca erou de război și ca fost tînăr legionar, păstra mereu, ca pe o icoană, o... icoană; pe care o purtase în buzunarul de la inimă pe toată perioada frontului, de la Cotul Donului, unde-și dezlipea carnea de pe tălpi fiind încercuit de ger, de foame și de ruși, pînă-n Munții Tatra. Icoana avea în ea gaura unui glonț care n-a mai reușit să-și săvîrșească menirea ucigașă. Tocmai de-asta el a avut șansa să-mi povestească primul despre acele lucruri pe care, laolaltă cu periuța de dinți și trusa de bărbierit, trebuie să le iei cu tine peste tot: libertatea, democrația, proprietatea privată, vot liber, libera exprimare, capitalism (el chiar le-a luat cu el în mormînt) și, mai presus de toate, americanii, pe care i-a așteptat pînă-n ultima lui clipă. Lumea spunea că a fost boier sau industriaș vîndut și de-asta e cîrcotaș. Îmi pare rău că nu mai trăia cînd, în sfîrșit au venit yankeii, dar eu fac afaceri cu ei acum în memoria lui. Ei, proaspăt descălecați, și cu mine, facem afaceri, mai nou, cu cine alții decît cu alde Ristea Priboi. Pe motiv că biznismanul patriot e eficient și produce bani avînd relații *(connections,* le spun ei) în teritoriu. I-am spus asta la mormînt lu' tataie. Era gagiul la un tabinet cu alde soldatul Ryan, și pălăvrăgeau tot de-ale lor din armată, cu libertate, dreapta, tra-la-la-uri. Schimb de experiență între cele două războaie mondiale. Îi știți că-s cam senili oleacă, da' simpatici foc. Bătrînei, ce să le faci? Elisabeta Rizea le aducea cîte-un pahar de apă și-o dulceață pe furiș, noaptea, să n-o vadă Dej. Cînd a auzit Ryan de Ristea ăsta s-a schimbat un pic la față, dar p-ormă a zîmbit, semn că înțelesese gluma. Pune mîna pe telefon și-l sună pe un nepot de-al lui de cuscru vitreg, mare executiv pe la o multinațională în extindere: „Ce făcuși, mă?! Iote ce-mi spune un prieten tovarăș de-al meu de-aicea… Păi, mă faci de rîs la oamenii ăștia? Așa te-am educat eu?". Ăla de la capătul firului începe să zbiere la moșulică: „Dar ce vrei, dom'le? Ce-ai cu Priboi ăsta? Face bani, se descurcă, are viziune și proiecte? Parc-ați înnebunit cu securiștii voștri! *(acu-l imită, scălîmbăindu-se și vorbind pe nas)* V-am strîns deștele la ușă, am luptat cu totalitarismul comunist niiiee-niiiie, niiiee-niiiee. Ce, te-am trimis io să debarci acolo-n Europa? Se extindea cancerul stîngii în lume?! Eeee, ce să spun, că dacă nu erați voi...?! Și-așa n-ați făcut vreo brînză, că tot s-a extins. *(acu' pe ton ridicat)* Ce, ai ceva cu oamenii care fac bani? Voi sînteți comuniștii! Huuuooo! Hai, că m-ai albit cu Procesul Comunismului. Nu ți-am zis de-atîtea ori că s-a făcut un *market research* și acum nu ar fi rentabil? Nu e momentul, cum zicea și-un președinte de la ei. Dai tu banii, pentru caii verzi pe pereți și din capul tău?? Ta-ta-ie *(accentuează sugestiv-didactic fiecare silabă),* ascultă-mă cu atenție tu și toți ramoliții tăi de dreapta, chipurile, care habar n-aveți să deschideți un mail: Lumea se mișcă, frate!". „Păi, văd, zice Ryan, că și noi ne cam răsucim în mormînt." Nu cred că l-a mai auzit, fiindcă managerul trîntise deja telefonul. Urmează un schimb de priviri descumpănite între Ryan, Rizea și bunicu-meu. Mai harcana, pe prispa unei bodegi dărăpănate, Lenin, care auzise tot, prăpădindu-se de rîs, le spune: „V-am zis io, mă fraierilor, cu americanii voștri! Hai înăuntru să vă dau o cafea și-un trabuc cubanez. Și nu mai puneți la inimă. Hai, veniți, că peste o oră mă văd cu cretinul ăla de Ceaușescu. Să vezi ce-o să rîdă cînd o să-i povestesc de Priboi, care le e mai drag capitaliștilor decît voi, apostolii dreptei." Lenin nu se poate abține și-n treacăt îl mai tachinează o dată pe bunicu-meu imitîndu-l pe managerul ăla: „Ce vrei, dom'le, dacă are viziune, are proiecte și face bani?!".

Da' lasă că am eu grijă să-i fac hatîrul și anacronicului ăstuia de bunic, că mi-e drag de el, chit că n-a înțeles idealurile dreptei. Angajez o firmă specializată de consultanță care, cu o campanie de promovare bună, îi trece prin urechile acului și cămila, și criminalii comuniști, și securiștii.

stat vs. privat

Excelentă potrivire de cuvinte, care reflectă întocmai situația de zi cu zi. Munca la "stat" e ca atunci cînd "stai", normal, pentru că fiind o întreprindere pe stil vechi, nu te supraveghează nimeni. La "privat" e mai greu să găsești o potrivire. Singura care îți vine în minte este că e privat, adică ți se asigură un loc, un job, un autoturism doar al tău în care să stai.

Statul e o invenție

Marius BORȚEA

Statul este de departe cea mai neinspirată invenție a omului. Decît să inventeze statul, omul mai bine ar mai fi inventat o dată roata. Ar fi avut la momentul respectiv două roți cu care ar fi putut pune ceva în mișcare – pe cînd cu statul n-a mișcat niciodată mai nimic.

Teoretic și practic, statul este cea mai păguboasă invenție. Statul a făcut în România 80-90% din Top 300. Dar nu asta-i principala problemă a statului. Din cauza mișcărilor greoaie și a lipsei de eficiență, statul a început să aibă concurenți serioși. Există în ziua de azi companii multinaționale mai puternice decît statele. De altfel, probabil că în scurt timp multinaționalele vor prelua rolul și funcțiile statelor. Și atunci să vezi distracție: Panasonic va invada Adidas ca să-i ia resursele de cash-flow, OMU (Organizația Multinaționalelor Unite) se va autosesiza și va trimite inspectori prin birourile agresorului, iar Coca-Cola și Bentley vor interveni pentru a restabili ordinea și pentru a înlătura dictatura de la Panasonic. CEO-ul dictator de la Panasonic va fi judecat de un tribunal internațional, iar expertul contabil, adevăratul autor al agresiunii, va fugi să se ascundă prin munții de bilanțuri contabile, călare pe un măgar. Firește, băieții noștri nu se vor putea abține, astfel că Silcotub și Antibiotice Iași vor participa, alături de Coca-Cola și Bentley, la forța de menținere a păcii și profiturilor din zona cu probleme Panasonic.

De asta țin în acest moment cu statul, pentru că nu vreau să fiu guvernat de multinaționale. Chiar nu am chef să merg din 4 în 4 ani să votez CEO-ul, CA-ul și brand-managerul. Al doilea motiv pentru care țin cu statul: pentru că m-am săturat de curajoșii care înjură statul din toate pozițiile, statul fiind, așa cum se știe, o proastă care tace și încasează și nici nu te spune familiei. Al treilea motiv este că trebuia să țină cineva și cu statul în Almanahul ăsta, și nu prea s-a înghesuit nimeni. În fine, ultimul motiv pentru care țin cu statul este că, din cauza întîrzierii la predare a acestui text, șăfu' care se ocupă de Almanah m-a amendat cu un milion ROL. Statul m-ar fi iertat sau măcar m-ar fi reeșalonat.

Am stat degeaba şi-am citit

Alin IONESCU

Să aperi statul are o oarecare logică doar dacă lucrezi sau ai lucrat pentru el şi ai reuşit să extragi cîteva avantaje minore din treaba asta. Altfel, se ştie, statul e cel mai prost patron. Şi asta atunci cînd nu e un mare hoţ. Dar să dăm cuvîntul avocatului apărării statului, angajat din oficiu în treaba asta ingrată în care nu s-ar fi angajat nimeni de bunăvoie. Aşadar, am lucrat patru ani ca funcţionar public în Ministerul Culturii, la Secretariatul de Stat pentru Culte. După ce am cîştigat concursul şi mi-am luat în primire biroul, o bibliotecă plină de cărţi vechi, nu m-a mai întrebat nimeni nimic timp de şase luni. Veneam dimineaţa la 8 şi jumătate şi intram în birou. Apoi începea o zi obişnuită de muncă. Îmi făceam cu meticulozitate o cafea la fierbător, apoi începeam să citesc ziarele pînă pe la ora 11. Stăteam tolănit într-un fotoliu vechi şi frunzăream presa în timp ce şefii mei făceau aceleaşi lucruri prin birourile lor. Mai suna cîte cineva ca să mă întrebe fel de fel de lucruri plictisitoare şi îl expediam trimiţîndu-l cel mai adesea la texte de lege care îi cereau să completeze o tonă de formulare şi apoi să le depună la secretariat. Îl asiguram că se va rezolva, asta bineînţeles dacă în dosare se regăsesc toate hîrtiile pe care le cere legea. Normal că nu erau. Pe la 11,30 îmi invitam colegii din alte birouri la şuetă şi puneam de următoarea cafea. Sporovăiam la ralanti despre situaţia politică, ne înjuram şefii, le bîrfeam resentimentar şoferii şi secretarele. Pe la 13 mi se făcea foame şi ieşeam să-mi cumpăr cîte una-alta. Reveneam pe la 14, cînd mă apucam să citesc vreo carte, mai jucam un joc pe calculator, mai vorbeam la telefon cu un coleg din facultate şi uite aşa se făcea ora 16, cînd dădeam să spargem poarta instituţiei. Se dusese încă o zi de muncă fără să fac nimic. Regimul ăsta de viaţă a durat şase luni, în care huzurul şi salariul au mers mînă în mînă, fără nici o treabă. În final, au început şi ei să se prindă că nu am nimic de făcut şi, în loc să mă dea afară, au început să-mi dea de lucru chestii perfect inutile. M-au pus să pun în ordine colecţiile de ziare, apoi de cărţi şi, în final, să fac baze de date pe care nimeni nu s-ar fi învrednicit vreodată să le consulte. Asta cu bazele de date e o chestie pe care n-am înţeles-o niciodată. Aşa că, dincolo de inconvenientele pe care le oferă munca la stat, pot să spun cu mîna pe inimă că există şi avantaje destul de mari. Avantajul cel mai mare este acela de a fi plătit, chiar şi mizerabil, pentru a citi nişte cărţi.

ţărani vs. orăşeni

Cum se face că a ajuns cuvîntul "ţăran" o injurie, nu o să înţeleg niciodată. Ţăranii duc o viaţă foarte sănătoasă, fumează, mănîncă şi beau sănătos, respiră aer curat, stau de vorbă cu animalele sănătoase, trăiesc o sută de ani. Acum, de cînd cu conservele astea cu E-uri, sperăm şi noi, orăşenii, să mai reducem din handicap.

Niște țărani de pripas și ideile lor socialiste

Cornel IVANCIUC

Timp de un deceniu, între 1870 și 1880, România a fost o cloacă imundă a emigranților politici ruși și, în loc să-și vadă de treburi și să se dedice onorabilei îndeletniciri de geambaș, aceștia au preferat să se consacre agitațiilor anarhiste. Liderul lor era Constantin Dobrogeanu-Gherea, un țărănoi născut în 1853 în localitatea Slaveanka, din gubernia Ekaterinoslav, care la 17 ani își începe activitățile subversive, sub acoperirea firmei unui atelier de potcovărie. Cât pe-aci să fie înhățat de agenții Ohranei, se evaporă la timp în Crimeea, unde se pitește o vreme în sânul comunității germane din Sevastopol, pe când mai toți tovarășii lui de crez și acțiuni vor fi ridicați de poliție, judecați în pripă și atârnați în ștreang. Scapă cu fuga din nou în România, în 1875, ascuns printre boccelele puturoase ale unei cete de contrabandiști de arme și țigări, și intră ucenic la patronul unei dughene de cizmărie din Iași, apoi apare în Berna, unde martelează decoruri de scări forjate într-un atelier al unui maistor italian. Își continuă periplul la Geneva, unde ia contact cu cercul revoluționarilor ruși, ce-și făceau veacul în cârciumile de pe Riviera, iar peste doi ani revine iarăși în țară, pentru a supraveghea un transport clandestin de manifeste și broșuri anarhiste destinate Rusiei și contactează cercurile intelighenției de la Iași.

În toamnă, sosesc din Rusia frații Arkadețki și Ciubarov, doi periculoși agitatori, dați în urmărire pe o suprafață de un milion de kilometri pătrați, dintre care cel de-al doilea se va reîntoarce în lumea tulbure a limanelor de la Marea Neagră, pentru a activa la Odessa sub numele conspirativ „Căpitanul". Aici este prins, în sfârșit, condamnat definitiv și ridicat în ștreang, în dosul curții unei garnizoane militare, lângă o latrină desfundată în care se bălăceau mangalițele. Gherea se mută la București, unde conspiră pe mai departe, sub firma unui atelier de lăcătușerie și, împreună cu dr. Russel, un orășean ceva mai spălat al emigrației rusești, pune bazele cercului socialist din capitală, pe care îl mută la Ploiești, în mediul uvrierilor de la schelele de extracție a țițeiului. În timpul războiului ruso-româno-turc își procură un pașaport american fals, pe numele Robert Jenkes, nume de vierme ce-și pierduse banii și viața la jocurile de baccara și poker din tripourile Bucureștilor, într-o încăierare cu crupierii pe care i-a acuzat că-l fură.

Autoritatea militară rusă din București înghite momeala cu pașaportul și îi acordă lui Gherea concesiunea de a spăla rufele

Cornel Ivanciuc are de ce să fie mulțumit: anul acela a fost unul bun pentru pătrunjel.

spitalelor ruseşti din Ploieşti, Buzău şi Brăila. Când va comite însă un şir nedefinit de agitaţii în spatele frontului ţarist şi va fi suspectat de acte de spionaj şi propagandă revoluţionară, va fi invitat, printr-o falsă telegramă, în numele Crucii Roşii, la Constanţa, iar când va fi scos de pe teritoriul României, va fi înhăţat de ruşi şi deportat la închisoarea Petru şi Pavel din Petrograd. După o judecată obiectivă şi o sentinţă încă mult prea blândă, soldată cu un exil pe viaţă în colonia Mezeni de lângă Arhanghelsk, pe ţărmul Mării Albe, singurii săi interlocutori, pe care nu-i mai poate însă agita, că nu le ştie limba, sunt urşii albi, balenele albastre, morsele gestante şi o iarnă tiranică, dezumanizantă, fără mamă şi tată, care durează pe puţin trei sferturi din zilele unui an. Cu fondurile deturnate de la Crucea Roşie rusă, Gherea a mituit paznicii şi a evadat din Mezeni, împreună cu deportatul Preferanski. O balenieră norvegiană îi va pescui de pe coastele Arcticii, în dreptul taberei Navolok, unde se refugiaseră după un marş de o săptămână, într-un adăpost de vânători, în care au lins untura rîncedă de focă şi au lipăit scoicile putrezite lepădate de valuri şi algele albastre ce îmbăloşau falezele de granit. Vasul îi va depune, aproape epuizaţi şi cu gingiile roase de scorbut, în portul Narvik, de unde Gherea se va întoarce în România în septembrie 1879, pe care nu o va mai părăsi de-atunci niciodată, iar Preferanski o va lua pe drumul pierzaniei, spre temniţele Belgiei, din care nu va mai ieşi decât cu picioarele înainte, pentru atac cu mâna armată împotriva unui ciopor de babe din Bruges, pe care le-a jefuit de banii de coşniţă şi de scufiile de dantelă.

Obţine de la autorităţi concesiunea restaurantului gării din Ploieşti, sub motivul că i-a ajutat pe emigranţii moldoveni din Basarabia, că le-a făcut rost de acte false, de bani de buzunar şi de bilete de călătorie, de culcuşuri prin maghernițe, poduri şi demisoluri şi de locuri de muncă la căile ferate române. Cu veniturile atrase finanţează mişcarea revoluţionară din Rusia şi, din ce-i rămâne, îşi continuă agitaţia socialistă în România. În 1880, publică, sub pseudonimul Caius Grachus, „Scrisoare deschisă către I. Brătianu, Ministru-preşedinte“, care este prima platformă-program a mişcării socialiste, iar între 1882-1884 scoate *Contimporanul*. Lupta lui împotriva intereselor româneşti va fi omagiată de Leon Troţki, care nu uită să-l tămâieze şi pe Hristo Racovschi, un alt ţărănoi sinistru, ce şi-a ortografiat mai apoi numele în Cristian Rakovski: „Racovschi nu este român, ci bulgar, din acea parte a Dobrogei care a fost anexată la România după tratatul de la Berlin din 1878. A vrut istoria ca Racovschi, bulgar de origine, francez şi rus după educaţia sa politică, cetăţean român după paşaport – care a fost expulzat din România de mai multe ori pentru activitatea sa intransigentă revoluţionară – să ajungă în fruntea guvernului sovietic din Ucraina, cu care România este vecină apropiată şi are relaţii neclare. Trebuie să-ţi cunoşti vecinii, mai ales pe aceia care sunt atât de nesiguri ca România“.

Troţki a vizitat Bucureştii în vara anului

1913 și a rămas profund mișcat de aspectul occidental al capitalei României, despre care rușii aveau încă vii în memorie însemnările din jurnalul lui Tolstoi, consemnate cu aproape o jumătate de veac în urmă, în care acesta descrie un capăt de lume prăfuit și puturos, cu ulițele desfundate și femeile de plăcere cotropite de mai toate bolile venerice. Troțki l-a căutat apoi pe Gherea la Ploiești, împreună cu Rakovski, prilej cu care a comunicat cu foștii mateloți de pe vasul „Potemkin", răzvrătiți în 1905, și a participat la o întrunire a găzarilor de pe Valea Prahovei, care huiduiau pe străzi intervenția României în războiul balcanic. La finele lui august se deplasează la Constanța, ca oaspete al lui Gherea, și ceva mai târziu a scris că la gară au fost întâmpinați de un potemkinist, Kozlenko, „care servea ca vizitiu la moșia unui prieten medic bulgar, cu care călătoream împreună. După ce m-am scăldat în mare și am cumpărat pentru drum niște fructe de la un albanez, am plecat pe înserate într-o trăsură mică, ce m-a zdruncinat teribil. Drumul este cam rusesc și prăfuit, întocmai ca acela de lângă Kersonul nostru, și chiar găinile se împrăștie de sub copitele cailor într-un mod aidoma rusesc, iar în jurul gâtului cailor sunt legate mărgele rusești, iar umerii lui Kozlenko tot rusești sunt", a consemnat orășeanul Troțki în jurnalul său.

Rakovski a făcut liceul în Bulgaria, fiind eliminat pentru propagandă socialistă. Își va părăsi țara, iar mai apoi va urma cursuri universitare în Franța și Elveția. La Geneva s-a intersectat cu cercul socialiștilor ruși, condus de Plehanov și Vera Zasulici, și a publicat articole incendiare antițariste și antirusești, sub numele de împrumut H. Inzarov. Va fi expulzat din Berlin în 1894, pentru legături primejdioase cu anarhiștii ruși. După terminarea studiilor vine în România, și de aici pleacă în Rusia, unde se amestecă direct în mișcările subversive. Este expulzat din Petrograd, la 1900, ca să revină în capitala Rusiei pentru încă un an, după ce a corupt câțiva funcționari din poliție. Apoi se duce în Franța, de unde revine în România, în 1903. Din inițiativa lui Rakovski și cu concursul permanent al lui Gherea, mentorul care i-a supravegheat atent pașii, la 9 ianuarie 1905 începe să facă agitație printre muncitorii din București, care se întrunesc public pentru a exprima „condoleanțe poporului rus oprimat", în urma revoluției rusești din ianuarie, transformată într-o baie de sânge. Amorsează greve printre muncitorii din factoreriile de tutun și chibrituri din Constanța, unde au loc mai multe manifestații de stradă, dintre care cel puțin una a fost dublată de o contramanifestație energică a oamenilor de bine, care au cerut ordine și lege și au proslăvit poliția și guvernul.

Numărul emigranților ruși sporește cu încă vreo câteva sute, după debarcarea potemkiniștilor. În iulie 1905, mateloții de pe cuirasatul „Potemkin" își ucid comandanții și se refugiază cu vas cu tot în portul Constanța, unde cer permisiunea să debarce în oraș. La răspunsul negativ al Căpităniei, amenință că vor bombarda portul și, ca să dea și mai multă greutate intențiilor lor, trag două salve de tun de intimidare, aproape paralel cu țărmul. Până la urmă, autoritățile acceptă să negocieze doleanțele mateloților tocmai cu Rakovski. El urcă la bordul cuirasatului și îi asigură pe răzvrătiți că pot coborî liniștiți în oraș, fără riscul de a fi extrădați în Rusia, dacă renunță la amenințări. România se trezește cu o pleașcă de 700 de criminali pe cap, puși pe cele mai negândite rele. O parte dintre ei, conduși de matelotul Matușenko, vor încerca în lunile următoare să pună bazele unei celule comuniste în Constanța, dar proiectul eșuează în clipa în care Gherea și Rakovski îl momesc pe Matușenko cu doctrina socialistă, pe care o înghițiseră deja mai toate centrele proletariatului românesc. Ca mai toți membrii echipajului de pe „Potemkin", și mujicul Matușenko era membru al sectei scopiților, dar nu renunțase niciodată la coaie, pe care și le purta ca pe o bocceluță atârnată la gât, la capătul unui lanț gros de argint, laolaltă cu un crucifix din lemn de chipru.

Giorgi şi Gheorghe

Alin IONESCU

Pentru unul care a copilărit la ţară, printre ţărani de la coada vacii, care măturau în fiecare dimineaţă în faţa curţii sau care adunau balegă de cal de pe uliţă şi-o amestecau cu lut galben obţinînd astfel o mastică antiseptică cu care îşi curăţau podelele de pămînt ale caselor, noul ţăran de oraş plin de bani e o provocare şi o jignire. La urma urmei, mai toţi orăşenii ăştia de adopţie sîntem descendenţi ai primei sau, cel mult, celei de-a doua generaţii de ţărani care şi-au cîştigat pîinea din pămînt. Tocmai de aceea, eticheta de ţăran trebuie curăţată de aroganţa gonflată a celor care pînă mai ieri ştergeau vaca la fund, iar acum nu suportă să-şi sprijine mîinile decît pe un volan de piele. Asta e povestea lui Gheorghe care, într-un interval prea scurt pentru inteligenţa şi obrazul lui, a ajuns să se recomande George, sau mai pe englezeşte Giorgi. Cine este, de fapt, Giorgi şi ce mă enervează cel mai tare la el? Păi, Giorgi mănîncă stridii, apoi îşi dă seama că nu s-a săturat şi comandă nişte sarmale. Lui Giorgi îi place să umble îmbrăcat la costum; asta i se pare culmea eleganţei şi, mai mult, e convins că trebuie să-şi asorteze singurul costum scump cu ciorapi albi, impecabili. Asta ca să arate că-s curaţi, să sublinieze că, de cînd a plecat din sat, de la ai lui, e un dandy, se aranjează, ţine la imagine. Plus că Giorgi are grijă de rudele sale şi vrea tot timpul să le arate că el, şi nimeni altul, e ăla care are grijă de ei, care se ocupă să-i aranjeze, care cunoaşte oriunde pe cineva, care ştie să se descurce şi să facă rost. Totul e să-i dai un „bip“ pe mobil, că te sună el. Giorgi trăieşte cu Gina. Gina a terminat un liceu veterinar, dar nu i-a plăcut să stea la coada văcuţei, aşa că a plecat la Bucureşti şi s-a descurcat. L-a întîlnit pe Giorgi la firma unde a venit să se angajeze secretară şi, după o săptămînă, s-a culcat cu el. Se înţeleg bine, mai ales că Giorgi e un domn, îi cumpără inele de aur, o duce la supermarket, îi ia chiloţi scumpi, d-ăia la care face reclamă Răduleasca. La început a lăsat-o să ducă ea facturile la bancă, dar acum Gina a făcut nişte cursuri de marketing la o particulară şi are şi maşină, un Opel, cu care conduce nebuneşte. Intră pe contrasens, se bagă şi înjură mai ceva ca atunci cînd mîna vaca cu nuieluşa la ea în sat. Ai dracu' ţărani, se mişcă ca morţii. Ea se grăbeşte că-ntîrzie la bancă. Aşa e-n afaceri, timpul înseamnă bani. Au fost şi-n Grecia anul ăsta în vacanţă şi a fost extraordinar. Au cheltuit o grămadă de bani, dar a meritat. Atunci Giorgi şi Gina şi-au dat seama că viaţa pentru asta e făcută: să călătoreşti, să vezi lumea. Că o viaţă are omu' şi, pînă la urmă, d-aia stau ei de dimineaţa pînă seara la firmă. Măcar în concediu să iasă afară. La anul Gina vrea să meargă la Paris, să se plimbe şi ea pe Şanţelize, să-şi cumpere de la Faiet nişte fustiţe, cîteva bluziţe mai decoltate, că, na, are ce să arate. Şi nu vor să plece doar ei doi. Vor s-o ia şi pe mama Ginei s-o îmbrace de la Paris, de la boutique. Acest cuplu pe care-l vedem zilnic prin oraşele patriei e un exemplu că din acel Gheorghe a lu' Pizdoc al copilăriei mele s-a ales praful. Gheorghe umbla în gumari toată săptămîna, iar duminică dimineaţa, cînd o lua pe nevastă-sa şi mergea la biserică, îşi punea pantofii. Gheorghe îşi iubea vaca şi nu se ruşina că părinţii lui n-aveau decît patru clase, dar munciseră toată viaţa pînă să vină comuniştii să le ia tot. Lui Gheorghe îi plăcea să meargă la femei şi d-aia lumea îl numise „a lu' Pizdoc“. Dar Gheorghe nu s-a smintit la cap şi nu s-a gîndit să plece la oraş şi să se facă gigolo. A rămas lîngă nevasta lui şi a continuat să mulgă vaca din grajd. Şi să iubească femeile din sat.

tineri vs. bătrîni

Hahaha. Tineri versus bătrîni. Păi, dacă s-ar duce o luptă corp la corp a tinerilor împotriva bătrînilor, ar cîștiga tinerii de departe. Singurul lucru pe care ar miza bătrînii ar fi experiența. Dar degeaba. Nu mai au vîrsta la care să se suie pe dealuri și să arunce cu bucăți de stîncă în tinerii care mărșăluiesc prin trecătoare.

Bătrînii sînt muritori

(para-comedie dramatică, gerontofobă, în două acte, unul mai scurt, altul mai lung)

Iulian TĂNASE

Personaje

Tînărul (îndrăgostit)
Tînăra (îndrăgostită)
Bătrînul I (pensionar)
Bătrînul II (pensionar)
Iulian Tănase (coordonator almanah)
Bătrîna I (maseuză)
Bătrîna II (maseuză)

Actul I

Un local, cu trei mese. La masa din dreapta stau doi tineri îndrăgostiți. Vorbesc în șoaptă, se țin de mînă, fumează. Celelalte două mese sînt, deocamdată, goale. O muzică în surdină.

Tînărul: Aș vrea să îmbătrînesc împreună cu tine.

Tînăra: Și eu aș vrea să îmbătrînesc împreună cu tine.

Tînărul: În ochii tăi minunați văd viitorul, mă văd pe mine bătrîn, cu o sacoșă în mînă, plină ochi cu cartofi, țelină, leuștean, brînză și bilețele de dragoste pentru tine.

Tînăra: Pe mine mă vezi în ochii mei?

Tînărul: Sigur că da. În ochii tăi te văd și pe tine, ești o bătrînică drăguță, stai într-un fotoliu ponosit, ții într-o mînă un roman de Kafka, în cealaltă mînă un roman de Coelho, iar la picioare ai mai multe medicamente pentru inimă, minte, reumatism și literatură.

Tînăra: Și tu ce faci? Tu unde ești?

Tînărul: Eu mă uit la televizor, la un meci din UEFA Champions League. Beau ceai și citesc *Academia Cațavencu.*

Tînăra: Crezi că o să mai existe *Academia Cațavencu* peste 50 de ani?

Tînărul: Sigur că o să mai existe.

Tînăra: De unde știi?

Tînărul: Păi, nu știu, sînt convins.

Tînăra: Îmi place că ești un bărbat cu convingeri. Îmi doresc foarte mult să îmbătrînim împreună, deși aș prefera mai degrabă să întinerim împreună.

Tînărul: Bătrînețea nu are vîrstă.

Tînăra: Nici tinerețea nu are vîrstă.

Tînărul: Dacă ne iubim, dragostea nu mai contează.

Tînăra: Dacă îmbătrînim împreună, tinerețea nu mai are nici o importanță.

Tînărul: Decît o iubire nesigură, mai bine o bătrînețe fără griji.

Tînăra: Decît o dragoste necoaptă, mai bine o vîrstă înaintată.

Tînărul: Pisi, vrei să fii bătrîna mea, pînă cînd tinerețea ne va despărți?

Tînăra: Da, pisi, da, vreau să fii bătrînul meu, pînă cînd viața ne va despărți, la bine și la greu.

Cei doi se sărută prelung. În timp ce se sărută, în local intră, în vîrful picioarelor, Bătrînul I, cu o sacoșă în mînă. Se apropie de masa tinerilor, se uită la ei cu dispreț, face un gest a lehamite, dă o bășină zgomotoasă și iese grăbit din local. Tinerii continuă să se sărute. În local intră, în vîrful picioarelor, Bătrînul II, cu două sacoșe în mîini, se apropie de masa îndrăgostiților, se uită la ei cu dispreț, face un gest a lehamite, dă o bășină zgomotoasă și iese grăbit din local. Tinerii continuă să se sărute, ca și cum nu s-ar fi întîmplat și nu ar fi auzit nimic.

Actul II

Același local. Aceiași îndrăgostiți, care continuă să se sărute și să practice diverse gesturi tandre. La masa din centru se află

Iulian Tănase, autorul acestei paracomedii gerontofobe. Bea un pahar de vin şi fumează. Aruncă o privire înspre stînga, către masa îndrăgostiţilor, şi zîmbeşte. La masa din dreapta se află cele două bătrîne care discută, la început în şoaptă. Iulian Tănase se întoarce spre dreapta, le aruncă o privire bătrînelor, face o grimasă şi începe să vorbească.

Iulian Tănase: Bătrînii ăştia sînt înţelepţi, e-adevărat, dar îşi cam dau aere.

În local intră, în vîrful picioarelor, Bătrînul I, cu o sacoşă în mînă, se apropie de masa îndrăgostiţilor, se uită la ei cu dispreţ, face un gest a lehamite, dă o băşină zgomotoasă şi iese grăbit din local.

Iulian Tănase: Babele astea din spate or fi ele înţelepte, dar sînt insuportabile, Harms avea dreptate cînd spunea că ar trebui prinse cu arcanul. Bătrînii prea au aerul că le-au văzut şi auzit pe toate.

În local intră, în vîrful picioarelor, Bătrînul II, cu două sacoşe în mîini, se apropie de masa îndrăgostiţilor, se uită la ei cu dispreţ, face un gest a lehamite, dă o băşină zgomotoasă şi iese grăbit din local.

Iulian Tănase: Am devenit gerontofob aşa cum Beckham a devenit fotbalist. Sau aşa cum Michael Jackson a devenit megastar. Pentru a ajunge gerontofob, ai nevoie de şansă. Eu am avut şansa să fiu violat de o bătrînă într-un moment cînd şansa de a ajunge fotbalist îmi surîdea din ce în ce mai mult. Eram tînăr, nu împlinisem încă 121 de ani, cînd s-a întîmplat povestea asta. Încă mai am în nări mirosul de femeie bătrînă în călduri. Bătrînele în călduri au un miros strident de rexona, naftalină, ceapă, busuioc, scorţişoară, bergamot, banane, foi de dafin, ghimbir, muştar mentolat şi guanilat de sodiu. E un amestec foarte plăcut, n-aş dori nimănui aşa ceva.

În local intră, în vîrful picioarelor, Bătrînul I, cu o sacoşă în mînă, se apropie de masa îndrăgostiţilor, se uită la ei cu dispreţ, face un gest a lehamite, dă o băşină zgomotoasă şi iese grăbit din local. Bătrînele de la masa din spate se uită admirativ către Bătrînul I. Vorbesc tare. Iulian Tănase le ascultă cu atenţie şi se enervează.

Bătrîna I: Frumos tînărul cu sacoşă, nu părea să aibă mai mult de 80 de ani.

Bătrîna II: Avea un aer foarte plăcut. L-aş cam fi luat acasă, să-i fac o ciorbiţă, cum ştiu eu.

Bătrîna I: Eu i-aş fi făcut şi un felul doi. Poate chiar şi-un desert.

Bătrîna II: Eu i-aş fi făcut şi un masaj.

Bătrîna I: Eu i-aş fi făcut un masaj erotic.

Bătrîna II: Eu nu m-aş fi supărat dacă s-ar fi dat la mine.

Bătrîna I: Eu n-aș fi așteptat să se dea el la mine. M-aș fi dat eu la el.

Bătrîna II: Eu i-aș fi făcut un strip-tease de relaxare, pe muzică lăutărească.

Bătrîna I: Părea un bărbat foarte bine.

Bătrîna II: Păcat că a părăsit localul atît de repede.

Bătrîna I: Da, mare păcat, iar o să mă culc singură și astăzi.

Bătrîna II: Da, foarte mare păcat, iar o să mă culc singură și astăzi.

În local intră, în vîrful picioarelor, Bătrînul II, cu două sacoșe în mîini, se apropie de masa îndrăgostiților, se uită la ei cu dispreț, face un gest a lehamite, dă o bășină zgomotoasă, aruncă o privire înspre masa bătrînelor și iese grăbit din local. Iulian Tănase continuă să le asculte pe bătrîne și devine din ce în ce mai iritat.

Bătrîna I: Ai văzut?

Bătrîna II: Da.

Bătrîna I: Ce bărbat minunat!

Bătrîna II: S-a uitat la noi.

Bătrîna I: Păcat că nu a îndrăznit.

Bătrîna II: Avea două sacoșe pline.

Bătrîna I: Nu era fitecine.

Bătrîna II: Avea un aer foarte plăcut. L-aș cam fi luat acasă, să-i fac o ciorbiță, cum știu eu.

Bătrîna I: Eu i-aș fi făcut și un felul doi. Poate chiar și-un desert.

Bătrîna II: Eu i-aș fi făcut și un masaj.

Bătrîna I: Eu i-aș fi făcut un masaj erotic.

Bătrîna II: Eu nu m-aș fi supărat dacă s-ar fi dat la mine.

Bătrîna I: Eu n-aș fi așteptat să se dea el la mine. M-aș fi dat eu la el.

Bătrîna II: Eu i-aș fi făcut un strip-tease de relaxare, pe muzică lăutărească.

Bătrîna I: Părea un bărbat foarte bine.

Bătrîna II: Păcat că a părăsit localul atît de repede.

Bătrîna I: Da, mare păcat, iar o să mă culc singură și astăzi.

Bătrîna II: Da, foarte mare păcat, iar o să mă culc singură și astăzi.

Iulian Tănase trage din țigară, se întoarce spre cele două bătrîne, le aruncă o privire urîtă.

Iulian Tănase: Gura sau vă omor!

Bătrînele tresar.

Iulian Tănase: Da, ați auzit bine: gura sau vă omor!

Bătrîna I: Cum adică, ne omori?

Iulian Tănase: Uite-așa! Vă omor și gata. Eu v-am făcut, eu vă omor!

Bătrîna II: Cum adică dumneata ne-ai

făcut, dumneata ne omori?

Bătrîna I: Poate chemăm poliţia…

Iulian Tănase: În piesa asta, nu există poliţie.

Bătrîna II: Nu există poliţie?

Bătrîna I: Nu există poliţie?

Tinerii se opresc din sărutat.

Tînărul: Nu există poliţie?

Tînăra: Nu există poliţie?

Iulian Tănase *(către îndrăgostiţi):* Nu, nu există poliţie.

Bătrîna I: Şi pe noi cine ne apără? Sînt atîţia violatori pe aici.

Bătrîna II: Iar o să fim violate singure astăzi.

Iulian Tănase *(către bătrîne):* Am spus: gura sau vă omor! Ce înseamnă „gura sau vă omor"?

Bătrîna I: „Gura sau vă omor" înseamnă că am putea muri în orice clipă.

Iulian Tănase se ridică, scoate un pistol şi trage două focuri de armă. Bătrîna I cade. În local intră, în vîrful picioarelor, Bătrînul I, cu o sacoşă în mînă, se apropie de masa bătrînelor, dă o băşină zgomotoasă şi începe să plîngă.

Bătrînul I *(în genunchi, lîngă Bătrîna I, moartă):* Gîsca mea nepreţuită, ai murit, pensia mea nu mai are acum nici un sens.

Bătrîna II *(aparte, privindu-l pe Bătrînul I):* Ce bărbat frumos, nu cred să aibă mai mult de 80 de ani.

Tînărul *(către Bătrînul I):* Hai, tataie, lasă vrăjeala, că n-a păţit nimic.

Iulian Tănase *(către Bătrînul I):* Cine nu există nu poate să moară.

Tînăra *(către Bătrînul I):* După ce că te-ai vînturat pe aici şi ne-ai luat aerul, acum vrei să te credem…

Bătrînul I: O iubeam foarte mult, îmi făcea un strip-tease de te lingeai pe degete.

Tînărul: Lasă, tataie, că există strip-tease şi dincolo.

Iulian Tănase *(către Bătrînul I):* Dacă te mai smiorcăi, te omor!

Bătrînul I *(plîngînd din ce în ce mai tare):* Abia divorţasem de ea, dar încă ne mai iubeam. Era cea mai experimentată maseuză a Asociaţiei de locatari.

Bătrîna II *(către Bătrînul I):* Ba eu eram cea mai experimentată. Preşedintele Asociaţiei mi-a şi făcut o reducere de 30 la sută la întreţinere după ce i-am făcut un body-masaj, pe muzica lui Pink Floyd.

Iulian Tănase *(către Bătrîna II):* Înseamnă că ţi-ai trăit viaţa. *Trage două focuri de armă în Bătrîna II, care cade fără viaţă.*

În local intră, în vîrful picioarelor, Bătrînul II, cu două sacoşe în mîini, se apropie de masa bătrînelor, dă o băşină

zgomotoasă şi începe să plîngă.

Bătrînul II *(în genunchi, lîngă Bătrîna II):* Maseuza mea neprețuită, privighetoarea mea cu păr alb, ai murit, de ce ai murit, nu puteai să-ți ții gura, doar te-a avertizat domnul Iulian Tănase, nu există poliție în piesa asta, sînt distrus, sînt falit, mi-am dat toți banii pe ulei de masaj, două sacoșe pline ochi, sînt distrus. *Scoate din sacoșe cîteva flacoane cu ulei de masaj, se dezbracă pînă la brîu și se unge cu ulei.*

Tînărul *(către Bătrînul II):* Hai, tataie, lasă vrăjeala, că mai există și alte priveghetori care fac masaj de relaxare, masaj erotic, body-masaj și ce mai vrei matale.

Bătrînul I *(către Bătrînul II):* Şi mie mi-a omorît-o domnul Iulian Tănase, și doar o avertizase să-și țină gura. Sînt distrus.

Bătrînul I și Bătrînul II *(în timp ce dau băşini):* Dintre sute de maseuze, care lasă corpurile, cîte oare le vor sparge vînturile, valurile…

Iulian Tănase *(către cei doi bătrîni):* Sînteți niște băşinoşi patetici!

Bătrînul I și Bătrînul II *(în acelaşi timp):* Ala-baba-portocaba. Jingle-bell cu părul creț fură apa din ocean. Ala-baba-portocaba, pac, hop, țop, zvîrrr, mîrrr, ah, oh, vai, au, miau, miorlau.

Iulian Tănase *(către cei doi bătrîni):* Gura, că vă omor!

Tînărul: Bătrînii sînt niște tineri ceva mai în vîrstă.

Tînăra: Bătrînii sînt niște copii de vîrsta a treia, mult mai în vîrstă decît copiii din clasa a patra.

Bătrînul I și Bătrînul II *(în acelaşi timp):* Ala-baba-portocaba. Jingle-bell cu părul creț fură apa din ocean. Ala-baba-portocaba, pac, hop, țop, zvîrrr, mîrrr, ah, oh, vai, au, miau, miorlau.

Iulian Tănase *(către cei doi bătrîni):* Gata, am depăşit de mult numărul de semne, trebuie să vă omor. *Trage un foc de armă, Bătrînul I cade.*

Tînărul *(se aşază în genunchi lîngă Bătrînul I, plînge):* Bunicule, de ce ai murit, cine îmi mai face masaj de relaxare?!

Bătrînul II *(către Tînărul îndurerat):* Îți fac eu.

Iulian Tănase *(către Bătrînul II):* Mă îndoiesc. *Trage un foc de armă, Bătrînul II cade.*

Tînăra (*se aşază în genunchi lîngă Bătrînul II, plînge*): Bunicule, de ce ai murit, cine îmi mai face masaj erotic?

Iulian Tănase *(către cei doi tineri):* Trebuia să-mi fi spus că sînt bunicii voştri, poate îi lăsam în viață.

Tînărul și Tînăra *(îmbrățişîndu-se, plîngînd):* Nu ne-am dat seama decît în ultimul moment.

Iulian Tănase: Hai, gata, nu vă mai smiorcăiți, că am depăşit de mult numărul de semne. Nu mai e spațiu.

Cortina

Tânăr și neliniștit printre babe

Cornel IVANCIUC

Am fost crescut de surorile mai mici ale bunicii mele, Flavia și Aura Margine. Două fete bătrâne, ciudate și suspicioase. Două teroriste împuțite. Cu tabieturi din alte vremuri. „Nu pune mâna!“, asta îmi auzeau urechile de dimineața până seara. „Treci la colț și stai într-un picior, până la loc comanda!“ era cel mai frumos compliment de care aveam parte. Iar „Stai cu genunchii pe boabe de porumb, orfan nesuferit ce ești!“ devenise un fel de alint sau cântec de leagăn. Ca și „Să nu-mi vii după opt seara acasă, că jar mănânci. Că, dacă mai deschizi gura, Lulule, te trimit la școala de corecție. Să mor io. Să nu mă mai cheme pe mine Flavia Margine, dacă nu mă țin de cuvânt. Parol, Lulule!“. „Și nici pe mine Aura Margine, dacă te mai prind că te masturbezi pe sub pătură, Lulule.“

Casa babornițelor era o cazarmă. Educația lor, o administrație militară. Toată copilăria am fost terorizat de băbăciuni. Abia mai încolo, m-am prins că diferența dintre mine și restul fraierilor se datorează milităriei băbăciunilor. Că în timp ce eu am ajuns un domn adevărat, călit și discret, colegii mei nu erau decât niște boi ieftini, jugăniți și triști. Niște căcănari proști. Niște puțoi oarecare.

Când am văzut diferența, din clipa aceea, m-am mândrit cu hoaștele și n-am încetat să le laud în public. Le regret dispariția și acuma. Flavia a mierlit-o în somn. Gura i-a împietrit parcă tot într-o comandă militară. Parcă papița ei de pe urmă ar fi zis așa: „Mătură casa, Lulule, executarea, că te sparg!“. Aura a dat colțul în drum spre casă. Venind de la piață. Cărând plășile de gogonele pentru murături. S-a prăvălit într-un genunche și a rămas stană, ca o statuie de general turc, înfrânt în luptele de la Plevna. Gogonelele au evadat din plăși. Au luat-o la vale și s-au oprit într-o gură de canal. A dreacu' și cu băbăciunile astea, Flavia și Aura Margine. Să le fie țărâna ușoară. Executarea, țărâno!

nudiști vs. textiliști

Atunci cînd ești nudist, nu prea mai ai multe de spus. Corpul tău gol le spune despre tine. Adică e clar, atunci cînd te uiți la un om gol, cam ce vicii și posibilități are. Și chiar dacă ar spune ceva, tot nu ai putea fi atent. Adică oricine ar prefera oricînd să se uite la un om gol, decît să-l asculte. De-aia nu există casete audio cu pornografie.

Textila ucide visele

Dragoș BUCURENCI

Presocraticii, zeii greci și îngerii lui Michelangelo au fost nudiști. Cardinalul Carafa, iacobinii și jandarmul din Saint-Tropez au fost niște textiliști plicticoși. În textilism, ești condamnat să crezi. În nudism, ești liber să cercetezi. Textilistul e robit modei *prêt-à-porter* și când merge la plajă: trei sferturi sau slip, *deux-pièces* sau bikini, tanga sau budigăi. Nudismul, în schimb, e singurul *catwalk* pe care colecția *haute-couture* nu se schimbă niciodată. Textilistul dă bani ca să semene cu alți zeci de purtători de slip de pe litoral, nudistul își permite să arate original fără să-l coste un leu.

Textilismul e moartea pasiunii

Mie, de exemplu, îmi place mai mult pielea brună decât culoarea spălăcită a rasei albe. Nimic nu mi se pare mai caraghios decât o pereche de sâni parcă trecuți prin clor și lipiți de un corp altfel bine bronzat. Ca să nu mai vorbesc de triunghiul albicios care semnalizează circulația în ambele sensuri din zona mediană. Trebuie să ai mult tupeu ca să te prezinți nudă și însemnată ca pentru proști la ceasul copulației: iubi, aici am rămas albă pentru tine! Nu trebuie decât să urmezi linia punctată pentru a ajunge la maaaaaaaareeeeleeeee premiu! (În paranteză fie spus, cred că de-aia s-au inventat sutienele cu șnur în față, ca să știe limba care-i mersu'…) Admit că există metode pentru a ignora imperfecțiunile corpului feminin: dar nu s-a inventat încă scandilicul care să te lase discromat pentru o noapte. Așa că bietele textiliste sunt condamnate la oricare dintre următoarele două perversiuni: sex cu perna pe sâni și cearșaful pe pubis sau sex cu lumina stinsă, care e cea mai tristă cucerire a contrarevoluției sexuale.

Nudismul e triumful metafizicii

Când iese din apă, textilistul se scarpină între picioare, pentru că filosofia lui de viață îl îndeamnă să nu creadă decât în existențele care se lasă atinse cu mâna. Eliberat de fantomele pozitiviste care-l bântuie pe purtătorul de slip, nudistul se lasă pradă reveriei. Privirea lui scarpină sensurile ultime ale transformării podoabei virile în trompa microscopică pe care o recunoaște ca făcând, totuși, parte din alcătuirea sa. Tristețea nudistului la ieșirea din apă are aceeași consistență cu mirarea din care se zice că s-a născut filosofia: contemplația nimicului. Cu fiecare textilist care-și trimite gheara în căutarea integrității scrotului, pitorescul își îngroașă obrazul. Cu fiecare nudist care-și pune întrebările ancestrale „De unde venim?", „Unde mă-ta ai dispărut?", „Ce vină am eu pentru toate astea?", se naște un potențial metafizician. Sunt convins că, atunci când textiliștii vor triumfa și nudiștii vor dispărea cu totul, filosofia se va scărpina tacticoasă între picioare.

Dragoș Bucurenci
face nudism computerizat.

Nud de mireasă la Cavarna, lângă Balcic

Cornel IVANCIUC

Ori de câte ori fac nudism la Cavarna, lângă Balcic, îmi aduc aminte de povestea bunicului meu, petrecută în urmă cu mai bine de 70 de ani, prin părțile astea. „Niciodată aerul n-a fremătat mai magic ca în acea zi", îmi povestea bunicul, „și nicăieri iarba nu părea mai scânteietor de verde ca în acel loc, și nicicând misterul mai de nepătruns ca în acele împrejurări, când aveam s-o văd pentru prima dată pe cea care avea să-mi devină soție, pe Ondine. Și crede-mă că ceea ce am să-ți mărturisesc n-am mai spus-o nimănui, dintr-un sentiment de jenă care nu m-a slăbit o clipă, de când mă tot încearcă și mă roade fără milă. În acea zi de pomină, când mă plimbam aproape fără nici un rost pe malul stâng al Tisei, am asistat fără voia mea la un spectacol unic, care mi-a marcat complet existența. Ajuns cam în dreptul grădinii lui Marțole, venind pe marginea porumbiștei, crescută deja prin iarba aceea de culoarea smaragdului ca la un stat de copil, aud un plescăit ciudat, asemănător întrucâtva cu aruncatul unui năvod în apă. Când mă aplec imediat după aceea peste mal, văd ceva absolut cutremurător și, cum asta mă face să cred că asist fără de voie la o taină cumplită, aproape un ritual păgân, mă arunc instantaneu la pământ, pândind în continuare priveliștea aceea îngrozitoare, întins pe burtă. Plescăitul venea de la părul Ondinei, care era pe vremea aceea o copiliță ca la vreo 16 ani. Cei patru veri ai lui Marțole o țineau pe Ondine de mâini și de picioare, o ridicau cât puteau de sus, pe deasupra capetelor, îi făceau vânt de mai multe ori, după care ea își rotea brusc capul, azvârlindu-și pletele în apă și abia în clipa aceea am realizat că năvodul era părul ei, ce parcă nu se mai sfârșea, într-atât era de lung, de neobișnuit de lung. După patru sau cinci minute de așteptare, care mi s-au părut anii veșniciei, timp în care Ondine nu înceta să fie sprijinită pe brațele haidamacilor, acum ceva mai slăbite de efort, le făcea semn să fie lăsată la pământ și ei o coborau ușor, și o așterneau cu burta pe iarbă, după care îi trăgeau podoaba din apă, dacă alcătuirea aceea de alge, de mătăsea-broaștei și de răgălii de tot felul mai putea fi numită păr, din care scoteau, după lungi

căutări cu latul palmei, în care îi despicau șuvițele încâlcite într-o rețea densă, raci, cleni și mrene. Au continuat să tragă din apă cei aproape trei sau chiar patru metri de păr ai Ondinei, care păreau să nu se mai termine, și cum nu m-am putut abține, m-am ridicat în picioare și i-am întrebat aproape răstit dacă nu-mi vând mie fata aceea goală pușcă. Ei mi-au răspuns că trebuie să discute mai întâi cu Marțole, și au făcut-o de față cu mine, iar Marțole mi-a cerut pe ea patru galbeni. I-am zis că mă învoiesc, după care i-am pus o sumedenie de întrebări firești, legate de originea fetei, de părinți și rude și așa mai departe.

Tot mai încurcat, Marțole mi-a zis că fata este rusalcă, și ei așa au pescuit-o din apele Tisei, în urmă cu două veri. Înota goală pe valuri și cânta într-o limbă necunoscută, care i-a părut că semăna întrucâtva cu germana. Au momit-o și au tras-o de limbă să le spună cine l-a înecat pe un alt văr de-al lui în Tisa, în urmă cu șase săptămâni. Și ea nu zicea nimic, își vedea pe mai departe de scaldă, fără să îi bage în seamă. În timp ce Marțole o ținea de vorbă, verii lui s-au repezit acasă, au adus năvodul și au ridicat-o din valuri într-o clipită, ca pe-o încrețitură de val, într-atât era de ușoară, și ea n-a zis nici pâs, nu s-a zbătut, n-a țipat și nici n-a căutat să scape. Marțole a scos-o cu două degete din năvod, a așezat-o pe iarbă în picioare, iar rusalca s-a uitat la ei cu fața numai zâmbet și le-a dat de înțeles din gesturi și priviri că înțelege să fie pedepsită, atâta doar că, pentru a-și putea duce cazna la bun sfârșit, trebuie să mănânce și să doarmă în apă. Apoi au întrebat-o la ce se pricepe cel mai bine, și rusalca le-a făcut semn că la pescuit cu părul de pe cap."

Bunicul și-a cumpărat nevasta și a adus-o acasă la adăpostul unei caleşti cu perdelele trase și pe căi ocolite, pentru a o proteja de orice indiscreție, căci avea fața albastră și părul verde. Din clipa aceea s-a trezit în mijlocul unei întâmplări care avea să-l antreneze în activități neașteptate, începând cu menajul, cu îngrijirea și educația unei sălbăticiuni a naturii, căreia i-a fost deopotrivă și mamă și tată, și soră și frate, și pe care a trebuit s-o învețe cele mai elementare lucruri, ca de pildă vorbitul, ea vorbind și cântând până atunci doar în limba scalzilor, și sfârșind cu schimbarea alimentației, ea mâncând și bând până atunci doar pește crud și zeamă de alge. Ceva mai încolo, s-au mutat într-o casă de înălțimea, făloșenia, adâncimea și misterul unei doctrine acvatice, iar maestru le-a fost patul, mare cât o împărăție, în care legea simțurilor își făcea mendrele, ca acasă în elizeul apelor, atâta doar că Ondine i-a cerut să-i pună baldachinul vremurilor de odinioară, și bunicul meu i l-a făcut din mătasea-broaștei, la stăruința ei expresă.

Începând de atunci, afară de răsăritul lunii, noaptea n-a mai pus nimic interesant deoparte pentru ei. Nunta lor a fost o nebunie mai măreață decât orice închipuire, și au făcut-o la Cavarna, lângă Balcic. Bunicul meu era îmbrăcat într-un costum de mire luat de la Paris, iar Ondine era când goală, când învești mântată într-o rochie de mireasă alcătuită din aripi de pescăruș în zbor. Ca nuntași, au avut un cârd de șaizeci de narvali veniți anume din Oceanul Boreal, pentru a le sărbători fericirea. Supranumit inorog de mare, narvalul era vânat pentru colțul lui răsucit, lung de doi stânjeni, din care regii Danemarcei își făceau stâlpii baldachinului nupțial. Nuntașii au petrecut alături de însurătei, la câțiva pași de țărm, trei zile și trei nopți într-o baie de spumă albă, care le-a fost șampania, după care s-au întors acasă în Nordul îndepărtat, în Ultima Thule.

Un nud hotărît nudismului

Marius BORŢEA

Niciodată n-am înţeles nudismul la Vama Veche. După mintea mea, nudismul la Vama Veche se bate cap în cap cu băutul-pînă-ne-pişăm-pe-noi la Vama Veche. Îi întreb pe vamaioţi: cum vă mai pişaţi pe voi dacă faceţi nudism? Asta nu pot să înţeleg: cum e posibil ca Vama Veche să fie plină de nudişti şi de pişaţi-pe-ei în acelaşi timp?

Personal, n-am mai fost la nudişti de cînd aveam 4 sau 5 ani (iar la Vama Veche de vreo 4 ani, ceea ce îmi doresc în continuare). Ce-mi amintesc de atunci: un boşorog onanist şi cocoşat căruia îi atîrnau diverse, printre care sexul şi restul pielii de pe corp; o grasă cu fundul atît de lăsat că rămîneau dîre pe nisip în urma ei; alte grase, alte grase, alţi onanişti şi lista ar putea continua. Cum ar veni, omenirea s-a chinuit atîtea veacuri să facă cruciade, catedrale, oraşe-porturi şi geci FUBU (parcă aş trece pe lista marilor realizări ale omenirii şi podul de Mărăcineni) pentru ca o mînă (e vorba de dreapta) de ochelarişti şi de nerase să ia acum cu asalt plajele, cu poalele ridicate. Da' altă formă de întoarcere la natură nu s-o mai găsi? De ce să te dai cu sexul gol pe litoral, cînd te poţi întoarce la natură la fel de frumos bătînd pădurile şi băgîndu-ţi vreascuri prin părţile esenţiale, alea descoperite? Păi, de-aia am murit noi la revoluţia industrială, ca să ne trezim că ne sperie copiii pe plaje nişte indivizi care arată ca şi cînd tocmai au ieşit din prima mare diviziune a muncii? Nu ştiu dacă sesizaţi enormitatea absurdului. Omenirea a inventat electricitatea şi becul, a trecut prin două războaie mondiale, a comis circuitul integrat şi acum e în stare să înmagazineze biblioteci întregi pe cip-uri de mărimea unui bob de orez (şi, mai mult, se aude că pe undeva, prin Japonia, se lucrează de zor la miniaturizarea bobului de orez); în plan politic, omenirea a inventat ONU, americanii au făcut NATO, europenii au făcut euro, iar românii au făcut Turcia şi Germania. Ei bine, pe cînd cea mai mare parte a pămîntenilor au trecut cu succes peste aceste hopuri, un pîlc de acneici şi crăcănate încă mai bat litoralul lăsîndu-şi sexele să rîdă-n soare argintii.

La finalul acestui aberant articol, vă las să vă căscaţi ochii (sau ochiul, în cazul nudiştilor) la imaginea de mai jos. Colegii mei au pus şi o săgeată, nu cumva vreunul dintre voi să scape informaţia. Să sperăm că săgeata are sensul corect.

manele vs. anti-manele

Manele, primesc. Dar anti-manele? Ce sînt alea anti-manele? Nici nu există. Cum zicea un ilustru manelist, pe nume Elvis, "manelele sînt un fenomen cum a fost Beatles în Anglia". Și dacă Elvis spune asta, trebuie să îl credem. În plus, ar fi de ajuns ca un singur violonist din trupa lui Bursuc să se curenteze la mixer, că manelele ar fi un fenomen cum a fost AC/DC.

Războaiele civile ale muzicii

Alexandru VĂRZARU

1. Unde-s vremurile cînd depeşarii luau ciomege de la rockeri? Cu filfizonismul lor apretat, cu hainele lor de bun gust, spălăţei şi bine bărbieriţi, cum să nu-ţi vină să le dai un cap în gură? Erau snobii snobilor, erau ca sectanţii lui Bivolaru, se pretindeau crema iaurturilor doar pentru că ascultau DM. Se dădeau toţi foarte inteligenţi şi păreau genul care, dacă ar fi emigrat în America, îşi găseau imediat locul. Jumătate din liceele bune din Bucureşti puteau de ei. Şi admirau pe cine? Pe lunganul ăla de Dave Gahan, cu aerele lui de rebel de trei lei. Pe blonda de Martin Lee Gore, care făcea pe tăcutul misterios. Andrew Fletcher şi Alan Wilder… vi-i mai amintiţi? Ăştia erau ăia doi fără personalitate care stăteau ca nişte blegi prin spate şi nu ziceau nimic

Pe de altă parte, nici cu rockerii nu mi-era ruşine. Ce împuţiţi! Ce jeg! Ce blugi negri de atîta purtat! Boschetarii anilor ’80-’90. Cu părul ăla plin de mătreaţă şi soios, cu hainele pe care nu şi le mai scoteau de pe ei cu anii, scrise cu pixul (o inovaţie venită din sărăcie, bănuiesc că, în Vest, rockerii de acolo nu se coborau la aşa ceva, cred că aveau bluze cu imprimeuri). Ca să nu mai zic de pantalonii de piele strînşi pe cur şi picioare. Asta era culmea penibilului: cînd îi vedeai pe stradă în vreo gaşcă aveau un aer de sămînţă de Mardi Gras băgată pe pămînt românesc, de „noi sîntem mîndri poponari cu toţii“, de-ţi venea să scoţi piatra din caldarîm şi să arunci după ei. Zău dacă nu-ţi venea să simpatizezi cu ţiganii care, pe unde mi-i prindeau, ştergeau cu ei pe jos, şi le dădeau şi borşul pe nas. Iar în licee era jale. Cîtă arheologie s-ar putea face dacă am şti pe unde zac vechile bănci şi mese din clase! Un om deştept ar trebui să facă un muzeu al inscripţiilor scrijelite pe bănci. Toate semifilozofiile alea de trei parale cu „Kill’em all“, „All you need is love“ şi „Sent your daughter to the slaughter“ care preamăreau formaţii în care clocotea căcatul: Alice Cooper, Nirvana sau Judas Priest. Pe Ozzy care mînca pisici pe scenă, AC/DC care cheliseră, Red Hot Chili Peppers care erau cam satanişti, Megadeth-ul cu solistul lor mincinos care spunea că versurile melodiei „A tout le monde“ de pe albumul *Youthanasia* îi fuseseră dictate într-un vis de Kurt Cobain, care tocmai murise. Şi cu curul rîdeai de rockerii ăştia. Şi mai exista printre ei subrasa aia, orcile alea de rockeri care făceau trash sau thrash, care gîjîiau, rîgîiau, se scremeau, trăgeau nişte băşini pe gură şi ziceau că asta-i muzică. Să fie la voi acolo, potlogarilor! Ciomege!

În ultima vreme am crezut că specia s-a

stins, că bătrînii rockeri au murit, că se sting pe undeva prin garsonierele lor, cu frigiderul plin de sticle de bere goale, rămase de prin 1995. Totuşi, cînd mai vine cîte o formaţie de pe afară, ieşită la pensie, se cam adună. Ciudat!

Oooooh! Era să uit. Ciuma, buba neagră, cancerul! Raperii. Dacă a existat vreodată ceva cu adevărat penibil, ceva atît de jos, scursura muzicii, ceva ce numai oamenii fără creier şi care nu au citit nici o carte puteau numi muzică, asta era rap-ul. Toţi ţiganii ascultau rap. Rap-ul nu merită nici ăstea cinci rînduri, care de nervi s-ar putea transforma în 10 pagini. Maneaua asta internaţională! Fundătura, calea greşită pe care au luat-o camioanele cu voci mişto ale negrilor. Mai bine mă opresc aici.

2. Antagonismul anilor ălora era în floare. Nu puteai să fii şi alb şi negru. Nu aveai voie să îţi placă şi una şi alta. Plutea în aer conflictul, şi Tîrgu-Mureşul ar fi fost mic copil pe lîngă ce se putea isca în muzică. Tot timpul auzeai: i-am prins pe depeşari şi le-am făcut; erau nişte rockeri, am măturat cu ei; ce picioare în gură ne-au dat ţiganii ăia etc., etc., etc. Dar totul avea să se schimbe.

3. Şi totuşi, un avertisment primisem. În liceu, în gaşca locală de rockeri de la real, se distingea, prin albeaţa pielii, o rockeriţă cu aspect nordic. Nu genul de rockeriţă puturoasă, pe care ţopăie păduchii. Era o rockeriţă mai curăţică, blondă, cu pielea foarte albă, o ciudăţenie printre brunetele mioritice uzuale. Genul mai unguroaică. În momentul cînd am terminat liceul, ştiu sigur că avea carnet de membru al acestei adunături de rockeri. După vreo doi-trei ani, stînd agăţat de bară într-un autobuz 311, pe cine şi cu cine văd eu jos în staţie, la Iancului? Pe rockeriţă! Pupîndu-se de mama focului cu un ţigan îmbrăcat cu pantaloni din ăia de stofă, negri, pe care îi poartă oamenii care nu au auzit de blugi. Părea chiar îndrăgostită, dincolo de faptul că-l pupa. Trădase, căţeaua! Tocmai ea! Chintesenţa rock-ului de bună calitate, ca să zic aşa, trecuse în barca ailantă.

4. Azi. Am Internet acasă. Am programul DC++ instalat. Intru pe hubb-uri. Hubb-urile, pentru cine încă nu ştie, sînt acele comunităţi de useri care îşi pun laolaltă cîte ceva din ce au pe computer. Un mare magazin cu autoservire gratis, tîrgul şi bîlciul Internetului. Mii şi mii de oameni stau acolo cu calculatoarele deschise, iar tu răscoleşti printre vechituri şi mai alegi cîte ceva. Uite un nene cu nume interesant: Brabus. Ce are el pe-aici? Un album Greenday, mult Placebo (nişte cretini, fie vorba între noi), Nightwish, Nirvana, The Cult şi Adi Minune cu Stana: „Dă-mi Inelul". Cum se împacă una cu alta?

Şi ce mai are? Are Puya&Blat, Jargon&

Nico&Silviu: „Să-mi porți numele cîndva“ și Nicolae Guță cu Nicoleta Guță: „Atît de aproape“, dar și Hooverphonic cu un album întreg.

Și ca el sînt mulți. Sînt mii și zeci de mii pe hubb-uri, cu gusturile completamente alandala. Și toți au semnat pacea pentru vremurile alea de dulce antagonie din anii ’90.

Pînă și eu, dacă mă caută cineva pe propria tarabă, am un Yello, și un Death in Vegas, și o Aimee Mann care stau mîndre lîngă niște arăbească de petrecere și un Rudărel. Dacă aș scrie titlurile pieselor lui aici, ar lua foc tot almanahul de rușine. Să scriu totuși: „Pentru zdreanța penală“, „Am coaie de necherman“. Ani ’80, ce s-a ales de voi?

Manelelor din lumea-ntreagă...

Cătălin MATEI

Lumea *versus* manele? De ce? Pentru că mi s-a întîmplat de prea multe ori să cunosc sau să aud de oameni care, odată ajunși în străinătate, să trăiască o dramă a izolării atît de puternică încît să aplece urechile la manele și alte chestii. De pildă, „Dor de casă“ este un post de radio care emite din Spania, fiind recepționat de toată planeta pe Internet. Dar este, evident, mîna pătată de roz a căpșunarilor. În plus, mi-a căzut în gheare, la un moment dat, o selecție muzicală realizată special pentru niște studenți de la o universitate americană, de prietenii lor din România. Manele? Muzică grecească de petrecere? *Of course.* Și atunci, nu e firesc să îți pui întrebarea: ce sens are maneaua în străinătate? Se desface oare de sensuri și de proprietăți? Este ca un chip al gagicii pe care nu o mai vezi, ajungînd să îi uiți toate defectele? Să analizăm pe scurt tematica.

„Să moară dușmanii mei“. În străinătate nu ai timp să îți faci nici prieteni, d-apăi dușmani. Și de ce să moară niște oameni cumsecade? Sau dacă e vorba de dușmanii din România, de ce să moară dacă tot nu poți să le dansezi „Vali Vijelie pe mormînt“?

„Atenție, ospătarii, în seara asta cheltui banii“. Puțin probabil. O sumă impresionantă de valută intră în România în fiecare an de la rudele care muncesc în străinătate. Dacă nu s-ar strînge la pungă oamenii din Spania, asta nu s-ar mai întîmpla.

„Pe la spate, vrea fetele toate“. Caracteristicile psiho-erotice, reflectate în practică, demonstrează că există diferențe mari de la națiie la națiie. În plus, dacă nu înțelegi nimic din limbă, nici nu e recomandat să te riști cu penisul.

„Cine este nambăr oan, Adi și Daniela“. Anul trecut, la MTV Music Video Awards, la categoria „Best Dance Video“, lupta s-a dat între Jennifer Lopez, Shakira, Destiny’s Child, Ciara și a cîștigat Missy Elliott. Deci nu.

„Tu ești femeia visurilor mele / Cînd sînt cu tine parcă simt plăcere“. De fapt, plăcerea este rezultatul generării unor endorfine de către creier. Tot specialiștii americani au demonstrat că aceleași endorfine sînt produse de creier și atunci cînd joci poker sau cînd mîngîi o pisică. Deci versurile manelei redau un adevăr general valabil într-un caz particular. Nașpa.

„Tu ești iubirea vieții mele / Dar ce păcat că ești femeie măritată“. Michael Jackson are o piesă care e cam așa: „The lady in my life“. Versuri: „Lay Back In My Tenderness / Let’s Make This A Night We Won’t Forget / Girl, I Need Your Sweet Caress / Reach Out To A Fantasy“. Care sună mai bine? Hmm. E greu de ales, sincer. Dar măcar Michael e alb.

„Poate că intr-o noapte / Cînd va mai cădea o stea / Se va împlini și dorința mea“. Aiurea. „Stele căzătoare“ e un fals binecunoscut. Sînt, de fapt, meteoriți care se aprind în atmosfera Pămîntului. Ce dorință să-ți îndeplinească un meteorit? Meteoriții n-au făcut decît belele de la *Predator 1* încoace.

Vocea manelistului naționale

Cătălin MATEI

Dacă ar fi să am un prieten cîntăreț de manele, el ar fi Liviu Mititelu. Vorbesc serios. Am făcut un *research online* în rîndul celor mai tari cîntăreți de manele și, dintre toți, cel mai tare m-a impresionat Liviu Mititelu. Dintre toți. Poate sînt unii mai cunoscuți, unii au show-uri pe la televizor, alții se bat în ring. Dar Liviu Mititelu e un caz special. Adică niciodată nu ajungi să-l cunoști pe Liviu Mititelu cu adevărat, pînă cînd nu intri la el pe site. Are un site simpatic, însă autobiografia este cea care ne interesează. Adică ce poate fi mai lăuntric pentru un om decît autobiografia? Să începem cu începutul. Totul a început în vara anului 1979, cind mititelul Liviu a văzut lumina zilei. Și așa i-a rămas numele. Un pic mai tîrziu, Liviu Mititelu a ajuns, așa cum era și normal, să cînte manele și să urască minciuna și trădarea. A ajuns să-i placă Steven Seagal, Sharon Stone, Michael Jackson și Elvis Presley. Partenera lui ideală ar fi fost sufletistă și înțelegătoare. În zilele noastre, Liviu are ca loc preferat de relaxare casa lui. De ce zic toate astea? Păi, cum să nu vrei ca Liviu să fie prietenul tău cînd își trece în CV, la capitolul „Cea mai penibilă amintire", faptul că a fost călcat de aceeași mașină de trei ori în aceeași zi? Păi, cum să nu-l iubești? Cine a mai pățit așa ceva? Cine mai cunoaște o vedetă care să iasă în oraș, să fie călcată de o mașină, după care să se ridice de jos, să mai fie călcată o dată, după care să ia șoferul la bătaie, să plece de la locul accidentului și, în timp ce pleacă, să mai fie călcată o dată? Mi se pare un om care chiar știe să trăiască. Iar în final, o să mă întrebați: „Dar ce treabă are Liviu Mititelu cu subiectul? Parcă discutam de manele *versus* restul lumii". „Păi, da", vă voi răspunde, „e suficient doar să citiți ce preferă Liviu Mititelu să mănînce și ce detestă." Liviu Mititelu preferă să mănînce: mîncare tradițională românească, iar mîncarea pe care o detestă este „panette gratinati con frutti di mari". Cu alte cuvinte, ce e aia rafinament culinar, ce dracu' vrea lumea cu moluștele alea, România rulz cu sarmalele ei. Să moară dușmanii Mititeilor cu mușchi!

pro-America vs. anti-America

Acum e ușor să fii pro-America sau anti-America dacă stai în România. Adică ai putea să stai în America și să ai o atitudine, dar de aici, e ușor *useless,* cum zic americanii și Depeche Mode. Adică ai putea să crezi că părerea ta are o valoare dacă te-ai gîndi că locuiești în buricul Europei, însă doar atunci cînd Europa stă pe o parte.

America! FVCK, YEAH!

Nic SÂRBU

Ăăă, staţi o secundă. *That didn't come out right*. Să mai încerc o dată: „America? *HELL, NO!*". O să mă explic printr-o poveste. De trezit copiii. Din păcate, e adevărată.

O să vă spun ce am văzut de cînd, în secolul trecut, pe înserat, am plecat şi eu, ca tot studentul român care-a văzut prea multe filme *made in Hollywood*, către tărîmul făgăduinţei. Oricum, n-aveam nimic de pierdut. Era pe cînd, în România, se potcoveau cei cinşpe mii de specialişti cu nouăjnouă de siviuri, şi săreau pînă în înaltul cerului de nu-i mai vedea nimeni, nici măcar împăratul lor (nu ăla Roşu, el oricum se uita numai către Răsărit), cunoscut în istorie mai ales ca Împăratul Albastru. De Pelikan. Sau Hero, misterul n-a fost încă elucidat pe deplin, *but nobody gives a shit anyway*. În America, era la putere Împăratul Alb al XLII-lea. (Pentru cititorii mei americani: dacă n-aţi plecat încă spre cel mai apropiat McDonald's, XLII=42. Se cheamă cifre romane. Na, în ce m-am băgat: acum tre' să explic ce e aia „roman". *Nevermind.)* Împăratul Alb al XLII-lea era pe buzele tuturor, pentru că fusese între buzele unei slujnicuţe din palatul său, Castelul Alb, şi ascunsese fapta. Cred şi eu, era cam urîţică. Fata, nu fapta. Timpul a trecut, iar pe tron a ajuns, printr-o fraudă cum nici în coşmar nu coşmarezi, un alt Împărat Alb. Desigur, al XLIII-lea. I se spune Tufă, pre limba lor. Fin'că asta şi este. V-aţi prins deja, oricum, că toţi împăraţii lor sînt albi. Necum negri sau galbeni. Cît despre împărătese, nici nu poate fi vorba. A avut Pakistanul prim-ministresă, a avut Africa de Sud preşedinte negru, dar în ţara tuturor posibilităţilor, aşa ceva ar fi fost, şi va mai fi pentru o vreme, o imposibilitate. (Au făcut ei o mică încercare, prin '60, cu un împărat care nu era protestant, ci catolic. Însă l-au rezolvat rapid, cu nişte gloanţe magice, că aveau un Vietnam de invadat.)

Dar haideţi să coborîm puţin în istorie (mă rog, poate-i cam mult spus): pe la începuturi, acum cîteva sute de ani (oricum nu contează cîte, de vreo zece ori mai puţine decît bătrîna Europă), aveau şi ei (americanii) o republică. Republica a crescut, s-a făcut cît un continent. Încă era bine, nu se băgau în ciorba nimănui, îşi vedeau frumos de creşterea lor economică, de holocaustul apaşilor, siucşilor şi a ălorlalţi de-i ştiţi din cărţile cu Winnetou, de pus chinezi la construit căi ferate, de cules bumbac alb cu mînuţe negre, mă rog, de trebile ţării. Nu prea aveau duşmani, fin'că nu prea aveau vecini. Dar iată că, în secolul trecut, pe la început, şi-au cerut şi ei voie afară. Şi de-atunci nimeni nu-i mai poate prinde prin curtea planetară să-i bage la loc. Republica a trecut de pubertate şi a ajuns un imperiu mare şi frumos, dar cam prost-crescut. Le scuipă-n cap bieţilor bunici germani, francezi şi de care-or mai fi, iar pe străbunica Inglitera, după ce că-i pune piuneze pe scaun, o mai şi tîrîie după el pe la toate chefurile geostrategice (=petrol, tot pentru fanii mei din America). Îi ia la bătaie pe ăia mai mici şi mai fraieri, iar cînd e vorba de plătit geamurile sparte de tehnologia militară cam prea avansată, arată cu degetul tot către sus-pomeniţii bunici. Şi ăştia plătesc, pentru că aşa sînt ei, mai inimoşi.

Acum, cred că vreun sfetnic mai dezgheţat al Împăraţilor Albi a citit broşuricile alea două anticomuniste, *Ferma animalelor* şi *1984*, şi le-a confundat cu *Principele*, că prea se întîmplă totul ca la carte pe acolo: avem dublu-gîndit? Nuuu? Să facem, dar să-i spunem *political correctness!* Şi cu oamenii ce facem? (va fi întrebat unul din împăraţi) Dom'le, uite care-i treaba: toţi sîntem egali, desigur, dar albii anglo-saxoni protestanţi sînt un pic mai egali decît ceilalţi, că doar noi am fost primii aici, nu? Iar pe ceilalţi, oricum, tot noi fie i-am adus, fie i-am lăsat să intre… Cum e cu manifestul ăla, că toţi au dreptul la căutarea fericirii? Hai să-i ajutăm, că doar de-aia sîntem Big Brother. Păi, se ştie că *ignorance is bliss,* nu? Deci să-i ţinem ignoranţi, că nu-i greu. Le dăm mîncare ieftină şi circ prost (huo, tot de la Rîm se trage şi asta!), iar ei devin comozi şi obezi. Atunci au nevoie de maşini ca să se deplaseze, nu? Şi ne folosim de mult-pomenitul spirit de competiţie, ast-

fel încît în loc să omoare capra vecinului, îi facem să-şi ia ei girafă. Dar la ce bani cîştigă, puţini îşi permit, deci le dăm credite. Pe care n-or să le poată plăti decît cu cîte două slujbe şi 16 ore de muncă pe zi. Cînd ajung acasă, morţi de obosiţi, tot ce mai pot face e să se uite la teveu *(great invention, by the way),* să vadă mai multe reclame, să cumpere mai mult. Pe credit. Astfel, nici nu mai apucă să pună şi ei mîna pe o carte (decît tot de credit). *Perfect circle, no?* Le dăm şi puţin creaţionism, dar şi cea mai mare fabrică de pornografie din lume. Şi ca să nu observe milioanele de săraci, miile de drogaţi, sutele de împuşcături din şcolile care şi-aşa sînt proaste, facem rost de un inamic extern. Cum adică nu mai există Uniunea Sovietică? Păi, noi cu cine ne batem? Irak!? De ce nu? Că

tot au ei petrol, şi noi avem nevoie! Iar bunicilor găsim noi ceva să le spunem, nu ştiu, *weapons of mass distruction, preemptive war,* democraţie, frecţie… Oricum, ocupaţi cu jocul ăla, de-a Europa Mare, ăi bătrîni au uitat deja de celelalte dictaturi în care nu ne băgăm, că ne sînt bune aşa cum sînt!

În realitate, problema acestui adolescent precoce numit America nu este puterea în sine. Asta este problema celorlalţi. În fond, au mai fost imperii, şi mintea ne duce către negurile istoriei (acum vorbim pe bune), tot la romani (pentru yankei: da, ăia de mai sus, cu cifrele făcute din litere). Dom'le, ăştia cînd plecau la cucerit, spuneau cinstit că o fac pentru că pot, pentru că vor, pentru că au nevoie de aur, mîncare, sclavi... Şi oricum, pe unde distrugeau cu războiul, mai ridicau şi ei un pod, un viaduct, un forum, ceva. Noua Romă, pe de altă parte, e o ţară a contrastelor. Între ce spune şi ce face. Şi ne mai şi explică, superior, cum devine chestia cu drepturile omului. Că asta a fost, de altfel, ultima picătura în cutia aia de Budweiser pe care mi-au servit-o, noua găselniţă a împăratului Tufă: apărarea libertăţilor supuşilor prin restrîngerea lor. Şi a făcut un MinAdev mai bun ca originalul, Şi i-a spus Homeland Security Department. Genial, dar s-a mai dat. Prin Estul Sălbatic al Europei. Aşa că mi-am băgat picioarele în el de *land of the free* (fără adidaşi, că m-au descălţat în aeroport) şi am venit să-mi încerc şi eu norocul în Statele Unite ale Europei.

Ce frumos a fost în America! Păcat că s-a schimbat.

European mediu, vând loc de veci America. Aștept provincie Asia.

Cornel IVANCIUC

Într-o zi veneam cu trenul de la Antwerpen la Rotterdam. Un domn privea foarte atent șoseaua paralelă cu calea ferată. Mi-am imaginat că se uită la o mașină, care merge cu aceeași viteză ca a trenului, și că în mașină vede o femeie foarte frumoasă, de care s-a îndrăgostit brusc. M-am îndrăgostit și eu de femeia aceea imaginară, pe care am încercat s-o privesc cu ochii lui. După ce am trecut de Dordrecht, domnul acela continua să privească la fel de preocupat câmpia. Atunci, împins de curiozitate, m-am ridicat de pe scaunul de pe partea stângă a trenului, unde aveam loc, și m-am uitat spre dreapta, unde privea el: câmpia era plină de cai sălbatici, cu coama până la pământ, de o splendidă culoare galbenă.

I-ați văzut? – l-am întrebat înfrigurat. „Ce?“, mi-a răspuns el plictisit. Caii – i-am zis. „Care cai? Eu mă uitam la teren și mă gândeam ce profit formidabil aș obține, dacă aș cultiva pe el soia. Dan Mich, fermier din Maine, îmi pare bine.“

Înainte de călătoria în Olanda, viața mea depindea mai puțin de coincidențe, și mult mai mult de planificare. Iar coincidențele nu mi le pot planifica niciodată. Coincidența face să mă fi născut european, un european care nu-și va planifica niciodată să emigreze și să moară în America lui Dan Mich. Pentru mine, America lui Dan Mich este un frigider foarte mare, plin de lapte de soia și de hălci de carne de vită, dar căruia îi lipsesc aromele de gutuie și de pară pergamută din cămara bunicii. De fapt, Americii îi lipsește mitologia.

Deosebirile dintre mine și un american de rând sunt de nuanțe și percepții. Bunăoară, nu sunt de acord ca toți oamenii să vorbească aceeași limbă precum vacile și oile, așa cum și-ar dori-o tații fermieri ai savanților americani. Limba este o chestie de instinct cultural, care îi deosebește pe oameni de vite. O Europă unită va fi prin excelență și una multiculturală și multilingvistică. Astăzi există o tendință tot mai manifestă de reînviere a unor limbi europene amenințate cu omorul, dar pe nici un yankeu nu l-am auzit perpelindu-se de îngrijorare că, odată cu zecile de triburi amerindiene decimate din diverse motive, care invocă de fiecare dată un amendament, dispar implacabil tot atâtea limbi. În schimb, în Olanda se desfășoară cu succes

un program de salvare a limbii friziene sau frizice. În Scoţia, tot mai mulţi oameni învaţă limba gedhelsh sau scoţiana, aproape dispărută. Acelaşi fenomen este întâlnit şi în Ţara Galilor, unde limba galeză sau kymric, ameninţată cu dispariţia, se învaţă deja în şcoală, ca şi în Irlanda, unde irlandeza sau gaelic a fost înlocuită de engleză, de sute de ani. În Catalunya, limba catalană a ajuns a doua limbă a Spaniei. A treia ca importanţă este limba bască sau euskara, din Ţara Bascilor, iar a patra, limba galiciană din provincia Galicia, din nordul Portugaliei.

Limbile mari, vorbite pe mari suprafeţe cultivate cu soia, au tendinţa naturală de a se diviza în dialecte sau hibrizi, care cu timpul vor deveni noi limbi. Din fericire, americana nu va ajunge niciodată o limbă universală, atâta vreme cât ea acuză deja probleme acute de identitate şi unitate. În Statele Unite se formează, în zilele noastre, două noi idiomuri, provenite din amestecul englezei americane cu spaniola. Unul se numeşte spanglish, spaniola-engleză, vorbit în California, Arizona şi New Mexico, iar altul, texmex, sau texana-mexicană, vorbit pe frontiera dintre Texas şi Mexic, de o parte şi de alta a frontierei. Aşa încît ce limbă americană, dintre cele trei pomenite mai sus, vor să impună yankeii ca limbă unică a viitorului globalizat?

Începând de aici, nu mai văd lucrurile nuanţat, ci în alb şi negru. Am un prieten futurolog, care susţine că în secolul XXI lumea liberă se va împărţi în două mari superputeri: SUA şi SUE, adică Statele Unite Europene. În SUE vor intra cu anasâna toate ţările Europei, inclusiv Rusia, Ucraina, Belarus, Armenia, Georgia, Azerbaidjan, ba chiar şi Turcia, dar poate mai puţin Elveţia, care tinde să-şi păstreze văduvia. SUE vor dispune de propria lor forţă armată, care va divorţa, cu mare scandal, de NATO. Prietenul meu zice că proiectul lărgirii Uniunii Europene va depăşi fruntariile continentului şi va cuprinde inclusiv statele din bazinul estic şi de sud al Mediteranei. Conform previziunilor sale, care îmi dau uneori fiori, în viitor se va produce o ruptură gravă între SUA şi SUE, care va degenera în sala de lupte. Spre sfârşitul secolului XXI, o nouă Americă, uşor cretină şi în restul timpului confuză, condusă foarte diferit de cum e condusă în zilele noastre, va rupe relaţiile cu Ţara Sfântă. Problema nu este dacă pot sau nu pot fi de acord cu prietenul meu, ci dacă mai merită să-mi bat capul, ca european, cu proiectele americanilor, de cultivare a soiei pe mari suprafeţe, pe care se va vorbi o singură limbă: engleza americană, spanglish sau texmex.

păroși vs. chelioși

Păroși. Chelioși. Cu toții sîntem oameni. Sîntem la fel. Nu există păr în vreo parte a corpului care să fie lipsită de utilitate. De pildă, mă întrebam de ce avem păr sub buric. Am citit undeva că nu lasă transpirația să ajungă la organele sexuale. Păi, și dacă transpiri direct la organele sexuale? Ei, atunci este evident rolul părului de pe picioare, desigur.

Puterea păroșilor, în dictatura cheliosilor

Cornel IVANCIUC

Până în urmă cu zece ani citeam cel puțin șase titluri de literatură SF pe an. În cărțile astea abundă extratereștrii care au răspuns la orice întrebare și farfuriile lor zburătoare care te lasă mască. Dileme: oare de ce majoritatea extratereștrilor sunt cheli, zbanghii și au picioarele în formă de X? Despre câți extratereștri cu plete ați citit în cărți sau câți ați văzut în realitate sau în filme? Oare de ce inteligența extraterestră este cheală, cu capul mare și ochii depărtați și sașii? Se nasc extratereștrii fără păr sau le cade părul de la o vârstă foarte fragedă, pentru că peisajele de unde vin sunt poluate la maximum cu găinați de gripă aviară și căcăreze de oaie clonată? Mai avem nevoie de păr, reformulez: câtă vreme părul va mai fi un criteriu de frumusețe la femei, în condițiile în care inteligența este asociată cu chelia, puterea de concentrare cu strabismul și imaginația cu rahitismul? Este Băsescu un extraterestru în adevăratul sens al cuvântului și dacă da, de ce n-a vrut să-și taie nici picat cu ceară șuvița și s-a agățat de ea ca înecatul de pai, până în ultima clipă? A vrut să-și ascundă originile extraterestre, dar s-au bunghit stiliștii la timp și l-au obligat să-și dea arama pe față? Există bișnițari extratereștri, care în tinerețe făceau trafic de carpete cu răpirea blugilor și kentanelor din serai? Este Elena Udrea o amantă cheală de extraterestru, cu perucă blondă reșapată?

Lumea seamănă cu un avion care se prăbușește o dată pe lună. Azi e vineri, ziua mea norocoasă, și o să vă rog să închideți ușa în timp ce vorbesc eu, pentru că s-ar putea ca gândurile mele de păros să se audă cu totul altcumva de pe cealaltă parte a ușii, unde trag cu urechea cheliosii. Să v-o zic pe aia dreaptă: nu cred în dreptatea și adevărul proferate de Alianță. În vechea cultură a politicii românești, niște megieși păroși voiau capul unor domni cu probleme de calvitie, iar acum e invers, de când Cheliosul cel Barosan a pus mâna pe puterea părosilor. Acesta este motivul real pentru care n-am vrut să respir aerul fals amical, amăgitor festivist și profund viciat al Pieței Universității, imediat după anunțarea scorului electoral din decembrie 2004, și am preferat să fug la Paris, unde mi-am iubit nevasta într-un hotel de două stele din Montmartre, timp de zece zile și nopți.

Ani de zile, mi-am reprimat sila de a-i suporta pe cei pe care i-am cărat în spate și a trebuit să-i votez, în perioada lor de hedonism cronic. Astăzi, cei care își târau brâul

de ţuţeri obosiţi pe mirişte şi-au tras asistente şi aerul grav, preocupat, de sofişti tehno, cu studiile făcute la nişte şcoli ajutătoare de filozofie pentru şoferii defavorizaţi. Aceşti noi manageri, de care te ciocneşti la fiecare cotitură, te asigură că se zbat pentru binele şi propăşirea ţării. Atâta doar că noii manageri, sunt căliţi în cacealmale de cartofori şi surclasaţi de noianul de provocări cărora trebuie să le facă faţă, şi de întrebările mele fără răspuns, pentru care au găsit şi rezolvarea: câte un specialist pentru fiecare întrebare la care n-au găsit răspunsul. Asta, în condiţiile în care veniturile mele nu depăşesc 50.000 de dolari pe lună. Asta, în condiţiile în care pleşuvii de la putere se bat cu cărămida în piept că, în economie şi administraţie, manageriatul contează în proporţie de 70 de procente. Asta, în condiţiile în care chelii îmi reproşează că nu mă preocupă binele ţării şi îmi scot ochii că, în loc să scriu şi să tac, conspir la o nouă ordine a lumii, lipsită de calviţie. Cum e mai bine pentru imaginea României? Să conspiri pentru salvarea ţării tale de la o plagă necunoscută sau să te faci frate cu chelul până ce treci puntea şi te integrezi în UE?

Che(l)ia e la tine

Alexandru DUŢU

Ce poţi să ai, dom'le, cu chelioşii? Nu e deloc elegant să fii în răspăr cu oamenii aceştia. Şi nu doar pentru că, dacă nu au păr, logic, este practic imposibil să aibă şi răspăr. Ci pentru că nu este frumos să rîzi de defectele fizice ale cuiva. Dacă omul mai este şi chior, pe lîngă că e chel, cu atît mai neelegant. Dar dacă peste toate astea băiatul mai este şi preşedinte, atunci începi să te enervezi de-a dreptul. Prea multe defecte la un loc. Ei, vedeţi, de-asta sînt, domnule, nu atît împotriva chelioşilor, cît împotriva unui chelios anume. Şi, sincer, a început să mi se cam facă părul măciucă, de cîte ori îi văd sclipirile pe sticlă.

Nici nu mai ştiu de cîte ori n-a cîntat cocoşul de la alegeri încoace că Băsescu, zis şi spînul inelelor, iar a sărit la carotida PSD, atîta cît mai este ea irigată de o inimă cu cinci stenturi, proaspăt frezată înainte de alegeri şi luată pierdut rău de tot pe la spate la ultimul congres. I-a pironit cu o ocheadă metalică pe obraznicii clasei politice – care acum, contrar obiceiului, stau în sau sub băncile din faţă ale Parlamentului. Ne-am obişnuit ca la răstimpuri marinarul să scoată din dotare ochiul cel rău şi fosforic (zis şi ochiul pentru corupţi, ochiul populist sau ochiul de curat), rezervat puseurilor belicos-justiţiare. Cu ochiul celălalt (ochiul de ciornă, de rîs şi de dans) îl scanează condescendent pe Tăriceanu 24 din 24. Acest ochi posedă şi capacitatea paranormală de a vedea prin şeful PNL. Şi ce vede cînd priveşte prin el sau dincolo de el? Pe Patriciu, bineînţeles, care are bani, cît n-avem noi păr în cap. Şi toate astea în timp ce mîna de pistolar trecut prin rele se odihneşte cu un tremur abia perceptibil pe tocul în care se-nghesuie de-a valma serviciile secrete şi un PD rămas mai din vechi, dar cu valoare sentimentală şi strategică. Antipesedistul Traian ştia bine un lucru. Ochii care nu se scot se uită. Şi mai ştie că scurtătura spre democraţie şi bunăstarea României trece musai prin spulberarea PSD-ului. Şi nu atît a partidului PSD, cît a ceea ce reprezintă şi, mai ales, deserveşte el, dimpreună cu toată mătreaţa sistemului ticăloşit. Acum, odată ce matale, ca preşedinte şi ca om, zic, plonjezi direct pe paliere de-asta mesianice, hop şi contradicţia. Chelie cu cărare pe centru, pe dreapta sau pe stînga? Dilema încuietoare, şi veche de cînd unii oameni s-au trezit că trebuie să facă bine altora, sună cam aşa: scopul spre care duce scurtătura de mai sus poate fi scuzat şi de mijloace mai puţin ortodoxe, protestante, catolice şi democratice? Vă daţi seama că pînă şi preacuvioasa şi preacucernica într-ale drepturilor omului Macovei va

fi adormit cel puțin o dată bîntuită de Corneli Zelea Codreni, magistrați corupți și pistoale pe scările tribunalelor. Cîți dintre noi, privind jurnalele TV, nu am rămas cu mîinile încleștate pe pahare încercînd să ne amintim cum se asamblează un Kalașnikov? În literatura totalitară de specialitate, soluția injectării în doză de șoc a democrației prezintă avantajul eficienței și rapidității. Democrația este cronofagă, mai ales una cu jiglerele și carburatorul înfundate ca a noastră.

Dar fundătura logică nu este doar a lui Băsescu, ci și a noastră. Că-l mai înjură pe Năstase, treacă-meargă. Cu ocazia asta i se mai zburlește nițel coama, măcar aia care i-a mai rămas pe la ceafă. Dar ce facem, tată, cu omul dacă, după doar un an de mandat, el se zborșește deja la presă și la societatea civilă? Păi, putea să ne bage și el un preludiu, o măslină, un jeleu, și abia prin al patrulea an de mandat să i se urce la cap și să ne gratuleze cu: „Măi toanto, că doar mi-a zis mama să nu te iau! Ești și tu ca Bombo și ca toate celelalte!". Uite că lupul de mare și-a dat jos șuvița, dar năravul, ba.

Nucleul dur de susținători ai soluției incorecte, dar morale a Băsescului ar fi vadimiștii, care cu o mitralieră vor să facă primăvară și cred că adversarii trebuie tunși și dați cu DDT. Moderații sînt cei care cred că omul asumă o duplicitate bine gestionată, eficace, care în definitiv ține de strategia politică și nu poate perturba igiena psihică a celui care o exercită. Atîta timp cît un ochi se rotește ca să-i țină spatele, iar ochiul de bătaie cauterizează rănile trecutului, numite pe scurt PSD, totul e în grafic. Așa cum ne-am obișnuit, un ochi se face că plînge, unul rîde. Separația constituțională a puterilor între ochi și judicioasa lor folosință va asigura deznodămîntul mult așteptat. Dar ce facem cînd omul mai încurcă ochii sau, și mai rău, reușește să-i focalizeze pe amîndoi pe o direcție, fără să mai distingă între obiective principale și secundare? Atunci problema se pune dincolo de bine și de PSD. Excesul de testosteron, care de obicei duce la calviție, se manifestă acum fără discernămînt și, din complex, mai ales împotriva unuia mai boier, cum este Tăriceanu, (păr)os domnesc.

Atunci cînd zîmbea complice – nu cînd rîdea – despotul de ziua a șaptea fără șuviță părea să realizeze încă faptul că mai nimeni nu a ieșit întreg după ce s-a aruncat cu țeasta dezgolită înainte, în vîltoarea îndrăgostirii de putere. Cînd înjura PSD-ul părea să spună: „Întoarceți-vă puțin cît îl fac eu p-ăsta. Așteptați-mă vreo cinci ani mai încolo. Vedeți că e o răscruce a istoriei, undeva pe dreapta!". La un astfel de paricid terapeutic, ecuația miză-risc-succes rămîne aceeași. Totul e ca Băsescu să ne spună, celor care îl așteptăm să iasă cu scalpul

corupților în mînă, cam așa cum spun killerii din filmele cu Pacino cînd pleacă la o acțiune într-un apartament: „Dacă în cinci minute nu ies de-acolo și m-a luat de cap puterea, veniți după mine și mă scoateți de la guvernare!“. Sau să-și poată impune singur regula de aur a marilor jucători la cazinouri. Joci întotdeauna maximum zece minute. După aceea, indiferent dacă ai pierdut sau ai cîștigat o avere, ieși afară, ca să nu te prindă vertijul. Dacă ai chef, revii mult mai încolo, după un mandat, eventual.

Morala ar fi că, în sine, lipsa de păr nu este chiar o soluție imorală. Atîta timp cît bretonul poftei de putere nu-ți întunecă privirea și așa sașie. Dar într-o tranziție și așa stufoasă, păroasă și năclăită ca a României, uite că nici chelia nu face casă bună cu președinția.

mare vs. munte

Din cîte am observat, oamenii care s-au născut la mare iubesc muntele. Iar oamenii care s-au născut la munte iubesc marea. Tragedia este că, în România, o mare parte din oameni s-au născut la șes. Nimeni nu are vreo fascinație pentru peisajul de la șes. Cu o singură excepție. Bucureștiul. Care face onoare șesului atrăgînd un mare număr de oameni de la munte și de la mare. Poate tocmai pentru că este mai mare decît un munte.

Trăiască România la Mare!

Viorel MOȚOC

„Pentru că există!“, răspund mîndru bărbații adevărați, oamenii crestelor înzăpezite, cînd îi întrebi de ce mama dracului se tot cocoață pe munți, pînă-n vîrf. Mișto găselniță, nimic de zis. Ai nevoie de o asemenea justificare sfidătoare, ușor nebunească, pentru a putea continua o activitate complet lipsită de sens: să tot urci gîfîind costițele abrupte, cu rucsacuri grele în spinare și alte acareturi după tine, la deal printre tîrșuri, leoarcă de sudoare, zgîriat prin crăci și julit de toți bolovanii, ohoo, asta să fie la ei! Pentru mine, fraților, vorba lui Vladimir Vîsoțki, cei mai frumoși munți rămîn aceia pe care nu îi vei urca niciodată. Recunosc, nu-i rău nici să contempli culmile tolănit la poale, în curtea cabanei, cu lada de bere susurînd în apele reci ale izvorului. Merge și seara, la foc, cu

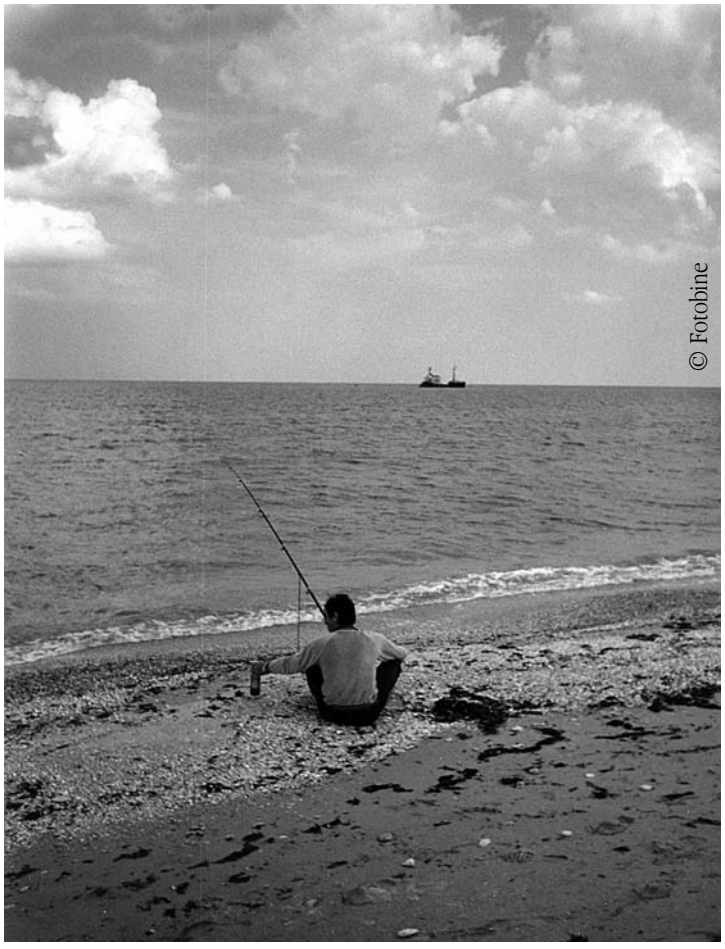
© Fotobine

un grătar, o frigăruie alături. Și cam atît. Brr, munții – cît or fi ei de existenți – nu-s pentru mine. Cu marea, în schimb, e altceva.

Din dorința de a le da o replică muntarilor puri și duri, voi încerca să explic f.f. scurt de ce-mi place marea, de ce merg la mare: *pentru că marea nu există*. Spre deosebire de munți, încremeniți în posomoreala lor de uriași bolovani răsăriți pe Terra în urma succesivelor orogeneze, ei da, marea – marea! – nu este niciodată aceeași. Mai este și, practic, nesfîrșită: cînd zici că se termină o mare, începe imediat alta. La munte, ai ajuns în vîrf și, cu asta, gata. Or, la mare, privești orizontul, ajungi pînă acolo și descoperi că ți se deschide un alt orizont, și altul, și altul, tot numai apă. În plus, fluidă prin însăși natura ei, marea conservă un principiu misterios, puternic și profund feminin: mereu schimbătoare, capricioasă, evanescentă, uneori te mîngîie cu undele ei calme, alteori se burzuluiește fără motiv. Învăluitoare, te atrage necontenit. Dacă nu ești atent, poate să-ți ia și mințile. Cert e că, de plictisit, nu te plictisești niciodată cu ea. Vă zic asta cu toată răspunderea, încercînd să fac și eu un pic pe filosofu'.

Ca simplu turist de astă dată, și nu ca idealist sceptic, mai pot găsi și alte argumente în favoarea mării. Mă refer, desigur, la mările calde, nu la Baltica sau la Oceanul Înghețat. Nu vorbesc nici măcar de mare pe timpul iernii. Acum niște ani, am petrecut un Revelion romantic pe Litoral. A fost super, deprimant. Mă gîndesc, așadar, doar la mare în sezonul cînd încă se mai poate sta pe plajă și intra în apă. Și n-am să

proslăvesc neapărat bronzatul şi înotul (am făcut vreo două băi în cinşpe zile, anu' ăsta), ci voi arăta doar avantajele colaterale ale statului la mare. Ei da, am zis bine: statul! La mare chiar poţi să stai. Spre deosebire de munte, care vrînd-nevrînd te obligă să faci ceva, marea înseamnă spaţiul mirific al lenevelii şi – de ce nu? – al contemplaţiei. Dacă ştii să eviţi staţiunile hiper-aglomerate şi ţărmurile complet pustii, încă mai poţi găsi locuri unde micile bucurii consumeriste te vor convinge să preferi marea în locul muntelui. Ia gîndiţi-vă! Îţi aduce cineva un gin-tonic la şezlong în Piatra-Craiului? Poţi comanda o porţie de guvizi şi un vin alb sec pe Negoiu? E posibil să te legeni ascultînd Cohen la cinci dimineaţa pe Jepii Mari? Cîţi practicanţi ai nudismului aţi văzut pe vîrful Aconcagua? Şi cîte fete frumoase, mai mult sau mai puţin dezbrăcate, pot fi întîlnite şi admirate pe Everest? Eheei, şi ar mai fi atîtea de spus… Dar îmi dau seama că, oricîte aş mai spune, marea îi atrage pe toţi cei care o iubesc printr-un farmec indefinibil, o taină adîncă, imposibil de exprimat în cuvinte. Şi tocmai de aceea ea, marea (aţi observat că la noi cuvîntul „munte“ este masculin?), este atît de frumoasă, vara. Învăluitoare, te farmecă, te înrobeşte, te livrează în braţele unei stări de dulce ameţeală – o plutire, o beţie, un vis. O stare de abandon etern, curmat brusc, înspre toamnă, cînd se lasă frigul. Aveau dreptate băieţii ăia care cîntă o melodie la modă: *Wake me up when September ends.*

Hai-deţi, fraţilor! Vultu-rii Carpaţilor!

Nic SÂRBU

Afară era primăvara lui 1982. Înăuntru era trimestrul al II-lea. Eu eram în clasa I A, la Şcoala de Aplicaţie a Liceului Pedagogic din Bacău. Un coleg mi-a dat o carte, *Cireşarii* lui Constantin Chiriţă, primul volum. Într-o săptămînă, le devorasem deja şi pe celelalte patru. Bibliotecarei de la şcoală nu-i venea să creadă, aşa că m-a testat cu întrebări ca la teză. Ţin minte că mă ascundeam sub pătură cu lanterna să le citesc, mult după ora de culcare. Probabil că de acolo mi se trage miopia din prezent.

Fast-forward cinci ani de zile, pînă în iarna '86-'87. Cinci ani în care am recitit cele cinci volume la începutul fiecărei vacanţe de iarnă şi de vară. În total, de douăsprezece ori. (De fapt, mint puţin: totalul e mai mare, le-am recitit pînă într-a zecea în acelaşi ritm şi, recunosc, le-am mai citit o dată şi în State, înaintea unei vacanţe pline de peripeţii prin Munţii Stîncoşi. Aşa e, lista mea de lecturi ar fi trebuit să evolueze pînă atunci, însă mă lovise nostalgia. Deci total general: peste douăzeci de ori. Ştiu cărţile alea pe de rost. Vă provoc, luaţi-mă la întrebări.). Atunci am reuşit, graţie volumelor pe care le primisem cadou între timp, să mai îndoctrinez în spirit cireşăresc încă trei-patru colegi, şi ne-a venit ideea: organizăm o expediţie pionierească! (Da, încă se purtau cravate roşii cu tricolor, cîntam imnul la începutul fiecărei zile de şcoală… habar n-au ăştia micii ce au pierdut.) Zis şi făcut. Am ales un munte care ne suna nouă mai interesant – Retezatul – şi am început să facem planuri, sa stringem materiale, să distribuim funcţii (aveam nevoie de căpitan, jurnalist, biolog, geolog, bucătar, mă rog, tot tacîmul). Ne-am înscris la Expediţiile „Cutezătorii“, şi a început una dintre cele mai cumplite aşteptări din viaţa noastră. Număram nu zilele, ci secundele pînă la plecare. Timp de vreo lună. Două milioane cinci sute nouăzeci şi două de mii de secunde.

În sfîrşit, într-o bună zi de vară, „Vulturii

Carpaților“ (așa am hotărît, orgolioși, să ne numim) au ajuns la poalele Retezatului. Ne-am înhămat la rucsacurile mai grele decît noi, niște șoareci în, de-acum, a VII-a, și am pornit plini de entuziasm către cabana Buta. Două ore mai tîrziu, înjuram (cu puținele noastre posibilități de atunci) tot ce mișcă-n țara asta, rîul, ramul, dar mai ales codrul frate cu românul și munții noștri care aur poartă. Și s-a mai pornit și o ploaie ca la începutul lumii, încît perspectiva unei nopți în corturile aproape militărești ajunsese, în mințile noastre de pionieri, echivalentă cu a zăcea în tranșeele de la Mărășești, numai în izmene și cămăși. Trei zile mai tîrziu, însă, cînd am cucerit vîrful Peleaga (2.509 metri, al cincilea din țară) și atingeam cu fruntea norii, am uitat și de febra musculară cruntă, și de fulgii de fasole cu gust de mîncare *second-hand*, și de ieșirile în natură pe după vreun copac mai gros, cu riscul ca părțile noastre cele mai sensibile să cunoască un pic prea bine cîte o urzică rătăcită. Cu ochii măriți, cu gurile căscate, începuserăm să înțelegem cum trebuie să se fi simțit zeii grecilor în vîrful Olimpului. Nu era doar peisajul dureros de frumos, nu era numai senzația că ne aflam deasupra lumii. Transpirația, și chinurile ascensiunii, și vîntul tăios care ne pătrundea pînă la oase au dat secundei ăleia în care am atins culmea proporții de eternitate. Știam că meritam să fim pe vîrf. Nimeni nu ni l-a dăruit, l-am luat singuri. Era al nostru. Mai tîrziu, ne-am lăsat cîte un strat de piele pe grohotișuri, urmărind capre negre pînă ne-am rătăcit în rezervație (unde, aparent, se rătăciseră și niște baze de rachete, pentru că am fost alungați de doi soldați foarte nervoși). Am lăsat cîteva kilograme în natură din cauza unor ciuperci despre care și acum cred că erau puțin otrăvitoare. Ne-am mai lăsat un strat de piele și în apele glaciale ale tăurilor suspendate între creste. Dar mai ales ne-am lăsat o parte din suflet acolo, între pămînt și cer.

Într-una dintre nopți, într-o poiană ca-n vis, un cioban ne-a spus că dacă bem din pîrîul Pelegii ne vom întoarce pe munte șapte ani mai tîrziu. Am zîmbit și am plecat mai departe. În vara aceea am luat premiul „Egreta de fildeș“ pentru cel mai bun jurnal (avea și o floare de colț – protejată de lege – pe undeva între pagini). De atunci, în fiecare vară, după ce mă plictiseam cel mult cinci zile prin bazarul litoralului (doar pentru că îmi trebuie și marea), luam cortul, rucsacul, ceva mîncare și îmi alegeam cîte un vîrf. Am făcut traseul de creastă al Făgărașilor în zăpadă pînă la genunchi. M-am speriat de urși imaginari în miez de noapte în inima Rodnei. M-am rătăcit în peșterile din Apuseni. Niciodată la fel, niciodată ușor. Dar a meritat să trec pe acolo.

După primul an de facultate, în 1994, ne chinuiam să ridicăm corturile, să facem focul și să aducem apă de la rîu, în Poiana Pelegii. Niște salvamontiști ne-au văzut chinuindu-ne să tăiem, în juma' de oră, niște copăcei pe care ei i-au doborît în cinci minute, evident, după ce s-au împrăștiat de rîs. Ne-au chemat la focul lor (al nostru se dovedise foarte recalcitrant), ne-au arătat unde ascund ei conserve sub pietrele rîului, la începutul verii, pentru a le folosi de cîte ori urcau pe munte, și și-au împărțit cu noi pălinca, depănînd povești pînă tîrziu în noapte. Abia atunci mi-am amintit ce ne-a spus ciobanul acela. Trecuseră șapte ani.

Știu ce-o să fac la vară. Mai citesc o dată *Cireșarii*, îmi iau rucsacul și cortul și mă întorc pe Retezat.

După atîtea războaie și războieli, după ce dragostea a lovit sexul sub centură, iar heterosexualii și homosexualii și-au întors, reciproc, spatele, după ce regățenii le-au spus un „no" hotărît ardelenilor și viceversa, după aprige păruieli între chelioși și păroși, după atîtea priviri de sus ale înalților îndreptate către scunzi și atîtea priviri de jos ale scunzilor aruncate înspre înalți, după ce avocații bărbaților și cei ai femeilor au alergat prin almanah mai ceva ca șoricarul și pisica, după toate acestea a venit momentul să intervină cineva pentru a pune caftul în raft. Pesemne că marele nuvelist Radu Cosașu era cel mai în măsură să transforme aceste bătăi almanihеiste în strîngeri de mînă forte.

Proiect de reconciliere

Radu COSAȘU

Reconcilierea,
reconcilierea,
reconcilierea națională
în țara asta centrifugă și plină de „eu mor",
împăcarea generală, aici, unde tiranul n-a avut dușman mai aprig ca împăciuitorismul, substantiv fastuos și mortal pentru toți cei care încercau „să lichideze lupta de clasă", prieteni de-ai mei luînd mulți ani de șomaj fiindcă se plimbaseră, se jucaseră și cîntaseră cu mine în perioada în care eram o javră mic-burgheză „care inspiră prin felul ei de a fi o blîndețe dezgustătoare" (citat dintr-o gazetă de perete, 1958),
reconcilierea, căderea dulce a unora
în brațele altora, desigur fără a uita,
nu se poate rezuma la o slujbă enormă
în toate bisericile țării, la trasul intens
al clopotelor, cu atît mai puțin și mai
inadecvat la un sfîșietor sunet al
sirenelor de pe blocuri și locomotive,
nu, ar fi inefiecient de solemn,
nu,
la noi, printre codrii verzi de brad și
în pacea aerului mai poluat decît „la Kioln",
mai sînt de luat în seamă:
1) un fastuos spirit ludic,
2) o presantă neseriozitate în momente de grație divină,
3) un haz în tragic imposibil de reprimat
ÎNCÎT:
după slujbe și sărutări, colive, batiste,
multe sticle de vin, chef, romanțe,
ar trebui să se lase peste toate orașele și
satele țării, din bloc în bloc și prispă peste
prispă, un atotcuprinzător și atoateiertător
joc de table, un cosmic zuruit de zaruri,
foștii, actualii și viitorii păcătoși bucurîndu-se
de „un marț ca la carte", de „o biată linie",
de „o poartă în casă", toți urîndu-le celorlalți
„să prindă o gherlă"
și cînd, astfel, pînă și „gherla" plurisemantică
va trece prin purgatoriul jocului,
atunci se va realiza acel fior sfînt și național,
acea împăcare generală
de intensitatea unui gulfstream
și frumusețea unui curcubeu.
Atunci, la ora unui „șase-șase" în ultima mînă,
noi, cei cîțiva extremiști de centru,
vom înțelege că nu mai avem nici un sens.

La tensionarea acestui almanah
au contribuit, în ordinea intrării în ring, următorii:
Mircea Toma, Ioan T. Morar, Marius Borțea, Florin Iaru, Cornel Ivanciuc,
Simona Tache, Alin Ionescu, Alexandru Duțu, Dragoș Mușat, Ștefan Agopian, Iulian Tănase,
Nic Sârbu, Viorel Moțoc, Daniel Goace, Doru Bușcu, Dragoș Bucurenci,
Gabriel Drogeanu, Cătălin Matei, Dan Stanciu, Alexandru Căutiș,
Alex. Leo Șerban, Liviu Mihaiu, Alexandru Vărzaru, Radu Cosașu.

Lovituri cauzatoare de carte: Iulian Tănase
Copertă categoria „Mușcă“: Octav Mardale
Desene contondente: Ion Barbu, Octav Mardale
Arbitru de tuș: Dan Stanciu
Lay(knock)out: Florin Iaru
Tehnoredactare fără violență: Corina Mîță
Medaliat cu aur la publicitate: Mircea Ionescu
Impresar-manager general: Sorin Vulpe

Tipar executat la MEGA press